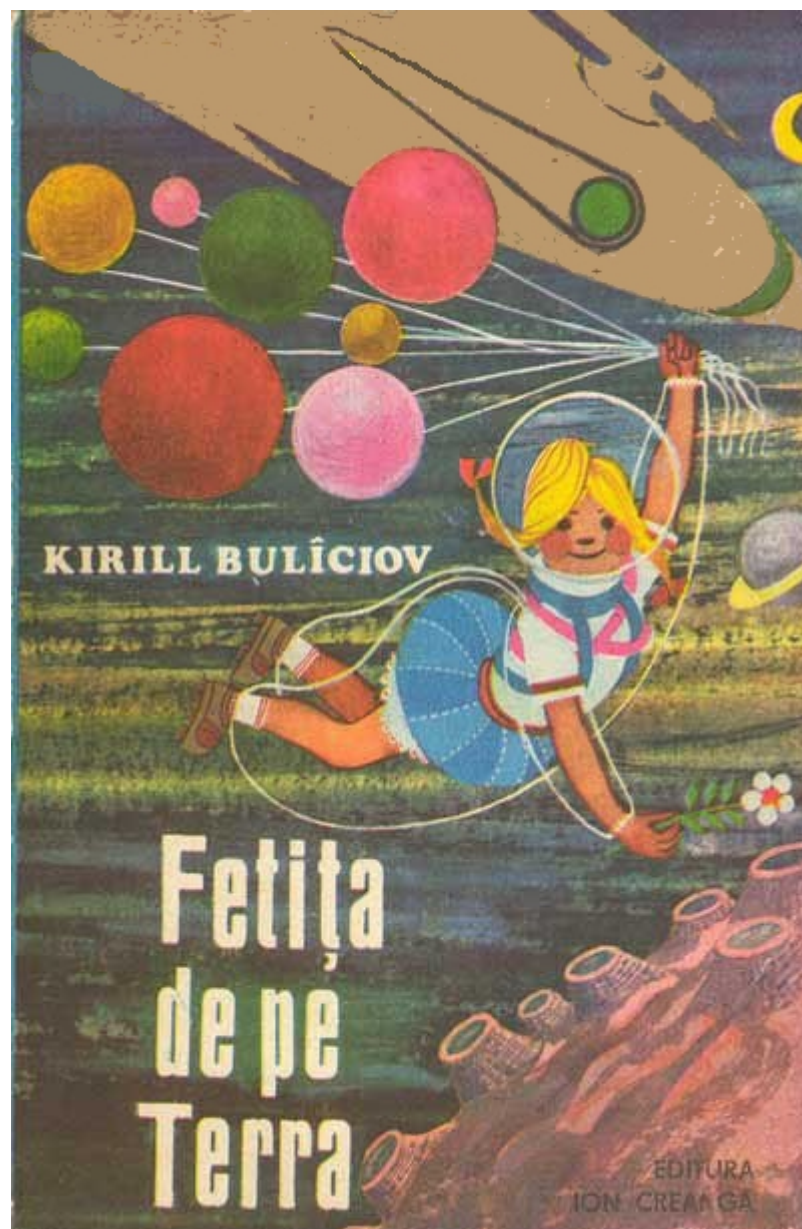

FETIȚA DE PE TERRA
KIRILL BULÎCIOV

Cuprins*Fetița cu care nu se va întâmpla nimic*

ÎN LOC DE PREFAȚA	4
AM FORMAT UN NUMĂR.....	4
BRONTEA.....	6
TUTEKȘH	8
SFIOSUL ȘUȘA	10
DESPRE O FANTOMA.....	13
PRIETENUL DIN TRECUT	18

Călătoria Alisei

Capitolul 1.ALISA — INFRACTOARE.....	20
Capitolul 2.CEI PATRUZECI ȘI TREI	23
Capitolul 3.AI AUZIT VORBINDU—SE DESPRE CEI TREI CĂPITANI?	28
Capitolul 4.DISPARIȚIA MORMOLOILOR	32
Capitolul 5.SFATURILE DOCTORULUI VERHOVȚEV.....	37
Capitolul 6. BOSCHETEII	42
Capitolul 7.ENIGMA PLANETEI PUSTII	45
Capitolul 8.CE NE—AU ISTORISIT URECHEAȚII	50
Capitolul 9.AVEM NEVOIE DE UN GURALIV	53
Capitolul 10.AM CUMPĂRAT UN GURALIV	59
Capitolul 11.SPRE SISTEMUL MEDUZEI.....	63
Capitolul 12.O INVENȚIE ATÎT DE TRISTA.....	65
Capitolul 13.ROBOȚII PARALIZAȚI.....	70
Capitolul 14.GOANA DUPA LADY WINTER.....	76
Capitolul 15.PUIUL PASĂRII KROK.....	80
Capitolul 16. FLORILE—OGLINDA.....	85
Capitolul 17. PRIVIM IN TRECUT	88
Capitolul 18. SPIONUL.....	93
Capitolul 19.UNDE—I PUȘTOAICA ?.....	96

Capitolul 20. ÎN CAPTIVITATE.....	100
Capitolul 21. Între timp.....	106
Capitolul 22. GRĂSANUL MINTE.....	109
Capitolul 23. PRIZONIERUL DIN SUBTERANA.....	115
Capitolul 24. SFÎRȘITUL CĂLĂTORIEI.....	117
<i>Ziua de naștere a Alisei</i>	
I.....	123
II	126
III.....	127
IV.....	129
V	132
VI.....	133
VII.....	135
VIII	137
IX.....	139
X	142
XI.....	146
XII.....	148
XIII	152
XIV	154
XV	157
XVI.....	157
XVII.....	158
XVIII	161
XIX.....	162

FETIȚA CU CARE NU SE VA ÎNTÂMPLA NIMIC

Povestiri din viața unei fete din secolul XXI, așternute pe hîrtie de către tatăl ei.

ÎN LOC DE PREFAȚA

Mîine Alisa va merge la școală. Desigur, va fi o zi cu totul deosebită. De azi—dimineață prietenii și cunoscuții ei au și început să—i videofoneze și să—i ureze succes. Ce—i drept, însăși Alisa, de vreo trei luni încoace, le—a făcut capul calendar tuturor, tot vorbindu—le despre zilele de școală care o așteaptă.

Bus, marțianul, i—a trimis în dar un penar nemaipomenit, pe care, deocamdată, n—a putut să—l desfacă nimeni: nici eu și nici tovarășii mei de muncă, printre care trebuie să amintesc că se aflau doi doctori în științe și mecanicul—șef al grădinii zoologice.

În ceea ce—l privește pe Șusa, acesta a declarat sus și tare că se va duce împreună cu Alisa la școală, ca să verifice personal dacă învățătoarea ei are suficientă experiență pedagogică.

Teribil de multă zarvă . . . Din cîte îmi amintesc, atunci cînd m—am dus eu prima oară la școală nimeni n—a stîrnit atîta zarvă.

Acum, agitația s—a mai potolit. Alisa a plecat la grădina zoologică să—și ia rămas bun de la Brontea.

Iar eu, profitînd de faptul că—i liniște în casă, am hotărît să notez cu ajutorul dictafonului cîteva întîmplări din viața Alisei și a prietenilor ei. Și le voi trimite învățătoarei. Cred că nu i—ar strica să afle cu ce persoană nesperioasă urmează să aibă de—a face. Și poate că însemnările astea au s—o ajute să—i facă educație fiicei mele.

La început, Alisa era un copil ca toți copiii. Asta, cam pînă la vîrsta de trei ani. Drept dovadă poate sluji cea dintîi pățanie pe care sînt gata să v—o istorisesc.

Un an mai tîrziu însă, cam de cînd l—a întîlnit pe Brontea. în caracterul ei a început să se deslușească din ce în ce mai mult iscusința de a face totul altfel de cum s—ar cuveni, de a dispărea în momentul cel mai nepotrivit, ba chiar de a face cu totul întîmplător unele descoperiri la care n—au putut să ajungă nici savanții cei mai vestiți ai zilelor noastre. Alisa se cam pricepe să tragă foloase de pe urma atenției care i se acordă, și cu toate astea are o sumedenie de prieteni credincioși. Nouă, însă, părinților ei, ne vine tare greu s—o strunim. Doar nu putem sta tot timpul acasă: eu lucrez la grădina zoologică, iar mama Alisei construiește case, adeseori chiar pe alte planete.

De aceea vreau s—o previn din vreme pe învățătoare, ca să știe că n—o să—i fie nici ei ușor s—o scoată la capăt cu fiica mea. Să asculte deci cu atenție întîmplările absolut autentice prin care a trecut Alisa în diferite locuri de pe Pămînt și din cosmos, pe parcursul ultimilor trei ani.

AM FORMAT UN NUMĂR

Alisa nu doarme. E trecut de ora nouă și ea încă nu doarme. Îi spun:
—Alisa, închide ochii imediat, că de nu . . .
—„Că de nu” ce, tăticle ?

—Că de nu, îi videofonez Babei—Cloanța.

—Da' cine—i Baba—Cloanța ? . . .

—Păi, asta voi ar trebui s—o știți. Baba—Cloanța—Cotoroanța e o bătrână urâtă și rea, care îi mănâncă pe copii. Pe cei neascultători.

—Da' de ce ?

—Pentru că—i rea și o înghesuie foamea.

—Da' de ce o înghesuie ?

—Pentru că în bordeiul ei nu există conductă de alimente.

—Da' de ce nu există ?

—Pentru că e un bordei vechi și prăpădit, aflat undeva departe, într—un fund de pădure.

Alisa deveni atât de curioasă, încît mă pomenii că se mai ridică și—n capul oaselor:

—Da' ce, lucrează la o rezervație naturală ?

—Alisa, culcă—te imediat, m—auzi ?!

—Păi, mi—ai promis c—o chemi pe Baba—Cloanța încoace. Haide, tăticuțule, de ce n—o chemi ?

—Ba am s—o chem ! Dar să știi că o să—ți pară rău.

M—am apropiat de videofon și am apăsas la întîmplare cîteva butoane. Eram sigur că nu se va produce nici un contact și, în felul acesta, pe Baba—Cloanța „n—o voi găsi acasă”.

Dar am dat greș. Ecranul videofonului se luminează, se aprinse și mai tare, apoi răsună un țăcănit scurt: cineva apăsase, la celălalt capăt, butonul de recepție și, încă înainte de a i se ivi chipul pe ecran, o voce somnoroasă spuse:

—Aici, ambasada marțiană.

—Ce face, tăticule ? Vine ? îmi strigă din dormitor Alisa.

—Doarme, i—am răspuns eu furios.

—Aici, ambasada marțiană, repetă vocea.

Am privit spre ecranul videofonului. De acolo se uita la mine chipul unui marțian tinerel. Avea niște ochi verzi, lipsiți de gene.

—Scuzați—mă, i—am spus eu. Cred că am greșit numărul.

Marțianul surîse. Acum nu se mai uita la mine, ci undeva în spatele meu. Bineînțeles, Alisa se dăduse jos din pat și stătea desculță pe dușumeaua rece.

—Bună seara, îi spuse ea marțianului.

—Bună seara, fetiço.

—Va să zică, la dumneavoastră locuiește Baba—Cloanța ?

Marțianul îmi aruncă o privire întrebătoare.

—Știți, i—am spus eu, Alisa nu vrea să doarmă și—atunci m—am hotărît să—i videofonez Babei—Cloanța, ca ea s—o pedepsească. Am format însă greșit numărul.

Marțianul zîmbi din nou.

—Noapte bună, Alisa, îi spuse. Trebuie să dormi, căci altfel tăticul tău are s—o cheme pe Baba—Cloanța!

Marțianul îmi ură și mie somn ușor, apoi întrerupse legătura.

—Ei, acum ai de gînd să te duci la culcare ? am întrebat—o. Doar ai auzit ce ți—a spus nenea ăla de pe Marte.

—Mă duc. Da' tu ai să mă iei cu tine pe Marte ?

—Dacă ai să te porți frumos, vom merge la vară acolo.

În cele din urmă, Alisa izbuti să adoarmă, iar eu m—am așezat din nou să lucrez. Am rămas la birou pînă la unu noaptea. Chiar atunci bîzîi înăbușit semnalul de apel al videofonului. Am apăsas pe buton. De pe ecran mă privi țintă marțianul de la ambasadă.

—Vă rog să mă scuzați că vă deranjez la ora asta, îmi spuse, dar mi—am dat seama că videofonul dumneavoastră încă nu e blocat și am presupus că nu dormiți.

—Nu mă deranjați deloc.

—N—ați putea oare să ne veniți în ajutor ? spuse marțianul. Am răscolit aici toate enciclopediile, am

studiat toată cartea de videofon și totuși nu izbutim să aflăm cine este Baba—Cloanța și unde locuiește ...

BRONTEA

Într—una din zile a fost adus la Grădina zoologică din Moscova un ou de brontozaur. îl găsiseră niște turiști chileni într—o surpătură de pe țărmul fluviului Enisei. Oul era aproape rotund și se păstrase de minune în straturile de pământ cuprinse de înghețul veșnic. Când se apucară specialiștii să—l studieze, își dădură seama că oul este cât se poate de proaspăt. De aceea fu luată hotărârea să fie depus la incubatorul grădinii zoologice.

Desigur, nu prea spera nimeni să iasă ceva din treaba asta, totuși, chiar peste o săptămână, radiografiile efectuate demonstrară că embrionul de brontozaur începuse să se dezvolte. Îndată ce informația fu comunicată prin intervizii, la Moscova începură să sosească de pretutindeni, pe calea aerului, o mulțime de savanți și corespondenți de presă. Am fost nevoiți să le rezervăm întreg hotelul „Venus”, cel cu optzeci de etaje, din strada Maxim Gorki. Dar nici acesta nu i—a putut cuprinde pe toți. Opt paleontologi turci au fost găzduiți la mine în sufragerie, eu, împreună cu un gazetar din Ecuador, m—am retras la bucătărie, iar două reportere ale revistei „Femeile din Antarctica” își găsiră adăpost în dormitorul Alisei.

Când mămica noastră ne videofonă spre seară de pe planeta Nukus, unde lucrează la construcția unui stadion, crezu mai întâi că n—a format bine numărul și a nimerit în altă parte.

Toți telesatelii tereștri retransmiteau imaginea oului. Oul din față, oul din profil, schelete de brontozaur și iar oul. . .

Participanții la un congres al cosmo-filologilor sosiră și ei în plen la grădina noastră zoologică, dar la ora aceea n—am mai permis accesul la incubator și filologilor nu le mai rămase decât să se uite la urși polari și la insectele numite călugărițe, aduse de pe Marte.

În cea de—a patruzeci și șasea zi a acestei agitații pe drept cuvânt nebunești, coaja oului începu să tresalte. Ședeam în momentul acela, împreună cu prietenul meu, profesorul Yakata, în preajma clopotului transparent care proteja oul și beam ceai. Nu mai speram ca din oul acela să iasă ceva. În ultima perioadă nu—i mai făcusem nici o radiografie, pentru ca razele Roentgen să nu—i dăuneze „pruncului” nostru. Și nici de previziuni nu ne puteam ține. măcar și pentru faptul că nimeni dintre noi nu se mai ocupase de creșterea brontozaurilor.

Așadar, oul tresări o dată și încă o dată, apoi. . . plesni, iar de sub coaja groasă ca o piele se ivi la lumina zilei un căpșor negru, ca de șarpe. Îndată răsună țâcănitul aparatelor automate de filmat. Știam de asemenea că la ușa incubatorului se aprinsese o lumină roșie. Pe întreg teritoriul grădinii zoologice începuse desigur o agitație foarte asemănătoare cu ceea ce se cheamă panică.

Cinci minute mai târziu, în jurul nostru se adunară nu numai cei care trebuiau să se afle aici, ci și cei a căror prezență nu era deloc obligatorie, dar care încercau o dorință arzătoare să fie și ei de față. Și deodată atmosfera deveni înăbușitoare.

În sfârșit, puiul de brontozaur ieși din găoace.

—Tăticule, cum îl cheamă ? îmi ajunse la urechi o voce foarte cunoscută.

—Alisa ! am exclamat eu. Cum ajuns aici ?

—Am venit cu reporterii.

—Bine, dar copiii n—au voie să intre aici.

—Ba eu am voie. Am spus că sînt fetița ta și m—au lăsat.

—Doar știi prea bine că nu—i frumos să te folosești de asemenea relații în scopuri personale !

—M—am gîndit, tăticule, că lui Brontea, micuțul de el, o să—i fie urît să stea singur, fără copii în preajmă. De aceea am venit.

Am dat din mînă a lehamite. Eram prea ocupat, ca s—o scot pe Alisa din sala incubatorului. Și n—aveam pe nimeni în jurul meu care să se ocupe de treaba asta.

—Stai aici și nu pleca nicăieri, i—am spus, și m—am repezit spre clopotul străveziu, sub care prinsese să miște nou—născutul.

În seara acelei zile n—am schimbat o vorbă cu Alisa. Mă supărasem pe ea. I—am spus la un moment dat să nu mai calce pragul incubatorului, dar ea îmi răspunse că nu poate să—mi dea ascultare, întrucît îi este tare milă de Brontea. Așa că în ziua următoare își făcu din nou apariția în sala incubatorului. De data asta o aduseseră aici cosmonauții de pe nava spațială *Jupiter*—8. Cosmonauții erau niște eroi vestiți și nu—i putea refuza nimeni.

—Bună dimineața.. Brontea, spuse Alisa apropiindu—se de clopotul cu pricina.

Puiul de brontozaur o privi cu coada ochiului.

—Al cui e copilul ăsta ? întrebă cu voce aspră profesorul Yakata.

Mi—a venit să intru în pămînt, nu alta, dar Alisa nu—i omul care să se piardă ușor cu firea.

—Nu vă sînt pe plac ? îl întrebă ea.

—Ba nu, dimpotrivă. . . Eu. . . eu am crezut că te—ai rătăcit pe aici. . .

Profesorul nu se pricepea defel să stea de vorbă cu fetele.

—În regulă, îi spuse Alisa, apoi se adresă nou—născutului: Să știi, Brontea, că am să viu și mîine să te văd. Așa că n—are să—ți fie urît.

Și se ținu de cuvînt. Ba, de—atunci veni aproape zilnic. Toată lumea se obișnuia cu ea și n—o mai oprea nimeni la ușă. Cît despre mine, cum se zice, m—am spălat pe mîini. Mai ales că de locuit, locuiam chiar în preajma grădinii zoologice, strada nici măcar nu trebuia traversată, iar tovarăși de drum își găsea Alisa în fiecare zi, fără prea mare greutate.

Puiul de brontozaur creștea văzînd cu ochii. O lună mai tîrziu ajunsese să măsoare doi metri și jumătate lungime, astfel că—l mutarăm într—un pavilion anume construit. Brontozaurul se plimba prin ocol și mesteca tulpini tinere de bambus și banane. Bambusul ne era adus cu rachete de mărfuri din India, iar cu banane ne aprovizionă sovhozul „Cîmpiile irigate”, într—un bazin cu pereții de ciment, aflat în mijlocul pavilionului, plescăia apa caldută, ușor sărată. Așa îi plăcea brontozaurului.

Într—o bună zi însă Brontea își pierdu pofa de mîncare. Trei zile la rînd nu se mai atinse nici de bambus și nici de banane. În cea de—a patra zi, se culcă pe fundul bazinului, cu capul mic și negru sprijinit de bordura din material plastic. Toate acestea vedeau că Brontea trage să moară. Bineînțeles că nu puteam admite una ca asta. Doar era unicul nostru brontozaur. Cei mai vestiți doctori din lume se grăbiră să ne vină în ajutor. Zadarnic însă. Brontea refuza iarba pe care i—o aduceam, vitaminele, portocalele, laptele dulce, într—un cuvînt, refuza totul.

Alisa nu aflase nimic despre această tragedie. O trimiseseră la bunica ei, la Vnukovo. În cea de a patra zi însă deschise televizorul tocmai în clipa cînd se transmitea un comunicat privitor la starea din ce în ce mai proastă a sănătății lui Brontea. Nu știu cum a izbutit Alisa s—o înduplece pe bunica ei, știu doar atît că în dimineața aceleiași zile ne pomenirăm cu ea în pavilionul brontozaurului.

—Tăticule ! țipă ea. Cum ai putut să—mi ascunzi una ca asta ? Cum ai putut ? . . .

—Vorbim mai tîrziu, Alisa, mai tîrziu, i—am răspuns. Acum avem o consfătuire.

Era, într—adevăr, așa. Consfătuirea dura de trei zile. fără întrerupere.

Alisa nu—mi mai spuse nimic și se depărta. Cîteva clipe mai tîrziu, cineva de lîngă mine scoase o exclamație de uimire. Am întors capul și am văzut—o pe Alisa cum sare peste barieră în ocol și se apropie în fugă de botul brontozaurului. Ținea în mînă o franzelă.

—Ia și mănîncă, Brontea, îi spuse. Dumnealor văd că te lasă să mori de foame. De—ș fi în locul tău, m—aș plictisi și eu de atîlea banane . . .

Nici n—am ajuns bine la barieră, că se și petrecu un lucru de neînchipuit. Lucrul care i—a adus glorie Alisei, iar nouă, biologilor, ne zdruncină serios reputația.

Brontozaurul înălță capul, se uită la Alisa, apoi îi luă cu băgare se seamă pîinea din mîini.

—Stai cuminte, tăticule, mă amenință cu degetul Alisa, văzînd că sînt gata să sar peste barieră. Brontea se teme de tine.

—Nu vă speriați, că nu—i face nimic rău fetei, spuse profesorul Yakata.

Mi—am dat seama și eu de acest lucru. Dar mă gîndeam ce—o să se—ntîmple dacă scena asta o va vedea bunica, la televizor ?

Ulterior, savanții au discutat multă vreme în contradictoriu pe marginea acestui episod. De fapt, mai discută și astăzi. Unii afirmă că Brontea jinduise după o hrană mai variată, alții susțin că avusese mai

multă încredere în Alisa decât în noi. Oricum ar fi fost, pericolul trecuse.

Astăzi Brontea e pe deplin domesticit. Cu toate că a ajuns să măsoare treizeci de metri lungime, nimic nu—i face mai multă plăcere decât s—o ia pe Alisa în cârcă și s—o ducă astfel la plimbare. Unul din asistenții mei a făcut o scară specială și—atunci când Alisa vine la pavilion, Brontea își întinde gâtul, lung cât toate zilele, spre colțul încăperii, apucă ușor, cu dinții lui triunghiulari, scărița aflată acolo, apoi și—o proptește cu îndemânare de trupul acoperit cu o piele neagră, lucioasă.

După aceea, o plimbă pe Alisa prin pavilion, sau înoată cu ea prin bazinul cu apă.

TUTEKȘH

Plecînd spre planeta Marte. la o conferință, am luat—o și pe Alisa cu mine, așa cum îi promisesem.

Am ajuns acolo cu bine. Ce—i drept, nu prea suportam starea de imponderabilitate și de aceea am preferat să nu—mi părăsesc fotoliul Fiica mea însă zbura tot timpul, ca un fluturaș, prin încăperile navei spațiale, ba chiar a trebuit o dată s—o dau jos din tavanul cabinei de comandă, întrucît îi venise în minte să apese un buton de culoare roșie, care nu era altceva decât butonul de frînare în caz de pericol. Piloții însă nu s—au prea supărat.

Ajungînd pe Marte, ne—am plimbat prin oraș, am călătorit cu un grup de turiști prin deșert și am vizitat Marile peșteri. După aceea însă n—am mai avut răgaz să mă ocup de Alisa, așa că am dus—o pentru o săptămînă la internatul de acolo. Pe Marte lucrează mulți specialiști de—ai noștri și marțienii i—au ajutat să clădească un orașel al copiilor, adăpostit sub o cupolă imensă. E tare plăcut în peisajul acela împodobit cu arbori aduși de pe Pămînt. Uneori copiii pleacă în excursie. Atunci își pun costume speciale, de astronauți, și ies, încolonați, în oraș.

Tatiana Petrovna — așa o cheamă pe educatoare — mi—a spus să nu—mi fac griji pentru fiică—mea. La fel mi—a spus și Alisa. Și ne—am despărțit pentru o săptămînă întreagă.

A treia zi însă Alisa a dispărut.

Întîmplarea era cu totul ieșită din comun. Ar fi suficient să amintesc că de cînd luase ființă internatul nimeni nu dispăruse de acolo și nici nu se rătăcise prin preajma lui mai mult de zece minute. De fapt, în orașul de pe Marte este exclus să se poată rătăci careva. Și asta cu atît mai mult cînd e vorba de un copil, îmbrăcat în costum de astronaut. Primul marțian întîlnit în cale l—ar aduce fulger înapoi, la internat. Dar roboții? Dar serviciul de securitate? Nu, să dispari pe Marte e absolut cu neputință.

Și totuși Alisa dispăruse.

Trecuseră două ceasuri de la dispariția ei în momentul în care, fiind chemat de la conferință, am fost adus cu o autoșeniletă—săltătoare la internat. Pesemne că arătam cam răvășit, căci îndată ce mi—am făcut apariția sub cupola acestuia, toți cei care se aflau acolo tăcură, privindu—mă cu compasiune.

Și ce de lume se adunase! Toți profesorii și roboții din internat, zece marțieni în scafandre spațiale (au nevoie de acestea cînd pătrund în atmosfera terestră de sub cupolă), o seamă de astronauți, Nazarian, șeful echipei de salvare, arheologi. . .

Am aflat că de un ceas postul de televiziune al orașului începuse să comunice din trei în trei minute că a dispărut o fetiță sosită de pe Terra. Pe toate videofoanele de pe Marte licăreau semnalele de alarmă. Cursurile școlilor marțiene fuseseră suspendate, iar școlarii, împărțiți pe grupe, cercetau orașul și împrejurimile.

Dispariția Alisei a fost semnalată îndată ce grupa ei revenise de la plimbare. De atunci au trecut două ore încheiate, iar rezerva de oxigen de care dispunea costumul ei spațial n—avea să dureze decât trei ore.

Cunoscînd obiceiurile fiicei mele, i—am întrebat pe cei de față dacă cercetaseră ungherele mai neumbrate din clădirea internatului și din preajma acestuia. Poate că Alisa dăduse de vreo „călugăriță” marțiană și sta acum s—o studieze. . .

Mi s—a răspuns că nici o clădire din oraș nu are subsoluri, iar toate locurile mai retrase au și fost cercetate de școlari și de studenții universității marțiene, care le cunosc ca pe propriile lor buzunare.

Eram supărat foc pe Alisa. De bună seamă că avea să apară dintr—o clipă în alta de undeva, cu aerul

cel mai nevinovat din lume. Și când te gîndești că fapta ei a provocat în oraș mai multe necazuri decît o furtună de nisip. Toți marțienii și pămîntenii din oraș au fost sustrași de la treburile lor, iar echipele de salvare au fost puse toate în stare de alertă. Cît despre mine, intrasem de—a binelea la idei. Aventura asta a fiicei mele putea să aibă un deznodămînt tragic.

Echipele de salvare ne comunicau fără încetare situația cercetărilor întreprinse: „Elevii gimnaziului marțian Nr. 2 au cercetat stadionul. Alisa nu se află acolo”, „Fabrica de dulciuri marțiene comunică: pe teritoriul ei prezența fetei n—a fost semnalată” . . .

„Poate că într—adevăr s—a încumetat să se ducă în vreun deșert, m—am gîndit la un moment dat. Dacă s—ar fi aflat în oraș, pînă acum cei de aici ar fi găsit—o. Bine, dar deșertul. . . Se știe doar că deserturile de pe Marte n—au fost încă explorate în întregime, astfel că te poți pierde acolo în așa fel, încît nici peste zece ani să nu fii găsit. Și—apoi, regiunile mai apropiate ale deșertului au și fost cercetate pînă la ora asta, cu ajutorul autoșenilelor—săltătoare . . . ”

—Au găsit—o! strigă deodată un marțian îmbrăcat într—un chiton albastru.

—Unde? Cum? Unde? se agitară cei adunați sub cupolă.

—În deșert. La două sute de kilometri de aici.

—La două sute de kilometri?!

..Bineînțeles, m—am gîndit eu. De unde s—o cunoască ei pe Alisa? De unde să știe că de la ea te poți aștepta și la una ca asta?!”

—Fetița se simte bine și în curînd va sosi aici.

—Dar cum a ajuns acolo?

—Cu o rachetă poștală.

—Sigur că da! exclamă Tatiana Petrovna și izbucni în plîns.

Fusese cea mai tulburată dintre cei care se aflau de față. Toată lumea sări s—o liniștească.

—Trecusem, într—adevăr, și pe lîngă clădirea poștei. Tocmai atunci se încărcau acolo rachetele poștale automate. Dar eu nu le—am dat nici o atenție. Doar le vedem cu toții de cîte o sută de ori pe zi!

Abia după vreo zece minute, cînd un pilot marțian sosi cu Alisa de mîină, aflarăm și noi cum s—au petrecut lucrurile.

—M—am suit acolo ca să iau scrisoarea, îmi spuse Alisa.

—Care scrisoare?

—Păi nu mi—ai spus chiar tu, tăticle, că mama trebuie să ne trimită o scrisoare? M—am uitat și eu prin rachetă ca s—o găsesc.

—Ai intrat în rachetă?

—Cum să nu? Ușița aceea era deschisă și am văzut o sumedenie de scrisori.

—Și pe urmă?

—Nici n—am apucat să mă sui, că ușița s—a și închis, iar racheta și—a luat zborul. M—am apucat să caut butonul cu care s—o pot opri. Erau acolo o mulțime de butoane. Cînd am apăsât pe ultimul dintre ele, racheta a prins să coboare și după aceea ușița s—a deschis din nou. Am coborît, dar n—am văzut în jurul meu decît nisip. Nu mai era nici tanti Tania, nu mai erau nici copiii. . .

—A apăsât butonul de coborîre forțată, rosti cu admirație în glas marțianul cu chiton albastru.

—Am plîns și eu un pic, pe urmă m—am hotărît să mă duc acasă.

—Cum ai știut în ce direcție trebuie s—o apuci?

—Păi m—am suit pe un deluleț ca să mă pot uita primprejur. În delulețul acela era o ușiță. De sus, de pe deluleț, nu se vedea nimic. Atunci am intrat în odăiță și m—am așezat acolo.

—Care ușiță? se miră marțianul. În regiunea aceea nu—i decît deșertul.

—Ba nu. Era și ușița, și odăița. Iar în odăița aceea mai era și o piatră mare. Ca o piramidă egipteană, doar că era micuță de tot. Îți amintești, tăticle: mi—ai citit tu mie cîndva o carte despre piramidele egiptene.

Pe neașteptate, cele spuse de Alisa produsă o puternică impresie nu numai marțienilor care erau de față, ci și lui Nazarian, șeful echipelor de salvare.

—Tutekșii! țipară ei cu toții.

—În ce loc a fost găsită fetița? Repede, coordonatele !

Și cît ai clipi din ochi, o jumătate din cei prezenți o zbughiră afară.

Cît despre Tatiana Petrovna, care—o hrănea acum cu mîna ei pe Alisa, îmi povesti că în urmă cu mai multe mii de ani pe planeta Marte a existat misterioasa civilizație a tutekșilor. De la ei nu s—au păstrat decît niște mici piramide de piatră. Pînă în ziua de astăzi, nici marțienii și nici arheologii veniți de pe Terra n—au izbutit să descopere măcar o clădire de pe vremea tutekșilor — doar acele mici piramide, risipite prin deșert și îngropate adînc în nisip. Și iată că Alisa a dat din întîmplare peste o construcție durată de misterioșii tutekși.

—Ai avut noroc și de data asta, i—am spus eu. Totuși, te voi duce imediat acasă la noi, pe Pămînt. Acolo te poți rătăci cît poțeste. Fără costum spațial.

—Dacă vrei să știi, și mie îmi place mai mult să mă rătăcesc acasă la noi, pe Pămînt, îmi spuse Alisa.

. . . Două luni mai tîrziu am citit în revista „Vokrug Sveta”¹ un articol intitulat: „Iată cum arătau tutekșii”. În cuprinsul articolului se relatează că în deserturile planetei Marte au fost, în sfîrșit, descoperite monumente extrem de prețioase ale culturii tutekșilor și că actualmente savanții încearcă să descifreze inscripțiile găsite într—o construcție din acea vreme. Dar cel mai interesant lucru era că pe una din fețele piramidei aflate în interior a fost descoperită imaginea perfect conservată a unui tuteks. Pe aceeași pagină a articolului se afla fotografia piramidei cu chipul tuteksului.

Portretul cu pricina mi s—a părut cunoscut. Și pe loc m—a cuprins o teribilă bănuială.

—Ascultă, Alisa, i—am spus cu multă severitate, vreau să recunoști cîstit: cînd te—ai rătăcit în deșertul de pe Marte n—ai desenat nimic pe piramida aceea?

Înainte de a—mi răspunde, Alisa veni la biroul meu și privi cu luare—aminte fotografia publicată în revistă.

—Exact. Țista ești tu, tăticle. Numai că eu n—am făcut un desen, ci am zgîriat piramida cu o pietricică. Mă plictisiseam îngrozitor acolo . . .

SFIOSUL ȘUȘA

Alisa are mulți prieteni în lumea necuvîntătoarelor. Printre aceștia, doi pisoii, o călugăriță marțiană care își are domiciliul chiar sub patul ei și imită noaptea cîntatul la balalaică, un arici care ne—a fost chirieș pentru scurtă vreme, ca mai apoi să se întoarcă acasă la el, în pădure, brontozaurul Bronteia — căruia Alisa îi face vizite la grădina zoologică — și, în fine, cățelul Rex al vecinilor noștri, după părerea mea un boldei pitic, nu tocmai pursînge.

Cu o nouă dihanie s—a pricopsit Alisa curînd după ce s—a întors pe Pămînt prima expediție trimisă mai demult pe Sirius.

Pe Poloskov, unul dintre cosmonauți, l—a cunoscut cu prilejul unei demonstrații de întîi mai. Habar n—am cum a procedat; atîta știu, că Alisa mea e o persoană cu relații. Ce—a făcut, ce—a dres nu—mi explic, dar s—a aflat și ea printre copiii veniți să le ofere cosmonauților buchete de flori. Imaginați—vă uimirea de care am fost cuprins, văzînd—o la televizor cum traversează în fugă piața, cu un mănunchi cît toate zilele de trandafiri albaștri, ca să i—l înmîneze lui Poloskov în persoană.

Cosmonautul o luă în brațe, se uitară amîndoi la coloanele demonstranților, ca să plece apoi tot împreună.

Acasă, fiica mea n—a revenit decît spre seară, ținînd în mînă o geantă mare, roșie.

—Unde ai fost? am întreat—o.

—Cel mai mult am stat la grădiniță.

—Dar cel mai puțin?

—Păi ne—am mai dus și în Piața Roșie.

—Și pe urmă?

Alisa pricepu că m—am uitat la televizor și—mi răspunse:

—Pe urmă am fost rugată să—i felicit pe cosmonauți.

¹ „În jurul lumii”.

—Și cine, mă rog, te—a rugat să faci acest lucru?

—Un tovarăș. N—ai de unde să—I cunoști.

—Spune—mi, Alisa, nu ți s—a întâmplat niciodată să dai peste termenul de „pedeapsă corporală”?

—Cum să nu? E atunci când ți se dă la popou. Dar cred că asta se—ntîmplă numai în basme.

—Mi—e teamă să nu fac din basmul ăsta o poveste adevărată. Ia spune—mi, de ce îți vîri mereu nasul pe unde nu—ți fierbe oala?

Alisa se pregăti să arboreze o mim jignită, cînd deodată în geanta cea roșie pe care o mai ținea în mîna păru că mișcă ceva.

—Asta ce—o mai fi?

—E cadoul pe care l—am primit de la tovarășul Poloskov.

—Te—ai ținut de capul omului să—ți ofere și cadouri! Asta—i culmea!

—Ba nu m—am ținut deloc. Țsta e Șușa. Tovarășul Poloskov l—a adus tocmai de pe Sirius. E un pui de șușă, adică un șușănel.

Și Alisa scoase cu grijă din geantă o vietate micuță cu șase lăbuțe, asemănătoare cu un pui de cangur. Șușănelul avea niște ochi mari, ca de libelulă. Și—i învîrtea în cap cu repeziciune, agățîndu—se strîns cu lăbuțele superioare de costumașul Alisei.

—Vezi? A și început să țină la mine, spuse Alisa. Mă duc să—i fac culcușul.

Cunoșteam prea bine povestea șușilor. O cunoștea toată lumea și cu atît mai mult noi, biologii. La grădina noastră zoologică, se și aflau cinci exemplare dintr—astea, iar noi ne așteptam din zi în zi ca familia lor să sporească.

Poloskov și Bauer dăduseră de șuși pe una din planetele aflate în constelația Sirius. Aceste vietăți micuțe și pașnice, care se ținură scapi de cosmonauți, se dovediră a fi niște mamifere, deși, după firea și obiceiurile lor se apropiau mai mult de pinguinii noștri pămînteni. Dovedeau aceeași calmă curiozitate și "totodată același nărav de a se vîrî în locurile cele mai nepotrivite. Bauer a trebuit chiar să salveze într—o zi pe un șușănel care era gata—gata să se înece într—un borcan mare de lapte concentrat. Expediția adusesese cu ea chiar și un film de lung metraj despre viața șușilor, film care a rulat cu mult succes la toate cinematografele și videoramele de pe glob.

Din păcate, membrii expediției n—au avut răgazul necesar să studieze mai îndeaproape aceste vietăți. Se știa doar că dis—de—dimineată șușii își făceau apariția în tabăra cosmonauților, iar spre seară dispăreau undeva, pesemne în sălașele lor săpate printre stînci.

După ce expediția a părăsit planeta făcînd calea întoarsă spre Pămînt, Poloskov descoperi într—una din încăperile rachetei trei șuși care pesemne se rătăciseră pe acolo. Cosmonautul presupuse mai întîi că șușii fuseseră aduși acolo pe ascuns de către vreunul din membrii expediției, însă tovarășii lui au negat cu atîta vehemență acest lucru, încît el a fost nevoit să—și retragă acuzația.

Apariția șușilor a suscitat, desigur, o mulțime de probleme neprevăzute. Întîi și întîi ei ar fi putut să reprezinte sursa unor boli infecțioase necunoscute pe Pămînt. Apoi s—ar fi putut întîmpla să piară pe drum, neizbutind să suporte fenomenul de transbordare. În sfîrșit, nimeni nu știa cu ce se hrănesc . . . Și așa mai departe.

Dar toate temerile cosmonauților se dovediră a fi lipsite de temei. Șușii au suportat perfect operația de dezinfecție și s—au hrănit foarte ascultători cu supă și cu fructe conservate. Numai că din această pricină și—au căpătat un dușman în persoana cosmonautului Bauer, căruia îi plăcea foarte mult compotul și care, în ultimele luni de zbor, a trebuit să renunțe la el: fructele aveau să le ronțăie călătorii clandestini.

În decursul îndelungatei croaziere spațiale, una din șușe dădu naștere la șase șușănei. În felul acesta astronava ajunsese pe Pămînt plină ochi de șuși și de șușănei. Erau însă niște vietăți foarte inteligente și n—au pricinuit nimănui, în afară de Bauer, nici un fel de necazuri.

Îmi amintesc perfect momentul istoric al aterizării acelei nave interastrale, cînd, în fața aparatelor de filmat și a camerelor de televiziune, se deschise un chepeng, iar în deschizătura lui se ivi o dihanie nemaivăzută, cu șase picioare. Urmă un șir întreg de exemplare aidoma, dar ceva mai mici. Peste întreg Pămîntul se rostogoli un strigăt de uimire. Încetă însă tot atît de brusc, cînd în spatele jivinelor apăru, cu surîsul pe buze, cosmonautul Poloskov. Ducea în brațe un șușănei mînjit din cap pînă în picioare cu lapte concentrat.

O parte din aceste vietăți au fost găzduite la grădina zoologică, iar alte cîteva rămaseră la cosmonauții care le—au îndrăgit. Șușănelul lui Poloskov a ajuns, după cum s—a văzut, în brațele Alisei. Dumnezeu știe cum a izbutit să—l vrăjească ea pe severul cosmonaut Poloskov.

Șușa al nostru își ducea traiul într—o coșniță mare, aflată chiar lîngă patul Alisei; nu mînca nici o fărîmă de carne, noaptea dormea, își făcuse prieteni din cei doi pisoii, îi era cam frică de călugăriță și se apuca să toarcă molcom atunci cînd Alisa îl mîngîia sau îi istorisea din bucuriile și necazurile ei.

Creștea Șușa ăsta văzînd cu ochii, astfel că după vreo două luni de zile ajunsese cît Alisa. Se duceau amîndoi la plimbare în părculețul din preajma casei, iar Alisa nu—i atîrna niciodată zgarda de gît.

—Dar dacă bagă pe careva în sperieți? o întrebam eu. Sau nimerește pe sub vreo mașină ?

—Ba n—o să bage pe nimeni în sperieți, mă contrazicea Alisa. Dacă îi pun zgardă, are să se simtă jignit. Să știi că—i foarte simțitor!

Într—o seară, Alisa nu izbuti deloc să adoarmă. Făcu tot soiul de mofturi, rugîndu—se de mine să—i citească din isprăvile doctorului Aumădoare.

—N—am timp, fetiço, i—am spus. Trebuie să termin o lucrare urgentă. Și—apoi, a cam sosit timpul să citești de una singură.

—Păi asta nu—i carte, e microfilm. Are litere prea mărunte.

—Nu știi că—i un microfilm sonor? Dacă nu vrei să citești, dă drumul la sunet.

—Nu pot să mă scol din pat. Mi—e frig.

—Atunci stai și așteaptă. Isprăvesc de scris pagina asta și am să vin să—l pun în priză.

—Dacă nu vrei și nu vrei, am să—l rog pe Șușa.

—N—ai decît, am zîmbit eu.

O clipă mai tîrziu însă am auzit din odaia de alături o voce duioasă, microfilmată: „... și mai avea doctorul Aumădoare un cățel pe nume Hamham...”

Care va să zică, Alisa tot s—a sculat să pună aparatul în priză.

—Marș în pat! i—am strigat eu. Vrei să răcești?

—Păi stau în pat!

—Nu—i frumos să mă minți. Cine a putut să deschidă aparatul?

—Șușa.

Nu—mi doream cîtuși de puțin ca fiica mea să ajungă o mincinoasă. Tocmai de aceea mi—am pus referatul deoparte și am trecut dincolo, să stau foarte serios de vorbă cu ea.

Ecranul microproiectorului atîma pe perete. Șușa mînuia de zor butoanele aparatului, iar pe ecran bietele animale bolnave făceau coadă la ușa bunului doctor Aumădoare.

—Cum ai ajuns să—l dresezi atît de bine ? am întrebat—o, mirat, pe Alisa.

—Nu l—am dresat deloc. El singur se pricepe la toate.

Rușinat, Șușa își frămînta lăbuțele din față. Se lăsă o tăcere penibilă.

—Și totuși? ... am întrebat în cele din urmă.

—Vă cer scuze, se auzi în clipa următoare o voce guturală, nițel răgușită. Să știți că, într—adevăr, am învățat singur să mă descurc. Dealtfel, nici nu—i atît de greu.

Cel care vorbise era Șușa în carne și oase.

—Pardon ? am rostit eu.

—Ziceam că nu mi—a venit greu, repetă el. Și—apoi, chiar aseară v—am văzut umblînd la aparatul ăsta. Cînd i—ați arătat Alisei microfilmul despre împăratul călugărițelor. . .

—Nu, nu, acum voiam să te întreb altceva: Cum ai învățat dumneata să vorbești?

—I—am predat eu lecții, interveni Alisa.

—Nu pricep absolut nimic! Zeci de biologi îi studiază de atîta vreme pe șuși. dar nici unul din ei n—a rostit pînă acum o vorbă.

—Uite că Șușa al nostru vorbește. Ba chiar știe să și citească. Așa—i că știi, Șușa?

—Puținel.

—Îmi povestește niște lucruri grozav de interesante . . .

—Sîntem, într—adevăr, prieteni buni.

—Dar ia spune—mi, Șușa, de ce ai tăcut atîta vreme?

—S—a sfiit, tăticule, i—o luă înainte Alisa. Șușa își pironi ochii în pământ, cu sfială.

DESPRE O FANTOMA

Vara, locuim la Vnukovo. Ne este foarte comod, întrucât pînă acolo călătorim cu monoraiul, iar de la coborîre pînă la vila noastră nu mai avem de mers decît vreo cinci minute pe jos. În pădure, de cealaltă parte a monoraiului, cresc pitârci și mînătarci, numai că sînt cu mult mai puține decît cei care vin să le culeagă.

Mă duceam la vilă direct de la grădina zoologică, dar în loc să mă odihnesc, nimeream în clocotul evenimentelor locale. Centrul lor era un băiat de prin vecini, pe nume Kolea, care ajunsese vestit în întregul Vnukovo prin faptul că le lua cu forța copiilor jucăriile. Venise la fața locului chiar și un psiholog din Leningrad, care a scris mai apoi o disertație despre băiatul Kolea. Psihologul îl studia pe Kolea, iar Kolea mîncă dulceață și făcea nazuri. Ca să—l mai potolesc, a trebuit să—i aduc de la oraș o rachetă fonică cu trei roate.

În afară de el, mai locuiau acolo bunica lui, căreia îi plăcea să discute despre genetică și care scria un roman despre Mendel², apoi bunica Alisei, un alt băiat, Iura, și mama acestuia, Karma, trei gemeni de pe o stradă vecină care îmi cîntau în cor la fereastră și, în sfîrșit, o fantomă.

Fantoma își avea sălașul undeva la umbra unui măr și se oploșise pe acolo relativ recent. În existența ei credeau Alisa și bunica lui Kolea. Doar ele două.

Într—o zi, ședeam cu Alisa pe terasă și așteptam ca noul nostru robot, produs de fabrica din Șcelkovo, să ne facă niște griș cu lapte. Dar între timp robotului i se arseseră de două ori siguranțele, așa că eu și Alisa ne arătam indignarea față de produsele sus—amintitei fabrici, dar de făcut gospodărie nu ne dădea mîna, iar bunica noastră tocmai plecase la teatru.

Alisa îmi spuse:

—Să stii că el vine și astăzi.

—Care „el”?

—Fantomul meu.

—Fantoma e *ea* și nu *el*, am corectat—o mașinal, cu ochii la robotul cel buclucaș.

—Mă rog, consimți Alisa. Las—să fie fantoma *al meu*. Știi ce—a mai făcut Kolea? A luat de la cei trei gemeni niște nuci. Asta nu—i o faptă uluitoare?

—Ba—i chiar uluitoare. Și ce spuneai despre fantoma aceea?

—Că—i foarte cumsecade.

—La tine toată lumea—i cumsecade.

—În afară de Kolea.

—Mă rog, în afară de el. . . Cred că dacă ți—aș aduce acasă vipera aceea care scoate foc pe nări. te—ai împrieteni și cu ea.

—Tot ce se poate. Da—i o viperă cumsecade?

—De treaba asta încă n—a întrebat—o nimeni. E de pe planeta Marte și dacă te apropii de ea. te stropește cu venin fierbinte.

—Probabil că a jignit—o cineva. Da' de ce ați adus—o de pe Marte?

Aici n—am mai avut ce să—i răspund. Fata avea dreptate. Cînd vipera a fost prinsă, n—a întrebat—o nimeni dacă vrea să plece de pe Marte. Iar în drum spre Pămînt, l—a hăpăit pe dinele preferat al celor de pe astronava „Kaluga”. Din cauza asta cosmonauții n—au mai avut ochi s—o vadă.

—Așadar, ce mai e cu fantoma aceea? am căutat eu să schimb subiectul. Cu ce seamănă?

—Nu știu, că umblă numai pe întuneric.

² Mendel, Gregor Johann (1822-1884) — naturalist austriac, întemeietorul geneticii.

—Cred și eu. Asta—i de cînd lumea. Văd că bunica lui Kolea ți—a istorisit cam prea multe basme . . .

—Bunica lui Kolea nu—mi povestește decît despre genetică. De exemplu, cum a fost prigonit Mendel.

—Bine, dar ia spune—mi: cum reacționează fantoma ta la cîntatul cocoșilor?

—Nici cum. Da' de ce mă întrebi?

—Se zice că orice fantomă care se respectă trebuie să dispară, blestemînd cît o ține gura, în zori, la primul cîntat al cocoșilor.

—Să știi că—l întreb deseară.

—Bine—bine.

—Și astăzi am să mă culc ceva mai tîrziu. Că am de vorbit multe cu *el*.

—N—ai decît. Haide, gluma—i glumă și treaba—i treabă. Văd că robotul a gătit grisul nostru.

Alisa se așează să mănînce griș cu lapte, iar eu — să citesc analele grădinii zoologice din Guyana. Era acolo un articol deosebit de interesant despre mușcatei. O adevărată revoluție în zoologie. Lucrătorilor de acolo le—a reușit înmulțirea mușcăteilor în condiții de captivitate. Nou—născuții aveau o culoare verde—închis, în timp ce carapacea ambilor părinți era albastră.

Asfinți soarele. Alisa îmi spuse:

—Ei, eu am plecat.

—Încotro?

—Să mă întîlnesc cu fantoma. Doar mi—ai dat voie.

—Am crezut că—i o glumă de—a ta. Mă rog, dacă vrei să cobori în grădină, du—te, dar pune—ți jacheta, că s—a cam lăsat răcoare. Și să nu te duci mai departe de mărul acela.

—Ce să caut mai departe? *El* nu mă așteaptă decît acolo.

Și Alisa plecă în goană. O urmăream cu coada ochiului. Nu voiam să dau buzna în lumea fanteziilor ei. N—au decît s—o înconjure și fantomele, și vrăjitoarele, și cavalerii neînfricați, și uriașii cei buni, veniți de pe albastra planetă din basme . . . Asta. firește, cu condiția ca ea să se culce la timpul potrivit și să nu facă nazuri la mîncare.

Am stins lumina din verandă, ca s—o pot vedea mai bine. Iat—o că se apropie de mărul cel bătrîn și rămuros, apoi rămîne locului.

Și în momentul acela . . . O umbră albăstruie se desprinsese de trunchiul mărului și—i porni în întîmpinare. Umbra părea că plutește prin aer, fără să atingă pămîntul.

În clipa următoare, apucînd de pe birou un obiect mai greu, am și năvălit spre scara verandei, coborînd cîte trei trepte deodată. Treaba asta nu—mi mai plăcea deloc. Ori era o glumă proastă a cuiva, ori. . . Ori, ce anume, n—am mai avut timp să—mi imaginez.

—Mai încet, tată, făcu Ansa într—o șoaptă răsunătoare, auzindu—mi pașii. Vezi că—i sperii.

Am apucat—o de mînă. Înaintea mea silueta albăstruie se destrăma încet în aerul înserării.

—Tăticule, ce—ai făcut! Doar eram gata—gata să—i salvez!

Și, în timp ce o duceam în brațe spre verandă, Alisa se porni să urle în modul cel mai rușinos cu putință.

„Oare ce să fi fost acolo, la poalele mărului? mă gîndeam eu. O halucinație de—a mea? . . . ”

—De ce ai făcut asta? urla Alisa. Doar mi—ai dat voie. . .

—N—am făcut nimic, i—am răspuns, nu există nici un fel de fantome.

—Dar l—ai văzut și tu. De ce nu recunoști? Să știi că *el* nu suportă nici o adiere. Nu—ți dai seama că de *el* trebuie să te apropii încet, să nu faci vînt?

Nu znai știam ce să—i răspund. De un lucru însă eram cu totul sigur: îndată ce Alisa avea să adoarmă, eu, cu un felinar în mînă. aveam să scotocesc prin toată grădina să dau de fantomă.

—Cînd te gîndești că ți—a trimis și o scrisoare . . . Numai că acum nu ți—o mai dau.

—Asta—i bună! Ce scrisoare?

—Nu ți—o dau și gata.

Abia atunci mi—am dat seama că Alisa ține în pumn o foiță de hîrtie. Mă privi lung. am privit—o lung și eu și în cele din urmă catadicsi să mi—o întindă.

Pe foița aceea erau notate, cu scrisul meu. orele la care trebuie hrăniți krumșii roșii din grădina noastră zoologică. Orarul cu pricina îl căutam de trei zile încheiate.

—Unde ai găsit notița asta. Alisa?

—Întoarce—o pe partea cealaltă. Fantoma n—avea hîrtie, de aceea i—am dat notița asta a ta.

Pe dosul hîrtiei erau așternute, cu un scris necunoscut, următoarele rînduri în limba engleză:

„*Stimate profesor!*

Îmi iau îndrăzneală să mă adresez Dv., întrucît am ajuns într—o situație din care nu pot scăpa fără ajutorul cuiva. Din nefericire, nu pot părăsi nici suprafața circulară, cu raza de un metru, centrul căreia îl constituie mărul din grădina Dv. De asemenea, în situația jalnică în care mă aflu, nu pot fi văzut decît pe întuneric.

Mulțumită fiicei Dv., o ființă cu un suflet bun și sensibil, am izbutit, în fine, să stabilesc o legătură cu lumea exterioară.

Sînt profesorul Kuraki și am devenit victima linei experiențe nereușite. Pînă de curînd experimentam posibilitatea transferului materiei la distanțe mari. Am izbutit să transfer în acest mod, de la Tokio la Paris, două curci și o pisică. Tustrele au fost recepționate satisfăcător de către colegii mei. În ziua, însă, cînd am decis să verific experimentul pe propria mea persoană, siguranțele din laborator mi s—au ars chiar în momentul experienței, astfel că n—a mai fost suficientă energie pentru definitivarea transferului. M—am destrămat în spațiu, iar partea mea cea mai concentrată se află pe teritoriul vilei Dv. în această tristă situație mă găsesc de aproape două săptămîni, iar colegii, de bună seamă, mă socotesc dus dintre cei vii.

Vă implor ca de îndată ce veți primi această scrisoare, să trimiteți o telegramă la Tokio. Cei de acolo trebuie să repare de urgență siguranțele din laboratorul meu. Atunci mă voi putea materializa din nou.

Cu mulțumiri anticipate, Kuraki."

Am cercetat îndelung cu privirea întunericul de sub mărul din grădină. Apoi am coborît de pe terasă și m—am apropiat de tulpina pomului. Acolo se legăna din nou o aureolă abia vizibilă, palid—albastră. Uitîndu—mă mai bine la ea, am deslușit conturul unei siluete omenești. „Fantoma” părea că—și înalță brațele a implorare.

N—am mai stat să pierd timpul. Am ajuns în fugă la monorai și, chiar de acolo, din stație, am videofonat la Tokio.

Toată această operațiune n—a durat decît vreo zece minute.

Abia în drum spre vilă mi—am adus aminte că uitasem s—o culc pe Alisa. Mi—am grăbit pașii.

Pe terasă era lumina aprinsă.

Stînd la masă, Alisa își arăta ierbarul și colecția de fluturi unui japonez scund, cu chipul istovit. Japonezul ținea în mîini o crăcioară și, cu mișcări delicate, mîncea griș cu lapte, neluîndu—și ochii de la comorile Alisei.

Zărindu—mă, oaspetele nostru îmi făcu o plecăciune adîncă și—mi spuse:

—Sînt profesorul Kuraki și vă rămîn veșnic îndatorat, pentru că, împreună cu fetița dumneavoastră, mi—ați salvat viața.

—Da, tăticule, dînsul e fantoma *al* meu, îmi spuse la rîndul ei Alisa. Acum crezi că există?

—Cred, i—am răspuns eu. Îmi pare bine de cunoștință.

OSPEȚII DISPĂRUȚI

Pregătirile pentru primirea labucililor se desfășurau cu multă pompă. Niciodată sistemul nostru solar nu mai fusese vizitat de ființe venite de pe un astru atît de îndepărtat.

Primele semnale ale labucililor au fost recepționate de către stația aflată pe Pluton, pentru ca trei zile mai tîrziu legătura cu ei s—o stabilească observatorul radioastronomic din Londale.

Labucilii mai erau încă departe, dar cosmodromul Șeremetievo—4 era de pe acum gata să—i

primească. Fetele de la „Trandafirul roșu” îl împodobiseră cu ghirlande de flori, iar cursanții de la școala superioară de poezie alcătuiseră un montaj lite—rar—muzical. Toate ambasadele reținuseră locuri în tribune, iar corespondenții de presă vegheau zi și noapte la bufetul cosmodromului.

Alisa locuia în apropiere, la vila noastră de la Vnukovo. și strângea plante pentru ierbar. Voia să alcătuiască unul care să—l poată întrece pe cel al lui Vania Spitz, din grupa mare. De aceea Alisa nu participase la pregătirile ce se făceau pentru primirea labucililor. Nici măcar nu știa de ele.

De fapt, nici eu n—aveam o legătură directă cu aceste pregătiri. Activitatea mea avea să înceapă mai târziu, după ce oaspeții vor fi aterizat.

Între timp, evenimentele s—au desfășurat cam în felul următor:

La data de 8 martie, labucilii au comunicat că se plasează pe o orbită circumterestră. Cam tot atunci însă a avut loc o coincidență tragică. În locul astronavei labucililor, stațiile de dirijare au reperat satelitul suedez „Nobel—29”, pierdut cu doi ani în urmă. Când eroarea a fost descoperită, s—a constatat că astronava labucililor dispăruse. Echipajul ei trecuse la executarea manevrelor de aterizare și legăturile cu ea fuseseră temporar întrerupte.

La data de 9 martie, la orele 6,33. labucilii au comunicat că nava lor a aterizat într—o regiune situată la 55°20' latitudine nordică și 37°40' longitudine estică, după sistemul de coordonate terestre, cu o eroare posibilă de 15', deci pe undeva, prin împrejurimile Moscovei.

Ulterior, legăturile cu nava au fost din nou întrerupte și. cu excepția unui singur caz, despre care voi vorbi mai încolo, n—au mai putut fi restabilite deloc. Abia într—un târziu s—a aflat că radiația terestră avusese o acțiune nefastă asupra aparaturii de pe nava labucililor.

Îndată, sute de mașini și mii de oameni au și pornit spre locul de aterizare al oaspeților. Toate căile de acces erau pline de cei ce doreau să—i găsească pe labucili. Cosmodromul Șeremetievo—4 a rămas pustiu. La bufet nu se mai afla nici urmă de gazetar. Cerul de deasupra împrejurimilor Moscovei era plin de elicoptere, omitoptere, turbinoptere și alte aparate de zbor. Părea că nori de țințari uriași pluteau deasupra pământului.

Chiar dacă nava labucililor ar fi intrat sub pământ și tot ar fi fost reperată.

Dar ea n—a fost reperată.

Nici un locuitor de prin partea locului n—a văzut—o aterizînd. Faptul era cu atât mai ciudat, cu cît în răstimpul acela aproape toți locuitorii Moscovei și ai împrejurimilor ei priveau spre cer.

Se comisese deci o eroare.

Către seară, cînd am revenit de la lucru la vila noastră, viața normală a planetei era serios perturbată. Toată lumea se temea ca oaspeților să nu li se fi întîmplat ceva.

—Poate că sînt constituiți din antimaterie? discuta lumea în monorai. Poate că, pătrunzînd în atmosfera terestră, s—au volatilizat?

—Fără să se producă nici o explozie, fără să lase nici o urmă? Vorbe de clacă!

—Multe știm noi despre proprietățile antimateriei?

—Dar atunci cine a comunicat că aterizarea a și avut loc?

—Vreunul care se ține de glume.

—Halal glume! Poate că tot el a vorbit și cu cei de pe Pluton?

—S—ar mai putea ca ei să fie invizibili.

—Asta n—are nici o importanță. I—ar fi reperat aparatele. . .

Și totuși părerea cum că oaspeții ar fi într—adevăr invizibili începuse să cîștige tot mai mulți adepți. . .

Mă așezasem în verandă și mă gîndeam: se prea poate ca oaspeții să fi aterizat chiar pe cîmpul din vecinătatea vilei noastre. Stau acum, sărmanii, lîngă astronava lor și se miră: de ce n—or fi vrînd pămîntului să—i bage în seamă ? Te pomenești că se supără și își iau zborul! . . .

Eram gata—gata să cobor scările și să mă duc spre cîmpul amintit, cînd am văzut un șir de oameni ieșind din pădure. Se țineau cu toții de mîna și înaintau cu precauție, ca—ntr—o joacă de copii. Erau locatarii vilelor învecinate.

Mi—am dat seama că—mi ghiciseră gîndurile și mi—o luaseră înainte, orbecăind în căutarea oaspeților invizibili.

Chiar în clipa aceea însă toate posturile de radio de pe Pământ difuzaseră un comunicat special.

Era vorba de retransmiterea unei noi emisiuni a labucililor. recepționată de un radio—amator din Australia de Nord. În emisiune erau repetate coordonatele locului de aterizare, apoi urmau cuvintele: „Ne aflăm într—o pădure. . . Am trimis o primă echipă în căutarea oamenilor. Recepționăm în continuare emisiunile voastre. Ne miră întârzierea contactului cu pământeni. . . ” Aici legătura se întrerupsese.

Versiunea privitoare la structura invizibilă a oaspeților înregistra pe loc alte câteva milioane de adepți.

De sus, de pe terasă, am văzut șirul vecinilor mei oprindu—se în loc, apoi revenind spre pădure. Chiar atunci pe terasă urcă Alisa, ținând în mână un coșuleț plin cu fragi.

—De ce se tot agită ăștia? mă întrebă ea, fără să—mi dea „bună ziua”.

—Care „ăștia”? Și—apoi, s—ar cuveni să spui mai întâi „bună ziua”, de vreme ce nu ți—ai văzut părintele de azi—dimineată.

—Ba. de aseară. Când ai plecat azi, eu încă mai dormeam. Bună ziua, tăticule. Ce s—a întâmplat?

—Au dispărut labucilii, i—am răspuns.

—Da' cum arată?

—Nimeni încă nu știe cum arată.

—Și—atunci cum de—au dispărut?

—Veneau spre Pământ. Au sosit și—au dispărut. Mi—am dat seama că vorbesc anapoda. Și totuși asta era adevărul adevărat.

Alisa îmi aruncă o privire bănuitoare:

—Păi se poate întâmpla așa ceva?

—Nu, nu se poate. De obicei, nu se poate.

—Dar cum a fost: n—au nimerit cosmodromul?

—Tot ce se poate.

—Și cam pe unde li s—a pierdut urma?

—Pe undeva, prin preajma Moscovei. Poate chiar pe—aici, p rin apropiere.

—Pe ei îi caută lumea ?

—Da.

—Dar de ce nu vin ei singuri la lume?

—Pesemne că așteaptă să vină lumea la ei. Doar au sosit pentru prima oară pe Pământ și nu cutează, probabil, să se îndepărteze de astronava lor.

Alisa tăcu, satisfăcută parcă de răspunsul meu. Se plimbă încolo și înapoi pe verandă, fără să—și lase coșulețul clin mână, apoi mă întrebă din nou:

—Dar pe unde or fi aterizat? Pe un câmp sau într—o pădure?

—Într—o pădure.

—De unde știi?

—Au spus—o chiar ei. Au comunicat prin radio.

—Atunci e bine.

—Ce anume?

—Că n—au aterizat pe câmp.

—De ce?

—Mă temeam că am dat de ei.

—Cum așa?!

—Ei, am zis—o și eu . . . în glumă . . .

Am sărit de pe scaun. Știam că Alisa are o imaginație bogată și totuși. . .

—N—am intrat în pădure, tăticule. Pe cuvântul meu că n—am intrat. Am umblat dincolo, pe câmp. Asta înseamnă că nu i—am văzut.

—Alisa, spune—mi imediat tot ce știi. Și să nu—mi scornești nimic. Ai văzut în pădure niște ființe . . . așa, mai ciudate?

—Pe cuvântul meu că n—am fost în pădure.

—Bine—bine, pe câmp.

—N—am făcut nimic rău. Și—apoi, ei nu sînt cîtuși de puțin ciudați.

—Răspunde—mi omeneste: unde și pe cine ai văzut? Nu mă mai chinui și pe mine și întreaga omenire în persoana mea!

—Da' ce. tu ești omenire?

—Ascultă, Alisa . . .

—Gata, tăticle. Să știi că ei sînt chiar aici. Au venit împreună cu mine.

Fără să vreau, mi—am întors iute capul. Terasa însă era pustie. Dacă nu—l puneam la socoteală pe bondarul care zumzăia în jurul nostru. În afară de mine și de Alisa, nu mai era nimeni de față.

—Nu te uita în jur, că te uiți degeaba. Alisa oftă și veni spre mine. Să—ți spun drept, tăticle, voiam să mi—i las mie. Habar n—aveam că—i caută toată omenirea.

Și—mi întinse coșulețul ei, plin cu fragi. Mi—l aduse chiar în dreptul ochilor, iar eu, nevenindu—mi a crede, am distins clar două ființe mitite, îmbrăcate în scafandre spațiale. Erau mînjite cu suc și stăteau călare amîndouă pe o singură fragă.

—Nu le—am făcut nici un rău, repetă Alisa, spășită. Am crezut că sînt piticii din poveste . . .

Dar eu n—o mai ascultam. Strîngînd cu grijă la inimă coșulețul Alisei, alergam spre videofon și mă gîndeam că e și firesc ca iarba să li se pară celor doi o pădure deasă.

Așa s—a desfășurat cea dintîi întîlnire a pămîntenilor cu labucilii.

PRIETENUL DIN TRECUT

Experimentarea mașinii timpului avu loc în Sala mică a Casei oamenilor de știință. Trecusem în ziua aceea s—o iau pe Alisa de la grădiniță și abia acolo îmi dădusem seama că dacă aveam s—o duc pînă acasă, pierdeam începutul experienței. De aceea, obținînd de la Alisa promisiunea că va fi cuminte, am pornit amîndoi spre Casa oamenilor de știință.

Reprezentantul venit de la Institutul timpului, un om foarte înalt și foarte chel, sta lîngă mașina timpului și le explica savanților adunați în jur cum e alcătuită.

—După cum știți, spunea el, prima noastră experiență s—a soldat cu un eșec. PISOIUL pe care îl expediasem atunci în trecut a nimerit într—o perioadă de la începutul secolului al douăzecilea și a făcut explozie într—o regiune situată în preajma rîului Tunguska. Acest incident a dat naștere la legenda meteoritului de la Tunguska. De atunci n—am mai înregistrat eșecuri mari. Ce—i drept, în virtutea unor anumite legitiți, pe care oricine le poate afla din broșura editată de către institutul nostru, noi nu putem expedia deocamdată oameni și obiecte decît în deceniul șapte al secolului douăzeci. Trebuie să menționez că unii dintre cercetătorii institutului nostru s—au și deplasat pînă în acea perioadă, păstrînd, firește, cel mai desăvîrșit secret asupra prezenței lor acolo, și au revenit cu bine înapoi. Cît despre procedeul însuși al deplasării în timp, el este relativ simplu, deși constituie rezultatul unei activități îndelungate a sute de oameni. Este suficient să te încingi cu această centură cronocinetică pentru ca . . . Dar aș dori să urce pe podium un voluntar din rîndurile celor prezenți, pentru ca să pot demonstra cu ajutorul lui modalitatea de pregătire a unei călătorii în timp. . .

Se lăsă o tăcere penibilă. Nimeni nu se hotăra să urce primul pe podium. Și—atunci, pe treptele acestuia își făcu apariția — cine credeți ? — Alisa, bineînțeles. Alisa, care doar cu cinci minute în urmă își dăduse cuvîntul că se va purta frumos.

—Alisa ! am strigat eu. Vino imediat înapoi !

—Nu vă speriați, mi se adresează reprezentantul institutului. Copilul nu va păți nimic.

—N—o să pătesc nimic, tăticle ! îmi strigă cu multă veselie și Alisa.

Lumea din sală izbucni în rîs, întorcînd capul, să—l caute din priviri pe severul părinte al fetei.

M—am văzut nevoit să las impresia că n—aș fi eu cel în cauză.

Reprezentantul institutului o încinse pe Alisa cu centura aceea, iar la tîmple îi fixă un fel de casă radiofonică.

—Atît și nimic mai mult, spuse el. Acum omul este gata de a întreprinde călătoria în timp. E suficient

să intre în cabina aceea, ca să se și afle în anul o mie nouă sute șaptezeci și cinci.

..De ce—a spus treaba asta ! am tresărit, eu, fulgerat de—un gând înspăimântător. Alisa doar atîta așteaptă ! . . . "

Era însă prea târziu ca să mai pot interveni.

—Încotro, fetiço ? Oprește—te ! strigă reprezentantul institutului.

Alisa însă intrase în cabină și. pe loc, în fața întregii asistențe, se făcu nevăzută. Sala întreagă a scos un țipăt de spaimă.

Palid la față, reprezentantul institutului da din mîini, încercînd să potolească larma ce se iscase. Văzîndu—mă apoi că mă năpustesc pe interval spre podium, se aplecă peste microfon și spuse în grabă:

—Nu vă speriați. Copilul nu va păți nimic. Peste trei minute se va afla din nou aici, în sală. Vă asigur că instalația noastră funcționează perfect. A fost verificată în repetate rînduri. Liniștiți—vă !

Dumnealui îi venea ușor să vorbească ! Eu. însă, rămăsesem încremenit pe podium și nu mă gîndeam decît la soarta pisiului care se prefăcuse în meteorit la Tunguska. îl credeam și nu—l credeam pe cel dinaintea mea. Gîndiți—vă și dumneavoastră: să—ți știi copilul aflat aproape cu o sută de ani în trecut ! . . . Dar dacă îi mai trece prin minte să plece de lingă mașină ? . . . Dacă se rătăcește ?

...

—N—aş putea să mă duc și eu după ea ? l—am întrebat pe conferențiar.

—Nu. Stați, că n—a mai rămas decît un minut. . . Dealtfel, să știți că acolo are s—o întîmpine un om de—al nostru . . .

—Așadar, acolo se află un cercetător de—al dumneavoastră ?

—Nu. E un om pe care l—am găsit acolo și care a înțeles foarte bine specificul preocupărilor noastre. Cealaltă cabină se află chiar la domiciliul său. Deși trăiește în secolul douăzeci, profesiunea pe care o are îi permite să călătorească în viitor.

Chiar în clipa aceea Alisa apăru în interiorul cabinei. Coborî pe podium cu aerul omului care și—a îndeplinit în chip exemplar datoria. Ținea la subțioară o carte veche și groasă.

—Ați văzut ?! . . . exclamă reprezentantul institutului.

În sală se stîrni un ropot de aplauze.

—Fetiço, ia povestește—ne și nouă ce—ai văzut acolo, i se adresă vorbitorul, nelăsîndu—mă nici să mă apropiu de Alisa.

—Am văzut niște lucruri grozav de interesante, îi spuse ea. Pac ! și m—am pomenit într—o altă odaie. La masă ședea un nene și scria de zor. Cînd m—a văzut, m—a întrebat: „Ai sosit, fetiço, din secolul douăzeci și unu ?” l—am răspuns că de acolo, pesemne, numai că secolele astea nu le—am prea numărat, pentru că nu știu încă să număr foarte bine: umblu la grădiniță, sînt în grupa mijlocie. Nenea mi—a spus că—i pare bine și că un pic mai târziu va trebui să mă întorc de unde am venit. „Dar pînă atunci, zice, nu vrei să vezi cum arăta Moscova cînd încă nici bunicul tău nu era născut ?” Ba da. i—am spus, cum să nu ? Și nenea m—a dus să văd Moscova de atunci. Era un oraș ciudat și pipernicit. Pe urmă l—am întrebat pe nenea cum îl cheamă, mi—a spus că—l cheamă Arkadi și că scrie niște povești fantastice despre viitor. Dar nu scornește totul din capul lui, căci îi vin uneori în vizită oameni din vremea noastră și—i povestesc cum e pe aici, pe la noi. El nu poate să spună asta nimănui, căci e un secret nemaipomenit. Mi—a dăruit și o carte de—a lui . . . Pe urmă pac ! și m—am întors aici.

Sala întîmpină relatarea Alisei cu aplauze furtunoase.

După aceea se ridică de la locul lui un academician venerabil și spuse:

—Să știi, fetiço, că ții în mînă o carte extraordinară: este prima ediție a romanului fantastic intitulat „Petele de pe Marte”. N—ai vrea să—mi dăruiești mie cartea asta ? Că dumneata oricum nu știi să citești.

—Ba nu, îi răspunse Alisa. Am să învăț curînd și am s—o citesc negreșit...

CĂLĂTORIA ALISEI

Povestire fantastică

Capitolul 1. ALISA — INFRACŢOARE

Într—o bună zi, i—am făcut Alisei următoarea promisiune: „La vară. cînd ai să termini clasa a doua, am să te iau cu mine într—o expediție. Vom porni cu astronava *Pegas* în căutarea unor animale rare pentru grădina noastră zoologică”.

Treaba asta i—am spus—o încă în timpul iernii, îndată după Anul nou. Totodată i—am pus și o serie de condiții: să învețe bine, să nu facă boacănă și să termine cu năstrușniciile ei.

Alisa a respectat cum se cuvine toate aceste condiții și părea că planurile noastre nu sînt amenințate de nimic. În mai însă, cu o lună înainte de a porni în călătoria noastră, avu loc o întîmplare, gata să dea peste cap totul.

În ziua aceea rămăsesem să lucrez acasă: scriam un articol pentru „Buletinul cosmozoologic”. Prin ușa deschisă a cabinetului meu am văzut—o pe Alisa că vine de la școală cu un aer posomorit și își trîntește cît colo geanta cu dictafonul și microfilmele. A refuzat de asemenea să ia masa și în locul cărții, „Animalele de pe planete depărtate”, pe care o citea cu nesaț în ultimele luni, se apucă să răsfoiască „Cei trei mușchetari”.

—Ai cumva necazuri ? am întrebat—o.

—Nici pomeneală ! îmi răspunse Alisa. Da' de ce mă întrebi ?

—Așa mi s—a părut.

Alisa tăcu o vreme, apoi lăsă cartea de—o parte și mă întrebă:

—Tăticule, n—ai cumva o pepită de aur ?

—Îți trebuie una mare ?

—Cam de un kilogram și jumătate.

—N—am așa ceva.

—Da' una mai mică ?

—Drept să—ți spun, nici una mai mică. N—am nici un fel de pepită. De fapt, la ce mi—ar folosi ?

—Asta n—o știu, făcu Alisa. Dar eu aș avea nevoie de—o pepită.

Am ieșit din cabinet, m—am așezat lingă ea pe divan și i—am spus:

—Ia povestește—mi mie ce ți s—a întîmplat.

—Nimic deosebit. Pur și simplu am nevoie de—o pepită.

—Hai, fii tu sinceră...

Alisa oftă adînc, întoarse capul spre fereastră, apoi își luă inima în dinți și—mi spuse:

—Tăticule, sînt o criminală.

—O criminală ?

—Da. Am comis o spargere, iar acum, bineînțeles, au să mă dea afară de la școală.

—Păcat, i—am spus eu. Dar, haide, continuă. Sper să nu fie treaba chiar atît de înspăimîntătoare cum pare la prima vedere.

—Păi, să vezi. De curînd . . . eu, împreună cu Alioșa Naumov, ne—am hotărît să pescuim știuca aceea uriașă, care trăiește în lacul de acumulare Ikșinski și se îndoapă cu puii de pește. Ne—a vorbit despre ea un pescar. Tu nu—l cunoști.

—Bine, bine, dar cu pepita ce—ai vrut să faci ?

—Un vîrcolac.

—Un vîrcolac ?!

—O momeală, adică. Dintr—aia, metalică. Am discutat cu copiii în clasă și am hotărît să pescuim știuca în felul ăsta. Pentru o știucă obișnuită folosești un vîrcolac obișnuit. Pentru o știucă uriașă îți trebuie, desigur, unul mai deosebit. Și—atunci, Liova Zvanski ne—a adus aminte de pepita aceea. Avem o pepită la muzeul școlii. Mai bine—zis am avut—o. Grea, de vreun kilogram și jumătate. A dăruit—o școlii un absolvent. O adusesese de pe centura de asteroizi.

—Și voi ați furat—o ?

—Ei, nu—i chiar așa. tăticule. N—am luat—o decît sub formă de împrumut. Liova Zvanski ne—a spus că tatăl lui e geolog, așa că va putea să aducă la muzeu o altă pepită. Iar deocamdată noi am hotărît să facem un vîrcolac de aur. Dintr—unul ca ăsta știuca noastră uriașă ar fi mușcat la sigur.

—Și cum ați procedat ?

—Foarte simplu. Cînd am hotărît totul, băieții au spus că le e frică să spargă dulapul. Atunci am tras la sorți. Și sorții au scăzut pe mine.

—Au căzut.

—Poftim ?

—Sorții au căzut pe tine.

—Păi da, sorții au căzut pe mine așa că n—am mai putut să dau înapoi. Mai ales că nici n—ar fi băgat de seamă cineva că pepita lipsește.

—Și pe urmă ?

—Pe urma ne—am dus la Alioșa Naumov acasă, am luat un laser și—am tăiat afurisita aia de pepită în mai multe bucăți. După aceea am mers la lacul de acumulare. Știuca însă ne—a rupt lesa și ne—a înghițit vîrcolacul.

Alisa rămase pe gînduri. apoi adăugă:

—Poate că nici n—a fost știuca de vină. Poate că ni s—a agățat lesa de vreun ciot. Vircolacul era foarte greu. L—am căutat, dar nu l—am mai găsit. Ne—am dat afund pe rînd cite unul. dar degeaba.

—Crima voastră a fost descoperită ?

—Da. Pentru că Zvanski s—a dovedit să fie un mare mincinos. Ne—a adus de acasă un pumn de diamante, dar aur zicea că n—are nici o fărîmă. L—am trimis înapoi cu diamantele lui cu tot. Cînd colo, vine Elena Aleksandrovna și ne spune: „Copii, părăsiți muzeul. îndată am să—i aduc aici pe cei din clasa întîi să le arăt exponatele.” Ca să vezi ce coincidență păcătoasă ! Bineînțeles, totul a fost descoperit chiar atunci. Elena Aleksandrovna a dat fuga la director. „Sîntem în pericol, zice (noi trăgeam cu urechea la ușa cancelariei), cuiva i s—a trezit în sînge vocea trecutului !” Ce—i drept, Alioșa Naumov ne—a spus c—o să ia vina asupra lui, dar eu n—am fost de acord. Dacă pe mine au scăzut sorții, eu să fiu și pedepsită. Asta—i tot ce s—a întîmplat.

—Tot ? am întrebat—o surprins. Va să zică ți—ai și mărturisit vina ?

—Nu mi—am mărturisit—o, recunosc Alisa. N—am mai avut timp s—o fac. Dar ni s—a dat termen pînă mîine dimineată. Elena Aleksandrovna ne—a spus că de nu va găsi mîine pepita la locul ei, o să urmeze o discuție foarte serioasă. Asta înseamnă că mîine vom fi eliminați din competiție, ba poate chiar dați afară din școală.

—Din ce fel de competiție ?

—Mîine trebuie să participăm la o cursă de baloane. Interșcolară. Iar din echipa clasei noastre facem parte tocmai Alioșa, eu și încă unul, Egovrov. Doar n—o să poată zbura Egovrov de unul singur.

—Ai omis încă o complicație, i—am spus eu.

—Care complicație ? mă—ntrebă pe un ton care te făcea să ghicești că—și cam dă seama despre ce—i vorba.

—Ai încălcat și convenția pe care am stabilit—o noi amîndoi.

—Așa este. Am încălcat—o, dădu din cap Alisa. M—am gîndit, însă, că n—o să fie o încălcare prea gravă.

—Serios ? Să furi o pepită de un kilogram și jumătate, s—o tai bucăți ca să faci din ea vîrcolaci, s—o scufunzi în lacul de acumulare și nici măcar să nu—ți recunoști fapta ! Mă tern că va trebui să rămîi acasă. *Pegas* va pleca fără tine.

—Vai, tăticule ! rosti Alisa cu glasul pe jumătate. Oare ce—i de făcut ?

—Stai și meditează, i—am spus, apoi m—am dus în cabinet să—mi isprăvesc articolul.

Dar nu mai aveam chef de lucru. Tare urîtă ispravă făcuse fiică—mea împreună cu colegii săi. Auzi, să strice ca niște copii mici un exponat de muzeu ! . . .

Un ceas mai tîrziu, am aruncat o privire prin ușa cabinetului în odaie. Alisa nu mai era acolo. Pesemne că plecase undeva. Și—atunci i—am videofonat. la Muzeul de mineralogie, lui Friedman, pe care îl cunoscusem cîndva în munții Pamir.

Pe ecranul videofonului apăru un chip rotund, împodobit de—o mustață neagra.

—Dragă Lionea, i—am spus, n—ai cumva în depozitele tale o pepită ? Cam de un kilogram și jumătate.

—Am și de cinci kilograme. Dar pentru ce—ți trebuie ? Pentru vreo lucrare de—a ta ?

—Nu, pentru cineva de—al casei.

—Știu eu ce să—ți spun ?! făcu Lionea, răsucindu—și mustața. Toate astea sînt înregistrate.

—Poate găsești pe acasă vreuna mai prăpădită. Are nevoie fiică—mea, la școală.

—Alisa ?

—Alisa.

—Atunci știi ceva ? spuse Friedman. Îți fac rost de o pepită. Mai bine—zis nu ție, ci Alisei. Dar pentru asta, fă—mi și tu un bine.

—Cu plăcere.

—Împrumută—mi pentru o zi bleughepardul vostru.

—Ce anume ?

—Bleughepardul. Că pe—aici pe la noi s—au încuibat șoarecii.

—Printre pietrele voastre ?!

—Nu știu cu ce s—or fi hrănind, dar s—au oploșit. De pisică nici că le pasă, iar cursele le ignoră cu desăvîrșire. Or, știe toată lumea că dacă văd și adulmecă un bleughepard, au și luat—o la fugă.

Ce puteam să fac ? Bleughepardul e un animal rar, de aceea trebuia să—l duc eu însumi la muzeu, ba să mai și stau acolo, să—l păzesc, să nu sfîșie cumva vreun vizitator.

—Bine, Lionea, i—am spus în cele din urmă. Trimite—mi însă pepita chiar mîine de dimineață, prin poșta pneumatică.

Am închis videofonul și chiar atunci zbîrnîi soneria de la intrare. Am deschis ușa. În pragul ei stătea un băiețel bălai, îmbrăcat cu un costum de cercetător al planetei Venus și avînd la mîneacă o emblemă de prim—explorator al sistemului sideral Sirius.

—Vă rog să mă scuzați, îmi spuse băiatul. Sînteți cumva tatăl Alisei ?

—Da.

—Bună ziua. Mă numesc Egovrov. Alisa e acasă ?

—Nu—i acasă. A plecat nu știu unde.

—Păcat. Spuneți—mi: se poate avea încredere în dumneavoastră ?

—În mine ? Eu socot că se poate.

—Atunci trebuie să discutăm ca de la bărbat la bărbat.

—Vrei să spui ca de la cosmonaut la cosmonaut ?

—Să nu rîdeți de mine, se îmbujora Egovrov. Cu timpul voi avea tot dreptul să port costumul ăsta.

—De asta sînt convins. Așadar, ce—ai vrut să—mi spui ca de la bărbat la bărbat ?

—Trebuia să particip împreună cu Alisa la o competiție sportivă, dar s—a petrecut o treabă datorită căreia fiica dumneavoastră ar putea fi eliminată din această competiție. Pe scurt, trebuie să aducă la școală un obiect care s—a pierdut de acolo. Eu vi—l înmînez acum, dar vă rog să nu afle nimeni. M—ați înțeles ?

—Te—am înțeles, misteriosule, am răspuns eu.

—Atunci, luați—l.

Îmi întinse un săculeț. Săculețul era destul de greu.

—E o pepită ?

—Știți despre ce—i vorba ?

—Știu.

—Da. E o pepită.

—Sper că nu—i furată și asta de pe undeva ?

—Vai de mine, cum o să fie furată ! Mi—a dat—o cineva de la clubul turiștilor. Și—acum plec. La revedere.

Nici n—am apucat să reintru în cabinet, că soneria zbîrnîi din nou. De data asta, în pragul ușii stăteau două fete.

—Bună ziua, rostiră ele în cor. Sîntem eleve în clasa întîi. Vă rugăm să luați asta pentru Alisa.

Și—mi întinseră două pungulițe identice, apoi plecară în goană. Într—una din pungi se aflau patru monede vechi de aur, pesemne dintr—o colecție particulară, în cealaltă — trei lingurițe. Ce—i drept, lingurițele nu erau de aur, ci de platină, dar nu le mai puteam ajunge din urmă pe cele două fete.

Încă o pepită fu depusă de un binevoitor anonim în cutia noastră poștală. Veni după aceea Liova Zvanski și încercă să—mi vîre cu de—a sila în mîini o cutie cu diamante. Mai veni și un elev din cursul superior și—mi aduse trei pepite deodată.

—Cînd eram mai mic, colecționeam minerale, îmi spuse el.

Cît despre Alisa, ea nu reveni acasă decît spre seară. Încă din pragul ușii mi se adresă pe un ton solemn:

—Tăticule, poți să nu mai fii necăjit. Totul s—a rezolvat. Vom pleca amîndoi în expediție.

—Cum s—a rezolvat ? am întrebat—o eu.

—Am găsit o pepită.

—Unde ?

Alisa abia izbuti să scoată din geantă pepita pe care o adusese, căci aceasta părea să cîntărească vreo șase—șapte kilograme.

—Am fost la nenea Poloskov. Comandantul astronavei noastre. Cînd a aflat despre ce e vorba, s—a apucat să videofoneze tuturor prietenilor lui. Ba m—a invitat și la masă, așa că nici nu mai mi—e foame.

În clipa aceea, zări pe masa mea de lucru pepitele și celelalte obiecte de aur care se adunaseră de dimineață în casa noastră.

—Vai—vai—vai ! exclamă ea. Păi cu astea muzeul nostru o să se îmbogățească serios de tot.

—Ascultă, păcătoaso, i—am spus eu. Să știi că de n—ar fi fost la mijloc prietenii tăi, nu te—aș fi luat cu nici un chip în expediție.

—Ce legătură au cu treaba asta prietenii mei ?

—O legătură directă. Sînt convinși că n—ar fi stat să alerge prin toată Moscova ca să adune obiecte de aur pentru un om foarte rău.

—Ei, nu sînt eu un om chiar atît de rău, spuse Alisa, fără exces de modestie.

M—am cam încruntat auzind—o, însă chiar atunci răsună clinchetul instalației de recepție a poștei pneumatice. Am deschis chepengul și am scos la iveală pachetul cu pepita de la Muzeul de mineralogie. Friedman se ținuse de cuvînt.

—Asta e din partea mea, i—am spus Alisei întinzîndu—i pachetul.

—Ia te uită ! rosti ea. Înseamnă că și tu îmi ești prieten.

—Cam așa s—ar părea, i—am răspuns eu. Numai că te rog să nu—ți iei nasul la purtare.

A doua zi dimineață a trebuit s—o însoțesc pe Alisa la școală, întrucît tezaurul ce se strînsese la domiciliul nostru atinsese greutatea de optsprezece kilograme.

Dîndu—i, la ușa școlii, geanta cu aurul, i—am spus:

—Tii, am uitat cu totul de pedeapsă!

—Care pedeapsă ?

—Duminică dimineața ai să iei frumușel bleughepardul de la grădina noastră zoologică și ai să te duci cu el la Muzeul de mineralogie.

—Cu bleughepardul la muzeu ? Păi ăla—i cam într—o ureche.

—Tocmai de aceea. Bleughepardul îi va speria pe șoarecii de acolo, iar tu vei sta să—l păzești, ca să nu—i sperie și pe vizitatori.

—De acord, consimți Alisa. Dar în expediție totuși plecăm amîndoi, da ?

—Plecăm.

Capitolul 2.CEI PATRUZECI ȘI TREI

Ultimele trei săptămîni dinaintea startului au fost pline de agitație, de emoții și de alergătură nu totdeauna necesară. Pe Alisa n—o mai vedeam cu zilele.

În primul rînd, trebuiau pregătite, verificate, transportate și rînduite la bordul *Pegasului* tot soiul de cuști, curse, momeli funcționînd pe bază de ultrasunete, capcane, plase, generatoare de energie și alte o mie de obiecte necesare pentru prinderea animalelor, în al doilea rînd, trebuia să facem și rezerve de medicamente, produse alimentare, filme, cutii cu peliculă nouă, diverse aparate, dictafoane, sofite, microscopae, mape pentru viitoarele ierbare, blocnotesuri, cizme de cauciuc, calculatoare, umbrele de soare și umbrele de ploaie, limonada, pelerine, pălării de pai, înghețată—pudră, autogire și alte un milion de obiecte care pot să fie și care pot să nu fie necesare într—o expediție. În al treilea rînd, de vreme ce în drumul nostru aveam să facem escale pe la diverse baze științifice, stațiuni și planete, trebuia să luăm cu noi o seamă de alte mărfuri și colete: portocale pentru astronomii de pe Marte, scrumbii la borcan pentru exploratorii de pe Micul Arcturus, suc de vișine, tuș negru și clei de cauciuc pentru arheologii din sistemul 2—BC. halate din brocart și electrocardiografe pentru locuitorii de pe planeta Fiks, o garnitură de mobilă din lemn de nuc, cîștigată de către un locuitor de pe planeta Samora la concursul „Cine știe cîștigă” cu tema „Cunoașteți Sistemul solar?”, dulceață de gutui (vitaminizată) pentru licenienii precum și multe ale pachete și cadouri care ne—au tot fost aduse pînă în ultimul minut dinaintea decolării de către bunicile, bunicii, frații, surorile, tații, mamele, copiii și nepoții acelor pămînteni și locuitori ai altor planete, pe care aveam să—i întîlnim în cursul expediției. Pînă la urmă. „*Pegasul* nostru începu să arate, precum Arca lui Noe, a bîlci ambulant, a magazin universal, ba chiar a depozit de mărfuri.

În ultimele două săptămîni eu am slăbit cu șase kilograme, iar căpitanul *Pegasului*, celebrul cosmonaut Poloskov, a îmbătrînit cu șase ani.

Avînd în vedere că *Pegas* e o navă de dimensiuni reduse, echipajul său nu e nici el prea numeros. Atîta timp cit ne aflăm pe Pămînt și pe alte planete, comandantul expediției sînt eu, profesorul Seleznev de la Grădina zoologică din Moscova. Faptul că sînt profesor nu înseamnă defel că aș fi un om bătrîn grav și cu părul alb. S—a întîmplat doar ca încă din copilărie să iubesc animalele, și niciodată nu mi—am permis să le dau amicilor. În schimbul unor minerale, timbre poștale, aparate de radio sau alte obiecte interesante de acest fel. La vîrsta de zece ani. m—am înscris în cercul tinerilor naturaliști de pe lingă grădina noastră zoologică. Pe urmă, absolvind școala, am mers să învăț mai departe, de data asta la universitate, ca să ajung biolog. În timp ce învățam acolo, continuam si—mi petrec fiecare zi liberă la grădina zoologică și prin laboratoarele de biologie. Cînd am absolvit și universitatea, știam atîtea despre viața animalelor. încît am putut să scriu despre ele prima mea carte. Pe atunci încă nu existau nave cosmice rapide, cum sînt navele care zboară astăzi pînă în cele mai depărtate colțuri ale Galaxiei, așa că nici zoologi cosmici nu erau decît prea puțini. Eu m—am numărat printre cei dintîi. De atunci au trecut douăzeci de ani și zoologi cosmici găsești cîți vrei. Eu am rămas însă în rîndul celor dintîi. Am întreprins între timp călătorii pe o mulțime de planete și stele, și am ajuns profesor aproape fără să bag de seamă.

Cînd însă *Pegas* decolează de pe Pămînt, stăpînul navei și șeful nostru, al tuturor, devine Ghenadi Poloskov, cosmonaut vestit și comandant de zbor. Ne cunoaștem demult, căci nu o dată ne—a fost dat să ne întîlnim pe îndepărtate planete și baze științifice. El ne face adeseori vizite și acasă, fiind bun prieten în special cu Alisa. De fapt, nu aduce deloc a cosmonaut viteaz, iar dacă își scoate uniforma de căpitan—astronaut, chiar că—l poți crede bibliotecar sau educator la grădinița de copii. Căci Poloskov e scund de statură, are părul bălai, e un om tăcut și foarte delicat. Și totuși, în momentul cînd se așază pe scaunul său de la postul de comandă a unei nave cosmice, capătă parcă o altă înfățișare: glasul îi devine răsunător, iar pe chip i se citește hotărîrea și dîrzenia. Poloskov nu se pierde niciodată cu firea și este foarte respectat de membrii flotei noastre cosmice. Cu mare greutate l—am înduplecat să preia comanda navei *Pegas*, întrucît cam tot pe atunci Jack O'Konyola voia cu tot dinadinsul să—i dea pe mîna o nouă astronavă de pasageri pe ruta Pămînt — Fiks. Și dacă n—ar fi fost Alisa la mijloc, nici că aș fi izbutit să—l înduplec.

Cel de—al treilea membru al echipajului navei *Pegas* este mecanicul Zelionîi. E un zdrahon de bărbat și poartă o barbă stufoasă și roșie ca focul. E un mecanic de înaltă calificare și a mai fost de vreo cinci ori în cosmos împreună cu Poloskov. Cea mai mare plăcere pentru el e să—și facă de lucru

pe la motoare, ori să repare câte ceva în sala mașinilor. Acesta e, desigur, un lucru lăudabil, totuși se întâmplă uneori ca Zelionii să întreacă măsura și—atunci câte un aparat sau un dispozitiv foarte important ajunge să fie desfăcut în piesele lui componente tocmai când trebuie să fie pus urgent în funcțiune. Zelionii este de asemenea un mare pesimist. Zice mereu că „asta” nu prevestește nimic bun. Care „asta” ? Indiferent. De exemplu, și—a lăsat barbă numai din pricina unei cărți vechi în care a citit că un oarecare negustor s—a tăiat cu briciul, a făcut septicemie și a murit. Deși în ziua de astăzi nu mai există pe Pământ un brici cu care să te poți tăia, iar bărbații, în loc să se bărbiească, se ung dimineața pe obraz cu o pastă specială, el și—a lăsat totuși barbă. De asemenea, în clipa în care ajungem pe o planetă necunoscută, îl și auzim pe Zelionii că ne îndeamnă să plecăm de acolo. Întrucât nu crede să existe animale pe planeta respectivă și chiar dacă ar exista, n—ar fi din cele necesare grădinii noastre zoologice, iar dacă ar fi totuși din cele necesare, nu le—am putea transporta pînă acolo etc, etc. Noi însă ne—am obișnuit cu bombănelile lui și nu le mai băgăm în seamă, iar el, la rîndul său, nu se supără pentru asta cîtuși de puțin.

Cel de—al patrulea membru al echipajului nostru, dacă nu—i punem la socoteală pe robotul—bucătar care se defectează cînd ți—e lumea mai dragă, este Alisa. După cum se știe, e fiica mea, a absolvit de curînd clasa a doua, mereu face câte—o boacăna, totuși pînă în prezent toate isprăvile ei s—au sfîrșit cu bine. În cadrul expediției noastre Alisa e un om folositor, căci se pricepe să aibă grijă de animale și nu se teme aproape de nimic.

În noaptea dinaintea startului am dormit prost: mi se tot părea că umblă cineva prin casă și trîntește ușile. Cînd m—am trezit, am văzut—o pe Alisa îmbrăcată din cap pînă—n picioare, ca și cînd nici nu s—ar fi culcat să doarmă. Cîteva clipe mai tîrziu, am coborît spre autogirul care ne și aștepta. Bagaje n—aveam cu noi. În afara mapei mele negre și a genții pe care Alisa și—o petrecuse pe după umăr și de care erau prinse înotătoarele și harponul pentru vînătoarea subacvatică.

Era o dimineață proaspătă, care te înfiora cu răcoarea ei. Meteorologii pronosticaseră ploaie pentru orele după—amiezii, dar, ca de obicei, făcuseră o mică eroare, astfel că ploaia lor stropise orașul încă în timpul nopții. Străzile erau pustii. Luîndu—ne rămas bun de la ai noștri, le—am promis că le vom trimite scrisori de pe toate planetele pe care vom poposi.

Autogirul se ridică încet și se îndreaptă spre apus, în direcția cosmodromului. Am rugat—o pe Alisa să conducă ea aparatul, iar eu am scos la iveală listele de mărfuri, nesfîrșit de lungi, cu mii de ștersături pe ele, și—am început să le studiez din nou, cu multă atenție, întrucît, doar cu o zi înainte, căpitanul Poloskov susținuse sus și tare că de nu vor fi date jos din navă cel puțin trei tone de mărfuri, *Pegas* nu se va putea desprinde de Pământ.

Nici nu mi—am dat seama că am și ajuns la cosmodrom. Alisa păstra o expresie concentrată, ca și cînd ar fi meditat întruna la ceva foarte important. Era atît de cufundată în gînduri, încît făcu autogirul să aterizeze în dreptul unei alte nave în care erau încărcăți purceluși cu destinația Venus.

Zărind namila care cobora spre ei din înaltul cerului, purcelușii o zbughiră care încotro, roboții însoțitori se luară după ei, să—i prindă, iar șeful expediției îmi trase un perdaf zdravăn pentru faptul că am lăsat un copil mic să conducă autogirul.

—Nu—i chiar atît de mică, am ripostat eu. Doar a absolvit clasa a doua.

—E cu atît mai rușinos să faci ce—a făcut ! exclamă șeful strîngînd la piept purcelul pe care abia îl prinsese. Pe ăștia nu—i mai adunăm nici pînă deseară.

I—am aruncat Alisei o privire severă, apoi, luîndu—i din mîini volanul, am mutat aparatul spre silueta albă ca zăpada a astronavei *Pegas*.

În tinerețea lui, *Pegasul* nostru fusese o navă poștală de mare viteză. Mai tîrziu, cînd au apărut nave mai rapide și mai încăpătoare, *Pegas* a suferit transformări, devenind navă pentru expediții. Avea cale mari, căci slujise la timpul său cu credință echipele de geologi și arheologi, iar acum urma să fie de folos și grădinii zoologice.

La bordul navei, Poloskov ne și aștepta. Nici n—apucărăm să ne dăm „bună dimineața”, că el mă și întrebă:

—Te—ai gîndit ce să facem cu cele trei tone ?

—O soluție cred că am găsit, i—am spus eu.

—S—o auzim !

- Tocmai atunci veni la noi o bunicuță spăsită, cu o broboadă albastră pe umeri și ne întrebă:
- N—ăți vrea să luați un pachetel mic pentru fiul meu de pe Aldebaran ?
- Poftim ! dădu din mâini Poloskov. Asta ne mai lipsea !
- Un pachetel numai atîtica, insistă bunicuța. Are cel mult două sute de grame. Gîndiți—vă și dumneavoastră: să nu primească băiatul meu chiar nimic de ziua lui !
- Am stat și ne—am gîndit.
- Da' ce conține pachetul ? întrebă delicatul Poloskov, cedînd pozițiile.
- Nimic deosebit. Un tortuleț. Lui Kolea îi plac atît de mult tortulețele ! Mai e și un stereofilmuleț care arată cum a învățat să meargă copăcel băiețelul lui, adică nepoțelul meu.
- Fie, rosti morocănos Poloskov. Aduceți—le. M—am uitat s—o văd pe Alisa, dar ea dispăruse.
- Deasupra cosmodromului prinse a se înălța soarele, iar umbra prelungă a rachetei noastre ajungea pînă la clădirea cosmoportului.
- Ascultă, m—am adresat eu lui Poloskov. M—am gîndit să transportăm o parte din încărcătura noastră pe Lună, cu nava care zboară pe ruta asta. De acolo ne va f i mai ușor să ne luăm startul.
- Îmi venise și mie ideea asta, spuse Poloskov. Pentru orice eventualitate, să dăm jos vreo patru tone. Asta. ca să avem o rezervă.
- Cui să predau pachetelul meu ? întrebă bunicuța.
- O să vi—l primească robotul de la recepție, îi răspunse Poloskov, apoi ne duserăm amîndoi să alegem încărcătura care urma să fie dată jos din navă.
- Dar cu coada ochiului mă tot uitam s—o văd pe Alisa; cînd colo, îmi atrase din nou atenția bunicuța de adineauri. Sta acum în umbra *Pegasului* și parlamenta pe șoptite cu robotul de la recepție. în spatele ei se înălța, cît muntele, au autocărucior peste măsură de încărcat.
- Poloskov, am rostit eu, ia te uită acolo.
- Aoleu ! exclamă neînfricatul comandant. Asta—i de—a dreptul insuportabil.
- Și se repezi ca un tigru spre bunicuță.
- Ce—i asta ? ! răcni el.
- Pachetelul, răspunse cu sfială bunicuța.
- Tortulețul ?
- Tortulețul. (Glasul bunicuței își recăpătase vigoarea.)
- Muntele ăla ? !
- Ascultă, căpitane, rosti cu severitate bunicuța. Dumneata vrei ca feciorul meu să mănînce tortulețul de unul singur ? Fără să—l împartă cu cei o sută treizeci de colegi ai săi ? Asta vrei dumneata ?
- Nu mai vreau nimic ! făcu, sleit de puteri, cosmonautul. Rămîn acasă și nu mai plec nicăieri. Clar ? Nu mai plec nicăieri !
- Înfruntarea cu bunicuța dură o jumătate de oră și se sfîrși cu victoria lui Poloskov. între timp, eu am urcat la bordul navei și am dat ordin să fie descărcate de acolo toate portocalele, precum și garnitura de mobilă din lemn de nuc.
- Pe Alisa am găsit—o într—un ungher depărtat al uneia dintre calele navei, lucru care mă umplu de mirare.
- Ce faci tu aici ? am întrebat—o.
- Alisa piti într—o clipită la spate un șirag de covrigi și răspunse:
- Fac cunoștință cu nava.
- Du—te în cabina noastră, i—am spus eu și mi—am văzut de drum.
- În sfîrșit, către orele douăsprezece, transbordarea mărfurilor luă sfîrșit. Totul era în ordine. Controlasem din nou, împreună cu Poloskov, greutatea încărcăturii rămasă, dîndu—ne seama că dispuneam acum de o rezervă egală cu două sute de kilograme. Asta însemna că ne puteam lua startul fără nici o dificultate.
- Poloskov luă pe circuitul interior legătura cu mecanicul Zelionîi. Acesta ședea în fața tabloului de comandă și își pieptăna barba.
- Putem porni ? îl întrebă Poloskov aplecîndu—se spre ecranul videofonului.
- În orice moment, îi răspunse Zelionîi. Deși nu—mi prea place cum se prezintă vremea.

—Alo, dispeceratul, rosti Poloskov în microfon. *Pegas* e gata de start.

—O clipă, răspunse dispecerul. N—aveți cumva niște locuri libere ?

—Nu, răspunse cu hotărîre Poloskov. Noi nu luăm pasageri la bord.

—Măcar cinci persoane, insistă dispecerul.

—Pentru ce ? Oare n—au la dispoziție navele de pasageri ?

—Toate sînt arhipline.

—Cum așa ?

—Păi nu știți ? Pe Lună are loc astăzi meciul de fotbal pentru cupa Sectorului galactic Pămînt — planeta Fiks.

—Da' de ce pe Lună ? se miră Poloskov, pe care fotbalul nu—l prea interesa și care, în toiul pregătirilor de plecare, rămăsese în urmă cu evenimentele.

—Sînteți cam naiv, spuse dispecerul. Cum o să joace fiksienii fotbal în condițiile gravitației terestre ? De fapt, nici pe Lună n—o să le vină prea ușor s—o facă.

—Prin urmare, scorul va fi în favoarea noastră ? întrebă Poloskov.

—Mă îndoiesc, răspunse dispecerul. Fiksienii au momit trei apărători și pe Simon Brown din reprezentativa marțienilor.

—Treburile astea mă lasă rece, spuse Poloskov. Cînd ne dați cale liberă ?

—Și totuși ai noștri vor învinge, interveni în discuție Alisa, care apăruse, fără s—o băgăm de seamă, pe puntea de comandă.

—Ai perfectă dreptate, fetiço, se înveseli dispecerul. Hai, poate luați totuși cîtiva microbiști ? Ca să—i pot transporta pe toți amatorii, aș avea nevoie de vreo opt nave. Nici nu știu ce să fac. Solicitățile curg întruna.

—N—am locuri disponibile, i—o reteză Poloskov.

—Mă rog, treaba dumneavoastră. Porniți motoarele.

Poloskov luă legătura cu secția mașinilor.

—Zelionîi, îi spuse el mecanicului, pornește motoarele planetare. Dar cu viteză mică. Să vedem dacă nu cumva mai există o suprasarcină.

—De unde să fie suprasarcină ? am spus eu revoltat. Doar am recalculat totul.

Nava începu să vibreze, pregătindu—se să—și ia zborul.

—Cinci—patru—trei—doi—unu — start ! rosti căpitanul.

Nava tresaltă și rămase locului.

—Ce s—a—ntîmplat ? întrebă Poloskov.

—Ce—ați pățit ? întrebă și dispecerul, care urmărea startul nostru.

—Nu pornește, rosti Zelionîi. V—am spus eu c—o să dăm chix ! . . .

Alisa ședea prinsă în curele de fotoliul ei și nici nu se uita la mine.

—Să mai încercăm o dată, spuse Poloskov.

—Nu mai e cazul, se auzi vocea lui Zelionîi. Nava are o suprasarcină considerabilă. Că doar indicatoarele sînt în fața mea.

Poloskov încercă din nou să ridice *Pegasul* de la pămînt, dar nava nici nu se clinti, parcă o țintuise cineva. Atunci Poloskov îmi spuse:

—Pesemne că în calculele noastre s—a strecurat o greșeală.

—Da' de unde, i—am răspuns eu. Doar le—am verificat cu ajutorul calculatorului. Mai avem o rezervă de două sute de kilograme.

—Dar atunci despre ce poate fi vorba ?

—Va trebui să mai dăm jos o parte din încărcătură. Nu avem timp de pierdut. Cu care cală să începem ? se auzi și glasul lui Zelionîi.

—Cu numărul unu. am propus eu. Acolo sînt coletele. Să ne fie expediate ulterior pe Lună.

—Ba nu cu numărul unu, spuse deodată Alisa.

—Bine, am rostit eu, mașinal. Atunci, cu numărul trei. Acolo se află cuștile și capcanele.

—Ba nici cu numărul trei, spuse din nou Alisa.

—Asta ce—o mai fi ? întrebă cu severitate Poloskov.

Chiar în clipa aceea, însă, dispecerul luă din nou legătura cu noi.

—*Pegasule*, spuse el, am primit o reclamație la adresa voastră.

—Ce fel de reclamație ?

—Vă fac legătura cu biroul de informații.

Pe ecran apăru imaginea sălii de așteptare. În fața biroului de informații se adunaseră o mulțime de oameni. Am deslușit chiar câte va chipuri cunoscute. Oare de unde le cunoșteam ?

Una dintre femeile care stăteau mai aproape de ghișeu spuse, privindu—mă drept în ochi:

—Asta—i chiar culmea ! Se poate să—i încurajați în felul ăsta pe ștregari ?

—Care ștregari ? am întrebat—o, uimit.

—Doar i—am spus clar lui Alioșa: pe Lună să știi că nu pleci; ai cinci de trei pe trimestrul patru.

—Nici eu nu i—am dat voie lui Liova să plece la meciul ăsta, îi întări spusele o altă femeie. Putea foarte bine să—l urmărească la televizor.

—Ahaa ! am rostit eu încet. Abia atunci i—am recunoscut pe cei adunați în dreptul biroului de informații: erau părinții copiilor din clasa în care învăța și Alisa.

—Totul e clar ! spuse Poloskov. Și avem mulți călători clandestini la bord ?

—N—am crezut c—o să iasă cu suprasarcini, făcu Alisa. Totuși, nu puteau copiii să piardă meciul secolului ! Cum adică: eu să—l văd, iar ei nu ?

—Și avem mulți călători clandestini la bord ? repetă cu o voce metalică Poloskov.

—Clasa noastră și alte două, paralele, rosti Alisa cu jumătate glas. Astă—noapte, când tata dormea, ne—am adunat la cosmodrom și am intrat în navă.

—Nu mai pleci nicăieri, i—am spus eu. Nu putem lua în expediție niște oameni iresponsabili.

—Tăticule, n—am să mai fac ! se rugă Alisa. Dar crede—mă: am simțul datoriei foarte dezvoltat.

—Ne puteam face zob din cauza simțului ăsta al tău, ripostă Poloskov.

De obicei, îi iartă Alisei toate trăsnaile; acum însă se supărase din cale—afară.

—Haideți să—i scoatem la iveală pe dumnealor, adăugă el ridicându—se. Dacă izbutim s—o facem într—o jumătate de ceas, vei rămîne pe navă. Dacă nu, vom pleca fără tine.

Pe ultimul „călător clandestin” l—am scos din cală după douăzeci și trei de minute. Șase minute mai târziu se și înșirau cu toții, amărîți foc, în preajma navei, iar spre ei veneau în goană din clădirea cosmoportului mamele, tații și bunicile.

În total, se aflaseră la bordul *Pegasului* patruzeci și trei de călători clandestini. Nici astăzi nu pot să—

mi dau seama cum de—a izbutit Alisa să—i pitească prin calele navei, iar noi să nu—i observăm pe nici unul.

—Drum bun, Alisa, îi strigă de jos Alioșa Naumov, în momentul când ajunserăm, în sfîrșit, la trapa navei. Să ții cu ai noștri. Și să te întorci cît mai repede !

—La revedere ! îi răspunse Alisa. Urîtă treabă a ieșit, tăticule, mi se adresă ea ceva mai târziu, după ce ne depărtarăm de Pămînt și pornirăm în direcția Lunii.

—Urîtă, într—adevăr, i—am răspuns eu. Mi—e rușine pentru tine.

—Da' nu de asta vorbeam eu, spuse Alisa. Uite, cei dintr—ă treia „B” au plecat toți pînă la unul încă astă—noapte. În saci de cartofi, la bordul unei nave de marfă. Mă gîndesc acum că ei au să fie pe stadion, iar clasa noastră și cele paralele n—au să fie. Înseamnă că n—am meritat încrederea colegilor mei.

—Da' cu cartofii din saci ce—au făcut ? o întrebă, mirat, Poloskov.

—Nu știu, îi răspunse Alisa. Un timp rămase pe gînduri, apoi adăugă: Cu ce ochi au să mă privească la stadion cei dintr—ă treia „B” ? E îngrozitor ! . . .

Capitolul 3. AI AUZIT VORBINDU—SE DESPRE CEI TREI CĂPITANI?

După ce *Pegasul* coborî pe cosmodromul de pe Lună, i—am întrebat pe tovarășii mei de călătorie:

—Ce planuri v—ați făcut ? Mîine să știți că plecăm de aici la ora șase fix.

Poloskov, comandantul navei, îmi spuse că va rămîne la bordul ei, s—o pregătească pentru zbor. Mecanicul Zelionîi ceru permisiunea de a asista la meciul de fotbal.

Cît despre Alisa, îmi spuse și ea că se va duce la meci, deși fără nici o plăcere.

—De ce ? am întrebat—o.

—Ai uitat ? Pe stadion o să fie toți cei dintr—a treia „B”, iar dintr—a doua, numai eu, singură. Și de vină ești numai tu.

—Eu ?

—Păi cine i—a dat jos pe colegii mei de pe navă ?

—Bine, dar altfel n—am fi putut lua startul. Și—apoi, cum m—ar fi calificat părinții acestor copii ? Dacă li se întâmpla mai știu eu ce ?

—Unde ? rosti cu năduf Alisa. În sistemul solar ? La sfîrșitul secolului douăzeci și unu ?

După ce Alisa, împreună cu Zelionîi plecară la meci, eu m—am decis să beau o cafea la un restaurant adevărat și, în consecință, m—am îndreptat spre „Lunohod”.

Uriașa sală a restaurantului gemea de lume. M—am oprit în dreptul ușii căutînd un loc liber și, o clipă mai târziu, am auzit o voce tunătoare:

—Pe cine îmi văd ochii ?

La una din mese ședea vechiul meu prieten Gromozioika. Nu—l mai văzusem de vreo cinci ani, dar îmi aminteam de el mereu. Cîndva, prietenia dintre noi fusese foarte strînsă; ne cunoscusem în ziua cînd am izbutit să—l salvez în jungla planetei Euridice. Se depărtase de echipa arheologică din care făcea parte, se rătăcise în junglă și fusese cît pe ce să fie sfișiat de Micul dragon, o namilă rapace, lungă de șaisprezece metri.

Zărindu—mă la ușă, Gromozioika își coborî spre dușumea tentaculele ce le ținuse pînă atunci încolăcite să nu—l incomodeze, își căscă într—un surîs prietenesc gura lată de—o jumate de metru și, întinzînd spre mine ghearele sale ascuțite, se repezi spre locul unde mă oprisem.

Un turist care, pînă atunci, nu mai văzuse pesemne nici un locuitor al planetei Ciumaroz, scoase un țipăt de spaimă și—și pierdu cunoștința. Gromozioika însă nu se simți jignit. Mă îmbrățișa cu tentaculele și mă strînse la pieptul său împodobit cu plăci ascuțite.

—Bătrîne ! răcni el ca un leu. De cînd nu te—am mai văzut ! Eram gata să plec spre Moscova, să te vizitez, cînd colo — să nu—mi cred ochilor ! . . . Ce te—aduce pe aici ?

—Plec într—o expediție, i—am răspuns. Să caut animale rare prin toată Galaxia.

—Splendid ! făcu încîntat Gromozioika. Sînt fericit că ai izbutit să înfrîngi uneltirile dușmanilor tăi și să pleci în expediție.

—Dar eu n—am dușmani.

—Las—că știu eu. Pe mine nu mă duci cu vorba, ripostă Gromozioika, fluturîndu—mi pe sub nas, a muștrare, ghearele lui îndoite la vîrf.

Știind ce imaginație bogată are amicul meu, n—am mai stat să—l contrazic.

—Vino la masa mea, îmi spuse Gromozioika. Robot ! O sticlă de vin de Gruzia pentru bunul meu prieten și trei litri de valeriană pentru mine.

—S—a marcat, răspunse robotul—ospătar și porni valvîrtej spre bucătărie să execute comanda.

—Ce mai nou ? mă—ntrebă apoi Gromozioika. Ce face soția ? Dar fetița ? A învățat să meargă copăcel ?

—Ehei, acum e școlăriță. A terminat clasa a doua, i—am răspuns eu.

—Admirabil ! exclamă Gromozioika. Ce iute zboară vremea...

Și, pradă unui gînd nostalgic, prietenul meu — fire extrem de sensibilă — scoase un oftat asurzitor, în timp ce din cele patru perechi de ochi prinseră a se rostogoli lacrimi aburoase, înțepătoare.

—Ce—i cu tine ? l—am întrebat eu plin de îngrijorare.

—Gîndește—te și tu ce iute zboară vremea, rosti el printre lacrimi. Copiii cresc, iar noi îmbătrînim.

Cuprins de înduioșare, Gromozioika slobozi pe nări patru trîmbe de fum galben, înțepător, care umplu întreg restaurantul, dar pe loc se stăpîni și zise:

—Vă cer scuze, onorați clienți ai acestui local. Promit să nu vă mai pricinuiesc nici un fel de neplăceri.

Fumul se prelingea printre măsuțe, oamenii prinseră oare mai de care a tuși, iar unii dintre ei o și

luaseră din loc, părăsind sala.

—Să mergem și noi, i—am propus eu, abia mai răsuflînd, că cine știe ce poznă mai faci pe—aici.

—Ai dreptate, încuviință supus Gromozika. Ne—am retras în hol, unde amicul meu ocupă o canapea întreagă, iar eu m—am aciuat pe un scaun, alături de el. Robotul ne aduse vinul și valeriana — mie îmi dădu pahar, iar ciumarozianului un borcan de un litru.

—Pe unde mai lucrezi acum ? I—am întrebat.

—Mă așteaptă o expediție arheologică pe Coleida. Vom face acolo săpături pentru a dezgropa un oraș mort. Aici am venit după detectoare de infraroșii.

—Și—i un oraș interesant ?

—S—ar putea, răspunse Gromozika în doi peri. Era din cale—afară de superstițios. Și, pentru a se apăra de deochi, își petrecu de patru ori coada pe sub ochii din dreapta și spuse în șoaptă: Baskuri—bariparata.

—Cînd începeți treaba ?

—Peste două săptămîni luăm startul de pe Mercur. Acolo se află momentan baza noastră.

—E un tărîm ciudat și neprielnic, am spus eu. Jumătate de planetă—i fierbinte ca focul, iar jumătate — un pustiu glacial.

—Nimic neobișnuit, mi—o întoarse el și întinse iar tentacula după valeriană. Anul trecut noi am căutat acolo vestigiile navei *Pribegii nocturni*. Și—am tras de ne—am spetit. Dar de ce vorbesc mereu numai despre mine ! Ia spune—mi și tu de itinerariul vostru.

—N—aş putea să—ți spun decît cu aproximație, i—am răspuns eu. Atîta doar că mai întîi vom poposi pe la o serie de baze științifice din vecinătatea Sistemului solar, iar apoi vom porni într—o altă călătorie, la libera noastră alegere. Avem timp berechet: trei luni încheiate, iar nava ne este destul de încăpătoare.

—Nu—ți faci drum și spre planeta Euridice ?

—Nu. Fiindcă Micul dragon se află demult la Grădina zoologică din Moscova, iar pe Marele dragon n—a izbutit încă nimeni să pună mîna.

—Chiar dacă ai pune mîna pe el, spuse Gromozika, tot nu l—ai putea transporta cu nava asta a voastră.

I—am dat dreptate, fie și numai pe motivul că rația zilnică a acestei namile reprezintă nici mai mult, nici mai puțin de patru tone de carne și banane.

Tăcurăm. E atît de plăcut să stai uite—așa, lîngă un vechi prieten, și să nu te gîndești nicăieri. Chiar în clipa aceea însă o turistă bătrînoară, purtînd pe cap o perucă violetă, împodobită cu flori de ceară, se apropie de noi și, sfioasă, îi întinse lui Gromozika un blocnotes.

—Aveți amabilitatea, îl rugă ea, să—mi dați un autograf drept amintire ?

—Cum să nu ? rosti el, întinzînd spre blocnotes una din tentaculele lui cu gheare ascuțite.

Bătrînica strînse îngrozită din pleoape, iar mînuța subțire începu să—i tremure.

Gromozika desfăcu blocnotesul și așternu cu un scris lăbărțat pe una din pagini:

„Tinerei și frumoasei pămîntene de la admiratorul ei credincios, venit de pe neguroasa planetă Ciumaroz. Selena. Restaurantul „Lunohod”, 3 martie 2074”.

—Vă mulțumesc, șopti bătrînica și se depărta, pășind mărunțel.

—Ce zici, am scris bine ? mă întrebă Gromozika. Emoționant ?

—E într—adevăr emoționant, i—am răspuns. Numai că nu—i prea exact.

—De ce ?

—Pentru că dumneaei a fost tînără cîndva, mai demult. Acum e o băbuță în toată legea.

—Aoleu ! exclamă Gromozika. Păi avea floricele la pălărie. Stai c—o ajung din urmă și—i scriu altceva.

—Lasă—te păgubaș, prietene, l—am oprit eu. Ai s—o vîri și mai tare în sperieți.

—M—da, rosti Gromozika. Grea e povara asta a gloriei. Și totuși te încîntă să afli că marele cosmoarheolog de pe planeta Ciumaroz e cunoscut chiar și pe îndepărtata Lună pămînteană !

N—am stat să—l contrazic. În sinea mea însă eram convins că băbuța nu văzuse în viața ei nici un cosmoarheolog. Mai degrabă o impresionase înfățișarea atît de neobișnuită a bunului meu prieten.

—Ascultă. îmi spuse Gromozioaka. Mi—a venit o idee. Să știi că te pot ajuta în cercetările pe care le întreprinzi.

—Cum adică ?

—Ai auzit vreodată de Planeta celor Trei Căpitani ?

—Parcă am citit undeva despre ea. Dar nu—mi aduc aminte cu ce prilej.

—Atunci stai și ascultă.

Gromozioaka se aplecă spre mine, îmi puse pe umăr o tentaculă grea și fierbinte ca focul, își netezi plăcile sclipitoare de pe pîntecul rotund ca un balon și își începu istorisirea.

—În sectorul 19—4 există o mică planetă nelocuită. Mai demult, nici măcar n—avea o denumire, fiind cunoscută doar printr—un cod cifric. Astăzi, cosmonauții îi zic Planeta celor Trei Căpitani. De ce îi zic așa ? Pentru că în prezent, pe—o culme pietroasă a acestei planete se înalță trei statui uriașe. Au fost așezate acolo în cinstea a trei căpitani astronauți. Tustrei fuseseră niște exploratori vestiți și oameni neînfricați. Unul dintre ei era originar de pe Terra, altul de pe Marte, iar cel de—al treilea se născuse pe planeta Fiks. Mereu nedespărțiți, acești căpitani călătoreau spre constelații depărtate, coborau pe planete unde alții dinaintea lor nu reușiseră să coboare și salvau lumi întregi amenințate de primejdie. Ei au fost cei care au străbătut pentru prima oară jungla planetei Euridice, iar unul din ei a izbutit să—l împuște pe Marele dragon. Tot ei au fost cei care au descoperit și au distrus cuibul piraiților cosmici, deși aceștia erau înzecit mai numeroși. Ei au fost cei care au coborât în atmosfera de metan a Golgotei și au găsit piatra filozofală pierdută odinioară de expediția lui Kursak. Tot ei au fost cei care au aruncat în aer un vulcan otrăvitor ce amenința să nimicească întreaga populație a unei alte planete. Dar despre faptele lor eroice s—ar putea vorbi și două săptămîni la rînd . . .

—Acum mi—am adus aminte, l—am întrerupt pe Gromozioaka. Bineînțeles că am auzit și eu despre isprăvile celor trei căpitani.

—Păi vezi, mormăi Gromozioaka și mai dădu pe gît un borcan de valeriană. Cam repede îi uităm pe eroii noștri. Și asta nu—i frumos. Amicul meu clătină din cap a muștrare, apoi își relua vorba: în urmă cu cîțiva ani, spuse el, drumurile celor trei căpitani s—au despărțit. Pe unul dintre ei l—a captivat proiectul „Venus” . . .

—Am cunoscut și eu proiectul ăsta, l—am întrerupt din nou. Va să zică. a fost și căpitanul ăsta printre cei care au pornit să schimbe orbita astrului ?

—Da. Lui i—au plăcut dintotdeauna proiectele grandioase. Și—atunci cînd a aflat că s—a luat hotărîrea de a se muta planeta Venus mai departe de Soare și a i se modifica perioada de rotație, spre a o transforma într—o planetă locuibilă, căpitanul de care—ți vorbesc și—a oferit îndată serviciile. Și a săvîrșit o faptă măreață, întrucît savanții, hotărînd să facă din planeta Venus o gigantică navă interastrală, nu puteau găsi alt om în întreaga noastră Galaxie care să cunoască mai bine problemele tehnicii cosmice.

—Dar ceilalți doi ? l—am întrebat eu.

—Despre Al Doilea căpitan se zice că și—a pierdut viața, deși nu se știe pe unde și—n ce împrejurare. Cît despre Al Treilea, acesta a plecat recent spre una din Galaxiile vecine și nu va reveni decît peste cîțiva ani. Ceea ce vreau să—ți spun însă despre toți acești căpitani e că în peregrinările lor au întîlnit, desigur, o mulțime de păsări și animale rare. Și că fără doar și poate au lăsat în legătură cu asta o seamă de însemnări și jurnale de bord.

—Unde s—ar putea afla aceste jurnale ?

—Pe Planeta celor Trei Căpitani, firește. Acolo, în prejma statuiilor despre care ți—am vorbit și care au fost înălțate de contemporanii lor recunoscători, în urma unei subscripții întreprinse pe un număr de optzeci de planete, se află un laborator și un centru memorial, unde locuiește în permanență un mare savant: doctorul Verhovțev. Este omul care cunoaște cel mai bine din întreaga noastră Galaxie toate amănuntele privitoare la viața și faptele celor trei căpitani. Dacă ai să—l vizitezi și pe dînsul, să știi că n—o să—ți pară rău.

—Îți mulțumesc, Gromozioaka, i—am spus. Dar nu crezi că ai băut destulă valeriană ? Doar tu singur te—ai plîns cîndva că—ți face rău la inimă.

—Așa e, plesni din tentacule amicul meu. îmi face rău, într—adevăr. Dar știi și tu că, spre deosebire de voi, eu am trei inimi în piept. Tocmai de aceea nu izbutesc să—mi dau seama care dintre ele suferă din

pricina băuturii.

Mai trecu un ceas, în care timp ne—am amintit de alți prieteni și de alte aventuri prin care ne—a fost dat să trecem împreună. Deodată, ușa holului se dădu de perete și în încăpere pătrunseră o mulțime de pămînteni și locuitori de pe alte planete. Cu toții îi purtau pe sus pe membrii selecționatei de fotbal de pe Terra. Cînta fanfara și răsunau strigăte de veselie.

Din mulțime țîșni spre noi Alisa.

—Ei, ce zici, tăticle ? îmi strigă ea, zărindu—mă. Nu le—au fost de folos fiksienilor nici vedetele de pe Marte. Scorul final e trei la unu. Urmează întîlnirea pe un teren neutru !

—Dar despre cei dintr—a treia „B” ce se aude ? am întrebat—o cu viclenie.

—N—au asistat la meci, spuse Alisa. Altfel i—aș fi văzut negreșit. Pesemne că au fost prinși și transportați înapoi, pe Pămînt. Tot în saci de cartofi. Așa le trebuie !

—Ești un om rău, Alisa, am remarcat eu.

—Ba deloc ! răcni, lovit în sentimentele lui, Gromozioaka. N—ai dreptul să jignești o fetiță lipsită de apărare ! Nu—ți dau voie.

Și, apucînd—o pe Alisa cu tentaculele, o ridică pînă—n tavan.

—Nu ! repetă el indignat. Nu—ți permit ! Fiica ta e și fiica mea !

—Bine, dar eu nu sînt fiica dumneavoastră, rosti de sub tavan Alisa. Din fericire, nu se speriasse prea tare.

Cu mult mai tare s—a speriat însă mecanicul Zelionîi. Tocmai în clipa aceea intrase în hol și o zărise pe Alisa zbătîndu—se în tentaculele monstrului uriaș. Pe mine nu mă observase. Din pragul ușii se și repezi, cu barba roșcată fluturînd ca un steag, și—l izbi cu putere pe Gromozioaka drept în burtă.

Gromozioaka însă îl prinse cu altă tentaculă și—l puse sus, pe lustră. Apoi o coborî cu băgare de seamă pe Alisa, o așeză pe pardoseala holului și—mi spuse:

—M—am cam enervat, nu—i așa ?

—Numai un pic, îi răspunse în locul meu Alisa, apoi adăugă: Vă rog să—l dați jos și pe tovarășul Zelionîi.

—Lasă—l acolo, să se învețe minte. Să nu se mai repeadă în viața lui la arheologi, îi spuse Gromozioaka. Nu vreau să—l dau jos. Iar acum, vă zic la revedere pe deseară. Mi—am adus aminte că pînă la încheierea zilei de muncă trebuie să mai dau o raită și pe la depozitul central.

Făcîndu—i hîtru Alisei din ochi, porni cu pași nesiguri spre ieșire. Prin hol se răspîndi în valuri un iz de valeriană.

Pe Zelionîi l—am dat jos de pe lustră cu ajutorul celor din echipa de fotbal. Fapta asta a lui Gromozioaka m—a cam supărat: deși arheolog talentat și bun tovarăș, e nițel cam prost—crescut, iar umorul lui capătă uneori aspecte ciudate.

—Așadar, încotro pornim de aici ? mă întrebă Alisa, în timp ce ne apropiam de *Pegas*.

—Întîi și întîi, i—am răspuns eu, vom transporta o parte din încărcătura noastră pe Marte. precum și la baza exploratorilor de pe Micul Arcturus. De acolo vom pleca direct spre sectorul **19—4**, mai precis spre stațiunea științifică de pe Planeta celor Trei Căpitani.

—Trăiască cei trei căpitani ! exclamă Alisa, deși pînă în clipa aceea nu auzise niciodată de ei.

Capitolul 4.DISPARIȚIA MORMOLOILOR

Exploratorii de pe Micul Arcturus i—au rezervat *Pegasului* o primire triumfală. îndată ce nava coborî pe plăcile metalice ale pistei de aterizare ce prinse a se legăna sub povara ei în timp ce prin spațiile dintre plăci țîșneau stropi de apă stătută, ruginie, veni în mare viteză spre noi o autoșeniletă. Din ea coborîră trei voinici ca din basme, purtînd caftane roșii, îmbrăcate peste scafandrele spațiale. în urma lor veniră trei cosmonaute. Acestea purtau peste scafandre niște splendide sarafane. Flăcăii și fetele duceau pe tăvi tradiționala pîine și sare.

După ce coborîrăm cu toții pe plăcile metalice ale cosmodromului, ei ne mai prinseră de gît și niște ghirlande, împletite din superbe flori specifice locului.

Tot în cinstea noastră exploratorii pregătiseră în micuțul salon al stațiunii un dejun festiv. Ni s—au oferit sandvișuri conservate, rață conservată și compot din fructe conservate. Mecanicul Zelionîi, care îndeplinea pe nava noastră și funcția de bucătar—șef, nu se lăsă mai prejos. Aduse la masa festivă mere veritabile, frișca veritabilă cu coacăze veritabile și — mai ales — cea mai veritabilă pîine neagră din cîte există.

Oaspetele cel mai de văză fu, bineînțeles, Alisa. Toți exploratorii erau oameni maturi, copiii le rămăseseră acasă — pe Marte, pe Pămînt sau pe Ganimede — și tuturor le era dor de un copil adevărat. Alisa răspundea la tot soiul de întrebări, încerca din răputeri să pară mai naivă decît era în realitate, iar după ce revenirăm la navă, îmi spuse:

—Dumnealor doreau atît de mult să vadă în mine o cocuță neștiutoare, încît n—am vrut să—i dezamăgesc.

A doua zi descărcărăm toate mărfurile și coletele destinate exploratorilor, dar aflărăm că, din păcate, ei nu ne pot invita să vînam animale din fauna locală, întrucît începuse sezonul furtunilor, toate rîurile și lacurile ieșiseră din albiile lor, așa încît era aproape cu neputință să mai întreprinzi o călătorie pe suprafața planetei.

—Vreți să vă prindem un mormoloi ? mă întrebă șeful stației.

—Fie și un mormoloi, am consimțit eu. Auzisem pînă atunci de feluritele reptile care trăiau pe Arcturus, dar un mormoloi încă nu—mi fusese dat să văd.

Peste vreo două ceasuri, exploratorii ne aduseră un acvariu de dimensiuni respectabile, pe fundul căruia dormitau cîțiva mormoloi lungi de cîte un metru și asemănători cu niște salamandre gigantice. După aceea exploratorii urcară pe navă și o ladă plină cu alge.

—Să aveți pentru început cu ce să—i hrăniți, ne spuseră ei. Dar băgați de seamă că mormoloi sînt lacomi și cresc foarte repede.

—Trebuie să—i mutăm într—un acvariu mai mare? i—am întrebat eu.

—Mai bine, într—un bazin, îmi răspunse șeful echipei.

Între timp, tovarășii lui ne mai aduseră încă o ladă de alge.

—Cît de repede cresc mormoloi aștia ? l—am întrebat din nou.

—Destul de repede, îmi răspunse șeful. Nu pot să vă spun precis, întrucît noi nu—i ținem în captivitate.

Apoi zîmbi enigmatic și începu să vorbească despre altceva.

—Spuneți—mi, l—am întrebat într—un tîrziu, n—ați avut prilejul să vizitați cîndva Planeta celor Trei Căpitani ?

—Nu, îmi răspunse el. Uneori însă ne vine în vizită doctorul Verhovțev, care locuiește acolo. A trecut pe aici și în urmă cu o lună de zile. Trebuie să vă spun însă că—i un ins cam ciudat.

—Ce vă face s—o credeți ?

—Mi—a spus, de exemplu, într—o zi, că ar avea nevoie de schema navei cosmice *Pescărușul albastru*.

—Și ce lucru ciudat vedeți în asta ?

—*Pescărușul albastru* este nava celui de Al Doilea Căpitan, dispărut fără urmă acum patru ani.

—Da' de ce l—o fi interesînd pe Yerhovțev nava asta ?

—Tocmai ! De ce l—o fi interesînd ? Să știți că întrebarea asta i—am pus—o și lui. Mi—a răspuns că s—a apucat să scrie o carte, un fel de roman documentar despre faptele eroice ale celor trei căpitani și că nu—și poate continua lucrarea neștiind cum era alcătuită nava *Pescărușul albastru*.

—Era o navă deosebită ? Șeful stației zîmbi îngăduitor.

—Văd că nu prea sînteți la curent. Trebuie să știți că navele celor trei căpitani au fost construite la o comandă specială, fiind ulterior retușate chiar de către căpitanii lor. care, după cum se știe, se pricepeau la toate. Au fost niște nave extraordinare ! Construite în așa fel, încît să poată face față oricăror întîmplări neprevăzute. Una din ele, denumită *Everest* și care aparținea Primului căpitan, se află astăzi expusă la Muzeul cosmic din Paris.

—Și—atunci de ce n—a solicitat Verhovțev acestui muzeu datele care îi sînt de trebuință ? am întrebat cu mirare.

—Pentru că navele astea se deosebeau totuși una de alta, spuse șeful exploratorilor. Căpitanii erau niște oameni dintr—o bucată și nu le plăcea să se repete în ceea ce făceau.

—Am înțeles, i—am spus eu. O să—l vizităm negreșit și pe doctorul Verhovțev. V—aș ruga chiar să—mi dați coordonatele stațiunii sale.

—Vi le dau cu plăcere, rosti șeful exploratorilor. Transmiteți—i din partea noastră cele mai bune urări. Și nu uitați să mutați mormoloi într—un bazin mai mare.

Ne luarăm rămas bun de la exploratorii cei atît de ospitalieri, după care nava noastră se așternu iar la drum.

Înainte de a mă culca, am hotărît să—i mai cercetez o dată pe mormoloi. Mi—am dat seama că asemănarea lor cu salamandrele n—a fost decît aparentă. De fapt, aveau corpul acoperit cu niște solzi tari, scilipitori, ochii mari și triști, împodobiți cu gene lungi, iar coada, bifurcată, se termina cu două perii dese și aspre.

Mi—am zis că mormoloi pot fi mutați în bazin și a doua zi dimineața: în cursul nopții n—avea ce să li se întîmple în acvariul acela. Le—am zvîrlit două brațe de alge și am stins lumina în încăperea lor. Începutul fusese realizat: cele dintîi animale destinate grădinii noastre zoologice se și aflau la bordul *Pegasului*.

A doua zi Alisa m—a trezit, ca să zic așa. cu noap—tea—n cap.

—Tăticule, mi—a spus ea, hai, scoală—te !

—Da' ce s—a întîmplat ?

M—am uitat la cronometru: după ora navei noastre nu erau decît ceasurile șapte.

—Ce—i cu tine așa de dimineață ?

—Vreau să văd cum o mai duc mormoloi noștri. Doar sînt animale cum n—a mai văzut nimeni pe Pămînt.

—Și ce—i cu asta ? Pentru așa ceva crezi că e cazul să—l scoli cu noaptea în cap pe bătrînul tău tată ? Mai bine puneai robotul în priză, să ne fi pregătit micul dejun, iar între timp ne—am fi sculat fără grabă și. . .

—Da' mai lasă—l încolo, tăticule, de micul dejun ! mă întrerupse destul de nepoliticos Alisa. Ți—am spus să te scoli și să te duci la mormoloi.

Ceva în glasul ei avu darul să mă neliniștească.

Am sărit din pat și, așa cum eram, am dat fuga spre încăperea unde se afla acvariul. Spectacolul care mi se înfățișă acolo fu de—a dreptul uluitor.

Mormoloi, deși lucrul pare de necrezut, crescuseră într—o singură noapte mai mult decît de două ori față de cum fuseseră în ajun, încît nici nu mai aveau loc în acvariu. Coada le ieșea în afară, spînzurînd pînă aproape de pardoseală.

—Nemaipomenit ! am exclamat eu. Trebuie să—i mutăm de urgență în bazin.

Am dat fuga să—l trezesc pe Zelionîi.

—Vino repede să—mi dai o mîna de ajutor. Mormoloi au crescut într—atîta, că nu—i mai pot ridica de unul singur.

—V—am prevenit eu, spuse Zelionîi. Și ce o să mai fie de—aci încolo ! Of ! De ce—oi fi consimțit să lucrez într—o menajerie ambulantă ? De ce ?!

—Habar n—am, i—am răspuns. Hai să mergem. Zelionîi își puse halatul și mă urmă bombănind.

Cînd îi zări pe mormoloi, își înfipse mîna în barbă și scoase un geamăt prelung:

—Mîine, aștia au să ocupe întreaga navă !

Din fericire, bazinul nostru era plin cu apă. Ajutat de Zelionîi, i—am mutat acolo pe toți mormoloi. Nu erau grei deloc, dar se smuceau cu putere și ne lunecau din mîini, astfel că după ce îl coborîrăm în bazin pe cel de—al treilea și ultimul, gîfiiam de mama focului și eram lac de nădușeală.

Bazinul de pe nava noastră nu este prea mare: măsoară trei metri pe patru și are o adîncime de doi metri. Totuși, mormoloi se simțiră în el mai în voie. Începură chiar să înoate în căutare de hrană. Nici nu era de mirare că flămînziseră. Făpturile astea păreau că vor să bată recordul intergalactic la viteza de creștere.

În timp ce—i hrăneam pe mormoloi — golisem cu acest prilej o jumătate din prima ladă cu alge — în încăpere intră Poloskov. Era spălat, proaspăt bărbierit și îmbrăcat cum scrie la carte.

—Mi—a spus Alisa că mormoloi dimitale au cam crescut. îmi spuse, zîmbind.

—Aș ! Nu—i nimic extraordinar în asta, i—am răspuns, dîndu—i să înțeleagă că asemenea miracole nu constituie pentru mine nici un fel de noutate.

În clipa aceea însă, Poloskov aruncă o privire în bazin și rămase cu gura căscată.

—Păi ăștia—s crocodili ! exclamă el. Adevărați crocodili ! Ar putea să înghită și un om.

—Nu—ți fie teamă, i—am spus. sînt ierbivori. Altminteri, cei de pe Arcturus ne—ar fi prevenit.

Mormoloi înotau la suprafața apei, căscîndu—și boturile enorme și nesățioase.

—Ia uite la ei, mai vor crăpelniță, spuse Zelionîi.

Curînd au să ne hăpăiască și pe noi.

Către prînz, mormoloi ajunseseră la doi metri și jumătate lungime și isprăviseră prima ladă de alge.

—Ar fi putut totuși să ne prevină, bombănea Zelionîi. avîndu—i în vedere pe exploratorii de pe Arcturus. Pesemne că știau prea bine treaba asta, dar ce și—or fi spus: lasă—i pe specialiști să se descurce.

—Ba nu—i adevărat! strigă, revoltată, Alisa, căreia exploratorii i—au dăruit la plecare o autoșeniletă în miniatură, sculptată în lemn, un joc de șah făcut din osul unui paralelipiped dispărut cu milenii în urmă, un *coupe—papier* meșterit din coaja unui arbore de sticlă, precum și alte obiecte interesante, făurite de ei în lungile seri astrale.

—Om trăi și—om vedea, rosti cu un aer filozofic Zelionîi și plecă să verifice motoarele.

Spre seară, lungimea mormoloilor atinse trei metri jumătate. Le venea greu să mai înoate prin bazin, astfel că nu făceau decît să se legene la fundul apei, nemaieșind la suprafață decît pentru a înhăța cîte un smoc de alge.

Ducîndu—mă la culcare, încercam o grea presimțire care îmi spunea că nu voi mai izbuti să ajung cu mormoloi la grădina noastră zoologică. Cu primele animale pe care le urcasem la bordul navei o cam băgasem pe mîneacă. într—adevăr, Cosmosul le oferă uneori bieților biologi pămînteni niște enigme teribile, pe care nu totdeauna ei izbutesc să le descifreze.

A doua zi dimineața, m—am trezit înaintea tuturor. Am pornit în vîrfurile picioarelor de—a lungul culoarului, gîndindu—mă la coșmarurile care mă chinaseră toată noaptea. Visasem că mormoloi întrecuseră în lungime *Pegasul*, că scăpaseră afară și zburau prin cosmos în rînd cu nava și încercau chiar s—o înghită.

Am deschis ușa încăperii în care se afla bazinul și, cîteva clipe, am rămas nemișcat în prag, uitîndu—mă cu băgare de seamă: nu cumva se urnesc din vreo parte mormoloi și o pornesc tîrîș spre ieșire ?

Înăuntru însă era liniște. Apa din bazin — neclintită. Am pornit încet într—acolo. La fundul apei se întrezăreau siluetele întunecate ale mormoloilor, lungi acum de vreo patru metri. Am răsuflat ușurat, apoi am luat o prăjină aflată la îndemînă și am plimbat—o prin apă. Ia te uită ! De ce nu s—or fi mișcînd din loc mormoloi ?

Prăjina se propti în spinarea unuia dintre ei și mormoloiul pluti ușor, inert, prin apă, împingîndu—i spre peretele bazinului pe confrății săi. Nici aceștia nu se clintiră.

..Au murit, m—a fulgerat un gînd. Pesemne că au murit cu toții de foame."

—Ce s—a întîmplat, tăticele ? îmi ajunse la urechi glasul Alisei.

Am întors capul. Fiica mea sta desculță pe pardoseala de plastic, de aceea, în loc să—i răspund la întrebare, m—am răstit la ea:

—Treci și puneți ceva în picioare ! Imediat ! Vrei să răcești ?

Chiar atunci însă ușa se deschise și în încăpere intră Poloskov. în spatele lui străluci, ca o pălălaie, barba mecanicului Zelionîi.

—Ce s—a întîmplat ? mă întrebară și ei, în cor. Alisa plecă în fugă să—și pună pantofii, iar eu, fără să le răspund tovarășilor mei, am încercat din nou să—l trezesc la viață pe unul din mormoloi nemișcați. Trupul i se mișca ușor prin bazin, ca și cînd ar fi fost gol pe dinăuntru. Ochii îi erau închiși.

—S—a isprăvit cu ei. rosti întristat Zelionîi. Și cînd te gîndești cum ne—am străduit aseară să—i

tăbîrcim aici. V—am spus că nu—mi prea miroase a bine . . .

Mînuind prăjina, am întors mormoloiul cu burta în sus. Nu mi—a fost prea greu s—o fac. O clipă mai tîrziu ne—am dat seama cu toții că avea burta spintecată de sus pînă jos. În bazin nu se aflau, de fapt, decît pieile celor trei monștri. Datorită solzilor tari, acestea le păstraseră forma trupurilor.

—M—da ! făcu Zelionîi privind jur împrejur. Văd că puii au ieșit din găoace.

—Care pui ? întrebă Poloskov.

—Ce bine ar fi s—o știu și eu ! răspunse Zelionîi.

—Stimate profesore Seleznev. mi se adresează atunci, pe un ton oficial, Poloskov. După cum arată lucrurile, încep să cred că pe nava mea circulă în prezent niște monștri necunoscuți care au stat pitiți pînă de curînd în trupul mormoloilor. Spune—mi. așadar, unde ar putea fi acești monștri ?

Am întors cu prăjina trupurile celorlalți mormoloi. Arătau și ele la fel.

—Habar n—am unde ar putea să fie, am recunoscut eu fără șovăire.

—Bine, dar, în momentul în care ai venit înapoi, ușa era deschisă sau închisă ?

Gîndurile mi se învălmășeau în cap.

—Nu știu, Poloskov, i—am răspuns eu. Poate că era deschisă, poate că era închisă . . . Nu mai țin minte.

—Mda ! făcu Poloskov, apoi se întoarse și porni spre ieșire.

—Încotro ? îl întrebă Zelionîi.

—Mă duc să fac o inspecție, zise Poloskov. Prin toată nava. Te sfătuiesc și pe dumneata să controlezi sala mașinilor. Dar nu uita să te și înarmezi cu ceva. Nu se știe ce—a putut să iasă din pielea mormoloilor ăstora. Poate niscaiva balauri ?

Plecară amîndoi, dar peste cîteva minute Poloskov reveni și—mi aduse un blaster, un pistol cu raze.

—Mai știi ce se poate întîmpla ? îmi spuse clăti—nînd din cap. Cît despre Alisa, eu aș încuia—o în cabină.

—Asta—i bună ! strigă fiică—mea. Eu, una, trebuie să—mi verific teoria mea.

—Ia lasă—mă în pace cu teoriile tale, m—am răstit la ea. Hai în cabină.

Alisa se zvîrcoli ca o pisică sălbatică, totuși am încuiat—o în cabină, ducîndu—ne apoi să controlăm încăperile navei.

Uimitor de multe cale, compartimente, culoare și alte încăperi se pot afla într—o navă pentru expediții de dimensiuni relativ reduse ! Ne—au trebuit trei ceasuri încheiate pînă izbutirăm tustrei, protejîndu—ne unul pe altul, să cercetăm întreg *Pegasul*.

Monștrii erau de negăsit.

—Asta—i situația, am spus în cele din urmă. Hai să luăm micul dejun, iar după aceea să mai controlăm o dată toată nava. Că trebuie să fie ei pe undeva.

—Vreau și eu să iau micul dejun, răzbi din cabină vocea Alisei, care ne auzise convorbirea prin intermediul telefonului interior. Dați—mi drumul de la arest.

Am eliberat—o pe Alisa și am dus—o sub escortă pînă la salonul central.

Înainte de a ne începe dejunul, am încuiat ușa, apoi ne—am așezat blasterile pe masă, ca să le avem la îndemînă.

—Mister profund ! făcu Poloskov înghițind grisul cu lapte. Tare aș vrea să știu unde s—or fi ascuns ființele astea ? Poate în reactor ? Sau te pomenești că au izbutit să iasă afară ?

—Misterul ăsta e cam sinistru, spuse Zelionîi. Nu prea—s pe gustul meu asemenea mistere. Mormoloi mi—au repugnat de cum i—am văzut. Fii drăguț și dă—mi ibricul cu cafea.

—Eu mă tem că enigma asta e de nedezlegat, spuse Poloskov.

Am dat din cap, în semn că sînt de acord cu el.

—Ba e de dezlegat, interveni Alisa.

—Tu să taci din gură.

—Nu pot să tac. Dacă vreți, vi—i găsesc eu. Poloskov începu să rîdă. Rîse îndelung și din toată inima.

—Trei bărbați în toată firea i—au căutat fără nici un rezultat timp de trei ceasuri, iar tu vrei să—i găsești de una singură ?

—Păi așa—i mai ușor, spuse Alisa. Pui rămașag cu mine c—am să—i găesc ?

—Cum să nu, rîse în continuare Poloskov. Da' pe ce ?

—Pe îndeplinirea unei dorințe, propuse Alisa.

—S—a făcut, încuviință Poloskov.

—Să știi însă că am să—i caut singură.

—Ba deloc ! am sărit eu ca ars. N—ai să te duci singură nicăieri. Ai uitat că pe navă ar putea să circule niște monștri despre care habar nu avem ?

Eram supărat pe exploratorii de pe Arcturus pentru glumele lor primejdioase, eram supărat pe mine însumi că mă dusesem la culcare în loc să pîndesc momentul cînd ființele acelea necunoscute au ieșit afară din pielea mormoloilor, eram supărat și pe Alisa, și pe Poloskov, care se țineau de rămașaguri copilărești într—un moment de—o asemenea gravitate.

—Să mergem, spuse Alisa, ridicîndu—se de pe scaun.

—Mai întîi, bea—ți ceaiul, i—am spus cu asprime. Alisa își goli paharul cu ceai, apoi se îndreptă cu multă hotărîre spre încăperea unde se afla bazinul. Pornirăm și noi în urma ei, simțindu—ne proști de—a binelea. Cine ne—o fi pus, mă rog, să ne luăm după mintea ei ?

Alisa cercetă în grabă toată încăperea. Îl rugă apoi pe Poloskov să mute din loc lăzile de lîngă perete, iar acesta se supuse, zîmbind pe sub mustață. În cele din urmă, Alisa reveni la bazin și—l ocoli, privind cu luare—aminte înăuntru. La fundul apei se întrezăreau și acum pieile negre ale mormoloilor, iar pe deasupra pluteau fire de alge.

—Uite—i, spuse Alisa. Luați—i de acolo. Dar cu băgare de seamă, că s—ar putea să vă sară din mînă.

Și—atunci am văzut cu toții că pe un smoc de alge stăteau, una lîngă alta, trei broscuțe. Mai bine—zis, trei ființe foarte asemănătoare cu broscuțele noastre pămîntene. Toate trei — mici cît un degetar.

Am pus mîna pe ele și le—am dat drumul într—un borcan. Apoi, regretîndu—mi sincer încăpățînarea de pînă atunci, am întrebat—o pe Alisa:

—Ia spune—mi, moțato, cum de—ai izbutit să descoperi adevărul?

—Întrebarea asta mi—ai mai pus—o, tăticle, și cu alte ocazii, zise ea, fără a încerca să—și ascundă mîndria. Fapt e că voi sînteți cu toții niște oameni mari și deștepți. Și judecați cu toții — așa cum mi—ai spus cîndva — într—un mod logic. Eu nu sînt atît de deșteaptă și judec așa cum îmi trăsnește prin cap. M—am gîndit cam așa: de vreme ce ăștia sînt niște mormoloc, înseamnă că mai încolo trebuie să apară și niște broaște. Broscuțele sînt însă totdeauna mai scurte decît mormolocii. Voi ați umblat cu pistoalele prin navă să căutați niște monștri cît toate zilele, iar eu am stat în cabină și m—am gîndit că nu trebuie pesemne să te uiți totdeauna în sus și să cauți ceva uriaș. Poate că trebuie să mai scotocești și prin unghere și să cauți niște broscuțe numai atîtica. Și așa am și dat de ele.

—Bine, dar de ce au stat broaștele în ditamai învelișuri ? se miră Poloskov.

—La asta nu m—am gîndit, recunosc Alisa. Nu mi—a trecut prin cap să mă gîndesc. Dar dacă m—aș fi gîndit, poate că n—aș mai fi găsit nici o broscuță.

—Dumneata ce părere ai. profesore ? mă—ntrebă Poloskov.

—Ce părere să am ? Va trebui mai întîi să studiem cu toată atenția învelișurile mormoloilor. Poate că sînt aidoma unor fabrici care prelucrează alimentele, ca să obțină din ele un produs concentrat pentru hrana viitoarelor broscuțe. . . Sau poate că unor asemenea ființe mari le vine mai ușor să se apere de dușmani. . .

—Nu uita, nene Poloskov, că ai să—mi îndeplinești o dorință, rosti cu severitate Alisa.

—Eu nu uit nimic, niciodată, îi răspunse răs-picat căpitanul.

Capitolul 5.SFATURILE DOCTORULUI VERHOVȚEV

De la bordul astronavei noastre i—am expediat doctorului Verhovțev o radiogramă cu următorul conținut: „Sosim vineri. Ieșiți—ne în întîmpinare.” Verhovțev ne răspunse îndată, arătînd că va fi

fericit să ne întâmpine și să ne servească drept călăuză cu ajutorul cosmoșalupei sale, pentru ca noi să putem traversa fără grijă periculoasa centură de asteroizi care gravitează în jurul Planetei celor Trei Căpitani.

La ora fixată, frînarăm în dreptul centurii de as—teroizi. Un roi dens de uriașe blocuri de piatră ascundea, aïdoma unui pîlc de nouri, suprafața planetei. Pe toți ne cuprinse o ciudată emoție. Aveam impresia că întîlnirea cu doctorul Verhovțev ne va oferi prilejul unor întîmplări deosebite și pline de tîlc. Poate chiar al unor aventuri pasionante.

Cosmoșalupa doctorului țîșni dintre asteroizi, ca o săgeată argintie. Dar iat—o că a și pornit înapoi, invitîndu—ne parcă s—o urmăm.

—Mă auzi, *Pegasule* ? răsună în difuzor o voce joasă. Urmează—mă.

—Tare aș vrea să știu cum o fi arătînd doctorul ăsta la față ? spuse Alisa, care ședea împreună cu noi la postul de comandă, într—un mic fotoliu de amortizare, construit anume pentru ea. Pesemne că s—a plictisit stînd atîta vreme de unul singur.

Nu—i răspunse nimeni. Poloskov conducea nava, eu făceam pe ofițerul de navigație, iar Zelionîi nici nu se afla la postul de comandă: rămăsese în sala mașinilor.

Pegasul își schimbă direcția, ocoli un asteroid colțuros și, îndată, lunecă ascultător spre suprafața planetei.

Sub noi se desfășura cît vedeai cu ochii un deșert întins, doar ici—colo întretăiat de văi adînci și marcat de rotocoalele unor cratere. Săgeata argintie a cosmoșalupei zbura mereu înaintea noastră, indicîndu—ne traseul.

Coborîsem mult. Acum puteam deosebi stîncile răzlețe și albiile uscate ale rîurilor care șerpuseră pe aici altcîndva. Pe urmă, drept în fața noastră, deslușirăm pata verde întunecată a unei oaze. Printre arbori, se înălța cupola stațiunii științifice. Cosmoșalupa lui Verhovțev făcu un viraj și coborî pe o platformă. Exemplul doctorului îl urmarăm și noi.

După ce *Pegasul* se opri, legănîndu—se pe amortizoare, iar Poloskov spuse „în ordine !”, am zărit pe terenul dintre verdeța oazei și nava noastră trei statui impunătoare.

Pe un pedestal înalt stăteau, dăltuiți în piatră, cei trei căpitani. Chiar din locul în care ne aflam se putea distinge că doi dintre ei sînt oameni. Cel de—al treilea era un fiksiari înalt, cu trei picioare.

—Am ajuns, făcu Alisa. Putem ieși afară ?

—Ai răbdare, i—am spus. Încă nu știm ce compoziție are atmosfera de aici și nici temperatura ei. Tu ce scafandru spațial ai de gînd să îmbraci ?

—Nici unul.

Și Alisa îmi făcu semn spre unul din hublouri.

M—am uitat afară. Din cosmoșalupa argintie coborîse un om purtînd un costum din cele mai obișnuite, iar pe cap o pălărie gri, cam mototolită. Ridicase mîna, salutîndu—ne.

Poloskov puse în funcțiune difuzorul exterior și întrebă :

—În atmosfera de aici se poate respira ?

Omul cu pălăria gri dădu energic din cap. Cu alte cuvinte: puteți ieși fără nici o grijă.

Cîteva minute mai tîrziu, ne întâmpină chiar în dreptul scării.

—Fiți bineveniți la această stațiune științifică, ne spuse el și făcu o plecăciune. Am atît de rar prilejul să primesc aici oaspeți !

Se exprima cam după moda veche, cum îi era, de fapt, și costumul.

Părea să aibă vreo șazeci de ani. Era un omuleț scund, slăbuț, cu înfățișarea unei băbuțe blajine. Chipul îi era întretăiat de cute mărunte. Omulețul ba își mîjea ochii, ba surîdea larg, iar atunci cînd obrazul i se mai și destindea, cutele se netezeau și ele, arătînd mai albe. Degetele doctorului Verhovțev erau lungi și subțiri. Dădu mîna cu noi, apoi ne invită să mergem cu el în clădirea stațiunii. îl urmăream, îndreptîndu—ne spre arborii verzi ai oazei.

—Cum se face că atmosfera de aici conține oxigen ? l—am întrebat eu. Văd că suprafața planetei nu—i decît un vast deșert.

—Atmosfera ambiantă e artificială, îmi spuse doctorul. A fost creată pe vremea cînd s—a ridicat ansamblul sculptural pe care l—ați văzut. Peste cîțiva ani tot aici va fi construit și un important muzeu,

închinat eroilor cosmosului. Vor fi expuse navele cosmice care și—au încheiat cariera, precum și tot felul de rarități de pe alte planete.

Doctorul se opri înaintea unui bloc de piatră, pe care se aflau săpate câteva cuvinte în limba cosmică: „Aici se va înălța Primul muzeu al Cosmosului”.

—E ceea ce vă spuneam adineauri, zise Verhovțev. Muzeul ăsta va fi construit prin colaborarea locuitorilor de pe un număr de optzeci de planete. Deocamdată a fost instalat aici un reactor puternic, menit să extragă oxigenul din rocile planetei. În momentul de față, aerul încă nu este de foarte bună calitate. La inaugurarea muzeului, însă, el va fi cel mai bun din întreaga noastră Galaxie.

Între timp, ajunserăm cu toții la poalele monumentului. Acesta era înalt cât o casă cu douăzeci de etaje. Ne oprirăm și, ridicînd privirea, contemplăram îndelung siluetele de piatră ale celor trei căpitani.

Primul căpitan era tînăr, zvelt, cu umerii largi. Avea nasul nițel cîrn, iar pomeții ușor lătăreți. Căpitanul zîmbea. Pe urmărul lui ședea o pasăre ciudată, cu două pliscuri și cu o superbă coroniță din pene dăltuite în piatră.

Al Doilea căpitan era ceva mai înalt de statură. Avea un piept foarte lat și picioare subțiratic, așa cum sînt toți pămîntenii care s—au născut și au locuit pe planeta Marte. Chipul îi era îngust și uscățiv.

Al Treilea căpitan, originar de pe planeta Fiks, avea, după cum am mai spus, trei picioare și purta un scafandru spațial cu casca dată pe spate. Căpitanul se sprijinea cu mîna de crengile unor tufe, și ele dăltuite în piatră.

—Ce tineri sînt căpitani ! exclamă Alisa.

—Ai dreptate, fetiço, zise doctorul "Verhovțev. Ei s—au acoperit de glorie încă din tinerețe.

Pătrunserăm în umbra așternută la poalele arborilor și, mergînd de—a lungul unei alei largi, ajunserăm curînd la clădirea stațiunii. Era alcătuită din încăperi vaste, pline pînă la refuz cu lăzi, containere și tot felul de aparate.

—Am și început să primesc exponate pentru viitorul muzeu, ne spuse, încercînd parcă să se scuze, doctorul. Să mergem acum și la bîrlogul meu.

—Aicea—i la fel cum era la noi pe navă la începutul călătoriei, rosti cu încîntare Alisa.

Într—adevăr, croindu—ne drum spre sălașul lui Verhovțev, prin încăperile acelea ticsite de bagaje, avurăm și noi impresia că umblăm prin compartimentele *Pegasului*, înțesate la plecare de bagaje, colete și lăzi cu fel și fel de aparate.

Un ungher aflat printre șirurile de containere și burdușit cu cărți, cutii cu microfilme și alte obiecte, constituia, de fapt, dormitorul și cabinetul de lucru al doctorului Verhovțev, unde abia izbutise să încapă un pat de campanie, plin și el de hîrtii și microfilme.

—Stați jos și simțiți—vă ca acasă, ne spuse doctorul.

De fapt, era limpede pentru oricine — numai gazda nu sesizase — că în talmeș—balmeșul acela nu exista nici un loc unde să te așezi. În momentul următor Verhovțev dărîmă fără voie un maldăr de hîrtii, foile zburară prin încăpere, iar Alisa se repezi să le adune.

—V—ați apucat să scrieți un roman ? îl întrebă Poloskov.

—Da' de unde ! Dar nu—i mai puțin adevărat că viața celor trei căpitani e incomparabil mai interesantă decît orice roman. Și merită cu prisosință să fie descrisă, spre a sluji drept exemplu generațiilor viitoare. Din păcate, însă, eu sînt lipsit de har scriitoricesc.

M—am gîndit că Verhovțev o cam face pe modestul. Oare nu se dusesese chiar el la baza exploratorilor de pe Micul Arcturus, spre a găsi schițele navei cu care călătorise cîndva unul din cei trei căpitani ?

—Așadar, zise doctorul, cu ce aș putea fi de folos dragilor mei oaspeți ?

—Ni s—a spus. am început eu. că dumneavoastră știți absolut totul despre viața și călătoriile celor trei căpitani.

—E o apreciere cam exagerată, făcu Verhovțev și l—am văzut că se îmbujorează de emoție. De—a dreptul exagerată !...

Își pusese pălăria pe un teanc de cărți, pălăria luneca de acolo, iar el o tot prindea și o așeza la loc.

—Cei trei căpitani, mi—am reluat eu vorba, au avut prilejul să colinde un mare număr de planete necălcate de piciorul omului. Au întîlnit în peregrinările lor tot soiul de păsări și animale nemaivăzute.

Se zice că au rămas de la ei o seamă de caiete cu însemnări. Or, noi am pornit tocmai în căutarea unor animale care ar putea să viețuiască pe asemenea planete necunoscute. N—ați vrea să ne dați o mână de ajutor ?

—Va să zică. așa stau lucrurile ? . . . rosti Verhovțev și căzu pe gânduri. Pălăria lui se folosi de acest prilej, lunecă din nou de pe teancul de cărți și dispăru sub pat. Ah, dacă aș fi știut asta mai demult ! . . .

—Tăticule, pot să—i spun și eu ceva dumnealui ? mă întrebă Alisa.

—Te ascult, fetiço, se răsuci spre ea Verhovțev.

—Am observat adineaori că pe umărul unuia dintre cei trei căpitani se află o pasăre cu două pliscuri și cu o coroană pe cap. La grădina noastră zoologică nu există o asemenea vietate. Poate știți dumneavoastră ceva despre pasărea asta ?

—Nu, zise doctorul. Nu știu aproape nimic. Da' pălăria mea unde—i ?

—Sub pat, spuse Alisa. V—o scot eu, numaidecât.

—Te rog să nu te obosești, zise Verhovțev și se vârî el sub pat. Afară nu—i mai rămăseseră decît picioarele. Își căuta pălăria prin întunericul de acolo, stîrnind foșnet de hîrtii și vorbindu—ne în continuare.

—Sculptorilor care aveau să realizeze monumentul, zise el, li s—au dat ultimele fotografii ale căpitanilor, iar ei le—au ales pe acelea care le—au plăcut mai mult.

—Să fi scornit această pasăre din capul lor ? l—am întreat eu, aplecîndu—mă spre pat.

—Nu—nu ! exclamă Verhovțev și ghetele îi tresăriră. Pozele acelea le—am văzut și eu.

—Și nu știe nimeni unde au fost fotografiați ?

—Primul căpitan nu se despărțea niciodată de pasărea asta, îmi răspunse Verhovțev, dar în ziua în care a pornit spre planeta Venus, a dăruit—o celui de Al Doilea căpitan. După cum știți, însă, mai tîrziu, Al Doilea căpitan a fost dat dispărut. Împreună cu el, a dispărut și pasărea.

—Prin urmare, nu se știe nici măcar de pe ce planetă provine ?

Verhovțev ieși, în sfîrșit, de sub pat. Pălăria o ținea, mototolită, în pumn și părea tare stînjenit.

—Vă rog să mă scuzați, ne spuse el. Am cam întrecut măsura cu pălăria mea.

—Deci nu se știe de unde provine pasărea asta ? am repetat întrebarea.

—Nu—nu, răspunse în grabă Verhovțev.

—Păcat, am oftat eu. N—am avut noroc. Văd că nu ne puteți ajuta cu nimic. Iar noi ne pusesem atîtea speranțe în dumneavoastră !

—Cum să nu vă pot ajuta ? se simți ofensat doctorul. Doar am călătorit și eu foarte mult. Lăsați—mă doar să mă gîndesc nițel. . .

Și doctorul se gîndi preț de trei minute, apoi ne spuse:

—Gata ! Mi—am adus aminte ! Pe planeta Euridice se găsește o fiară căreia îi zice Micul dragon. Ba cică s—ar mai afla tot acolo și Marele dragon . . .

—Asta o știam. Marele dragon a fost împușcat cîndva chiar de către unul din cei trei căpitani.

—De unde știți treaba asta ? mă întrebă Verhovțev.

—Mi—a spus—o un prieten de—al meu. arheologul Gromozioaka.

—Ciudat ! făcu Verhovțev și își aplecă fruntea într—o parte, cercetîndu—mă cu privirea, ca și cînd m—ar fi văzut întîia oară. În cazul ăsta, am să mă mai gîndesc nițel.

Se mai gîndi cîteva minute, apoi aduse vorba despre călugărițele de pe Marte. Era o informație de—a dreptul ridicolă. Călugărițele de pe Marte nu numai că se găsesc la toate grădinile zoologice, dar unii le țin chiar pe lîngă casă. Are și Alisa o călugăriță dintr—astea.

Verhovțev ne mai vorbi despre mormoloi, despre muscoțepii de pe planeta Fiks, despre păsările infernului care se întîlnesc pe planeta Trul și despre alte animale la fel de binecunoscute, descrise toate în cartea „Fauna Galaxiei noastre”.

—Nu. De aceste animale n—avem nevoie.

—Vă rog să mă scuzați, zise din nou, cu multă politețe, Verhovțev. Să știți însă că în activitatea mea m—au interesat în primul rînd ființele raționale. Animalele nu mi—au prea ieșit în cale. Totuși, poate că mă lăsați să mă mai gîndesc oleacă ?

Și se cufundă din nou în meditație.

—Unde am mai fost eu oare ? se întrebă apoi și își răspunse tot el: Da, da, am mai fost și pe Planeta pustie.

—Pe care planetă ?

—Pe Planeta pustie. E destul de aproape. Se află într—un sistem sideral vecin cu al nostru.

—Bine, dar dacă i se zice Planetă pustie, înseamnă că acolo nu trăiesc nici un fel de animale, spuse Alisa.

—Asta încă nu se știe precis. Eu, de exemplu, am sosit acolo odată, într—o zi de luni. Am văzut că tot cerul gema de păsări. A doua zi însă, adică marți, n—am mai văzut nici una. Ne—au înconjurat în schimb haite întregi de lupi. Precum și nenumărate turme de cerbi. Miercuri, au pierit și unii, și alții. Planeta a ajuns cu totul pustie.

—Poate că lupii și cerbii au plecat într—o altă regiune ?

—Nicidecum, zise Verhovțev. La mijloc trebuie să fie cu totul altceva. Noi aveam la bord o șalupă cosmică de recunoaștere și, din curiozitate, am dat ocol întregii planete. Țipenie de animal, Țipenie de pasăre. O planetă pustie și nimic mai mult. S—au mai mirat și alții de treaba asta. Dacă vreți, vă dau chiar acum coordonatele planetei.

—Vă mulțumesc, i—am spus eu. Dacă nu vă mai puteți aminti nimic, nu v—aș ruga decât să ne dați caietele acelea cu însemnările căpitanilor. Sînt convins că au văzut tot soiul de animale.

—Da' cine v—a vorbit, mă rog, despre însemnările lor ? mă întrebă doctorul și din nou l—am văzut că—și înclină capul într—o parte.

—Arheologul Gromozioaka, prietenul nostru.

—Să știți că nici n—am auzit de aceste caiete. Și—apoi, ce nevoie aveți de ele ? Uite că mi—am mai adus aminte de niște animale. De sklișii aceia de pe planeta Șeșineru. Sînt acolo — puzderie. Mi—a vorbit despre ei multă lume.

—Vă mulțumesc și pentru această informație, i—am spus eu, dar în sinea mea țineam morțiș să dau cu ochii de însemnările căpitanilor. Doctorul Verhovțev însă nu ținea cîtuși de puțin să ni le arate. Ceva de care nu—mi dădeam seama îl făcuse să nu aibă încredere în noi.

—Cu multă plăcere, zise Verhovțev.

—Și totuși, cum rămîne cu însemnările ? întrebă Alisa.

—Vai, fetiço, la ce—ți mai trebuie niște biete însemnări ? Și—apoi, nici nu se găsesc aici. Am impresia că se află tocmai pe planeta Fiks. Sînt depuse acolo la arhivă. Da—da, la arhivă. Doctorul Verhovțev se învioră, ca și cînd s—ar fi bucurat de—o minciună bine ticluită.

—Mă rog, faceți cum credeți, zise Alisa. Doctorul păru din nou stingherit, își înfundă pînă peste sprîncene pălăria mototolită și rosti cu jumătate glas:

—Ați mai putea vizita și tîrgul de animale de la Palaputra.

—Îl vom vizita neapărat, i—am spus eu. De tîrgul ăsta am auzit demult.

—Atunci sînt gata să vă conduc la navă, zise doctorul. Se ridică și ne purtă iar printre lăzile și containerele acelea, de data asta spre ieșire. Mergea repede, ca și cînd s—ar fi temut că ne vom răzgîndi și vom rămîne acolo.

Ajunserăm iar în dreptul monumentului și ne oprirăm în preajma lui.

—Ce s—a întîmplat, de fapt, cu Al Doilea căpitan ? l—am întrebat pe Verhovțev.

—Și—a pierdut viața; o știți tot atît de bine ca și mine, îmi răspunse el.

—Ba noi știam că a fost dat dispărut. Doctorul Verhovțev se mulțumi să înalțe din umerii lui înguști.

—Da' pe Primul căpitan îl putem găsi ? nu m—am dat eu bătut. El o mai fi trăind ?

—Da. Lucrează pe undeva, prin cosmos.

—La realizarea proiectului „Venus”, nu—i așa ? Bine, dar acolo muncesc cîteva mii de persoane.

—Păi văd că știți singuri cum să—l găsiți. În rest, nu veți mai afla nimic de la mine.

—Vă privește, am dat eu din umeri. În cazul ăsta n—avem decât să vă mulțumim pentru ospitalitate. Ce—i drept, ne închipuiam că întîlnirea noastră se va desfășura mai altfel.

—Așa mi—am închipuit și eu, sună laconic răspunsul lui Verhovțev.

—Poate după ce vă veți isprăvi romanul, ne veți trimite și nouă un exemplar.

—V—am mai spus doar că nu scriu romane. Nu mă pricep. Cine a mai născocit și treaba asta ?

—Mă refer la romanul care v—a determinat să vă duceți în urmă cu o lună la exploratorii de pe Micul Arcturus și să le cereți informații privitoare la *Pescărușul albastru*.

—Poftim ? Doctorul Verhovțev își agită brațele. Care *Pescăruș albastru* ? Care exploratori ? De șase luni n—am mai dat pe acolo.

—Bine, bine, am spus eu, văzîndu—l total descumpănit. Să știți că n—am vrut să vă jignesc cu nimic.

—Așa mai zic și eu, făcu Verhovțev. în orice caz, dacă o să mai aveți drum pe aici, am să fiu bucuros să vă revăd. Mai ales pe această fetiță încîntătoare.

Întinse mîna s—o mîngîie pe Alisa, dar ea făcu un pas înapoi și mîna doctorului rămase spînzurată în aer.

—Deci, să nu uitați, spuse el, oprindu—se în dreptul monumentului celor trei căpitani. Sklișii de pe Șeșineru și enigma Planetei pustii. . .

—Vă mulțumesc, i—am spus. N—o să uităm.

Capitolul 6. BOSCHEȚEII

Doctorul mai stătu multă vreme în dreptul uriașelor statui de piatră care îi înfățișau pe cei trei căpitani și își flutură spre noi pălăria mototolită. Razele discurilor solare care coborau spre asfințit scăldau în lumină chipul doctorului, preschimbîndu—l parcă și pe el într—o statuie, dar cu mult mai mică decît cele din preajma lui.

—A—a—a ! auzirăm deodată un strigăt din depărtare.

Ne întoarserăm capetele și—l văzurăm pe doctor cum aleargă spre navă, înotînd prin nisipul uscat.

—Am uita—a—at ! striga el. Am uitat să vă spun ceva—a—a !

Ajunse gîfîind în dreptul nostru și, timp de vreo două minute, stătu să—și tragă răsuflarea. Tot voia să zică ceva și nu—și mai isprăvea vorba.

—Bos . . . gîfîia doctorul. De pe picioare . . . Alisa încercă să—i vină în ajutor:

—Bostanul ? îl întrebă ea.

—Ba nu—u. . . boscheței. Am uitat. . . să vă amintesc... despre boscheței...

—Care boscheței ?

—Stăteam chiar lîngă ei. . . și—am uitat să vi—i arăt.

Doctorul întinse mîna spre statuia celui de Al Treilea căpitan. Pîna și de aici, de departe, unde ne aflam acum, deslușeam limpede că la picioarele statuii sculptorul înfățișase o tufă înaltă, dăltuindu—i cu pricepere crengile și frunzișul.

—Eu am crezut că stă acolo doar așa. de frumusețe, spuse Alisa.

—Ba nu. Țsta—i unul din boscheței. N—ați auzit niciodată de ei ?

—Niciodată.

—Atunci vă rog să mă ascultați. Numai două minute . . . Așadar, cînd Al Treilea căpitan a coborît pe—al optulea satelit al stelei Aldebaran, i—a fost dat să se rătăcească prin deșertul de—acolo. Rămăsese fără apă și fără pic de hrană. Știa însă că dacă nu va ajunge pînă la clădirea stațiunii de pe acea planetă, nava cu dare sosise va fi sortită pieirii, căci toți membrii echipajului zăceau bolnavi de febră cosmică, iar vaccinul se găsea numai la stațiunea științifică: o stațiune părăsită, aflată în munții Sierra—Barracuda. Și iată că atunci cînd puterile începură să—l părăsească pe căpitan, cînd rătăcise drumul prin nisipurile care îl înconjurau, auzi deodată un cîntec ce răsună din depărtare. Mai întîi a crezut că—i o halucinație. Totuși și—a adunat ultimele puteri și a pornit în direcția de unde veneau sunetele. După vreo trei ceasuri a ajuns tîrîș la un boschet scund. Boscheței cu pricina cresc acolo numai în jurul micilor bazine de apă, iar înainte de a se porni cîte—o furtună de nisip, frunzele lor se freacă una de alta și scot niște sunete melodice, lăsînd astfel impresia că boscheței cîntă. în același chip boscheței din munții Sierra—Barracuda i—au arătat căpitanului, prin cîntarea lor, drumul spre apă, l—au adăpostit de teribila furtună de nisip și au salvat viața celor opt cosmonauți care trăgeau să moară, doborîți de febra cosmică. în cinstea acestui eveniment, lîngă statuia celui de Al Treilea căpitan a fost

sculptat un asemenea boscheței. De aceea, zic eu, ar fi nimerit să vă abateți și dumneavoastră pe cel de—al optulea satelit al stelei Aldebaran și să căutați în munții Sierra—Barracuda boscheței de care vă vorbesc. Și—apoi, în afara celorlalte calități ale lor, Al Treilea căpitan zicea că în fiecare seară în vârful boschețelor se desfac niște flori gingașe, fosforescente.

—Vă mulțumesc, i—am spus doctorului Verhovțev. Vom încerca negreșit să găsim boscheței și să—i ducem pe Pământ.

—Da' în ghivece pot să crească ? îl întrebă Alisa.

—Probabil că da, zise doctorul. Deși, drept să vă spun, eu nu i—am văzut niciodată. Sînt foarte greu de găsit. Nu cresc decît în jurul izvoarelor aflate chiar în centrul deșertului din preajma munților Sierra—Barracuda.

... Sistemul sideral Aldebaran nu era prea departe de locul unde ne aflam, de aceea am hotărît. să căutăm boscheței despre care ne pomenise doctorul și, dacă avea să fie cu puțință, să le ascultăm cîntarea.

De optsprezece ori a înconjurat în zbor șalupa noastră cosmică deșertul în care se rătăcise căpitanul și doar la a nouăsprezecea încercare am zărit într—o vale adîncă urme de verdeață. Șalupa noastră coborî spre dunele de nisip și văzurăm cu toții un brîu de tufe care împrejmuia ochiul unui izvor.

Boscheței aceia nu erau înalți, abia dacă îmi ajungeau pînă la brîu. Aveau niște frunze lungi, argintii dedesubt, și niște rădăcini scurte și groase, care ieșeau ușor din nisipul afînat. Am scos astfel, cu multă băgare de seamă, cinci boscheței, alegîndu—i pe aceia în vârful cărora zărisem flori îmbobocite, apoi am umplut o ladă mare cu nisip și am urcat trofee la bordul *Pegasului*.

În aceeași zi nava își luă zborul de pe planeta acoperită de deserturi și porni mai departe.

Îndată ce operațiunea de accelerare luă sfîrșit, mi—am pregătit aparatul de filmat în speranța că bobocii din vârful boschețelor vor înflori cît de curînd. Alisa își scoase și ea hîrtia de desen și acuarelele.

La un moment dat, auzirăm cu toții o melodie plăcută.

—Ce—i asta ? se miră mecanicul Zelionîi. Că doar n—am pus magnetofonul în priză. Cine i—a dat drumul ? De ce nu mă lăsați să mă odihnesc ?

—Boscheței noștri cîntă ! strigă Alisa. Pesemne că se apropie o furtună de nisip !

—Poftim ? se miră Zelionîi. De unde pînă unde furtună de nisip în cosmos ?

—Să mergem, tăticule, să vedem boscheței, mă trase de mînă Alisa. Haide !

Apoi o zbughi înaintea mea spre cala unde îi depozitasem. Eu am mai întîrziat puțin, ca să—mi încarc aparatul de filmat.

—Vin și eu, zise mecanicul Zelionîi. N—am văzut în viața mea niște boscheței cîntători.

M—am gîndit atunci că o fi vrînd, de fapt, să arunce o privire prin hublou: dacă vine într—adevăr o furtună de nisip spre navă.

Nici nu apucasem să—mi încarc bine aparatul, cînd am auzit un țipăt răsunător. Am recunoscut glasul Alisei.

Am lăsat totul baltă și m—am repezit spre cala în care intrase Alisa.

—Tăticule ! țipa Alisa. Ia te uită ce s—a—ntîmplat !

—Ajutor ! răsună și glasul mecanicului. Ne atacă !

Am ajuns în goană la ușa calei. în prag, am dat nas în nas cu Alisa și cu Zelionîi. Mai bine—zis cu Zelionîi, care o ducea pe Alisa în brațe. Mecanicul părea tare speriat, iar barba îi flutura, bătută parcă de vînt.

Și—atunci, tot acolo. în pragul ușii, am zărit boscheței. Priveliștea fu pe drept cuvînt înfricoșătoare. Tufele ieșiseră cu toate din lada cu nisip și păseau acum spre noi, trăgîndu—și anevoie rădăcinile lor scurte și urîte la vedere. înaintau în semicerc, legănîndu—și crengile, bobocii li se desfăcuseră și flori trandafirii le pîlpîiau printre frunze ca tot atîția ochi pătrunși de amenințare.

—La arme ! strigă Zelionîi și mi—o întinse pe Alisa.

—Închide ușa mai repede ! i—am strigat eu, însă era prea tîrziu. în timp ce ne împingeam unul pe altul ca să ne facem loc, cel dintîi dintre boscheței trecu pragul, astfel că am fost nevoiți să ne retragem în coridor.

Unul după altul, boscheței își urmară căpetenia.

Zelionîi, apăsînd în drum toate butoanele de alarmă, fugi spre puntea de comandă după armă, iar eu am înşfăcat o perie de duşumea care sta sprijinită de perete şi—am încercat s—o apăr pe Alisa. Fiica mea se opriase lîngă mine şi se uita la boscheţei cu o privire fixă, ca un iepure în ochii unui şarpe boa.

—Fugi ! i—am strigat eu. Prea mult n—o să—i pot ţine locului !

Boscheţei îşi înfipseră crengile viguroase în coada periei şi încercau să mi—o smulgă din mîini. Eu am bătut în retragere.

—Mai ţine—i așa, tăticle ! îmi strigă Alisa şi o luă la fugă.

„Noroc că măcar Alisa nu mai e în primejdie", mi—a trecut prin minte, căci în ceea ce mă privea pe mine, pericolul încă nu trecuse. Boscheţei încercau să mă împingă într—unui din ungherele încăperii, iar eu nu mă puteam apăra cu nimic; peria nu—mi mai era de nici un folos.

—La ce—i trebuie lui Zelionîi aruncătorul de flăcări ? am auzit deodată, venind din difuzor, glasul căpitanului Poloskov. S—a întîmplat ceva ?

—Ne—au atacat boscheţei, i—am răspuns precipitat. Dar să nu—i dai lui Zelionîi aruncătorul acela. Am să încerc să—i încui în cală. După ce trec pragul uşii de legătură, îţi dau de veste ca să manevrezi dumneata dispozitivul de închidere.

—Eşti cumva în pericol ? mă întrebă Poloskov.

—Nu. Deocamdată rezist pe poziţii, i—am răspuns, în clipa următoare, boscheţelul care se apropiase cel mai mult de mine trase cu putere de perie şi mi—o smulse din mîini. Peria zbură tocmai la celălalt capăt al coridorului, iar boscheţei, însufleţiţi parcă de faptul că acum eram dezarmat, porniră spre mine strîngîndu—şi rîndurile.

Chiar atunci am auzit în spatele meu nişte paşi grăbiţi.

—Încotro, Alisa ? am ţipat, îngrozit. Întoarce—te numaidecît ! Ăştia sînt mai tari ca lei !

Dar Alisa se şi strecurase pe lîngă mine, repezindu—se înspre boscheţei.

Ţinea în mînă un obiect mare şi sclipitor. M—am năpustit pe urmele ei. dar am alunecat şi am căzut. Ultima imagine pe care am reţinut—o a fost cea a fiicei mele, înconjurată de crengile ameninţătoare ale tufelor care prinseseră viaţă.

—Poloskov ! am răcnit eu. Ajuto—o—r !

Tocmai atunci însă cîntecul boscheţeilor amuţi fără veste. Se auzi în schimb un plescăit însoţit de suspine.

M—am ridicat în picioare şi am văzut un tablou din cele mai paşnice.

Alisa se afla chiar în mijlocul boscheţeilor şi turna peste ei apă dintr—o stropitoare. Boscheţei îşi legănav crengile, străduindu—se să nu piardă nici un strop de lichid şi suspinau de plăcere . . .

După ce am dus boscheţei înapoi în cală, am ridicat de jos peria cu minerul rupt şi, ştergînd duşumeaua, am întrebat—o pe fiică—mea, plin de curiozitate:

—Cum de ţi—a trecut prin minte să procedezi așa cum ai procedat ?

—Păi n—a fost, tăticle, o treabă prea complicată. Boscheţei doar sînt şi ei nişte plante. Asta înseamnă că trebuie să fie şi ei stropiţi cu apă. Așa cum ai stropi nişte morcovi. Pe cînd noi i—am scos frumuşel din nisipul lor, i—am pus în ladă, dar de stropit, am uitat să—i stropim. Cînd m—a luat în braţe Zelionîi, ca să mă salveze, mi—a trecut prin minte un gînd: oare acasă la ei boscheţei nu trăiesc chiar în preajma apei ? Păi pe Al Treilea căpitan tocmai cîntarea lor l—a ajutat să dea de apă. Iar de cîntat, ei cîntă pentru că simt că se apropie o furtună de nisip care va usca aerul şi va astupa ochiurile de apă. îi sperie, adică, faptul că ar putea să sufere de sete.

—De ce nu mi—ai spus—o atunci ?

—Păi m—ai fi crezut ? Doar te—ai luptat cu ei de parcă ar fi fost tigri. Ai uitat cu totul că nu sînt decît nişte tufe obişnuite pe care trebuie să le stropeşti zilnic.

—Astea şi tufe obişnuite ? mormăi Zelionîi. Să dea buzna pe coridoare după apă !

Aici îmi veni rîndul mie, ca unui biolog ce sînt, să trag concluziile.

—Așa luptă ei pentru a supravieţui, am rostit eu. În deşert, apa se găseşte în cantitate mică, izvoarele se întîmplă să sece, şi, ca să nu moară, boscheţei pleacă să—şi astîmpere setea în altă parte.

Din ziua aceea boscheţei au vieţuit paşnic în lada lor cu nisip. Doar unul din ei, cel mai mic şi mai neastîmpărat, ieşea adesea din ladă şi ne pîndea la capătul coridorului, tot scuturîndu—şi crengile şi cîntînd, doar—doar i—om mai da nişte apă. Am rugat—o pe Alisa să nu—l răsfeţe stropindu—l peste

măsură, căci și așa apa îi picura din vârful rădăcinilor. Ei însă îi era milă de năpîrstoc și, pînă a luat sfîrșit călătoria noastră, i—a tot dus apă cu paharul. Nici asta însă n—ar fi fost o nenorocire. Dar într—o zi Alisa i—a dat să guste niște compot și de atunci boschețelul ne aține mereu calea. Lipăie prin coridoare, lăsînd urme peste tot, și ni se vîră orbește, cu frunzișul lui, printre picioare.

N—are în el minte nici de două parale. Compotul însă îi place la nebunie.

Capitolul 7. ENIGMA PLANETEI PUSTII

—Încotro pornim mai întîi ? mă—ntrebă Poloskov.

Sta lîngă mine, cercetînd o hartă cosmică. Era indicat acolo traseul spre Palaputra. unde știam că există un tîrg de animale. Pe aceeași hartă, însă, punctasem un alt traseu: era cel ce ducea către Planeta pustie despre care ne vorbise doctorul Verhovțev.

—La Palaputra putem ajunge oricînd, i—am răspuns lui Poloskov. Cît despre Planeta pustie, ea nu este trecută în nici un ghid cosmic. Ce zici, poate riscăm un drum pînă acolo ?

—Bine, dar însuși doctorul Verhovțev ne—a spus că animalele de acolo au cam dispărut. Și dacă au pierit toate, face să ne pierdem vremea în zadar ?

—Afară de asta, nici carburanți nu prea mai avem cît ne—ar trebui, interveni Zelionîi în convorbirea noastră. Tot la Palaputra va trebui să facem și plinul. Că pe Planeta aceea pustie n—avem nici o nădejde. O să rămînem în pană de carburanți cînd ne—o fi lumea mai dragă. Stai și—așteaptă după aceea să mai treacă cineva pe acolo.

N—am prea ținut seama de spusele lui Zelionîi: doar îl știam cît e de pesimist. Aveam carburanți în cantitate suficientă, de asta eram sigur. Zelionîi exagera ca de obicei.

—Să dăm totuși o raită și pe Planeta pustie, am spus eu. E o planetă enigmatică, iar dezlegarea unei enigme e tot ce poate fi mai interesant.

Și astfel nava noastră porni în direcția Planetei pustii.

Din păcate, însă, două zile mai tîrziu, ne—am dat scama că doctorul Verhovțev ne oferise niște coordonate nu tocmai exacte. După calculele noastre, ar fi trebuit să ne și apară în fața ochilor steaua în jurul căreia se rotea planeta, totuși nici acum nu vedeam înainte decît vidul.

Ce era de făcut ? Am hotărît să mai colindăm prin spațiu încă douăzeci și patru de ore, iar dacă situația avea să rămîină neschimbată, să ne întoarcem.

Am luat această hotărîre seara, înainte de cină. iar după ce stăturăm la masă, Zelionîi se duse la stația de radio să transmită pe Pămînt o radiogramă cum că la noi totul e în ordine și că zborul decurge normal. L—am însoțit și eu.

Îmi place foarte mult să stau lîngă Zelionîi în timp ce începe să apese butoanele aparatului de emisie—recepție, iar cosmosul, atît de imens și de pustiu, prinde viață. Ascult atunci cum stau de vorbă între ele planetele și bazele cosmice, cum se interpelează navele interastrale și cum transmit radiofarurile automate, instalate pe asteroizi și pe planete nelocuite, tot soiul de informații privitoare la situația de acolo, la traseele torentelor de meteoriți și la pulsari.

În timp ce Zelionîi își alcătuia radiograma. începusem să răsucesc și eu butonul aparatului.

Deodată mi—a ajuns la urechi o abia auzită voce de femeie:

—Mă aflu în sectorul 16—2, zicea femeia. Am observat un torent de meteoriți cu totul necunoscut, care se îndreaptă spre sistemul Bluk. Peste 72 de ore torentul va traversa ruta de pasageri Bluk — Fiks. Rog a fi avertizate toate navele cosmice.

—Ne găsim și noi chiar în sectorul ăsta. i—am spus lui Zelionîi.

—Am auzit și eu comunicarea. îmi răspunse el. Mi—am dat seama că lăsase radiograma deoparte și nota acum în jurnalul de bord știrea transmisă de nava anonimă.

—De vreme ce nava asta se găsește în sectorul nostru, hai să—i întrebăm pe cei de acolo dacă ne pot spune ceva despre Planeta pustie, i—am propus lui Zelionîi. Poate ne—am depărtat de traiectoria stabilă ?

Zelionîi începu să—mi spună că nava cu pricina se găsește la o prea mare depărtare de noi, astfel că cei de acolo n—o să ne poată auzi, că stația noastră de emisie—recepție se va defecta cu siguranță, că femeia care a transmis avertismentul privitor la meteoriți n—are de unde să știe ceva de Planeta pustie, căci aceasta precis că nici nu există. Mecanicul îi da înainte cu bombăneaia, dar mîna lui nu înceta să răsucescă butoanele aparatului și cînd. în cele din urmă, nava necunoscută ne recepționa apelul, el spuse:

—Aici nava *Pegas*. Ne aflăm în sectorul dumneavoastră, îndreptîndu—ne spre Planeta pustie, dar nu știm dacă zburăm pe o traiectorie corectă.

—Vom verifica imediat, rosti aceeași voce de femeie. Comunicați—mi, vă rog, coordonatele dumneavoastră exacte.

Am luat legătura cu puntea de comandă și Poloskov ne dădu informația cerută. Am transmis chiar atunci coordonatele.

—E clar, rosti glasul de femeie. Să știți că între dumneavoastră și Planeta pustie se află un nor de praf cosmic și datorită lui nu puteți vedea steaua care vă interesează. Continuați—vă drumul fără nici o grijă: mîine veți depăși norul despre care v—am vorbit.

—Vă mulțumim foarte mult. m—am adresat eu navei aceleia necunoscute. Coordonatele să știți că le—am aflat pe Planeta celor Trei Căpitani, dar nu ni le—a comunicat un cosmonaut, ci custodele muzeului de acolo. Ne—a fost teamă să nu le fi greșit.

—Vorbiți despre doctorul Verhovțev ? întrebă vocea.

—Da. Îl cunoașteți și dumneavoastră ?

—Ba chiar foarte bine, zise femeia. Este un bătrîn minunat, un om foarte cumsecade. Ce păcat că nu v—am întîlnit mai devreme. Trebuia să—i transmit o scrisoare, dar nu mai pot ajunge la dînsul. Nu am timp. Veți reveni cumva la Verhovțev ?

—Nu, i—am răspuns. Mai avem de călătorit spre planeta Bluk, în orașul Palaputra. Sîntem biologi și am plecat în căutarea unor animale rare.

—Sînt biolog și eu, zise glasul de femeie. Poate că ne vom întîlni cîndva. Acum n—am timp. Trebuie să mă grăbesc. Scopul meu e să găsesc nebuloasa vie.

—O ultimă întrebare, i—am spus. Dumneavoastră v—ați abătut vreodată pe Planeta pustie ?

—Cum să nu ? zise femeia. Mările de acolo sînt pline de pești, însă pe uscat nu există nici un fel de animal. Vă doresc succes.

Din difuzor se auzi un vuiet surd și trosnete de paraziți.

—A pornit motoarele cu toată viteza, spuse Zelionîi. Se grăbește. Ce—o mai fi și cu nebuloasa aceea vie ?

—O asemenea nebuloasă nu există, i—am răspuns. Pe femeia asta am mai întîlnit—o cîndva la o conferință și i—am spus încă pe—atunci că se înșală. Și—apoi, n—ai auzit ce părere are despre doctorul Verhovțev ? Cică ar fi un bătrîn minunat.

—O fi, dar eu unul nu pot avea încredere în el, mormăi Zelionîi. Dacă—i un om minunat, de ce ne—a spus lucruri neadevărate ? Ba zice că scrie un roman, ba că nu—l scrie. De ce a încercat să ne convingă că nu a fost pe Micul Arcturus ? Și de ce n—a vrut să ne arate însemnările celor trei căpitani ?

Zicînd acestea, Zelionîi se apucă iar să—și alcătuiască radiograma.

Femeia a avut dreptate. Chiar a doua zi zărirăm înaintea noastră o stea de dimensiuni reduse, în jurul căreia nu se rotea decît o singură planetă. Pesemne că era tocmai cea pe care o căutam, adică Planeta pustie.

Am ajuns spre seară pe malul unui lac, aflat la capătul unei cîmpii întinse pe care creștea o iarbă scundă, gălbejită. Ploua mărunț: o ploaie interminabilă și plictisitoare. Stăturăm multă vreme privind afară prin hublourile navei. Nicăieri nu se zărea nici un animal, nici o pasăre. Poate că planeta e, într—adevăr, lipsită de viețuitoare ?

Alisa și Zelionîi se duseră să aducă apă din lac. Lipsiră cam multă vreme, dar eu nu mi—am făcut griji, întrucît îi vedeam prin hublou cercetînd cu atenție ceva pe malul lacului.

Pe urmă Zelionîi reveni la navă, dar nu urcă spre puntea de comandă, ci se duse la el în cabină.

—Ce cauți ? l—am întrebat prin interfon.

—Îmi caut undița, zise el. în locul ăsta i—o puzderie de pești. Am luat apă cu găleata și cînd colo,

vedem în ea trei pești uite—atîta. N—ai vrea să mănînci și dumneata o ciorbiță de pește ?

—Nu, i—am răspuns cu hotărîre. Și nici pe voi nu vă sfătuiesc. Pînă și pe Pămînt există pești otrăvitori, iar a găti ciorbă de pește pe—o planetă nelocuită mi se pare un lucru cel puțin nesperios.

—Bine, bine, zise Zelionîi. Atunci o să pescuim ceva pentru colecția dumitale.

Plecă iar, în fugă. spre malul lacului, iar eu, luînd cu mine pelerina Alisei, ca nu cumva fata să—mi răcească, precum și un mic năvod, am pornit la rîndul meu într—acolo.

Zelionîi refuză categoric să folosească năvodul, zicînd că asta nu—i o treabă demnă de un sportiv care se respectă, or el se consideră a fi tocmai unul dintr—aceștia. În schimb eu, cu Alisa împreună, prinserăm cu năvodul atît pește, că ne umplurăm cu el găleata. Duserăm apoi peștele la bordul navei. În urma noastră veni și Zelionîi, ud leoarcă, și—și transportă prada în vivieră.

—Nu uita să închizi trapa navei, i—am spus. punîndu—mi jos găleata.

—N—am să uit, îmi răspunse el cu un glas care îi vădea tulburarea. Dusesse atît de mult dorul pescuitului, încît acum, dacă n—ar fi fost afară atît de întuneric, ar fi stat cu undița în mînă toată noaptea.

Primul lucru pe care l—am făcut a doua zi, a fost să mă uit afară printr—unul din hublouri. Dincolo de geamul acestuia strălucea aprig soarele, iar în jurul navei se roteau o mulțime de păsări.

—Ia te uită ce mai Planetă pustie ! am rostit eu cu glas tare și m—am dus să—mi trezesc tovarășii. Așa Planetă pustie mai zic și eu, am repetat. Ieri am prins pește, astăzi ne înconjură cîrduri întregi de păsări.

I—am deșteptat pe Alisa și pe Poloskov, cît despre Zelionîi, acesta se și afla în picioare. Umbla prin rezervele lui de lese și cîrlige de undiță.

—Îmi pregătesc uneltele pentru o pradă grasă, îmi spuse. Simte inimioara mea că—și fac pe—aici veleatul știuci cît mine de mari.

—Numai să fii cu băgare de seamă, am căutat eu să—l previn. Vezi să nu te pescuiască pe dumneata vreo știucă dintr—astea.

După aceea m—am dus la trapă, cu gîndul să văd păsările mai de aproape. Curînd am descoperit o treabă cam neplăcută: cuprins de febra pescuitului, mecanicul uitase aseară trapa larg deschisă. Noroc că nu pătrunsese înăuntru vreun animal, peștii însă dispăruseră toți, fără urmă. Pesemne că păsările intraseră totuși pe gura trapei, ca într—o peșteră, și luaseră cu ele tot ce pescuisem noi în ajun.

—E o încălcare foarte gravă a disciplinei cosmice, zise Poloskov, aflînd la micul dejun despre greșeala lui Zelionîi. Port însă și eu o vină în treaba asta. Dealtfel, ca și profesorul. Era de datoria noastră să verificăm trapa.

—Bine, dar nu s—a întîmplat nici o nenorocire, zise Alisa. Zelionîi și cu mine o să prindem acum zece vedre. Nici nu vă închipuiți cît pește mișună în lacul ăsta !

—Nu—i vorba de asta, ripostă Poloskov. Trebuie să ne fie clar că dacă se mai întîmplă o dată o asemenea greșeală, nu ne rămîne decît să ne întoarcem acasă. Înseamnă că nu sîntem cu toții decît niște gură—cască și, prin urmare, nu avem ce căuta în cosmos.

—Iartă—mă, căpitane, spuse Zelionîi.

Își dădea seama, firește, de boacăna săvârșită. Însă gîndul la pescuit îl tulburase atît de mult, încît cu un picior se și afla pe malul lacului.

Mi—am pregătit plasele pentru prins păsări și am scos afară arma la care, în loc de gloanțe, foloseam niște ace unse cu o substanță somniferă. În timp ce—mi isprăveam pregătirile, Zelionîi se și așezase pe malul apei. îl urmăream cu coada ochiului, mirîndu—mă de aerul lui posomorit. „Pesemne că—i și acum cu gîndul la greșeala făcută”, mi—am zis eu.

Chiar atunci vremea se înrăutăți brusc. Din senin se abătu un vînt puternic. Răbufnirile lui plecară iarba la pămînt, duseră cu ele păsările din văzduh și stîrniră valuri înalte pe întinderea lacului. În cîteva minute sus, pe cer, nu mai rămase nici o pasăre.

Zelionîi se ridică și porni spre navă.

Mi—am spus și eu că este cazul să—mi duc plasele înăuntru și să aștept ca vîntul să se potolească, iar păsările să iasă din ascunzișuri.

—Ei, cum e ? l—am întrebat pe Zelionîi. Pot să te felicit pentru o pradă grasă ?

—N—am pescuit nimic, zise el. Nu mușcă deloc.

—Cum așa ? Chiar dumneata mi—ai spus că lacul geme de pește.

—Asta a fost aseară. Acum, pesemne că tot peștele s—a lăsat la fund.

—Mi—au zburat și mie toate păsările, i—am spus eu. Asta înseamnă că am avut ghinion amândoi. Să așteptăm să se mai însenineze. Nu vrei să mergi și deseară la pescuit ? Poate că aici peștele nu—l poți prinde decât la asfințitul soarelui ?

—Nu știu, zise morocănos Zelionîi. Planeta asta nu—mi face o impresie bună. Doar nu degeaba i s—a spus Planeta pustie. Uite peștele, nu e peștele ! Uite pasărea, nu e pasărea !

—Priviți ! strigă Alisa, care venise lingă noi și ne auzise discuția. Uitați—vă colo ! Un iepure !

Prin iarbă sălta într—adevăr un animal mititel. Îl urmărea în goană un altul, ceva mai mare. Nici nu apucărăm să—i deslușim ca lumea, că ne și pieriră din ochi, doar iarba continua să se lege în urma lor, bătută de vînt.

—Ai văzut ? i—am spus mecanicului. Nu—i cîtuși de puțin o planetă pustie. Sînt și animale pe—aici.

—N—avea grijă: o să dispară și ele, prevesti Zelionîi. Nu—ți amintești de vorba lui Verhovțev ? Chit că în Verhovțev n—am pic de încredere.

—Ascultă, Zelionîi, i—am spus, hai să vedem unde ți s—a vîrît peștele. Dăm drumul unui biosemnalizator în apele lacului, îl reglăm pentru indicarea de pești și cum dă de—un peste, ne și transmite semnalul.

—Fie, spuse Zelionîi. Să știi însă că în lacul ăsta nu mai e nici urmă de pește. Sînt pescar bătrîn și știu cînd o apă rămîne pustie.

Am adus de la bordul navei biosemnalizatorul și i—am dat drumul în lac. Aparatul avea o carcasă impermeabilă și era prevăzut cu un motorăș. Mi—am pus căștile la urechi, gata să—i recepționez semnalele. Indicatoarele arătau că biosemnalizatorul coborîse pînă—n fundul lacului, apoi se deplasase spre mijlocul acestuia. Dar nu transmitea nici un semnal. Lacul părea lipsit cu totul de viețuitoare. O jumătate de oră mai tîrziu, a trebuit să mă las păgubaș. Biosemnalizatorul n—avea cum să greșească, or asta însemna că în lac nu mai era nici urmă de pește.

—Dacă n—aș fi pescuit aseară cu mîinile mele, i—am spus lui Zelionîi, n—aș fi crezut în ruptul capului că—n lacul ăsta se poate afla vreo viețuitoare. Verhovțev a avut dreptate: e o planetă cam ciudată.

—Asta ziceam și eu, mormăi Zelionîi, strîngîndu—și undițele și pornind—o spre *Pegas*.

—La orizont se vede o turmă de antilope, rosti cu glas răsunător difuzorul.

De fapt, era vocea lui Poloskov, care, aflat sus, pe puntea de comandă, zărise pesemne antilopele de departe.

Eu însă îmi și dădusem seama că stepa mișună de animale. Prin iarbă se fugăreau șoarecii de cîmp, un țistar se ridică în două piciorușe, aidoma unui țăruș, iar pe malul lacului trecu un alt animal, semă—nînd cu un pui de urs.

—Nu—i nimic care să ne sperie, am spus eu. N—avem decât să scoatem autoșenileta și să pornim spre turmă. Poate mai prindem și alte animale.

Dar nici n—am coborît bine autoșenileta de la bordul *Pegasului*, că se porni o ploaie torențială. Era cu mult mai puternică decât cea de ieri: se năpustise brusc, iar picurii ei răpăiau cu zgomot pe caroseria autoșeniletei. M—am repezit în mașină, cu Alisa după mine, și, fără a ne mai păsa de ropotul ploii, am pornit prin stepă, în direcția turmei de antilope.

Antilopele însă dispăruseră. N—am mai găsit nici alte animale, iar mai tîrziu, cînd am coborît din vehicul și m—am aplecat să văd mai bine șoarecii care se zbenguieră prin iarbă, mi—am dat seama că șoarecii pieriseră și ei. De data asta am lansat biosemnalizatorul pe deasupra cîmpiei. După ce ajunse pînă aproape de orizont, aparatul reveni spre mine, spulberîndu—mi orice îndoială: pe planeta unde poposisem nu se mai afla picior de animal.

—Poți să mai zici ceva ? i—am spus cu amărăciune lui Poloskov după ce urcarăm autoșenileta la bord și ne adunarăm cu toții în salonul navei. E într—adevăr o planetă pustie. Tare n—aș pleca de aici pînă ce nu i—am dezlega misterul.

—Doar nu putem rămîne aici o veșnicie, ripostă Poloskov. Și—apoi, nici nu sîntem noi primii care am

descoperit că aici există o enigmă. Poate că misterul Planetei pustii nici nu va fi descifrat.

—Ce rău îmi pare că Zelionii a uitat trapa deschisă, spuse Alisa. Am fi rămas măcar cu câțiva peștișori.

—Să nu mai vorbim de asta; omul e și așa foarte necăjit, am întrerupt—o eu. Totuși e la mijloc o treabă curioasă: când am sosit aici, ploua, iar lacul era plin de pește; a doua zi dimineața zburau pe sus stoluri întregi de păsări; cum s—a pornit vîntul, s—au împrăștiat păsările, și—au apărut animalele . . .

—Tăticule, spuse brusc Alisa, află că am dezlegat taina acestei planete !

—Păi sigur, zise morocănos Zelionii. Pînă acum n—a putut s—o dezlege nimeni, și uite că vestitul Sherlock Holmes, alias Alisa, a venit și a dezlegat—o !

—Fii mai prudent. Zelionii, i se adresă Poloskov. Eu, de exemplu, am mai pierdut un rămășag făcut cu Alisa. Mai demult, când am avut de—a face cu mormoloi. . .

—Așa este, dădu din cap Alisa. Asta pentru că gîndirea mea nu—i ca a unui om de știință.

—Hai, moțato, povestește, am îndemnat—o eu.

—Pot să nu vă povestesc, ci să vă arăt ?

—Cum vrei.

—Atunci vă rog să mă așteptați nițel. Viu numai—decît.

—Vrei să cobori din navă ? Păi afară plouă.

—Nu—ți face griji, tăticule. Mă strecor printre picături. Iar dacă ți—e frică să nu pățesc ceva. urmărește—mă prin hublou. Mă reped pîn—la malul lacului și vin înapoi.

Apropiindu—mă de un hublou, am și văzut—o pe Alisa alergînd spre lac, cu pelerina pusă pe cap, apoi luînd apă din el cu o căldărușă. O dată, încă o dată . . . în cele din urmă, porni iar în fugă spre navă. Intrînd în salon, Alisa puse căldărușă pe masă.

—Uitați—vă și voi. ne spuse.

În căldărușă înota alene un peștișor.

—Ho, ho ! exclamă Zelionii. Am uitat cu totul că cel mai bine pescuiești aici pe înserat. Unde—mi sînt undițele ?

—Stai nițel, spuse Alisa și cufundă mîna în apă. Scoase peștele din căldare și—l azvîrli pe masă.

—Ce faci, Alisa ?

—Dacă e așa cum gîndesc . . . începu Alisa. dar chiar atunci, sub ochii noștri se petrecu o stranie metamorfoză. Peștișorul zvîcni de vreo două ori, dădu din coadă și, pe dată, aripioarele începură a i se preschimba în aripi, solzii — în pene și, cîteva clipe mai tîrziu. văzurăm pe masă, netezindu—și fulgii, o păsăruică de—o șchioapă.

În timp ce urmăream cu gurile căscate cum se transformă peștele acela în pasăre, ea bătu din aripi și își luă zborul. Se lovi curînd de tavanul salonului.

—Puneți mîna pe ea ! am strigat eu. O să se lovească rău de tot !

—Stai, tăticule, că asta nu—i totul, spuse Alisa. Pasărea se mai lovi de cîteva ori de tavan apoi căzu din nou drept pe masă. Căzînd acolo, continuă să—și schimbe înfățișarea. De data asta îi pieriră penele, aripile începură a i se zgîrci și, în cele din urmă, văzurăm pe masă un șoricel. Șoricelul lunecă în jos pe piciorul mesei și dispăru într—un colț.

—Acum ți—e clar totul ? mă—ntrebă Alisa.

O spuse pe un ton triumfător. Cam avea dreptate s—o facă: doar nu ți se întîmplă prea des să dezlegi o taină care s—a dovedit a nu fi pe măsura atîtor biologi de renume.

—Cum de ți—ai dat seama ? am întrebat—o.

—Păi chiar tu mi—ai deschis ochii. Ți—ai amintit că, ieri cînd a plouat — am dat de pești, cînd s—a înseninat — au apărut păsările, iar cînd a început să bată vîntul — am văzut animale.

—Ai perfectă dreptate, i—am spus. Este un sistem de adaptare de—a dreptul uimitor, însă, pe planeta asta, cu totul justificat. Vietățile de aici adoptă de fiecare dată forma cea mai potrivită împrejurărilor, în felul acesta nu se tem nici de vînt, nici de ploaie, nici de soare. Poate că la venirea iernii mai născocesc și altceva.

—Asta se poate verifica, zise Alisa. Hai să punem peștișorul în frigider.

Nu l—am mai pus acolo, dar i—am confecționat o colivie în care se află și un acvariu, ca să petrecem apoi ceasuri întregi urmărind cu nesaț cum iese peștele din apă ca să zboare pe sus în chip de

pasăre ori s—o zbughească după aceea într—un ungher al coliviei, unde îi pusesem cutiuța cu mîncare.

Capitolul 8. CE NE—AU ISTORISIT URECHEAȚII

Toți colecționarii și amatorii de lucruri exotice din sectorul opt al Galaxiei obișnuiesc să viziteze planeta Bluk. Aici, în preajma orașului Palaputra, se organizează o dată pe săptămîină un târg special.

Întreaga noastră Galaxie numără citeva miliarde de colecționari. Cei din Sistemul solar, de pildă, se adună în prima duminică a fiecărei luni pe planeta Marte, unde târgul are loc pe un podiș aflat lângă Marele canal. Mi s—a povestit, de asemenea, că și în nebuloasa Andromeda există o puternică asociație de colecționari, iar pe una din planetele de acolo sînt atît de numeroși, încît au preluat conducerea, și întreaga industrie a planetei nu mai produce acum decît albume de mărci, pensete filatelice și acvarii.

Pe la colecționarii de pe Marte m—am mai abătut și altcîndva. Am făcut rost acolo de niște pești zburători rar întîlniți, pentru grădina noastră zoologică. Planeta Bluk însă n—am avut prilejul s—o vizitez.

Palaputra se dovedi să fie un oraș nu prea întins. Se aflau însă acolo o mulțime de hoteluri și depozite. Cît despre cosmodromul din Palaputra, acesta putea fi pe măsura oricărei capitale.

Îndată ce nava *Pegas* coborî pe pista de beton, se îndreptă spre ea un automobil în care se aflau cîțiva străjieri.

—De unde veniți ? l—au întrebat ei pe Poloskov, frîind chiar în dreptul scării.

—De pe Pămînt, le răspunse căpitanul.

—Asta pe unde o mai fi ?

—În sectorul trei. Face parte din Sistemul solar.

—Îhî. Așa bănuiam și eu, zise șeful străjerilor. Semăna foarte mult cu un ventilator. Avea trei urechi mari, iar în timp ce vorbea. își rotea capul cu atîta iuțeală, încît stîrnea cu urechile un vînt în toată regula. Tocmai din această cauză locuitorilor de pe planeta Bluk li se și zice „urecheați”.

Străjerii urcară la bordul *Pegasului* și intrară în salon.

—Ce aveți de vînzare ? ne întrebă unul din ei.

—Am venit să vedem, i—am răspuns eu, dacă nu cumva am putea găsi pe la dumneavoastră niscaiva animale interesante, ca să le ducem la Grădina zoologică din Moscova.

—Asta înseamnă că nu vreți să vindeți nimic ? întrebă străjerul.

—Nimic.

—Și n—aveți la bord nici un fel de animale ?

—Animale avem, i—am spus eu, dar nu le vindem.

—Vă rog să mi le arătați, zise străjerul.

—De ce să vi le arătăm ? interveni Poloskov. Vă sîntem oaspeți și e cazul să ne credeți pe cuvînt.

—Pe dumneavoastră v—aș crede, zise urecheatul, dar văd că—i cunoașteți prea puțin pe colecționari. Ne cară aici din toată Galaxia fel și fel de jivine, iar noi pe urmă tragem ponoasele. Altă dată eram politicoși și nu controlam nimic. Astăzi însă controlăm toate navele. Sîntem pățîți.

Și străjerul, stîrnind vînt cu urechile, ne istorisi următoarea tristă întîmplare:

—Nu demult, aici în târg, a apărut un ins care venise cu marfă de vînzare. Adusese cu el un săculeț mititel și un borcan. În borcan avea niște viermi albi. Amatorii de păsări i—au apreciat pe dată. Viermii aveau calorii multe și erau pe gustul păsărilor. A venit, deci, un colecționar și i—a cumpărat un borcan. A mai venit altul, a mai venit și al treilea. Neguțătorul își desfăcea săculețul și scotea de acolo mereu alți și alți viermi. Pînă la urmă s—a alcătuit un șir întreg de colecționari care voiau să—i cumpere. Al două sute douăzeci și treilea din cei care ședeau la rînd, s—a dovedit să fie renumitul colecționar de peștișori exotici, pe nume Krabakas din Barakas. Sta acolo, la rînd și, neavînd ce face, se uita cum scoate neguțătorul viermii din săculeț cu borcanul. Pînă la urmă și—a făcut socoteală că în

săculețul acela n—ar putea să încapă decît trei borcane și jumătate de viermi. în clipa aceea Krabakas din Barakas și—a dat seama că la mijloc i—o treabă necurată. S—a apropiat de neguțător și l—a întrebat: „Sacul dumitale e fără fund ?”

—Ba nu. urechimea—ta, îl întrerupse ajutorul său, cînd străjerul—șef tocmai ajunsese aici cu istorisirea. Krabakas din Barakas l—a întrebat așa: „De unde scoți dumneata viermii ăștia ?”

—Vezi—ți de treabă ! sări cu gura cel de—al treilea străjer. Nici pomeneală de—așa ceva. Krabakas din Barakas i—a spus: „Dă—mi te rog sacul să mă uit în el”.

—Gura ! se oțărî străjerul—șef la cele două ajutoare. Vă mănînc urechile dacă mă mai întrerupeți ! . . . Așadar, neguțătorul acela, deși a auzit limpede vorbele lui Krabakas, nu le—a acordat nici un fel de atenție. Poate pentru că acest Krabakas e lat numai de—o jiiniatats de milimetru, deși in lungime măsoară opt metri în cap și seamănă el însuși cu un vierme subțirel—subțirel, de culoare albastră. Văzînd cum stă treaba, Krabakas s—a întors către colecționarii aflați în urma lui și le—a strigat: „Mie nu—mi place deloc neguțătorul ăsta suspect !”

—Iartă—mă, urechimea—ta, nu izbuti nici de astă dată să—și țină gura ajutorul străjerului—șef, dar îmi permit să observ că în momentul acela Krabakas din Barakas le—a strigat celorlalți colecționari așa: „Puneți mîna pe hoț !”

—Ești nebun ! sări cu gura cel de—al treilea străjer. Krabakas le—a strigat: „Sînd o ființă tot atît de rațională ca și dumneata, neguțătorule, și te poftesc să—mi acorzi atenția cuvenită. Așa că. fă—te mata cu săculețul încoace !”

—Basta ! își vîntură furios urechile străjerul—șef. Mîine îmi dau demisia !

Străjerii se luară la ceartă, de data asta în graiul lor cu totul de neînțeles, care consta în aceea că—și fluturau într—un fel foarte curios urechile. în salon se iscă o adevărată furtună și nu se știe cum s—ar fi isprăvit sfada aceea a străjerilor, dacă o răbufnire de vînt n—ar fi dat jos de pe masă cafetiera care se afla acolo. Cafetiera se sparse, iar străjerilor li se făcu rușine pentru felul în care se purtaseră.

—Vă rugăm să ne scuzați, zise șeful urecheaților. Am cam întrecut măsura.

—Nu—i nimic, nu—i nimic, am spus eu, străduindu—mă să nu zîmbesc și adunînd de jos cioburile cafetierei, în timp ce Alisa dăduse fuga să aducă o cîrpă pentru a șterge băltoaca din dreptul mesei.

—Krabakas din Barakas. deci, continuă mai—marele urecheaților, le—a făcut cunoscute colecționarilor bănuielele sale și, unindu—și cu toții forțele, au izbutit să—i ia neguțătorului săculețul său cel mititel. Au văzut într—adevăr că din viermii aceia nu puteau încăpea înăuntru decît numai vreo doi pumni. Scuturînd însă mai mulți viermi din săculeț, aceștia, în văzul tuturor, au început să se dividă în două și să crească. Deodată, de la celălalt capăt al pieței s—a auzit un țipăt de spaimă. Ce se întîmplase ? Unul din amatorii de păsări cîntătoare a presărat într—o colivie viermii abia cumpărați și și—a dat seama că ei au pornit să se înmulțească chiar acolo, sub ochii lui.

—Ba nu, zise al doilea străjer, zvîcnind din urechi. îmi permit să te contrazic, urechimea—ta . . .

Dar șeful său nu mai stătu să—i asculte părerea, își apucă adjutanții de urechi, îi dădu afară din salon, trînti ușa în urma lor și zise, ușurat:

—Acum am să vă pot povesti în liniște.

Dar în clipa aceea ușa se întredeschise și prin crăpătură se ivi urechea străjerului celui atît de îndărătnic.

—Îmi permit să . . . încep eu.

—Ei nu, așa nu se mai poate ! Străjerul—șef se propti în ușă cu spatele și numai astfel izbuti să—și continue istorisirea: S—a constatat în cele din urmă că viermii aceștia .se înmulțesc, într—adevăr, cu o viteză fantastică. Atît de repede, încît în zece minute se făc de trei ori, iar într—o oră de șase sute de ori mai mulți decît fuseseră inițial.

—Dar de hrănit cu ce se hrănesc ? întrebă, mirată. Alisa.

—Cu aer, răspunse șeful. Cu aer, firește.

—Ba cu oxigen ! țipă din spatele său cel de—al doilea străjer.

—Ba nu: cu azot ! răcni cel de—al treilea. Străjerul—șef își cuprinse obrazul cu urechile de rușine pentru subalternii săi. Abia peste cinci minute își reveni atît cît să—și poată sfîrși istorisirea.

—În concluzie, n—au trecut nici trei ore și întreg tîrgul din Palaputra era acoperit cu un strat de viermi, gros de—un metru. Colecționarii fugiseră care încotro.

—Dar neguțătorul ? făcu Alisa.

—Neguțătorul a dispărut și el în învălmășeală.

—Adică a șters—o, răsună din spatele ușii.

—Curînd mormanul de viermi s—a lătit în toate direcțiile. Către seară a ajuns în centrul orașului. Mașinile pompierilor, care turnau peste ei apă și spumă din extinctoare, nu izbuteau să facă față calamității. Lumea încerca să dea foc viermilor, să—i otrăvească, să presare peste ei D.D.T., să—i zdrobească în picioare, dar totul era în zadar. Aerul din jurul planetei se împutina clipă de clipă. Semnale S.O.S. porniră de pe planeta Bluk spre toate colțurile Galaxiei. De salvat însă planeta a salvat—o tot Krabakas din Barakas. Le—a asmuțit împotriva viermilor pe mîncăroaice — niște păsăruici numai de—o șchioapă, dar atît de lacome, încît nici un colecționar care se respectă nu se încumetă să le țină acasă, în colivie, căci ar ajunge curînd la sapă de lemn. În cele din urmă, deci, am izbutit să scăpăm de potopul viermilor, deși mîncăroaicele, odată cu aceștia, au hă—păit și toate furnicile, albinele, viespile, țîțarii, fluturii, gîndacii, tăunii, precum și gîndacii de bălegar care li s—au aflat în preajmă.

—Dar de ce pusesse neguțătorul în vînzare niște viermi atît de periculoși ? întrebă Alisa.

—Cum — de ce ? Pentru că voia să aibă și el un cîștig. Doar săculețul acela era pe drept cuvînt fără fund.

—Nu, zise Alisa, asta nu—i un motiv. Doar neguțătorul nu era un prost: pînă la urmă, colecționarii tot s—au dumirit despre ce—i vorba.

—Sigur că nu era un prost ! strigă de după ușă un străjer. A vrut, de fapt, să ne distrugă planeta !

—Păi, de ce ?

—Asta n—o mai știm, mărturisi străjerul—șef și, depărtîndu—se de ușă. Își lăsă ajutoarele să intre înăuntru. N—o știm, însă de—atunci ne—am apucat să controlăm toate navele care ne sosesc din Sistemul solar.

—De ce tocmai din Sistemul solar ?

—Asta—i un secret al nostru, spuse primul străjer.

—Nu—i nici un secret, interveni cel de—al doilea. Adevărul e că de—acolo venise neguțătorul. Adică din Sistemul solar. Era Om.

—Din ce în ce mai ciudat, am spus eu. Dispuneți măcar de vreo descriere a lui ? Cam cum arăta omul ăsta la față ?

—Nicicum. Nouă ni se pare că toți oamenii arată la fel.

—Totuși nu se poate să nu fi avut unele particularități mai deosebite.

—Avea, într—adevăr, o particularitate, spuse ajutorul străjerului.

—Ia mai taci ! îl repezi șeful.

—Ba n—am să tac. spuse ajutorul. Omul acela purta pe cap un acoperământ cu boruri orizontale și cu o adîncitură transversală deasupra.

—Nu pricep, am înălțat eu din umeri. Ce adîncitură transversală o mai fi și aia ?

—Urechimea—ta, arată—i, rogu—te, fotografia, zise ajutorul. Poate că dînșii o să ne dea o mîna de ajutor.

—Nu—i voie. E o fotografie secretă.

—Ba este voie. De vreme ce eu am și vorbit despre ea, înseamnă că nu mai e secretă.

—Ba n—ai vorbit. Tu ai trădat un secret de stat !

—Cu atît mai mult. . .

—Nemaiavînd încotro, urechimea—sa scoase din buzunar o fotografie. Una mototolită, cu contururi neclare, făcută pesemne de un amator, totuși nelăsînd loc nici unei îndoieli: cel din poză nu era altcineva decît doctorul Verhovțev în persoană. Într—o mîna ținea un borcan, în cealaltă — un sac mititel.

—Extraordinar ! am exclamat eu în culmea mirării.

—Îl cunoașteți ?

—Cum să nu. Locuiește pe Planeta celor Trei Căpitani.

—Vai—vai—vai ! Pe—o planetă atît de frumoasă să locuiască un om atît de urîcios ! Cînd l—ați văzut ultima oară ?

—Doar cu trei zile în urmă.

—Pe la noi a fost luna trecută. Și—acum, urmați—ne, să vă controlăm nava. Poate aveți și dumneavoastră niscaiva viermi la bord.

—Nu avem nici un fel de viermi.

—Toarnă la gogoși, îi suflă șefului cel de—al doilea urecheat. Nu vrea să mărturisească.

—Dacă o luați așa, să știți că n—o să vă dăm voie să ieșiți în oraș, ne spuse șeful. Unde aveți telefonul?

O să vă socotim pe toți bolnavi de ciumă galactică. Atunci, vrînd—nevrînd, o să vă luați zborul. Altminteri vă trîntim o dezinfecție, de—o să vă mîncăți unghiile că ați venit pînă aici.

—Să știți că nu v—am pus nici un gînd rău, am încercat eu să—l potolesc. Pe omul din fotografie nu l—am văzut decît o singură dată. Ba poate nici n—a fost el. Doar există și oameni care seamănă leit între ei. Și—apoi, la ce i—o fi trebuit unui doctor, "director de muzeu, să facă negoț cu viermi ?

—Nu știu, rosti cu tristețe străjerul—șef. Știu doar atît, că se țin belelele lanț de capul nostru. Nu vedeți? Pînă și încrederea în cei ce ne vizitează ne—am pierdut—o.

—Dar ce—ați mai pățit ?

—Nici nu mă întrebați. Cineva ne—a nimicit aproape toți guralivii.

—Guralivii ?

—Da, da. Păsările noastre preferate.

Capitolul 9. AVEM NEVOIE DE UN GURALIV

Spre tîrgul colecționarilor am plecat, împreună cu Alisa, pe jos, urmînd ca autoșenileta să vină tot acolo cam peste două ceasuri.

Era o dimineață frumoasă, cu cerul senin, portocaliu, cutreierat de niște nori pufoși, verzui; nisipul de sub picioarele noastre era moale, albastru.

Ajunserăm curînd pe strada principală a orașului. De—o parte și de alta se înălțau hoteluri. Nu semănau deloc unul cu celălalt, întrucît fiecare din ele fusese construit pentru locuitorii unor planete sau sisteme siderale diferite.

Se afla acolo, de pildă, hotelul „Krak”, asemănător unui balon cu care se joacă copiii, numai că avea un diametru de vreo sută de metri. De sub clădirea hotelului răsăreau capetele unor antigravitatori. Aici poposeau tot felul de peregrini cosmici, nomazi, obișnuți cu starea de imponderabilitate. Aveau obiceiul să călătorească folosind cometele sau torenții de meteoriți, unde își instalau corturile.

Trecurăm după aceea pe dinaintea hotelului „Cuibușorul—minune”. Avea și el forma unei sfere, dar a uneia cu suprafața solidă de tot și fiind pe jumătate îngropat în pămînt. La intrarea în hotel zărirăm o inscripție: „Numai pentru locuitorii planetelor cu atmosferă de gaz metan”. Prin ușa întredeschisă se strecurau șuierînd șuvițe subțiri de gaz.

Următorul era hotelul numit „Tigaia”: pereții săi — deși prevăzuți cu o sută de straturi izolatoare — erau atît de încinși, încît nu te puteai atinge de ei. Hotelul era destinat locuitorilor a tot felul de stele, pentru care o baie în lavă încinsă e la fel cum ar fi pentru noi scăldatul în apele unui iaz într—o zi de vară.

Mai erau și alte hoteluri: unele suspendate în aer, altele îngropate în pămînt, altele cu ușa de intrare pe acoperiș, ori neavînd deloc nici uși, nici ferestre. Deodată însă văzurăm în fața noastră o clădire nu prea mare, cu coloane la fațadă, cu niște ferestre din cele mai obișnuite și cu o ușă la fel de obișnuită. Pe firma aflată deasupra intrării sta sexis: „Volga”.

—Ia te uită, tăticule, îmi spuse Alisa. Hotelul ăsta pesemne că—i pentru oameni.

Ne oprirăm înaintea lui, căci ne făcea multă plăcere să—l privim: ca și cînd am fi întîlnit un vechi prieten.

Pe ușa hotelului ieși un om înalt, purtînd uniforma de cosmonaut al flotei comerciale. Ne salută cu o mișcare a capului.

—Bună ziua, îi răspunserăm. De unde sînteți ?

—Am adus de pe Terra pe planeta Bluk niște regeneratori de oxigen, ne răspunse cosmonautul, oprindu—se. Ați auzit pesemne și dumneavoastră de pățania celor de aici: erau cît pe ce să—și piardă tot oxigenul.

În timp ce am continuat să discut cu cosmonautul, Alisa sta lîngă mine și cerceta cu privirea fațada hotelului. Deodată mă apucă de mîină.

—Tăticule, exclamă ea, privește cine—i acolo ! La una din ferestrele aflate la etajul al doilea sta doctorul Verhovțev în carne și oase și se uita la mine. Întîlnindu—mi privirea, se trase iute din dreptul geamului.

—Imposibil ! am strigat eu, plin de uimire. Omul ăsta n—ar fi avut timp să ajungă pînă aici !

—Hai să vedem cum a izbutit să vină, zise Alisa și mă smuci de mîină.

Ușa de intrare era masivă, cu incrustații, iar minerul îi era poleit cu aur. Holul avea și pe dinăuntru înfățișarea unui palat împărațesc. Pe ziduri erau zugrăviți inorogi și felurite zîne, iar de—a lungul pereților se înșirau lavițe de lemn. Pesemne că arhitecții cei urecheați urmăriseră la televizor celebrul serial în douăzeci de episoade, intitulat „Boris Godunov”. Ajungînd în mijlocul holului, m—am oprit.

—Ia stai nițel, Alisa, i—am spus. Mie povestea asta să știi că nu—mi place deloc.

—De ce, tăticule ?

—Păi, gîndește—te și tu: abia ne—am despărțit de doctorul Verhovțev și am ajuns aici, unde străjerii ne spun că dumnealui era cît pe ce să le distrugă planeta cu potopul acela de viermi, iar acum, după numai cîteva clipe de la istorisirea urecheaților, să—l vedem pe doctoraș la fereastra hotelului ?! E imposibil !

—Cu atît mai mult, zise Alisa. E cazul să—l întrebăm cum și ce.

—Mă rog, am ridicat eu din umeri, apoi m—am apropiat de o masă lungă la care, între o lebădă împăiată și—o cupă din material plastic, sta recepționarul îmbrăcat într—un căftănel alb.

—Spune—mi, te rog, l—am întrebat, ce cameră ocupă doctorul Verhovțev ?

—Un bob zăbavă, flăcăule, îmi spuse recepționarul, apoi își duse urechile la spate și deschise o cărtoaie legată în piele și prevăzută cu cheutori metalice. Verhovțev. . . murmură el. Verhovțev. Da, se află.

—Și unde îl pot găsi ?

—A tras la iatacul al optulea. Catul al doilea, iatacul al optulea. îi sînteți niscaiva ortaci ?

—Da, îl cunoaștem, i—am răspuns cu prudență.

—Păcat mare, zise recepționarul, ca un călător hain și nedomolit să aibă ortaci, la prima vedere atît de blînzi și inimoși.

—Cum vine asta ? l—am întrebat. V—a supărat cu ceva ?

—Duceți—vă, zise urecheatul. Al optulea iatac. Și spuneți—i abrașului ăluia că de—o mai fierbe cîrnați în pat și de ne—o mai strica roboții—stolnici și postelnici, l—om ruga să—și cam ia tălpășița de la hanul nostru.

—Și cînd te gîndești, i—am spus Alisei în timp ce urcam scara, cînd te gîndești că mi s—a părut a fi un om din cei mai pașnici ! . . .

În față ne veneau, coborînd treptele, tot felul de ființe umane : lineieni, fiksieni și multe altele, care locuiesc pe planete cu aceleași condiții ca cele de pe Pămînt. Unii dintre ei duceau în mîini colivii cu păsări, acvarii, albume de mărci, ori numai genți și sacoșe. Pesemne, se duceau și ei la tîrgul colecționarilor.

Camera cu numărul opt se afla chiar la capătul unui coridor lung, pe dușumeaua căruia erau așternute o mulțime de covoare persane. Ne oprirăm în dreptul unei uși din plastic, vopsită în așa fel ca să imite lemnul de stejar, și—am apăsat butonul soneriei.

Nici un răspuns.

Atunci am bătut ușor în tăblie. Zguduită, ușa se întredeschise. Încăperea, de dimensiuni reduse, era mobilată și împodobită cam așa cum se poate vedea în ilustrațiile unor romane istorice despre trecutul pămîntenilor. Se afla aici o lustră de cristal și—o lampă de gaz fără fitil, un samovar din wolfram și un paravan japonez. Doctorul Verhovțev însă nu se afla nicăieri.

—Doctore ! am rostit eu cu glas tare. Ești aici ? Nici un răspuns.

Alisa intră în încăpere și aruncă o privire în spatele paravanului. Stînd în pragul ușii, i—am spus, stînjedit:

—Să mergem, Alisa. Nu se cade să pătrundem așa într—o odaie străină . . .

—Imediat, tăticle.

În spatele meu se auzi tocmai atunci o respirație întretăiată. Am întors capul și—am văzut un om gras din cale—afară, îmbrăcat într—un costum de piele neagră. Avea niște buze groase și cîteva bărbii suprapuse, care i se revărsau peste guler.

—Pe cine căutați ? ne întrebă el cu o voce subțire, delicată, ca de copil.

—Căutăm o cunoștință de—a noastră, i—am răspuns eu.

—Vă rog să mă scuzați, zise omul, dar eu stau în camera de alături și doar cu cinci minute în urmă mi—am auzit vecinul plecînd. Tocmai de aceea m—am gîndit să vă anunț și pe dumneavoastră.

—Nu știți unde a plecat ?

Gi'ăsanul își scarpină bărbiile, se gîndi nițel, apoi spuse:

—Cred că la tîrgul colecționarilor. Altundeva, unde să plece ?

Am părăsit hotelul și, la rîndul nostru, ne—am îndreptat spre tîrgul cu pricina. „E un om tare curios doctorul Verhovțev ăsta", m—am gîndit în sinea mea.

Lăsarăm în urmă un hotel în formă de acvariu — aici poposeau locuitorii planetelor acoperite în întregime de apă — precum și un altul, care arăta ca un ceainic. Din ghiiciul ceainicului fîșneau șuvițe de aburi — aici locuiau kukșii, veniți de pe planeta Parasel. Acolo domnește o atmosferă toridă, toate apele dau în clocot, iar planeta e veșnic învăluită în niște aburi fierbinți.

Din hoteluri ieșeau grupuri, grupuri de călători. Mulți purtau scafandre spațiale, care mai de care mai deosebite. Unii se tîrau pe jos, alții ne treceau în zbor pe deasupra capetelor. La picioarele noastre mișunau colecționari ceva mai mari decît furnica, iar alături de ei defilau alți colecționari ceva mai mici decît elefantul.

Pe măsură ce ne apropiam de tîrg, mulțimea devenea tot mai compactă, de aceea am luat—o pe Alisa de mînă, să nu calce din nebăgare de seamă pe careva pe picioare sau să nu o calce pe ea careva din întîmplare.

Tîrgul se întindea pe o rază de mulți kilometri și era împărțit în cîteva sectoare. Inițial am trecut prin sectorul colecționarilor de scoici, apoi prin cel al bibliofililor, ne—am strecurat anevoie prin puhoiul de oameni masați în sectorul colecționarilor de minerale și pietre prețioase. Printre tarabele cu flori am înaintat destul de ușor, doar într—un singur loc am fost nevoit s—o iau pe Alisa în brațe, deoarece era gata—gata să—i vină rău de la parfumul trandafirilor fiksieni.

De cum am ajuns însă în sectorul filateliștilor, am auzit—o pe Alisa spunîndu—mi:

—Tăticle, stai puțin.

Pe o întindere de vreo mie de metri se aflau înșirate o sumedenie de măsuțe pliante. Din spusele unui băștinaș am aflat că numărul lor ajungea la paisprezece mii trei sute. În dreptul măsuțelor ședeau filateliștii — cîte doi, iar pe ici, pe colo și cîte patru. Făceau între ei schimb de mărci poștale. Cei care nu mai aveau loc la măsuțe se tocmeau stînd în mijlocul drumului sau pur și simplu plimbîndu—se prin bazar. Alisa cumpără o serie de mărci mobile în relief, reprezentând păsări de pe planeta Sirius, o marcă muntenegreană din anul 1896, un clasor pentru mărcile fiksieni, care avea darul de a așeza automat, la locul cuvenit, marca, de cum o apropiai de el. În scurt timp fiică—mea schimbă marca muntenegreană pe altele două de pe planeta Șeșineru.

—Astea sînt anume pentru tine, tăticle, îmi spuse Alisa.

Una dintre mărci era complet albă, iar pe cea de a doua se putea distinge doar o inscripție cu litere mărunte: „Un tînăr sklîs la pășune".

—Tu, tăticle, voiai să vezi un sklîs, nu—i așa ?

—Bine, dar unde—i sklîsul ?

—O să apară mîine, rosti grăsanul pe care—l întîlnisem mai adineaori la hotel. Ne ajunsese din urmă.

—Cum adică — mîine ?

—Pe mărcile astea imaginea nu apare în fiecare zi, ci doar în zilele cu soț, mă lămuri grăsanul.

—Dar cealaltă marcă ce va înfățișa ?

—Cealaltă ? Cealaltă n—o să înfățișeze nimic. E o marcă folosită.

—Și—atunci ce rost mai are ?! m—am mirat eu.

—Asta—i o marcă rarisimă. Locuitorilor de pe planeta Șeșineru nu le place să scrie scrisori, și de aceea aproape toate mărcile lor poștale ajung în mîna filateliștilor nefolosite. Iar cele folosite sînt extrem de rare. Fetița dumitale a procedat bine procurîndu—și o marcă atît de rară.

Rostind aceste vorbe, grăsanul ne făcu din mînă și o luă din loc, în salturi, mai departe.

Iar noi era cît pe—aci să ne rătăcim prin mulțimea aceea de sectoare, sectorașe și secțiuni în care era împărțit tîrgul. Dar tocmai atunci răsunară undeva în fața noastră țipete de pasăre, răcnet de fiare și țuiit de insecte. Ajunsesem în altă piață ticsită de colivii, acvarii, cuști, țarcuri. Acesta era tocmai sectorul destinat lighioanelor cosmice.

Pînă și mie, vechi cosmobiolog, îmi venea foarte greu să mă descurc în lumea aceea pe care o aveam în fața ochilor. Jivinele și orătăniile se dovedeau a fi atît de felurite, iar posesorii lor de asemenea, ba chiar mai abitir decît ele, încît mi—am început călătoria prin piață comițînd o mare gafă. M—am apropiat de o pasăre cu penajul de un albastru închis, ce sta proptită pe trei picioare galbene, de vreo doi metri lungime. Unul dintre ele era legat cu un lăntug întins pînă la stăpînul ei, o apariție închipuită din globuri multicolore, descinsă de pe o planetă necunoscută mie; l—am întrebat pe stăpîn cît costă pasărea aceea minunată. În aceeași clipă însă, pasărea îmi răspunse într—o curată limbă cosmică:

—Eu nu mă vînd. Dar dacă vrei, pot să—ți vînd acest pluribalon bulinar. Iar pe mine te—aș ruga să nu mă jignești.

Așadar, încurcasem lucrurile, n—am băgat bine de seamă care pe care—l ține de lanț. Colecționarii și negustorii din jur izbucniră în rîs, iar pasărea, mîniindu—se pe loc, mă pocni cu clonțul ei lung drept în moalele capului.

M—am grăbit s—o iau la sănătoasa, fiindcă pe pasăre o apucaseră năbădăile și se pregătea acum de altă lovitură.

—Tăticule, rosti deodată Alisa, vino puțin încoace. Ia uite ce interesant e.

Mi—am întors privirea de la gîndacii cristaloizi, pe care voiam de mult să—i achiziționăm pentru grădina zoologică, și m—am uitat la Alisa.

Se opri în fața unui acvariu mare și gol. Alături se afla un scăunel pe care sta cuibărit un pitic.

—Uită—te și tu, ce animale interesante vinde omul acesta.

—Dar nu văd nimic. Acvariul e gol ! Omulețul oftă amărît și—și șterse o lacrimă.

—Nu ești dumneata primul, rosti el, nu ești primul care spune una ca asta !

—Dar ce ai în acvariu ? l—am întrebat eu respectuos. Microorganisme ?

—Ei, asta—i chiar culmea ! zise piticul. Insuportabil ! Gata, plec. Îmi iau lumea—n cap.

—Tăticule, îmi șopti Alisa, dar atît de tare, că se auzi la zece metri distanță, acolo are pești aerieni invizibili. Mi—a spus—o chiar dumnealui.

—Invizibili ? !

—Fetița știe ce spune, glăsui piticul. Aștia—s cei mai obișnuiți pești invizibili.

—Foarte interesant ! am răspuns eu. Dar cum anume îi pescuiești ?

—Cu plasele, mă lămuri piticul. Cu plasele invizibile. Peștii zboară cît zboară, cad în plasele invizibile și eu îi duc acasă.

—Aș putea să apuc și eu unul ? am întrebat.

—Să apuci unul ? ! Piticul era uimit la culme. Cum adică să apuci unul ?

—Cu mîna.

—Păi, n—o să ai cum să—l ții.

—De ce ?

—Pentru că peștii ăștia invizibili sînt foarte alunecoși, îți scapă una—două, nici n—apuci să—i atingi, că—ți și scapă din mînă. Mi se pare că nu mă crezi pe cuvînt.

Nu i—am răspuns. Atunci piticul prinse a gesticula și exclamă:

—Poftim ! Uită—te, apucă—i, dă—le drumul afară. Fă ce vrei ! Umilește—mă ! Jignește—mă !

Piticul smulse de pe acvariu o cîrpă mare, mă înșfacă de braț și mă sili să vîr mîna înăuntru.

—Ei ? ți pă el. Cum e ? Ai prins ceva ? Nu, n—ai să izbutești dumneata să prinzi nimic.

Mîna mea nu simți decît golul din acvariu. Nu era acolo nici urmă de pește.

—Aici nu—i absolut nimic, am declarat eu.

—Ei poftim, ați văzut ? se adresa piticul, cu obrazii șiroind de lacrimi, către grupul curioșilor ce făcuseră cerc în jurul nostru. Dumnealui s—a convins personal că peștii sînt atît de lunecoși, încît nu—i poți prinde, dar nu vrea s—o recunoască.

Atunci am început să—mi vîntur mîna prin acvariul gol—goluț, și numai ce am scos—o afară, că piticul se porni iar pe ți pat.

—Vai de mine, mi—a mătrășit toți peștișorii. I—a băgat în boală ! D—apoi nu mi—am bătut eu gura pînă acum că nu—i voie să vînturi mîna prin acvariu ? Poftim, am rămas sărac lipit ! Sînt ruinat !

Privitorii murmurau posomoriți în vreo douăzeci de graiuri și mă priveau cu dezaprobare. Pînă și Alisa găsi cu cale să—mi spună :

—De ce ai făcut asta, tăticle ?

—Bine, da—i posibil să nu pricepeți că—n acvariu nu se află nimic ? m—am adresat eu celor din jur.

—De unde s—o știm noi ? îmi răspunse printr—o altă întrebare un ins vărgat ca un tigru, cu mustăți albe, locuitor al planetei Ikes. Și dacă omul spune adevărul ? Dacă peștii lui sînt chiar invizibili și nu pot fi prinși ? Ce dovezi avem că ne minte ?

—Just, fu de aceeași părere urecheatul. Ce rost avea să zboare el încoace, de pe cine știe ce planetă, cu acvariul gol ?

—Ca să—l vîndă iar și iar în fiecare zi, am răspuns eu.

Dar nimeni nu mă mai asculta.

N—am avut încotro și i—am plătit piticului costul celor zece exemplare rare de pești. Profund mișcat de gestul meu, piticul, care nu se așteptase pesemne să cedeze cu atîta ușurință, îmi mulțumi și mă asigură că, dacă va prinde vreun pește invizibil, mi—l va aduce neapărat mie. Iar în clipa în care am dat să plecăm, îi spuse Alisei:

—Fetițo, îngăduie—mi să—ți ofer un mic dar.

—Cum să nu, rosti Alisa. Voi fi chiar foarte bucuroasă.

—Ține.

Piticul se scotoci prin buzunare și scoase de—acolo mîna goală. Își potrivi apoi mîna căuș, de parcă ar fi avut într—însa cine știe ce, și i—o întinse Alisei.

—Asta, făcu el, e căciulită fermecată care te face invizibilă. Ia—o, nu te jena. îmi place să fac oamenilor de treabă daruri neprețuite. Numai să fii cu băgare de seamă. Căciulită e țesută dintr—un fir atît de subțire, încît n—are pic de greutate, nici nu simți cînd o ții în mînă.

Alisa îi mulțumi escrocului, schiță gestul că ascunde darul în gentuța ei, după care o pornirăm amîndoi mai departe.

Deodată, la picioarele noastre se repezi o făptură foarte ciudată: aducea cu un balon pufos proptit în niște bastonașe, ajungîndu—ne nouă pînă la genunchi. Făptura asta avea o culoare uimitoare — roșu—aprinș cu picățele albe, cum e ciuperca pălăria șarpelui.

—Tăticle, prinde—l ! îmi strigă Alisa. A fugit de la cineva.

—Nici nu mă gîndesc, i—am răspuns, vîrînd în buzunar portmoneul zdravăn ușurat. S—ar putea să nu fie animal, ci vreun colecționar care caută vreo jivină ce i—a fugit de acasă. Atîta ar mai lipsi ca eu să—l prind, iar el să cheme de îndată poliția, să se plîngă că l—am jignit, nebănuind ce individ înțelept este.

În aceeași clipă însă ne apăru în fața ochilor, ținînd—o tot într—o goană pe urmele balonului roșu, un ditamai șarpe grăsan, cu două capete, îmbrăcat într—un sclipitor scafandru spațial.

—Ajutor ! striga șarpele. Mi—a fugit indicatorul!

Balonul cel roșu da să se pitească îndărătul picioarelor mele, dar șarpele își întinse unul din cele o sută de piciorușe ce i se bălăbăneau de—o parte și de alta a trupului și—l prinse pe fugar. Ca prin farmec, balonul își schimbă culoarea din roșu în galben și—și strînse piciorușele lui drepte, ca niște bastonașe.

—Iertată fie—mi întrebarea, m—am adresat mătăhălosului șarpe, ce animal e ăsta ?

—Nimic de soi, răspunse șarpele. Avem dintr—ăștia o mulțime pe planeta noastră. Noi le zicem indicatori. De vorbit, nu știu să vorbească, dar își schimbă culoarea în funcție de dispoziția în care se află. Iar culorile ce le îmbracă sînt grozav de interesante. N—aveți întîmplător o bucată de zahăr ?

—Nu.

—Păcat, făcu șarpele și scoase la iveală nu știu de unde o bucată de zahăr.

Cum dădu cu ochii de zahăr, balonașul se muie tot în liliachiu.

—Uitați—l cum se bucură, spuse șarpele. Nu—i așa că—i frumos ?

—Foarte, am încuviințat eu.

—Noi născocim pentru ei alte și alte senzații, ca să obținem culori neobișnuite. Dacă vreți, îi trag o scatoalcă și el se face negru.

—Nu, nu e cazul, am spus eu. N—ați vrea să ni—l vindeți nouă pentru Grădina zoologică din Moscova ?

—Asta nu, răspunse unul din capetele șarpelui; în vreme ce capul celălalt se plecă în tăcere. Putem face schimb.

—Bine, dar eu n—am ce vă oferi în loc.

—Păi, îmi dați exemplarul ăsta, jivina asta micuță, spuse șarpele arătînd simultan cu zece piciorușe spre Alisa.

—Imposibil, m—am împotrivit eu, străduindu—mă să nu mă supăr, mai ales că puțin mai înainte chiar eu luasem o făptură rațională drept pasăre. Asta—i fiica mea.

—Pfui, ce grozăvie ! exclamă șarpele înfuriat. Voi chema de îndată autoritățile de ordine. Asemenea faptă este cu desăvîrșire interzisă !

—Ce anume ? l—am întrebat eu cu uimire.

—Să faci negoț cu propriile tale odrasle. După cum interzis e și să le schimbi pe alte jivine. Oare n—ați citit instrucțiunile afișate la intrarea în bazar? Sînteți un monstru și un barbar !

—Da de unde ! am izbucnit eu în ris. Eu pot s—o vînd pe Alisa în aceeași măsură în care mă poate și ea vinde pe mine.

—Cu atît mai rău ! țipă șarpele, strîngînd la piept balonul colorat; indicatorul se speriasse, probabil, căci spinarea i se făcu albă, cu cruciulițe roșii de sus pînă jos. Auzi, să facă fata negoț cu propriul ei tată ! Unde—ați mai pomenit una ca asta ?

—Vă dau cuvîntul meu de onoare că noi nu facem negoț unul cu altul! La noi, pe Terra, nu se obișnuiește, în general, ca un părinte să facă negoț cu propriii săi copii, și nici copiii, cu părinții lor. Noi am venit împreună aici să cumpărăm niște animale rare pentru grădina noastră zoologică.

Șarpele stătu puțin pe gînduri, apoi rosti:

—Nu știu ce să fac: să vă cred, au ba ? Mai bine să—l întrebăm pe indicator. E atît de sensibil! Și, înclinîndu—și capetele spre indicator, îl întrebă: Pot fi crezute pe cuvînt făpturile astea ciudate ?

Indicatorul se învâlui deodată într—un verde frumos ca smaraldul.

—Oricît ar părea de ciudat, dumnealui mă încredințează că vă pot da crezare.

Șarpele se liniști brusc, adăugind pe un alt ton:

—Dar ai vrea să te dau dumnealor ? Indicatorul deveni auriu, întocmai ca o rază de soare.

—Vrea, și încă foarte tare, tălmăci șarpele starea afectivă a indicatorului. Luați—l pînă nu mă răzgîndesc. Și să luați și îndrumarul „Regimul alimentar al indicatorilor și modul în care se dobîndesc stările afective de un trandafiriu gingaș”.

—Dar nu știu ce v—aș putea da în schimb.

—Nimic, răspunse șarpele. Eu mi—am manifestat neîncrederea față de dumneavoastră și astfel v—am ofensat. Dacă în schimbul indicatorului veți găsi de cuviință să—mi acordați scuzele cuvenite, voi fi fericit pînă la apusul soarelui.

—Bineînțeles, noi nu sîntem cîtuși de puțin supărați pe dumneavoastră, l—am asigurat eu.

—Nici un pic, întări și Alisa.

În același moment, șarpele îi făcu vînt cu mulțimea piciorușelor sale balonului—indicator; acesta zbură prin văzduh și căzu drept în mîinile Alisei. Rămase la fel de auriu la culoare, doar pe spate, vii parcă, alergau mereu dungulițe albastre.

—E mulțumit, spuse șarpele și se urni iute din loc, tîrîș, fără a mai lua seama la vorbele noastre.

Indicatorul sări jos din mâinile Alisei și porni după noi, legănându-se pe piciorușele lui subțiri și drepte.

În drum, ne—am întâlnit cu o întreagă familie de urecheați: un ditamai urecheat, cu niște urechioaie mai ceva decât ale elefantului, nevasta lui, urecheata, și șase urecheați mititei. Duceau cu ei o colivie cu un canar.

—Ia uite, tăticule ! exclamă Alisa. Ăla—i canar ?

—Da.

—Ba nu—i canar, spuse urecheatul—tată. E pasărea paradisului. Noi n—am avut de gând s—o cumpărăm, că, de fapt, căutam un guraliv.

—Și n—am găsit, strigă în cor liota urecheaților, stîrnind o pală de vînt cu urechiușele lor. Nici unul măcar.

—E de—a mirare ! intră în vorbă și urecheata. Nu mai departe decât anul trecut jumătate din tîrg era plin de guralivi, iar acum nu găsești țipenie, poți să dai cu tunul. Dumneavoastră nu aveți știre care să fie pricina ?

—Nu, am răspuns eu.

—Nici noi, spuse urecheatul. Nu ne rămîne decât să prăsim pasărea paradisului.

—Tăticule, îmi spuse Alisa după plecarea urecheaților, și noi avem nevoie de un guraliv.

—De ce ? m—am mirat eu.

—Fiindcă toți au nevoie de guralivi.

—Perfect, să mergem atunci să căutăm un guraliv, am încuviințat eu. Dar mai întîi uită—te cu luare—aminte la paingul—țesător—troglodit de colo. Dacă—i de vînzare, îl cumpărăm numaidecît. Asta—i visul din totdeauna al grădinii noastre zoologice.

Capitolul 10. AM CUMPĂRAT UN GURALIV

Împreună cu Alisa am colindat tîrgul de la un capăt la altul, achiziționînd pentru grădina noastră zoologică optsprezece exemplare de animale și păsări, în marea lor majoritate absolut necunoscute pe Pămînt.

—Nu știți unde am putea face rost de un guraliv ? întreba Alisa la tot pasul pe colecționarii sau vînzătorii întîlniți în cale.

Răspunsurile erau dintre cele mai felurite.

—Ehe, guralivii au încetat să mai facă ouă.

—Guralivii au pierit din pricina unei boli misterioase.

—Pe guralivi nu—i poți ține pe lîngă casă.

—Cineva a cumpărat toți guralivii de pe planetă.

—Dar nici n—au existat vreodată guralivi pe—aici. Și alte, și alte răspunsuri de felul ăsta. Așa se face că n—am putut să ne dumirim ce anume s—a petrecut în realitate. Toți recunoșteau că odinioară guralivii fuseseră păsări dintre cele mai obișnuite și mai îndrăgite în gospodăriile băștinașilor și în grădinile zoologice. Dar în ultimul an dispăruseră aproape cu desăvîrșire. Se zvonea că umblaseră niște oameni din casă în casă și cumpăraseră toți guralivii. Se zvonea că cineva furase guralivii de prin grădinile zoologice. Se zvonea că toate păsările din principala crescătorie de guralivi se îmbolnăviseră de friguri și pieriseră pînă la una. Și cu cît mai zadarnice erau strădaniile noastre de a găsi un guraliv, cu atît mai aprig dorea Alisa fie și numai să vadă o pasăre dintr—astea.

—Dar, de fapt, prin ce se distinge guralivul, l—am întrebat pe Krabakas din Barakas, cu care tocmai făcusem cunoștință.

—Prin nimic. îmi spuse politicos Krabakas, făcîndu—și colac coada lui albastră. Atîta doar că vorbește.

—Păi și papagalul vorbește, am spus eu.

—De papagali n—am auzit, habar n—am cum arată. Dar s—ar putea ca la dumneavoastră acolo să li

se spună la guralivi papagali.

—Tot ce se poate, am încuviințat eu, deși consideram puțin probabil să întâlnești papagali pe această planetă. Dar unde—ar putea să existe ?

—Ce nu știu, nu știu, îmi spuse Krabakas din Barakas. Poate că au existat chiar pe planeta asta. Am auzit că guralivii pot să zboare prin spațiul interstelar, dar că se întorc întotdeauna la cuibul natal !

—Nu cred să mai găsim vreun guraliv, i—am spus Alisei. Va trebui să facem calea—ntoarsă. Cu atât mai mult, cu cât indicatorul tău a flămânzit de—a binelea.

Indicatorul mi—auzi vorba și, în semn de aprobare, se făcu verde—deschis la chip.

Tocmai o cotiserăm spre ieșire, când deodată mă opri locului strigătul lui Krabakas. Ca un vârtej albastru, se ridicase—n văzduh deasupra coliviilor.

—Hei, țipa el, pămînteanule, vino iute încoace ! M—am dus. Krabakas se făcu ghem și spuse:

—Ați vrut să vedeți un guraliv ? Puteți spune că ați avut un noroc fantastic. În dosul coliviilor s—a pitit un om care a adus un guraliv get—beget, în toată puterea cuvîntului.

Fără a mai asculta pînă la capăt, Alisa se și repezi înapoi, iar în urma ei lipăia iute—iute indicatorul, muiat de curiozitate în toate culorile curcubeului.

Îndărătul zidului închipuit de colivii se ascunsese un urecheat mărunțel, cu urechile strîns lipite. Ținea de coadă o pasăre mare, albă, cu două pliscuri și cu o coroană aurie în creștet.

—Vai, exclamă Alisa. O recunoști, tăticle ?

—Oarecum, am spus eu.

—De ce „oarecum” ? ! mă îngîină Alisa. Păi asta—i pasărea ce stă pe umărul statuii Primului căpitan.

Alisa avea dreptate. Mi—am reamintit pe loc. Firește, chiar un guraliv dăltuise sculptorul pe umărul căpitanului.

—Vindeți pasărea asta ? I—am întrebat pe urecheat.

—Sst! șopti el. Tăceți, că altminteri mă duceți și pe mine, și pasărea asta la pierzanie.

—Cumpărați—o iute, fără multă vorbă ! îmi șopti la ureche Krabakas din Barakas. Aș fi cumpărat—o chiar eu, dar dumneavoastră vă e mai de folos. S—ar putea ca asta să fie ultimul guraliv de pe planetă.

—Dar nu înțeleg de ce atîta mister ? ! am întrebat cu nedumerire.

—Nici eu, răspunse stăpînul guralivului. Locuiesc departe de oraș și vin rareori pe aci. Cîndva, demult, cu ani în urmă, guralivul ăsta a venit în zbor la mine acasă. Era sleit de puteri și rănit. I—am acordat îngrijirile cuvenite, I—am tămăduit și de atunci a rămas să trăiască în casa mea. După cum mi—am dat seama, pasărea asta a colindat la viața ei pe cele mai diferite planete. Vorbește multe limbi. Acum cîteva zile, venind în oraș cu niște treburi, m—am întîlnit la cantină cu un vechi prieten. Am stat pe îndelete de vorbă de una, de alta și la un moment dat mi—a spus că nu se mai află nici un guraliv în oraș, că umblă nu știu cine care îi cumpără sau îi ucide. Atunci i—am mărturisit că am și eu acasă un guraliv. „Ai grijă de el”, m—a sfătuit amicul. Și taman atunci s—a apropiat de noi un pămîntean, care ne—a spus că vrea să cumpere el guralivul meu . . .

—Purta pălărie ? întrebă brusc Alisa.

—Da, răspunse urecheatul. Da' dumneata de unde știi ?

—Bătrîn și slab ?

—Da—da.

—Înseamnă că—i el, hotărî Alisa.

—Care — „el”? întrebă Krabakas din Barakas.

—Chiar acela care vindea viermișori.

—Bineînțeles, ăla e, mișelul! exclamă Krabakas.

—Stați puțin, nu mă întrerupeți, ne opri urecheatul. Atunci am refuzat să—i vînd pasărea mea îndrăgită și m—am întors acasă. Și ce credeți ? în aceeași noapte m—am pomenit cu cineva care da să se strecoare la mine în casă. Iar a doua noapte era cît pe ce să—mi pună foc la casă. Noroc de guraliv că s—a deșteptat la timp și m—a trezit și pe mine. Aseară am descoperit un șanț neterminat, săpat la temelia casei mele. Iar pe la o bucată de noapte cineva mi—a zvîrlit în odaie un pietroi cît toate zilele. Mi—am dat seama astfel că dacă mai țin pasărea în casă, pot să—mi iau adio de la viață. Dacă nu vă e frică de moarte, luați—o dumneavoastră, dar să știți că eu unul nu răspund de urmări.

—Luați—o, ne sfătui Krabakas. E o pasăre rară, blîndă, și—apoi, dumneavoastră oricum urmează să

plecați de pe planeta asta. N—aveți a vă teme de nimic.

—O luăm, tăticule ? mă întrebă Alisa, întinzînd mîna spre guraliv.

Nici n—apucaî să răspund, cînd guralivul își luă ușor avînt și se lăsă drept pe umărul Alisei.

—La revedere, prietene, oftă din adînc urecheatul.

I—am plătit cum se cuvine urecheatului, care o și luă iute la picior. Nici măcar banii nu stătu să—i numere.

—Guralivul poate fi hrănit cu pîine albă, ne spuse la despărțire Krabakas, și cu lapte. N—ar strica să—i dați și sirop de măceșe.

Spunînd acestea, Krabakas se făcu iarăși un ghem albastru și se așeză la loc pe colivia canarilor.

Ne—am îndreptat spre ieșirea din tîrg. Alisa mergea în frunte, purtîndu—l pe guralivul ei pe umăr. E drept că nu scosese între timp nici un cuvînt, dar asta nu mă neliniștea cîtuși de puțin. În urma Alisei venea pîș—pîș indicatorul, care, îngîndurat, își tot schimba culoarea. După indicator pășeam eu. ducînd de legătore paingul—țesător—troglodit, făptura aceea aproape rațională, extrem de rară și silitoare, pe care dădusem o sumă astronomică. Paingul împletea de zor, cu îndemînare, un fular de lină în carouri; capătul fularului, împletit, se și tîra acum pe jos. Din spate înainta o autoșenileta, încărcată vîrf cu acvarii și colivii, încît n—ai fi găsit, să fi căutat cu luminarea, un loc cel puțin pentru o persoană. De pretutindeni întorceau spre noi privirile colecționarii, repetînd în zeci de graiuri:

—Ia uitați—vă, ăia duc un guraliv.

—Un guraliv !

—Un guraliv viu și nevătămat!

Deodată guralivul nostru își înclină capul într—o parte și începu a vorbi.

—Atenție, spuse el. Debarcarea pe această planetă este imposibilă. Eu trec pe o orbită planetară, iar tu, scumpe amice, nu uita să pui în funcțiune amortizoarele.

Spunînd asta, guralivul începu să turuie, fără nici o pauză, într—o altă limbă, necunoscută nouă. și o ținu astfel vreo două minute.

—Așa papagal mai zic și eu ! spuse Alisa. Guralivul tăcu, își plecă urechea la vorbele Alisei și repetă:

—Așa papagal mai zic și eu !

Apoi mai cugetă un timp și rosti cu glasul meu:

—Dar nu înțeleg de ce atîta mister ! Apoi din nou cu glasul fostului său stăpîn:

—În aceeași noapte m—am pomenit cu cineva care da să se strecoare la mine în casă. Iar a doua noapte era cît pe ce să—mi pună foc la casă.

—E clar ca bună ziua, am spus eu. Am avut un noroc orb, Alisa: ăsta—i im superpapagal, mai papagal decît toți papagalii. Dumnealui memorează cîte cuvinte poștești, și încă din prima clipă.

În vremea asta guralivul se—apucă din nou să turuie:

—Ascultă căpitane Doi, eu unul n—am ce să—ți ofer în schimb. Dacă vrei, ia—l pe guralivul meu. El îți va aminti mereu de peregrinările noastre, că doar căpățîna lui înmagazinează totul, pînă la ultimul cuvînt. Iar tu știi cum să—l ghidezi ca să obții textul dorit.

Guralivul își răspunse lui însuși cu alt glas:

—Mulțumesc, căpitane Unu. Ne—om mai întîlni noi. . .

Apoi, din gîtlejul guralivului răzbiră niște sunete tremurate, niște duduiri, ca și cînd undeva în depărtare își lua startul, spre înălțimile cerului, o navă cosmică.

—Tăticule, tu înțelegi ce spune el ? mă întrebă Alisa.

—Parcă da, i—am răspuns eu. Am impresia că astea sînt glasurile celebrilor căpitani.

Lăsarăm piața în urmă, străduindu—ne să ocolim sectorul filateliștilor, spre a nu ne înghesui prin mulțime cu încărcătura noastră neobișnuită. La un moment dat se repezi în întîmpinarea noastră cunoscutul grăsan în costum negru de piele.

—Ei, cum e ? ne întrebă el. Ați găsit ce căutați ?

—Da. i—am răspuns eu. Totul e—n ordine.

—Am cumpărat și un guraliv, spuse Alisa, mîndră nevoie—mare. Și dumnealui și—a amintit niște lucrări atît de interesante, cum nici nu vă închipuiți.

Și—n același timp, guralivul își deschise iar pliscurile, își potrive coronita în creștet și prinse a vorbi

cu glasul Primului căpitan:

—Tu știi bine, căpitane Doi, cît jinduiesc să plec din nou în cosmos. Dar toate în lumea asta au o limită.

Grăsanul se—ntoarse spre Alisa, îl observa pe guraliv și fața i se lăți ca o lipie, iar ochii i se albiră, pierzându—se în adîncul găvanelor.

—Vindeți—mi—l mie, spuse grăsanul.

—Dar de ce ? ! m—am mirat eu.

—Așa trebuie, urmă grăsanul, și întinse mîinile spre pasăre.

Guralivul se sumeți și—și înfipse cu sete clonțurile în degetele grăsanului.

—Au ! țipă grăsanul. Creatură blestemată ! De cînd te caut eu !

—Luați—vă mîna ! l—am avertizat.

Grăsanul își veni în fire.

—Scuzați—mă, rosti el. Dar caut de mult un guraliv. Am pornit special după el în călătoria asta, de la o depărtare de optzeci de ani—lumină. Dumneavoastră nu mă puteți refuza ! Vă dau pe el cît îmi cereți.

—Dar eu n—am nevoie de banii dumneavoastră, am spus. Și apoi, noi, cei de pe Terra, nici nu—i mai folosim. Luăm bani cu noi doar cînd plecăm în cosmos, pe planete unde ei mai sînt în vigoare.

—Atunci vă dau pe pasărea asta orice doriți ! Vă dau o întregă grădină zoologică !

—Nu, am răspuns eu ferm. După cîte—mi amintesc, guralivii au dispărut aproape cu desăvîrșire. La grădina noastră zoologică el va fi în plină siguranță.

—Dați—mi—l ! spuse grăsanul cu răutate. Că de nu, vi—l iau cu de—a sila !

—Încercați numai ! i—am întors—o eu.

Pe alături trecură doi urecheați în uniformă de polițiști. M—am întors spre ei să le cer ajutor, dar n—am mai fost nevoie, grăsanul se făcu nevăzut, de parcă—l înghițise pămîntul.

Iar noi am pornit—o mai departe.

—Ai văzut, tăticule, de guralivii ăștia e legată o taină, îmi spuse Alisa. Tu să nu—l dai nimănui.

—Nu—ți fie teamă, am liniștit—o eu.

Am luat—o pe un drum pustiu. Dincolo de împrejmuirea joasă a pieței stăruia larma. În față se și profilau siluetele hotelurilor din orașul Palaputra. Deodată, se auziră în urma noastră niște pași ușori. M—am întors cît ai clipi și—am rămas înmărmurit de uimire.

Pe drum alerga. Încercînd să ne ajungă din urmă, doctorul Verhovțev. Avea pălăria dată—ntr—o parte, costumul boțit, iar la înfățișare arăta și mai slab ca înainte.

—Profesore, îmi spuse el gîfîind, vă paște o mare primejdie. Nici nu—ți închipui ce bine—mi pare că v—am ajuns din urmă ! Sînt de—a dreptul fericit !

—Despre ce primejdie—i vorba ? l—am întrebat.

—Toată primejdia vine de la guraliv. Dacă nu vă lăsați imediat păgubași de el, nava voastră e sortită pieirii. V—o spun cu siguranță.

—Ascultă, doctore Verhovțev, i—am spus eu supărat, comportarea dumitale mi se pare mai mult decît stranie. Te—ai cam înconjurat de mister acolo pe Planeta celor Trei Căpitani, ne—ai spus că habar n—ai ce pasăre este înfățișată pe monument. În afară de asta, după cum ne—a fost dat să auzim, dumneata ai venit aici și ai încercat să distrugi oxigenul de pe planetă, vînzînd în stînga și—n dreapta viermii aceia albi. Te—ai purtat urît și la hotel: ai fiert crenvurști pe pat și ai stricat roboții—stolnici de acolo. Iar acum pretinzi să—ți dăm dumitale guralivul... Stai așa, nu mă—ntrerupe. Cugetă mai bine la toate astea, după care poți să vii la noi pe navă, și—acolo vom discuta în tihnă și pe îndelete.

—O să regreți, îmi spuse Verhovțev și—și strecură mîna în buzunar.

Indicatorul se făcu roșu de spaimă. Paingul—țesător—troglodit îl amenință pe Verhovțev, scuturînd fularul încă neterminat.

—Atenție, tăticule, are pistol ! strigă Alisa.

—Poloskov ! am rostit eu în microfonul ce—mi atîrna la gît. Notează coordonatele mele ! Sîntem în primejdie. Urgent — ajutor !

Auzindu—mi vorbele, Verhovțev rămase în cumpănă, înmărmurit. Spre norocul nostru, pe drum

apăru o ceată mare de colecționari, care țirau după ei un îndărătnic elefant verde. Verhovțev sări peste împrejmuirea pieței și dispăru.

—Vai, ce—mi plac mie toate astea ! o auzii pe Alisa. Ce aventuri de—adevăratelea !

—Să—ți spun drept, mie nu—mi prea plac asemenea aventuri. Noi venisem doar să adunăm animale pentru grădina noastră zoologică și nu să ne războim cu doctorul Verhovțev.

Trei minute mai târziu plutea deasupra noastră șalupa de pe *Pegas*, Era Poloskov, care zbura în ajutorul nostru. Șalupa ne acompanie din văzduh, înaintînd încetișor și conducîndu—ne pînă la navă, unde ajunserăm fără nici un fel de complicații.

Capitolul 11. SPRE SISTEMUL MEDUZEI

De cum am aranjat animalele în cuști și le—am dat de mîncare, am trecut pe punte și am expediat o telegramă la baza exploratorilor de pe Micul Arkturus. Telegrama avea următorul conținut:

„Verificați unde se află doctorul Verhovțev. Am impresia că nu este cel drept care se dă.”

Spre seară ne veni răspunsul:

„Doctorul Verhovțev nu se află pe Planeta celor Trei Căpitani. Altceva nu vă putem deocamdată comunica.”

—Faptul că nu se află pe Planeta celor Trei Căpitani îl știam și fără să ne—o spună ei, zise Poloskov descifrînd telegrama. Dumnealui se află aici.

Pentru guraliv am meșterit o colivie mare pe care am atîrnat—o în salonul navei. Cît era ziua de lungă, pasărea îndruga fel și fel de vorbe în graiuri necunoscute nouă, în schimb nici o iotă despre vreunul din căpitani. Totuși Poloskov credea în spusele mele și ale Alisei.

—Și eu sînt de părere că ăsta—i guralivul care a aparținut Primului căpitan, iar acesta i l—a dăruit celui de Al Doilea atunci cînd s—au despărțit.

—N—a pornit oare Verhovțev prigoana după toți guralivii, tocmai pentru că voia să—l prindă pe acesta ? întrebă Alisa.

—La ce i—ar fi folosit ? am întrebat eu.

—Cum la ce ? Noi știm doar că Al Doilea căpitan a dispărut fără urmă. Și nimeni nu are habar unde se află. Stim de asemenea, că el avea un guraliv . . .

—Așa e ! spuse mecanicul Zelionîi. Nici vorbă ! Fetița noastră are perfectă dreptate. Căpitanul nu—i, în schimb guralivul se află aici. Rezultă că guralivul știe unde—i căpitanul. Lucru pe care vrea să—l afle și Verhovțev.

—Atunci de ce face din asta un mister ? am întrebat. Noi i—am fi dat cu plăcere o mîna de ajutor.

Se auzi un ciocănit. Cineva ne venise în vizită.

—M—am dus să deschid. Pe scara navei se afla grăsanul în costum negru de piele.

—Iertați—mi deranjul, rosti el. Am venit să—mi cer scuze pentru felul în care m—am purtat cu dumneavoastră acolo, la tîrg. Dar, știți, doream atît de mult să cumpăr un guraliv, încît mi—am pierdut cumpătul.

—Nu face nimic, i—am spus. Ce—a fost a fost. Numai că guralivul oricum nu ți—l dăm.

—Dar nici n—am nevoie, rosti vesel grăsanul. Aș vrea numai să nu rămîneți cu o impresie proastă despre mine. De aceea, contînd pe amabilitatea dumneavoastră, vă rog să nu mă refuzați și să primiți, la despărțire, acest dar din partea mea.

Îmi întinse un animal extrem de rar: o broască—țestoasă de diamant de pe Menata. Carapacea acestei broaște este din diamante veritabile și strălucește atît de tare, încît îți ia ochii.

—Vă rog s—o luați, nu vă sfiți, mă îndemnă grăsanul, am trei exemplare dintr—astea.

Nu trebuia să primesc, firește, cadoul din partea acestui individ atît de ciudat; s—ar fi cuvenit să fiu mai prudent. Dar o broască—țestoasă de diamant nu se afla în nici o grădină zoologică de pe Mapamond. Cinci ani de zile colindasem în căutarea ei, și uite că se găsise un om care ne—o oferea în dar.

—Nu mă refuzați, repetă grăsanul. La revedere. Poate că ne—o fi dat să ne mai întâlnim. Luați aminte: numele meu e cunoscut pe vreo sută de planete și mi se spune Mucalitul U.

Și, tropăind cu încălțărilor sale pe scară, vizitatorul nostru o porni în salturi spre Palaputra.

Se așterneau umbrele amurgului, cei doi sori ai planetei scăpătară în același timp într—o parte și în cealaltă a orizontului, astfel că deasupra cosmodromului strălucea jăriștea a două asfințituri, unul mai frumos decât altul. Și mi—am zis atunci că nu se cade totuși să gîndești rău despre oameni. Să—l luăm, de pildă, pe grăsan, e un adevărat entuziast în domeniul biologiei. Și cu cîtă generozitate ne—a oferit exemplarul acesta de animal atît de rar.

M—am întors în salon într—o excelentă dispoziție sufletească, arătîndu—le prietenilor mei darul primit. Broasca—țestoasă trecu din mînă în mînă, încîntîndu—i pe toți cu jocul acela fantastic de lumini în diamantele carapacei sale.

—Încotro ne luăm zborul ? întrebă Poloskov după cină.

—Spre skliși, spuse Alisa, pe planeta Șeșineru.

—Fie, am încuviințat eu, oricum aveam de gînd să mergem într—acolo.

Și deodată, guralivul nostru, care pînă atunci stătuse molcom și ne privise cum ne beam ceaiul, căpătă iar grai.

—Tu te pregătești de zbor ? întrebă el cu glasul Primului căpitan.

—Da. Plec în întâmpinarea lui, răspunse tot el cu glasul celui de Al Doilea căpitan.

—Bine, căpitane Doi, dacă dai cumva de greu, cheamă—mă—n ajutor.

—Dacă—mi va fi cu puțință.

—Trimite guralivul. El îmi va desluși ce și cum. Doar știu să—l fac să vorbească. Îi transmiți lui toate amănuntele.

—Și—acum, la revedere.

—La revedere. Guralivul amuți.

—Ei, ai auzit, nene Poloskov ? întrebă Alisa.

—Am auzit, cum să nu, dar nu țipa așa tare, răspunse Poloskov și căzu pe gînduri.

Guralivul clătină coronița din creștet, cumpănind parcă dacă e cazul să continue sau nu. Și brusc rosti rar și sacadat, cu glasul celui de Al Doilea căpitan.

—Ia—o spre sistemul Meduzei.

Așteptam să vedem dacă nu va continua să vorbească. Dar guralivul închise ochii și—și vîrî capul sub aripă.

—Rezultă că Al Doilea căpitan, aflat în primejdie, l—a trimis pe guraliv după ajutor, spuse Alisa. Oare cum să—l facem să vorbească ?

—Așteptați puțin, am sărit eu. De unde pînă unde ați ajuns la concluzia asta ? Doar guralivul nu s—a dus pe Venus, unde lucrează Primul căpitan, ci s—a întors pe planeta natală. Înseamnă că nu l—a trimis nimeni nicăieri. Al Doilea căpitan putea pur și simplu să piară. Și—atunci guralivul s—a întors în zbor acasă.

—Totu—i posibil, spuse Poloskov, și se ridică de la masă.

Ieși din salon și reveni peste vreo cinci minute, aducînd cu sine o hartă a Galaxiei. O întinse pe masă, împingînd ceștile mai la o parte, și împunse cu degetul în marginea hărții.

—Aici, spuse el, se află sistemul Meduzei. Complet neexplorat. În cadrul lui sînt o seamă de planete. Propun să ne luăm zborul într—acolo. Dacă Al Doilea căpitan mai e viu, îi vom veni în ajutor. Dacă a pierit, vom afla, în ultimă instanță, unde s—a întîmplat accidentul.

—Dar el putea să moară chiar în cosmos, am observat eu

—Păi, ce putea să i se întîmple unui vestit căpitan ca el în spațiul cosmic ?

—Să explodeze nava. de pildă.

—Dar guralivul a rămas teafăr și nevătămat.

—Cîte nu se pot întîmpla !

Am tăcut. La urma urmelor, expediția noastră avea de rezolvat o seamă de probleme ale ei, or, nimeni nu știa dacă în sistemul Meduzei există, în general, vreo specie de animale. Pînă am fi ajuns în sistemul acela și ne—am fi întors, s—ar fi scurs tot timpul destinat misiunii noastre. Și—apoi, în afară de spusele guralivului, nu cunoșteam nimic altceva. Al Doilea căpitan putea să fi fost acolo, dar să fi

pierit într—o altă zonă a Galaxiei. Toate aceste presupuneri le—am și împărtășit tovarășilor mei. Dar cu cît vorbeam mai mult, cu atît mai puțin eram convins de justetea spuselor mele și cu atît mai lesne îmi dădeam seama că nu izbutisem să—i conving nici pe Poloskov și nici pe Alisa.

—Bine, am încuviințat eu, încercarea moarte n—are. Plecăm. Dar cu o condiție: să dăm mai întîi o raită pe planeta Șeșineru. Trebuie totuși să ne duminim și noi ce hram poartă sklișii ăia.

—Bun, fu de acord Poloskov, urmărind cu degetul pe hartă. Planeta asta ne e în drum. În plus, pe parcurs vom putea să facem popas și pe alte planete, să căutăm și pe acolo animale rare pentru grădina noastră zoologică.

—Și—acum, la culcare, am spus eu. Mîine de dimineață ne luăm startul. Au fost hrănite și adăpate toate animalele ?

—Da, să trăiți, tovarășe conducător al expediției, răspunse Alisa, căreia îi revenea această treabă.

—Dar broasca—țestoasă de diamant unde—i ? am întrebat eu.

—Adineaori era aici răspunse Poloskov. Unde—a dispărut ?

Am pierdut o oră întreagă, scotocind prin toată nava, ca s—o găsim, în sfîrșit, doar cu ajutorul indicatorului, care o dibui chiar lîngă trapă.

—Se vede că avea de gînd să—și ia tălpășița, își dădu părerea Zelionîi. Și doar v—am prevenit. Cu broaștele astea țestoase trebuie să fii numai ochi.

Indicatorul se îngălbeni.

Am scos tabelul de nuanțe ale sentimentelor exprimate de indicator, pe care mi—l oferise șarpele cu două capete, și am spus:

—Culoarea galbenă — neîncredere.

—Va să zică, nu ai încredere în broasca—țestoasă? îl întreabă Zelionîi pe indicator. Nici eu.

Indicatorul se îngălbeni atît de tare, încît pînă și lumina becurilor păru că păleşte.

—Perfect, am rostit atunci eu. O vîrîm într—o cușcă.

Indicatorul rămase la fel de galben, dar de—a lungul spinării prinseră a pluti dungulițe negre. Tabelul ne arăta că dungulițele negre pe fond galben înseamnă împotrivire.

—Bine, am spus eu. Dacă ești atît de suspicios, o vom încuia peste noapte în seif.

Și pe loc indicatorul nostru îmbracă nuanța aceea verde—închis, de fericire.

Capitolul 12. O INVENȚIE ATÎT DE TRISTA

Cînd nava *Pegas* ajunse în apropierea planetei Șeșineru, încărcătura îi scăzu sensibil. Puteai trece pe coridoarele ei fără să te mai împiedici de tot felul de colete, saci, lăzi și containere.

Lăsasem în urmă cam o treime din cuprinsul Galaxiei și ajunseserăm prin locuri nemaiumblate de astronavele de pasageri de pe Pămînt.

Planeta Șeșineru se află într—o zonă mai retrasă față de marile trasee spațiale. Lumea ei animală e puțin bogată — cu trei sute de ani în urmă suprafața îi era aridă și nelocuită, dar mai apoi au venit coloniștii de pe Rozodor, care au creat aici o atmosferă artificială, au împînzit planeta cu livezi și au așternut—o cu pajiști.

N—am fi stat nicidecum să ne pierdem vremea, poposind pe aceste tărîmuri, dacă nu ne—ar fi spus doctorul Verhovțev, încă pe cînd ne aflam pe Planeta celor Trei Căpitani, vestea pe care o auzise și anume: că pe Șeșineru trăiește un animal cu numele de sklis.

Astronava noastră ajunse pe planetă în plină noapte, undeva aproape de periferia unui orașel marcat de luminițe opalescente. Am coborît încetîșor, ca să nu—i trezim pe orașeni și să nu stîrnim panică printre ei. Pe Șeșineru fac rareori popas corăbiile spațiale și o parte dintre locuitorii planetei n—au avut niciodată prilejul să vadă un asemenea vehicol.

Motoarele amuțiră, mecanicul Zelionîi își pieptănă barba și se duse la culcare, căpitanul Poloskov rămase la postul de comandă, spre a face o seamă de retușuri la învechita noastră hartă de navigație, Alisa se apucă să scrie o scrisoare bunicii, sperînd să o poată expedia de pe Șeșineru, iar eu am coborît

în cala numărul unu, să iau de—acolo o cușcă pentru sklîs și să dau hrană la animale.

Pe navă era cald și liniște. Pășeam aproape fără zgomot pe covorul moale și mă gîndeam în sinea mea că s—ar cuveni să facem aici rezerve de apă și rost de lînă pentru paingul—țesător—troglodit. Boschețelul încrengat mă aștepta, firește, după colț.

—Treci imediat la culcare, i—am spus eu. Că de nu, mîine nu—ți mai dau apă.

Înfricoșat, boschețelul își scutură frunzișul și, foșnind, se fofila în sălașul lui.

Deodată mi—ajunse la urechi un clefăit ușor. Cineva se strecurase în magazia în care păstram cole—tele restante. M—am oprit și—am tras cu urechea. Pesemne că unul dintre animale ieșise afară din cușcă — dar cum să știi care anume și de—l poți prinde cu una, cu două ?

Mi—am strecurat cu prudență privirea prin ușa întredeschisă a magaziei. Înăutru nici țipenie. Dar clefăitul se auzea mai limpede. Am intrat în încăpere. Clefăitul răzbea de după ușa frigiderului încuiat. Acolo păstram noi ananașii.

Am rămas uimit văzînd cheia în broască. Nu putea nimeni să se vîre în frigider și să se încuie acolo fără cheie.

Am întins încetișor mîna spre cheie, am răsucit—o și am deschis larg ușa.

În frigider stătea, dîrdîind de frig, un omuleț verzui și rodea la ananas cu dințișorii lui ascuțiți.

Luat prin surprindere, omulețul se sperie crunt și strînse ananasul la piept.

—Să nu îndrăznești ! . . . glăsui el.

—Barem să ți—l fi curățat de coajă, i—am răspuns eu. Dar, de fapt, cum ai pătruns aici ?

—Ei, poftim, nici măcar la cină nu te lasă ăștia să—ți tihnească îmbucătura, spuse omulețul și dispăru cu ananas cu tot.

M—am frecat la ochi. Frigiderul era gol. De pe raft lipseau trei ananași. Pe neașteptate, cineva îmi atinse piciorul, făcîndu—mă să tresar.

Era tot neastîmpă râtul de boscheței care umbla hai—hui prin cală.

—Marș la culcare ! m—am răstit la el, deși, în general, nu obișnuiesc să țip la animale și plante.

Boschețelul își sumese crenguțele și o tuli cu coada—ntre picioare.

M—am uitat din nou în frigider. Întors cu spinarea spre mine, stătea omulețul verzui săltat pe vîrfuri și căznindu—se să tragă de pe poliță un ditamai ananas.

—Stai ! am țipat eu.

Omulețul și—ntorsese fața spre mine și—atunci mi—am dat seama că nu—i nicidecum același hoțoman care acum trei minute rodea la ananas.

—Nu te mai alarma degeaba, spuse omulețul, că n—am venit să iau așa, de capul meu: am aprobare.

Și pe loc dispăru, luînd cu el ananasul. Nu mai văzusem de cînd mă știam asemenea minune. Ba chiar am simțit cum mi se învîrte capul. Și, într—o pornire de—a dreptul prostească, m—am apucat să cercetez cu privirea prin frigider, ca și cînd cineva s—ar fi putut ascunde acolo, prin ungherele lui.

În clipa aceea însă am simțit cum mă împinge cineva: pe raft se afla al treilea omuleț verzui.

—Nu mă deranja, că s—ar putea să—ți scap o scatoalcă ! rosti el și, nici una, nici două, se întinse după ananas.

—Ei, asta—i chiar prea din cale—afară ! m—am infuriat eu. De unde—ai mai apărut și dumneata ?

—De pe—aici, de pe—aici. răspunse omulețul și, înșfăcînd un ananas, se dizolvă în aer.

Treaba asta mă scotea din răbdări. Am apăsât butonul telefonului și l—am chemat pe Poloskov.

—Ghena, nu dormi ? l—am întrebat.

—Nu. Lucrez. Dar ce—i cu glasul tău ? întrebă căpitanul.

—Cu glasul meu ? Nimic.

—Văd că—ți tremură cum îi tremură iepurelui coada. S—a întîmplat ceva ?

—Spune—mi, trapa navei e închisă ermetic ?

—Bineînțeles. Doar n—a ieșit nimeni afară.

—Dar Zelionîi doarme ?

—Doarme. Și Alisa la fel. Mai adineaori am verificat asta. Fiică—ta s—a apucat să scrie o scrisoare și a furat—o somnul pe la jumătate. Dar ce s—a întîmplat ?

—Ia spune—mi. în ce împrejurări li se poate năzări oamenilor că văd omuleți verzui ?

—De—ăia de—o șchioapă ? Cu codiță ? mă întrebă cu un aer preocupat căpitanul. Care le stau, chipurile, pe umăr bețivanilor ? Am citit eu pe undeva despre ei. într—o carte mai veche.

—Nu, ăștia—s destul de măricei, fără coadă și se—ndoapă cu ananași. Uite—l. . . Uite—l colo ! Al patrulea !

Și, într—adevăr, se mai ivise un hoțoman dintr—ăia în frigider, care îmi făcu cu ochiul și dispăru.

—Vin imediat! spuse Poloskov alarmat. Deocamdată stai și așteaptă—mă, nu întreprinde nimic. Păstrează—ți calmul.

În momentul când Poloskov intră valvîrtej în cală, pe rafturile frigiderului nu se mai afla nici jumătate din cantitatea de ananas pe care o pusesem la păstrare acolo; acum doi omuleți deodată se ajutau unul pe altul, străduindu—se, să ajungă la raftul de sus al frigiderului.

—Stai ușor, nu—i speria, mă sfătui Poloskov. Asta nu mai e halucinație, te—asigur.

—Auzi la ei, halucinație ! se supără unul dintre omuleți. Dacă nu credeți, poftim de vă convingeți.

—Lasă vorba că n—avem vreme de asta ! i—o reteză celălalt.

—Complimente Alisei, adăugă primul.

Și dispărură amîndoi, ca să—i mai facă loc și altuia.

—Alisa doarme într—adevăr ? l—am întrebat pe căpitan.

—Doarme.

—Atunci de unde știu dumneelor de ea ?

—Nu mă taie capul. Curat casă de nebuni, zău așa !

Frigiderul era acum pustiu. Nu se mai ivise nici un client..

—Hai să închidem ușa frigiderului, propuse Poloskov. E cel mai bun lucru ce ne rămîne de făcut.

Am trîntit ușa frigiderului și am repetat întrebarea:

—De unde știu dumneelor de Alisa ? Am coborît aici abia acum un ceas și doar nici unul dintre noi n—a apucat să iasă afară . . .

Am stat treji multă vreme, căznindu—ne amîndoi să găsim explicația acestui atît de ciudat fenomen.

Dar n—am ajuns la nici un rezultat. Am mai verificat o dată încuietorile la toate calele, am inspectat întreaga navă. Nicăieri nici țipenie; pretutindeni stăpînea pacea și liniștea.

Pentru orice eventualitate, m—am dus să mă culc în cabina Alisei. Nu era prea comod să dormi pe carpețica aceea scorțoasă, așternută jos, iar sub cap, în loc de pernă să ai înotătoarele de gumă ale Alisei.

Din fericire, am izbutit să mă scol mai devreme decît Alisa, așa că în clipa în care ea deschise ochii, eu mă și aflam instalat în fotoliu și, ca și cînd nimic nu s—ar fi întîmplat, răsfoiam „îndrumătorul pentru identificarea locuitorilor din Galaxia".

—Ce faci aici ? mă întrebă Alisa.

—Ei, am venit și eu să mă uit prin biblioteca ta, să aflu cum arată locuitorii de pe aici.

—Dar de ce nu le—ai pieptănat ?

Am închis volumașul — l—oi răsfoi mai tîrziu — și m—am dus glonț în cabina mea să—mi fac toaleta de dimineață.

În vreme ce mă spălam, era cît pe ce să mă conving pe mine însumi că nu au existat nici un fel de omuleți verzi, că totul a fost un miraj, un vis și o năzărire.

Cu acest gînd în minte, am coborît în cală. Să mă uit în frigider.

Frigiderul era deschis, gol—goluț, nu se mai zărea nici urmă de ananas, iar lîngă el stătea îngîndurat Poloskov.

—Am impresia că băștinașii ăștia au dexteritatea de a trece prin zid. deși acest lucru contrazice toate legile naturii.

—Nu, după toate aparențele, ăștia nu sînt localnici, am spus eu. Probabil că în drumul nostru prin spațiu ne—am procopsit cu niscăi indivizi dintr—o civilizație parazitară.

În momentul acela intră în cală Alisa.

—Bună dimineața, nene Poloskov, rosti ea. Unde—ați ascuns ananasul ?

—Ni l—au furat, spuse Poloskov. Iar noi stăm acum și ne gîndim cum să—i pedepsim pe infractori.

—Pe cine ?! se miră Alisa.

—Pe diavolii ăștia verzi, răspunse Poloskov. Ah, de—aș pune eu mina pe ei ! Gîndiți—vă numai cum

am să mai dau eu ochii cu cei de pe Redvair. Ei abia așteaptă să le ducem ananas !... Uite—l iarăși ! îl vedeți ? Puneți mâna pe el !

Și, într—adevăr, în frigider apărură pe neașteptate un omuleț verzui; își petrecu privirea peste rafturi și spuse, fără a ne băga în seamă: „Venii și eu la spartul tîrgului”; și se dizolvă în aer.

—Uite—l, repetă Poloskov. Și nici măcar nu—l poți prinde.

—Dar e un locuitor de pe planeta asta. M—am uitat în cartea pe care a lăsat—o taticu pe fotoliu.

—Ești sigură ?

—Foarte sigură.

—Atunci e cu atît mai rău pentru ei. Am să trimit imediat o plîngere guvernului lor. Oare așa se întîmpină niște oaspeți ? Poloskov era mînios la culme.

—Iartă—i, nene căpitane!

—Dar nici prin gînd nu—mi trece să—i iert. Unde—i telefonul ?

—Ba să—ți treacă prin gînd, insistă Alisa. Că doar sînt niște oameni atît de drăguți și buni ! Ei n—au vrut să fure ananas. Așa s—a întîmplat. Pe negîndite.

—Tu ești prea bună la suflet, Alisa, spuse Poloskov. Totuși stai un pic și cugetă; nici n—am apucat bine să aterizăm, că dumnealor s—au și strecurat în cală și au început să vămuiască ananasul; peste puțin au să dea iama și—n celelalte mărfuri.

—Nene Poloskov, rosti Alisa cu fermitate, ai uitat că ai pierdut la mine un pariu ? Ai să—mi îndeplinești o dorință.

—Da, țin minte.

—Atunci uite dorința mea: iartă—i !

Chiar în clipa aceea dincolo de pereții navei răsună un zgomot înfiorător. Atît de înfiorător, încît răzbi prin bordaj. Am uitat de omuleții verzui și—am pornit—o glonț spre scara navei. Poloskov izbuti să tragă din mers minerul de alarmă și pe culoare prinseră a clipi beculețele roșii.

Căpitanul deschise trapa de sus și, de la înălțimea celui de—al doilea etaj, ne—am aruncat ochii afară.

La orizont se vedea răsărind un soare imens, învăluit în ceață și purpură. Pe cer alergau nori prelungi, sinilii. întreaga pajiște ce se întindea în fața *Pegasului* era ticsită de omuleți verzui. Toți fluturau steaguri, pancarte, panouri cu urarea „Bine ați venit” și strigau în cor care mai de care:

—Bine ați venit ! . . . Noroc bun, Alisa ! . . . Vă mulțumim !... Ur—r—a—a !... și alte urări, rostite pe limba lor, neînțeleasă pentru noi.

Văzînd—o pe Alisa, bucuria lor se dovedi fără margini. Ai fi zis că bolta cerului stă gata să se năruie pe planetă. Cît ai clipi din ochi. ne pomenirăm la gura trapei cu o ceață de omuleți verzui care o înhățară pe Alisa; n—am apucat să zic nici pîs, că omuleții dispărură cu ea cu tot, ca să apară în inima mulțimii. Apoi, ridicînd—o pe Alisa în mîini, porniră cu tot alaiul spre orașul ce se vedea albind la orizont.

Un omuleț mai bătrîn. rămas în urmă, așteptă pînă ce coborîrăm pe scara navei și, salutîndu—ne. spuse:

—După cîte observ, aveți unele nedumeriri, dragi oaspeți.

—Într—adevăr, așa este, răspunse Poloskov.

—Alisei nu i se va întîmpla nimic ? am întrebat eu.

—Absolut nimic. îmi îngăduiți să vă explic ?

—Firește.

—Așezați—vă pe iarbă, că pămîntul e cald și nu veți răci.

I—am dat ascultare bătrînului omuleț și iată ce ne—a fost dat să auzim din gura lui:

—Într—un trecut nu prea îndepărtat, planeta Șeșineru nu se deosebea cu nimic de celelalte planete sărăcicioase, provinciale, ale Galaxiei. Cu vreo zece ani în urmă însă. unul dintre locuitori a făcut o invenție — niște pilule care—ți îngăduiau să călătorești în timp pe o durată de un an, doi în orice direcție. La început, întreaga suflare de pe planetă fusese cuprinsă de euforie, se repezeau care mai de care să înghită pilule dintr—alea și să pornească la drum ba într—o parte, ba într—alta. Peste cîteva săptămîni însă au suferit o amară deziluzie.

Unul pleca în viitor și acolo afla că o să—l lase nevasta sau că o să i se prade casa. Altul se îndrepta în trecut, ca să—și repare vreo gravă eroare pe care a săvârșit—o cîndva. dar de reparat nu mai putea s—o repare, cel mult ajungea s—o repete. Dacă, să zicem, îl bănuiai pe careva că te—a mințit într—o bună zi, n—aveai decît să te întorci în ziua aceea și să—l urmărești pe făptaș. Dacă ți—era teamă că ai să mori de vreo boală anume, n—aveai decît să faci un drum în viitor și să vezi de nu te—au mințit cumva doctorii, încetul cu încetul însă oamenilor a început să le fie frică de viitor — și nimeni nu mai cuteza să călătorească într—acolo. în schimb, au dat cu toții năvală spre trecut. Orice om are la viața lui o seamă de amintiri dragi, și—atunci o ia spre trecut, ca să mai trăiască o dată acele clipe frumoase. Revine acasă și pleacă iar în trecut și iar, și iar . . . la infinit.

Să mergem în oraș, spuse bătrînul omuleț, și o să vă convingeți singuri unde a dus această stare de lucruri.

Am pornit—o pe urmele lui, spre oraș. Ajunși la fața locului, am constatat că orașul era părăginit și murdar. Procesiunea triumfală în care se afla Alisa dispăruse undeva înaintea noastră, iar pe străzi rareori întâlneai trecători. Pășeau fără a ne învrednici cu privirea și din cînd în cînd observai cum dispărea cîte unul ba ici, ba colo. Alții, în schimb, puteau să apară așa din senin în mijlocul străzii, ca, după o clipă de cugetare, să se facă iar nevăzuți.

—Uitați—i pe vilegiaturist ii în timp, ne spuse călăuza. Prezentul nu—i interesează. De viitor se tem. Nimeni nu mai ridică un pai de ici—colo. Guvernul a încercat să interzică pilulele, dar ele se prepară atît de simplu. încît fiecare și le face la el acasă.

—Abia acum pricep de ce compatrioții dumneavoastră au aflat încă de ieri și despre Alisa. și despre sosirea navei noastre, am spus eu.

—Bineînțeles. Cei care au nimerit în frigiderul dumneavoastră veneau din viitor.

—Și totuși nu înțeleg de ce se bucură atît de venirea Alisei ? întrebă Poloskov. De ce, bunăoară, nu—și manifestă bucuria că am venit eu ?

—E o treabă simplă, răspunse bătrînul. Noi sîntem un neam de oameni deosebit de blajini și pașnici. Și—i prețuim pe cei ce se poartă frumos cu noi.

—Și ce—i cu asta ? Alisa doar nu știa că semenii dumneavoastră se vor strecura în frigider la noi.

—Ah, ce naivitate ! spuse cu reproș omulețul verzui.

Pe neașteptate, bătrînul se topi în văzduh, ca să reapară peste trei secunde cu un coșcogea ananas în mîini.

—Chiar acum vin din frigiderul dumneavoastră, ne anunță el.

—Bine, dar acolo nu mai sînt ananași.

—Da. dar eu am fost acolo astă—noapte. Ce, nu pricepeți cum vine asta? Mai simplu nici că se poate! Am zburat acușica în trecut și am luat ieri—noapte din frigider ananasul ăsta. Dar nu l—am furat, ci l—am luat, pentru că Alisa i—a amintit azi—dimineață lui Poloskov de dorința pe care el trebuia să i—o îndeplinească, iar dorința ei a fost să ni se dea nouă ananașii. De aceea azi—dimineață noi am întîmpinat—o cu atîta recunoștință, fiindcă ea ne—a îngăduit să luăm ananasul astă—noapte . . .

—Simt că mă apucă nebunia, rosti Poloskov. Mai intîi a fost azi—dimineață, pe urmă a fost ieri—noapte, iar dumneata ai luat niște ananas pe care n—aveai voie să—l iei, pentru că ai fi avut voie să—l iei abia după aceea . . .

—Iar nouă viața ne rezervă atît de puține bucurii, spuse omulețul verzui, neluînd în seamă vorbele lui Poloskov. Pînă acum habar n—am avut ce gust are ananasul. Eu, bunăoară, am să mă duc de azi înainte în fiecare zi în ziua de ieri, ca să mănînc ananasul pe care l—am mîncat aseară . . .

Am rămas o vreme tăcuți, pritocind în minte noutățile. Apoi bătrînul oftă și spuse:

—Eu unul nu mai pot răbda. Am plecat în trecut să termin de mîncat ananasul.

—Stai, l—am oprit eu. Aș avea de discutat cu dumneata o chestiune de afaceri.

—Ai face bine să nu mă întrebi, mi—o trînti omulețul verzui. Doar știu ce vrei să afli de la mine.

—Ah, da, uitasem ! am răspund eu.

—Ai să mă întrebi de animalul acela cu numele de sklis, datorită căruia ați și venit aici.

—Întocmai.

—Noi vă putem aduce și o sută de skliși. dar o să—i refuzați. Uitați unul acolo, stă culcat după colț.

Acum o să strîngeți din umeri și o să spuneți: „Păi asta—i o vacă din cele mai obișnuite !”

Ne—am uitat după colț, unde stătea culcată chiar o vacă.

Am strîns din umeri și am spus:

—Păi asta—i o vacă din cele mai obișnuite !

—Ei, ați văzut ?

Și omulețul verzui își luă la revedere de la noi și plecă, mai bine—zis dispăru, pentru că toți locuitorii acestei planete aveau ciudatul obicei de a se topi în aer. Dar bătrînelul n—a mai avut posibilitatea de a vedea ce s—a întîmplat mai apoi, căci îndemînarea lui de a privi în viitor și—n trecut nu i—a mai ajutat de astă dată. Pentru că noi am luat vaca aceea, am dus—o la Grădina zoologică din Moscova și ea se află pînă și în ziua de azi acolo, ca unul din exponatele cele mai populare.

De cum călăuza noastră dispăru, vaca își întinse mădularele, se ridică agale de jos și își desfășură aripile lungi, membranoase, pe care și le ținuse pînă atunci adunate în jurul pîntecului. Vaca răsuflă din adînc, se uită la noi cu ochii ei mari și triști, bătu din aripi, scuturînd praful de pe ele și, luîndu—și avînt cu copitele—i tocite, trecu în zbor strada. Zbura ca o vacă — dizgrațios și stîngaci, dar, orice s—ar zice, zbura !

Atunci l—am întrebat pe un băiețuș verzui, apărut pe neașteptate alături de noi.

—A cui e vaca aia ?

—Sklisul ? întrebă el.

—Da, al cui e sklisul ăla ?

—Păi, al nimănui, spuse băiețușul. Cine să aibă nevoie de skliși ? Nu poți cu nici un chip să—i paști, că zboară care încotro. Dacă vreți luați—l dumneavoastră, că nu—i nici o supărare.

Ne—am îndreptat spre *Pegas*, mîinînd din urmă sklisul cu jordia. Cînd și cînd animalul se înălța în văzduh, dar obosea repede și cobora, înaintînd într—un trap lenevos.

Mai apoi se atașă de noi un alt sklis, dar nu ne—am încumetat să—l luăm și pe el, era destul de greu să hrănești chiar și unul. Sklisul mugi îndelung. Îmbufnat, scuturîndu—și coada.

Alisa reveni curînd, în urma noastră; ajunsese să se plictisească în mijlocul omuleților verzui. Dealtfel, și dumnealor uitaseră iute de existența ei. luîndu—și zborul care încotro: unii în trecut, iar alții chiar în viitor.

Capitolul 13. ROBOȚII PARALIZAȚI

—Hei, și—acum s—o croim de—a dreptul spre sistemul Meduzei, zise Poloskov de îndată ce ne—am luat startul de pe planeta pe care am rămas păgubiți de întreaga rezervă de ananas. Sînteți toți de acord ?

Nimeni nu obiectă. Era cît pe ce să obiectez eu. dar Alisa mi—aruncă o asemenea privire. încît m—am pomenit spunînd:

—În ceea ce privește traseul astronavei, căpitanul e suveran. Cum zice dumnealui, așa să fie.

—Atunci nu ne vom mai opri nicăieri, hotărî Poloskov.

Peste două zile. Însă, am fost nevoiți să ne oprim și chiar să ne modificăm traseul.

Stația de radio de pe nava noastră spațială intercepta un semnal S.O.S.

—De unde vine ? l—am întrebat pe Poloskov.

—Vom afla îndată, răspunse căpitanul, aplecîndu—se asupra aparatului de recepție.

M—am așezat în fotoliul liber de la postul de comandă, hotărît să—mi rezerv un răgaz de odihnă. De dimineață avusesem mult de lucru și obosisem. Pe indicator îl duruse stomacul și—și schimba culorile ca un semafor la o intersecție aglomerată. Paingul—țesător—troglodit, aflat în criză de materii prime, ajunsese la snukul cel somnolent, cu lîna lungă, din cușca alăturată, și—l tunsese pînă la piele, astfel că atunci cînd am dat cu ochii de el nici nu l—am mai recunoscut. Ca urmare, snukul răci zdravăn și tușea de se zguduia toată cala. A trebuit să închipuim pentru el un punct de izolare.

Guralivul bolborosi întreaga noapte într—o limbă necunoscută nouă, pînă—l apucă răgușeala și glasul prinse a—i scîrțîi ca o căruță neunsă. A fost nevoie să—l dezmoțim cu lapte fierbinte amestecat cu bicarbonat. Boscheței se luară la ceartă în toiul nopții din pricina unor sîmburi de prună și cel mai mititel dintre ei s—a ales cu rămurișul ferfeniță. Broasca—testoasă de diamant tăie cu muchiile ascuțite ale carapacei sale o spărtură în ușa ce dădea în sala mașinilor, silindu—ne să o încuiem iarăși în seif.

Obosisem, dar știam că așa se întîmplă întotdeauna cînd transporti o menajerie de animale rare. Dar toate aceste maladii, neplăceri, bătălii și conflicte nu însemnau nimic în comparație cu operațiunea de hrănire a animalelor. Drept e că la treaba asta mă ajuta de regulă Alisa, dar în ziua aceea ea dormise pînă tîrziu, așa că dimineată am fost nevoit să iau numai asupra mea totul.

Bine cel puțin că deocamdată animalele nu erau prea multe la număr și majoritatea lor puteau să respire aer terestru. Numai sub caseta de sticlă, în care păstram gîndacii bej, a trebuit să instalăm o sobiță, întrucît acești gîndăcei erau deprinși să trăiască în inima vulcanilor . . .

—Totul e—n ordine, am auzit glasul lui Poloskov. Oare la ce se referă ? Ah, da. eu mă cufundasem în gînduri și uitasem că a fost recepționat un semnal S.O.S.

—Semnalul este transmis de pe planeta Șele—zeaka. Ce li s—o fi întîmplat oare ?

Poloskov deschise ultimul volum al ghidului nostru planetar și citi cu glas tare:

—„Planeta Șelezeaka. Descoperită de o expediție de pe Fiks. Se constată aici o cultură materială metalică mult. inferioară. Se presupune că locuitorii planetei sînt urmașii unor roboți care s—au salvat de pe o necunoscută navă spațială. Francheța și ospitalitatea constituie trăsăturile lor distinctive. În schimb, sînt deosebit de susceptibili și capricioși. Pe planetă nu există minereuri. Nici apă. Nici atmosferă. Nimic. Chiar dacă a existat cînd va, roboții le—au epuizat pe toate și trăiesc acum în sărăcie.” —M—da, spuse Poloskov, nu—i o planetă prea interesantă. Dar ce li s—o fi întîmplat oare acelora de acolo ?

« S.O.S., semnaliza într—una aparatul de recepție. La noi bîntuie o epidemie. Rugăm ajutor ! »

—Va trebui să ne abatem din drum, oftă Poloskov. Nu putem lăsa la nevoie niște ființe raționale.

Și ne îndreptarăm spre planeta Șelezeaka.

Abia cînd am observat din cosmos globul planetei, cenușiu și lipsit de aer, de munți și oceane, Poloskov izbuti. În sfîrșit, să ia legătura cu dispeceratul de acolo.

—Ce vi s—a întîmplat ? întrebă căpitanul. Cu ce vă putem fi de folos ?

—La noi bîntuie o epidemie, hîrîi glasul din difuzorul dinamic. Sîntem toți bolnavi. Avem nevoie de un medic.

—Medic ? se minună Poloskov. Dar la dumneavoastră e o civilizație metalică. Poate vreți să vă trimitem un mecanic ?

—Se poate și un mecanic, încuviințară cei de pe Șelezeaka. Dar și un medic.

Am coborît pe cîmpul drept ca—n palmă, prăfuit și pustiu al cosmodromului. Se vedea limpede că nu mai poposisem demult pe aici vreo navă cosmică.

Cînd praful stîrnit de noi se așeză la loc, am slobozit scara și am scos din navă autoșenileta. Poloskov rămase pe navă, iar Zelioni, Alisa și cu mine ne—am îndreptat spre clădirea lungă, joasă și posomorită a cosmogării. În jur nu se vedea țipenie. Nici umbră. Dacă n—am fi discutat cu cei de— aici puțin mai înainte, nimeni n—ar fi bănuit că pe planeta asta sînt ființe vii. Un picior rupt și mîncat de rugină al unui robot zăcea aruncat în mijlocul drumului. Ceva mai încolo am dat peste o roată cu spițele făcute bucăți.

Nu era deloc vesel să mergi printr—o asemenea paragină, îți venea să strigi în gura mare: „E cineva viu pe aici ?”

Ușile cosmogării erau larg deschise. Înăuntru stăruia aceeași tăcere, același pustiu. Am coborît din autoșenileta și ne—am oprit în prag, neștiind încotro s—o apucăm mai departe.

Din difuzorul mare și cenușiu ce atîrna sub tavan răzbi un foșnet, apoi glasul acela scîrțîitor. rostind: —Urcați pe scară pînă la ușa aceea mică și neagră, împingeți—o și ea se va deschide.

Am procedat întocmai: am găsit scara îngustă, abruptă și la fel de prăfuită ca toate cîte se aflau în jur. În capătul scării se afla o ușiță neagră. Am împins—o. dar ea nu cedă. Să fie încuiată ?

—Împingeți—o mai tare ! răsună glasul dindărătul ușii.

—Ia lasă—mă pe mine. spuse mecanicul Zelionîi.

Și proptindu—și umărul în ușă, se opinti din răspuțeri; ușa se deschise scrîșnind de mama focului. Zelionîi nu—și mai putu ține echilibrul și năvăli val—vîrtej înăuntru.

—Întocmai cum bănuiam, rosti el din zbor, cu glas posomorit, prăvălindu—se peste locuitorul metalic al acestei planete, care stătea la o masă.

Robotul era și el plin de praf, din creștet pînă—n tălpi.

—Vă mulțumesc mult că ați venit, spuse robotul ridicînd brațul ca să—i ajute lui Zelionîi să se ridice. Credeam că n—o să vreți să veniți la noi. Ne—ați făcut o mare surpriză. Nimeni nu se abate pe planeta noastră.

—Dar aveți o stație de emisie foarte slabă, i—am spus. V—am sesizat semnalele numai datorită faptului că am trecut foarte pe aproape. A fost pur și simplu o întîmplare că v—am auzit.

—Odinioară era cea mai puternică stație din zona aceasta, ne spuse robotul.

În clipa aceea se auzi un ghiorăit în burta lui metalică și robotul încremeni cu gura căscată. Doar brațele și le mai plimbă încoace și—ncolo, cerînd în tăcere ajutor. M—am uitat descumpănit la Zelionîi.

—Nu—i nevoie de nici un medic, mă liniști el. Și, apropiindu—se de robot, îi arse un pumn sub bărbie. Gura i se închise cu un clănțanit și robotul rosti:

—Mulțu . . .

Zelionîi fu din nou nevoit să se poarte brutal cu robotul. De astă dată îi spuse:

—Te rog să nu mai deschizi gura așa de tare. Că doar n—o să stau o veșnicie cu pumnul pe dumneata.

Robotul înclină din cap și continuă să vorbească cu gura abia întredeschisă, ca să nu se blocheze din nou.

—Am trimis semnalul S.O.S., pentru că iată, de două săptămîni nu vine nimeni să mă schimbe la serviciu, spuse el. Am impresia că pe toți concetățenii mei i—a lovit paralizia.

—De ce crezi asta ?

—Pentru că și mie mi—au paralizat picioarele.

—De mult ? l—am întrebat eu.

—Nu prea de mult, spuse robotul. În ultimii ani, pe—aici pe la noi a cam fost criză de unsoare, și totuși, cum—necum o scoteam la capăt. Dar după ce s—a mîniat crunt pe noi un oarecare om și a proferat un blestem cumplit împotriva noastră, o paralizie misterioasă și înfricoșătoare a început să facă ravagii printre noi, de la mic la mare. Și tare mi—e teamă că eu am rămas singurul robot mai mult sau mai puțin zdravăn de pe toată planeta. Dar paralizia dă să—mi atingă și inima. Precum vedeți și dumneavoastră, îmi blochează pînă și fălcile.

—Ia stai puțin să mă uit. Poate că ai uitat totuși să—ți primenești unsoarea, spuse pe un ton bănuitor Zelionîi.

Se apropie din nou de robot, îi desfăcu capacul de la piept și—și vîrî degetul înăuntru. Robotul prinse a chicoti:

—Mă gîdilă !

—Rabdă, rosti cu asprime Zelionîi. Verifică articulațiile de la mîini și de la picioare, apoi se îndreaptă de spate și glăsui, ștergîndu—se cu batista pe mîini: Văd că are unsoare. Nu mai înțeleg nimic !

—Nici noi nu mai înțelegem nimic, glăsui robotul.

Am plecat prin oraș și am început să colindăm prin case — niște construcții lungi și posomorite, în interiorul cărora se vedeau șiruri întregi de lavițe identice. Pe lavițe stăteau întinși roboți identici, acoperiți de praf. Pe frunțile lor licăreau becuțele indicatoare: dovadă că roboții erau vii. Ochii li—se plimbau de jur împrejur, dar de mișcat, roboții nu puteau să se miște. În cele din urmă, fără a ne dumiri cîtuși de puțin despre ce—i vorba, ne—am întors la cosmogară și l—am luat cu noi în autoșeniletă pe robotul de serviciu. Acesta cel puțin mai putea să vorbească. L—am transportat pe navă să—l consultăm pe îndelete acolo, în speranța că vom da de capăt acelei ciudate epidemii care făcuse ravagii pe planetă.

Însuși robotul ne ajută să—l demontăm, arătîndu—ne piulițele ce trebuiau desfăcute, butoanele pe

care să apăsăm. Robotul era neîngrijit, murdar, dar nu prezenta nici un fel de defecțiuni deosebite. În general, roboții de acest tip, scos demult din fabricație în Galaxie, aveau o trăinicie seculară și capacitatea de a lucra deopotrivă în străfundurile cosmosului, în craterele vulcanilor, sub apă și sub sol. Atîta doar că trebuiau din cînd în cînd unși, operație pe care, de fapt, știau să o facă ei înșiși la perfecție.

În sfîrșit, izbutirăm să demontăm piesă cu piesă robotul, să rînduim părțile lui componente pe masa noastră cea mare de lucru din laborator, iar capul i l—am așezat într—un colț și l—am cuplat la rețeaua electrică a navei.

—Ei, cum e ? întrebă căpățîna robotului cînd Zelionîi prididi să—i demonteze corpul.

Mecanicul strînse din umeri.

—Ce—i de făcut acum ? întrebă căpățîna în șoaptă. Gîndiți—vă că pierde o întreagă civilizație.

—Nu ne rămîne decît să expediem o radiogramă pe Terra sau pe altă mare planetă, am sugerat eu. Să trimită încoace o expediție specială și specialiști în bolile roboților.

—Păi despre ce boli poate fi vorba aici la noi ! exclamă căpățîna robotului și gura—i rămase căscată.

Îmi veni mie rîndul să mă apropii și să—i lipesc una peste bărbie.

—Vă mulțumesc, spuse căpățîna. Ar fi totuși păcat să ne lăsați în părăsire. Gîndiți—vă că nu se mai află nici o ființă mișcătoare pe planeta noastră. La prima aversă ori inundație vom pieri cu toții fără urmă. că nu sîntem în stare nici măcar să ne ștergem de apă.

—Bine, dar nici noi nu putem rămîne aici pînă vor sosi ajutoarele, am replicat eu.

—Păi aveți o treabă atît de importantă ? întrebă căpățîna robotului.

N—am apucat să—i răspund. fiindcă interveni Zelionîi.

—Mai știi de unde sare iepurele ? Ia să—i schimb unsoarea. Spune—mi, pot să te ung cu ulei de mașină ?

—Dacă—i de calitate, merge, răspunse căpățîna. Și Zelionîi se apucă imediat să curețe bucată cu bucată toate piesele robotului și să le ungă din nou cu ulei de mașină de la noi.

Între timp căpățîna robotului mai întrebă o dată:

—Dar ce treabă aveți dumneavoastră ?

—Colecționăm animale pentru Grădina zoologică din Moscova. Animale rare. Trebuie să încheiem cît se poate de repede expediția și să ne întoarcem acasă. Nu—i deloc simplu să transporti o întreagă menajerie de—aici pe Terra.

—Să știți că dacă ne veți ajuta, o să vă dăm animale și de pe la noi. Dintr—astea nu mai există nicăieri altundeva, spuse căpățîna robotului.

—Dar ce fel de animale sînt ?

Și robotul ne povesti următoarele:

Cîndva, cu mulți ani în urmă, pe această planetă s—a prăbușit o astronavă automată, la bordul căreia se aflau cîțiva roboți universali. Roboții au scăpat teferi și s—au apucat să—și construiască niște colibe din rămășițele navei. Ulterior au descoperit aici zăcăminte de fier și de alte metale, au descoperit uraniu și multe alte minereuri. Și au început a—și construi capii, așa că, încetul cu încetul, neamul roboților s—a înmulțit nespus pe suprafața planetei.

Dar, deși gîndesc, roboții nu se pricep să prevadă viitorul. În vremurile acelea planeta avea apă și aer, iarbă și pomi. Numai că roboților puțin le păsa de tot ce se petrecea în jurul lor. Neavînd nici o îngrădire, au construit într—un timp record o sumedenie de uzine, și toate făbriau roboți, iar noii roboți înălțau alte uzine și făbriau alți roboți. Și tot așa pînă în ziua cînd oxigenul de pe planetă a fost consumat pe de—a—ntregul în focare, pomii retezați pînă la unul și transformați în depozite pentru piese de schimb, animalele își dădură cu toatele duhul,; munții fură săpați pînă la temelie și apa tuturor mărilor a fost irosită pentru răcirea motoarelor. S—au isprăvit și zăcămintele minerale. Au rămas pe planeta pustie doar roboții — milioane de roboți identici, care la un moment dat n—au mai avut ce face.

Și s—au văzut atunci nevoiți să tragă între ei la sorti; cei care n—aveau noroc erau fie demontați pentru piese de rezervă, fie dați în schimb pe valvolină echipajelor de pe corăbiile spațiale sau hoinarilor astrali care se abăteau pe aceste tărîmuri. Astfel își duceau zilele roboții. încetul cu încetul li se micșora numărul, și totuși pe planetă se mai aflau încă vreo cîteva milioane de pierde—vară. S—ar

fi apucat ei să construiască o navă cosmică și să—și ia zborul pe altă planetă nepopulată, unde să ia totul de la capăt, dar o asemenea treabă nu era pe puterile lor, căci nu dispuneau de proiecte în acest sens, iar de invenții proprii nu erau în stare. Și așa au decurs lucrurile pînă în ziua cînd printre roboți s—a răspîndit molima aceea ciudată, paralizîndu—i pe toți, de la mic la mare.

—Dar la ce animale te referi dumneata ? m—am adresat căpăținii robotului.

—La animalele—roboți. Noi am dorit ca toate aici la noi să fie aidoma cu cele ale oamenilor. Și cînd ne—am dat seama că animalele băstinașe au pierit, fiindcă n—au putut trăi pe o planetă pustie, ne—am apucat și am construit animale artificiale. Pe urmă însă nu ne—a mai păsat de ele și am hotărît să le demontăm, ca să avem piese de schimb pentru roboți. La ora actuală nu se mai fabrică asemenea animale. Sesizînd primejdia care le paște, animalele noastre au luat—o la sănătoasa. Și pînă în ziua de azi rătăcesc prin văile netede ale planetei Șelezeaka. Dacă dumneavoastră ne veți da ajutor, vă vom prinde la rîndul nostru cîteva exemplare cu totul neobișnuite din specia acestor animale metalice.

—Mulțumesc, i—am spus căpăținii robotului, dar în sinea mea mă îndoiam că asemenea animale ar putea constitui o achiziție pentru grădina noastră zoologică: orice copil de pe Terra poate construi o broască—țestoasă mecanică ori un arici electronic.

În timp ce eu mă întreținusem cu căpățîna robotului, Zelionîi curățase lună toate piesele lui și le unsese frumos cu ulei proaspăt. Apoi îi înșuruba în trup brațele și picioarele, îl asambla la loc și apăsă pe butonul roșu. Noi, ceilalți, așteptam cu răsuflarea tăiată să vedem ce se va întîmpla. Robotul ridică neîncrezător un braț, după care făcu un pas. Picioarul răspundea prompt la comandă. Făcu al doilea pas și, avîntîndu—și deodată amîndouă brațele, se aplecă înainte, apoi pe spate și începu să țopăie. Nicicînd pînă atunci nu—mi mai fusese dat să văd un robot jucînd. Era cît pe ce să răstoarne masa, să mă calce pe picior; aveai impresia că, de atîta bucurie, robotul rîde.

Și țopăind astfel pe săturate, robotul țipă deodată:

—Mulțu . . . și încremeni.

Nici nu era de mirare, căci Zelionîi uitase să—i dea cu ulei proaspăt și căpățîna.

De astă dată însă mecanicul nostru nu—l mai pocni cu pumnul peste bărbie, ci luă frumușel un borcan cu ulei și—l turnă tot în gura larg deschisă a robotului.

Robotul se înecă, în măruntaie i se stîrni un clocot, gura i se închise, apoi se deschise din nou, și el începu să cînte cu glas muzical și sonor melodia „N—avem nici o frică de lupul cenușiu”, auzită pesemne cîndva, foarte demult.

—Va să zică, tot secretul stă în unsoare, glăsui robotul, ceva mai liniștit. Dar unsoarea noastră era aproape proaspătă. O schimbasem de curînd.

Fără a spune o vorbă, Zelionîi puse pe o lamelă de sticlă puțină unsoare dintr—aia curățată de pe piesele robotului și se duse cu ea la microscop.

—Totul e limpede, rosti el după un minut. Trebuia s—o fi bănuît din capul locului. În unsoarea asta s—au oploșit niscăi bacterii care au prefăcut—o într—o pastă abrazivă, ca șmirghelul. Sînt curios să aflu cum au putut ajunge aceste bacterii în uleiul vostru?

Robotul căzu pe gînduri. Ne—am mutat cu toții în salon, ca să ne continuăm discuția. Robotul cugeta mai departe. Ne—am umplut fiecare cîte o ceașcă de ceai, iar robotului i—am pus dinainte un borcan cu ulei de floarea—soarelui — o mare delicatessă în lumea roboților. Cu un aer absent, robotul dădu de dușcă borcanul și rămase mai departe gînditor.

Deodată, deasupra capului său se trezi guralivul.

Îl observă pe oaspetele nostru și, desfăcîndu—și larg pliscul, începu să cînte:

—„N—avem nici o frică de lupul cenușiu . . . ”

Și colac peste pupăză, cînta și cu glasul robotului.

Am rămas de—a dreptul uluiți. Robotul, în schimb, nu se miră cîtuși de puțin. Își înălță capul și i se adresă guralivului:

—Noroc, pasăre ! Ce mai faci, cum te simți ? Guralivul însă cîntă mai departe, fluturînd din aripi, pentru că nu era în stare să răspundă la nimic — de fapt, guralivii nu—s păsări prea înțelepte.

—Dumneata îl cunoști pe guraliv ? întrebă Alisa.

—Îl cunosc, răspunse cu mintea aiurea robotul. Doar eu cu mîinile mele l—am reparat.

—Cum puteai să reperi o pasăre vie ? se miră Alisa.

—Acum câțiva ani, pasărea aceasta a venit din cosmos pe planeta noastră, răspunse robotul. Pe—atunci, aici la noi nu mai era decât puțin aer. iar animalele dispăruseră cu desăvârșire. Guralivul, în schimb, după cum poate știți, n—are neapărat nevoie de aer. El poate zbura printre aștri fără să respire săptămîni în șir, ba chiar luni. Numai că acest guraliv abia—abia a răzbit pînă la noi. în timp ce zbura, a tăbărit cineva asupra lui și l—a rănit rău de tot. Noi i—am purtat de grijă, l—am hrănit cu ulei de uns. dar o aripă nu i s—a tămăduit și a trebuit să i—o tăiem și să—i punem în loc proteză.

—E cu neputință ! am exclamat eu. N—am fi observat noi una ca asta ?

—Uitați—vă acum, spuse cu mîndrie robotul. Noi sîntem foarte buni meșteri.

M—am ridicat de la locul meu și m—am apropiat de guraliv. Pricepînd parcă ce doresc, guralivul își întinse aripa dreaptă. Am pipăit—o. Sub penele ei am dat de metal. Robotul spusese adevărul.

—Ei, ați văzut ? mă întrebă robotul cu un aer triumfal. Nici măcar dumneavoastră n—ați băgat de seamă.

—Și ce s—a întîmplat cu pasărea mai apoi ? întrebă Alisa.

—Ea venise la noi din sistemul Meduzei, urmă robotul. Era urmărită de cineva, care voia s—o ucidă. Pînă am reparat—o, ne—a povestit o mulțime de lucruri, din care am înțeles că cineva a suferit un accident în cosmos ori se află la mare ananghie pe o planetă din sistemul Meduzei, iar pasărea se grăbește să—i dea de știre prietenului aceluia peste care dăduse năpasta. I—am fi venit noi în ajutor, dar n—aveam nici o navă cosmică la dispoziție.

—Și i—ați dat drumul pasării ?

—I—am dat, firește, spuse robotul. Dar ne—am străduit să—i arătăm că n—o să poată zbura pînă în zona aceea a Galaxiei, spre care zorea ea să ajungă. Chiar dacă aripa artificială nu se deosebea cu nimic de cea naturală, ea n—ar fi putut să reziste la un zbor atît de îndepărtat. Din păcate însă, pasărea nu ne—a priceput. Fiindcă nu—i o pasăre prea înțeleaptă. Ne—am consolată. însă la gîndul că undeva, nu departe de noi. se află planeta Bluk, patria guralivilor, și că pasărea va izbuti să ajungă acasă. De—atunci n—am mai văzut—o.

—Ce zici, tăticule ? îmi spuse Alisa. Acum cred că nu mai ai nici o îndoială că Al Doilea căpitan era în viață și l—a trimis pe guraliv după ajutor ?

—Dar de—atunci au trecut patru ani, i—am răspuns eu. Așa că nu mai poate fi în viață.

—Trebuie să vă mai povestesc o întîmplare ciudată, rosti robotul. O întîmplare petrecută foarte de curînd. Acum o lună. Cu trei zile înainte de a se fi răspîndit molima printre noi. Nu mi—aș fi amintit de ea, dacă nu l—aș fi văzut pe guraliv. . . Pe planeta noastră a coborît o navă micuță, de culoare neagră, din care a ieșit afară un om cu pălărie. Inițial am crezut că venise cu scopul de a face cu noi schimb de roboți, dintr—ăia care ne prisoseau, dar apoi ne—am lămurit că nava lui se defectase și avea nevoie de ajutorul nostru . . . Și l—am ajutat cu multă plăcere pe omul acela . . .

—Era doctorul Verhovțev, îmi șopti Alisa.

—Iar cînd nava lui era gata de plecare, l—am întrebat dacă n—ar vrea să ne ofere drept răsplată niște ulei de uns sau niște ziare mai recente. Omul cu pălărie însă ne—a răspuns cît se poate de grosolan că nu ne va da nimic. Ba mai mult, a pretins că noi ar trebui să—i fim recunoscători pentru că ne lasă cu zile. Atunci nu m—am mai putut stăpîni și L—am spus: „Să—ți fie rușine, veneticule ! Dacă ajutînd—o pe pasărea aceea cam nătîngă, pc nume guraliv, n—am primit de la ea nimic în schimb pentru că i—am reparat aripa, lucrul ăsta nu miră pe nimeni și e de înțeles. Dar dumneata ești o ființă înzestrată cu rațiune, iar după înfățișare pari a fi descins de pe Măreața planetă Pămînt. Rușine să—ți fie !" Atunci el m—a întrebat: „Cărui guraliv i—ați reparat aripa ?" I—am spus că asta—i o poveste mai veche, de aproape patru ani și că n—are nici o legătură cu problema noastră. Dar dumnealui nu s—a lăsat pînă nu i—am povestit întîmplarea cu pasărea aceea rănită. Să—l fi văzut cum s—a înfuriat ! Și a început să ne blesteme pentru că i—am venit în ajutor guralivului, iar cînd a aflat că pasărea și—a luat zborul spre planeta Bluk, s—a apucat să—și strîngă iute catrafusele, blestemîndu—ne întruna. „Poftim, trebuie acum să—mi irosesc vremea cu afurisita aceea de pasăre, bombănea el. Altminteri te pomenești că o ia gura pe dinainte." Iar în noaptea din ajunul plecării l—am văzut umblînd prin preajma cisternei ăleia mari. . .

—Care cisternă ?

—Totul e clar, se dumiri robotul. El s—a apropiat de cisterna cea mare, în care păstram uleiul de uns.

E un om viclean și putea să arunce într—însa bacterii dăunătoare. . .

I—am spus robotului că bacteriile acelea ar fi putut nimeri pe planeta lor și pe altă cale, dar el clătină din cap și nu mai voi nici măcar să audă de altceva.

La despărțire, i—am oferit robotului un butoi cu ulei de uns, ca să poată repara măcar vreo zece confrăți de—ai săi, făgăduindu—i totodată că, imediat ce pătrundem în cosmos, vom expedia o radiogramă pe cea mai apropiată planetă, pentru ca cei de acolo să le trimită o navă cu ulei.

În clipa când robotul plecă, prietenii mei prinseră a se agita.

Mai iute, mă zoreau ei, s—o pornim mai iute la drum ! îl mai putem salva pe căpitan ! Acum nu mai există nici un dubiu că el se află la mare ananghie și doctorul Verhovțev se teme cumplit să nu afle careva adevărul.

—Mie unul, mi—e pur și simplu rușine pentru pămînteni, spuse Zelionîi posomorit. Și pînă nu vom descifra acest mister, n—am să mă mai pot uita în ochii extraterestrilor. Dacă printre locuitorii de pe Pămînt s—a găsit un individ atît de josnic, datoria noastră este să—l descoperim și să—l facem inofensiv. Iar în treaba asta ne va ajuta Al Doilea căpitan, pe care—l vom găsi negreșit. Cît despre animale, ele mai pot să aștepte.

Am oftat din adînc și am consimțit, pentru că Alisa și Poloskov erau întru totul de acord cu Zelionîi.

—Asta e, am spus eu. Mă supun majorității. Deși socot că speranțele noastre sînt întemeiate pe zvonuri și că nu vom da peste nici un Al Doilea căpitan în sistemul Meduzei. Dar de cum ne vom convinge că ne aflăm pe o pistă greșită, ne vom întoarce imediat în centrul Galaxiei să achiziționăm grabnic alte animale . . .

—Să fie pregătită nava pentru decolare ! rosti Poloskov cu glas ferm. Zelionîi, coboară în sala mașinilor. Pornește supermotoarele.

M—am apropiat de hublou, să mai arunc o ultimă privire asupra planetei pustii, pe care o distruseseră, fără să—și dea seama de ce făc, roboții aceia buni de treabă. Uitîndu—mă afară, l—am observat pe robotul nostru alergînd pe cîmpul prăfuit spre *Pegas*. În mîini ținea ceva.

L—am întîmpinat la scară.

—V—am adus niște animale, îmi spuse el. Dar să le schimbați neapărat unsoarea. Deocamdată sînt toate paralizate.

Spunînd astea, vîrșă la picioarele mele un morman de obiecte metalice.

—La revedere, spuse el, privind cu luare—aminte cum strîng scara navei. Dacă—l veți descoperi pe răufăcătorul acela cu pălărie și nu veți ști ce să faceți cu el, vă rog să—l dați pe mîna noastră. Să—l ungem noi pe dumnealui cu unsoare stricată.

Robotul rîse cu poftă și o luă la pas prin prăfăraie.

Pînă ce *Pegas* atinse viteza cosmică, eu am izbutit să primenesc unsoarea la toate animalele metalice: Orice s—ar spune, eram curios să văd ce fel de animale—roboli se prăsiseră pe această planetă. Iar cînd, două ceasuri mai tîrziu, Zelionîi aruncă o privire în laborator, era cît pe ce să leșine de uimire. Pe dușumeaua laboratorului alergau niște jivine mici pe roțile. Țipau care mai de care. se ciondăneau între ele și încercau să se cațere pe pereți. Jivinele erau cam hîde, dar aduceau întrucîtva cu șoarecii și pisicile. Se vede că atunci cînd le—au meșterit, roboții și—au adus aminte de pisicile și șoarecii adevărați.

Am vîrît animalele—roboți într—o cușcă de fier, dar uneori scăpau afară și fugăreau pe culoarele navei broasca—țestoasă de diamant.

Capitolul 14. GOANA DUPA LADY WINTER

Sistemul Meduzei se pierdea undeva într—unui din cele mai îndepărtate colțuri ale Galaxiei noastre. În jurul unei stele mari, cu lungi protuberante, aidoma unor plete răvășite, se învîrteau doar trei planete. Prima, aflată în imediata apropiere a stelei, era atît de încinsă, încît ne—am dumerit din capul locului că nu avem ce căuta acolo.

Am pornit—o în zbor spre cea de—a doua.

Ne întâmpină o planetă pustie, sumbră. Razele soarelui se răsfrîngeau în luciul albastrui al stîncilor, în oglinzile de asfalt ale lacurilor, în trunchiurile rare și desfrunzite ale copacilor. Peste întinderea astrului sufla vîntul cel veșnic nepotolit.

—Ei, cum e ? I—am întrebat pe guraliv. Asta—i planeta aceea sau nu ?

Guralivul își înclină capul într—o parte și nu răspunse nimic.

—Tăticule, sări Alisa de la locul ei, apropiindu—se de hubloul din salon, tu nu știi să vorbești cu el. Guralivului îi e frică de tine.

—Dar de tine nu ?

—Află că de mine nu se teme nici un animal, spuse fiică—mea. Ținea în brațe o pisică metalică pe roțile, care tot da s—o lingă pe nas cu limba ei rece, plină de unsoare. Guralivule scump, fii bun și ne spune dacă pe această planetă ți—ai lăsat stăpînul ?

Pasărea ascultă cu luare—aminte vorbele Alisei și răspunse cu glasul celui de Al Doilea căpitan.

—Ferește—te de miraje ! Nu te încrede în ele ! Dar privește cu multă băgare de seamă !

—Ei poftim, ce pasăre năîngă ai ! m—am înfuriat eu. O întrebi de planetă și ea vorbește de miraje !

—Rămîne de văzut, făcu Alisa.

Afară începu să plouă. O ploaie domoală, dar care, din pricina vîntului, bătea pieziș, biciuind bordajul *Pegasului*. Pînă și o simplă privire asupra acestei planete avea darul de a te indispuce. Curînd se așternură umbrele unei înserări lungi, apăsătoare.

—E clar, spuse Poloskov. Să mergem la masă și la culcare. Că, oricum, nu mai putem ieși azi afară din navă.

După cină, Alisa își trimise pisoii metalici în cușcă, luă de pe poliță o carte și se așeză să citească pe canapeluța din salon. Eu m—am dus — a cîta oară ! — s—o caut pe neastîmpărata broasca—țestoasă de diamant, să nu facă cine știe ce poznă. Cît despre Poloskov și Zelionii, se duseră și ei să—și vadă de treburile lor.

Trecură astfel vreo două—trei ceasuri. Am revenit în salon. Alisa stătea acolo și citea. în încăperea era confortabil, cald și deosebit de plăcut, mai ales că afară vuia același vînt nepotolit, chiar dacă ploaia contenise.

M—am apropiat de hublou și am privit prin semiîntunericul din jur. Spre platoul pe care poposisem își trimiteau cu zgîrcenie lumina două mari discuri de lună. Deodată, am încremenit de uimire.

Dintr—o vîlcea se apropia cu pași rari de nava noastră o ceată de oameni. Erau oameni ca toți oamenii, fără scafandre spațiale, dar îmbrăcați în niște straie bizare. Înaintau discutînd cu aprindere și, pare—se, nici nu observaseră nava.

—Alisa, ia vino și privește, am chemat—o eu în șoaptă.

Fiică—mea lăsă iute cartea pe canapea și veni fuguța la mine.

Oamenii se apropiaseră destul de mult, astfel încît puteam distinge că sînt îmbrăcați în niște pieptare; pe cap purtau pălării cu boruri largi, iar peste pieptare — pelerine largi și scurte. Patru erau bărbați, în urma lor venea agale, în silă parcă, o femeie cu pieptănătura înfoiată și cu o rochie largă și lungă pînă la pămînt. Bărbații vorbeau cu însuflețire între ei. Femeia tăcea.

—Alisa, nu—i o halucinație ? am întrebat—o eu, nevenindu—mi să—mi cred ochilor.

—Nu, răspunse fiică—mea. Să nu—i sperii. Eu îi cunosc.

—Seleznev ! tună pe neașteptate difuzorul chiar deasupra urechii mele. Seleznev, tu nu dormi ?

Am recunoscut glasul lui Poloskov.

—Unde ești ? am întrebat eu.

—La postul de comandă. Mă uit afară prin hublou. Tu pricepi ceva din toate astea ?

—Mă uit și eu și nu pricep nimic, i—am răspuns. De unde să fie aici oameni ?

—Ba, eu, una, pricep, o auzii pe Alisa. Eu îi cunosc pe acești oameni.

M—am întors spre ea. Oare nu aiurează ?

—Se poate, tăticule, să nu—i recunoști ? se miră Alisa. Mă rog, pe femeie probabil că ai uitat—o. dar pe omul acela, al doilea din dreapta, trebuie să—l știi !

—Nici pomeneală ! Spune odată, nu mă mai fierbe ! i—am răspuns eu.

—Al doilea din dreapta e Porthos, mă lămuri Alisa. Observi, s—a înclinat spre d'Artagnan, ascultă ce—i spune el. Se vede că au hotărât totuși s—o execute pe lady Winter.

—Cine mai e și lady Winter ? ! am țipat eu. Simt că—mi ies din minți ! De unde a apărut aici Porthos ?

—Nu știu, spuse Alisa. Dar ei sînt. Mușchetarii regelui. Dacă ar fi fost ofițerii cardinalului, i—am fi deosebit imediat.

—Auzi, Poloskov ? am întrebat eu.

—Aud, rosti Poloskov netulburat. Cred că Alisa are perfectă dreptate. Dacă ar fi fost ofițerii cardinalului, i—am fi deosebit imediat de mușchetarii regelui.

Între timp, cei patru mușchetari se apropiară de navă. Mi—am lipit nasul de hublou, să văd ce aveau să facă mai departe. Mușchetarii se opriră locului și unul dintre ei, Aramis mi se pare, o mîndrețe de bărbat cu mustăcioară, schiță un gest galant cu mîna, invitînd—o pe lady Winter să treacă înainte.

—Grozav de interesant ! făcu Alisa, săltîndu—se pe vîrfuri, ca să poată vedea mai bine. Sînt curioasă să știu dacă au s—o execute sau nu ? Tu cum gîndești, tăticle ?

—Eu, unul, nu mai gîndesc defel, i—am răspuns. Poloskov, poate că ar trebui să coborîm scara.

Și—n clipa aceea mușchetarii porniră mai departe, croindu—și drum prin pereții navei, și dispărură din vedere.

—Văd că trec prin pereți, se auzi glasul pierdut al lui Poloskov.

Greu se putea găsi ceva care să—l uimească pe căpitan. Văzuse la viața lui lucruri înzecit mai multe decît îi este dat să vadă unui om de rînd de—a lungul întregii sale vieți. Nu—l speriau nici Micul dragon, nici bulele de pe Jela, nici pirații cosmici. Dar să—i vadă trecînd prin pereții *Pegasului* pe mușchetarii maiestății—sale, una ca asta nu mai pomenise nicicînd.

—Să fie oare șiăștia niște călători în timp. cum erau cei de pe Șeșineru ? am întrebat eu.

Alisa se duse în cealaltă parte a salonului și se uită afară prin hubloul de—acolo.

—Iată—i, rosti ea. Întocmai cum m—am gîndit eu. Ei au trecut prin pereții navei fără ca măcar să bage de seamă.

M—am repezit și eu la celălalt hublou. Într—adevăr, mușchetarii ieșiseră din navă și se îndepărtau ca și cînd nimic nu s—ar fi întîmplat, în timp ce spadele lor străluceau sub razele celor două discuri selenare. Ocoliră o stîncă și dispărură într—o văgăună . . .

—Să mergem la postul de comandă, i—am spus Alisei. De—acolo se vede mai bine.

—Să mergem, încuviință ea, apucînd de pe canapea cartea din care citise întreaga seară. Se intitula „Cei trei mușchetari”.

Ceva—ceva începu să mi se limpezească în minte.

—Dă cartea încoace, i—am spus Alisei.

Am deschis—o din mers. Și se nimeri să fie tocmai poza în care era înfățișat unul dintre mușchetari — d'Artagnan, cu pelerină și spadă.

Cînd am dat buzna în incinta postului de comandă. Poloskov, care stătea lîngă hubloul cel mare, ridică mîna și ne îmbie să ne apropiem.

Afară, în mijlocul platoului, se înălța un mestecăn subțirel, cu frunzele tremurînd în bătaia vîntului, parcă însuflețite. În jurul mestecănelului creștea iarbă, iar jos, chiar la rădăcina lui, se putea distinge pălăria mare a unei pitărci.

—Priveliștea asta mi se pare cunoscută, glăsuî Poloskov îngîndurat. Am mai văzut—o undeva.

—Știu eu unde, sări Alisa. E ilustrata cea mai îndrăgită a lui nenea Zelionîi. Se află în cabina dumnealui, deasupra patului. Se uită mereu la ea și recită cu glas tare niște versuri: „Ram după ram isca—n văzduh un verde zvon...”.

—Astea—s miraje, hotărî Poloskov.

—Da—a, am confirmat și eu. Sînt miraje, firește. Așadar, guralivul n—a greșit atunci cînd, cu glasul celui de Al Doilea căpitan, ne—a spus să ne ferim de miraje. Dar cine anume și cu ce scop le produce ? Cui să—i datorăm oare noi această rarisimă distracție ?

Mestecănelul se topi în beznă, iar dinspre versantul îndepărtat al muntelui prinse a înainta spre navă o stranie procesiune. O adunătură de oameni, fiksieni, ființe de pe planete și stele necunoscute nouă, roboți, jivine. Cohorta mirajelor împresură nava. ca și cînd nici n—ar fi observat—o. Făpturile

străbăteau prin ea, se topeau în văzduh, se dedublau, treceau unele prin altele.

—Tăticule, hai să ne uităm la ele mai de aproape, îmi propuse Alisa.

—Las' că se vede și de—aici, m—am împotrivit eu. Și—apoi habar n—avem de caracteristicile lor. Dacă dumnealor nu sînt chiar atît de imateriale precum par ?!

Am stat îndelung și—am urmărit cu privirea procesiunea mirajelor, iar cînd platoul deveni pustiu, Alisa începu din nou să se milogească:

—Hai, tăticule, hai să coborîm un pic, că doar nu—i tîrziu. Poftim, uită—te, a rămas numai un singur miraj — d'Artagnan.

Și într—adevăr, în vîlceaua pustie se ivi singuraticul mușchetar și, abordînd o mină îngîndurată, prinse a se plimba încoace și încolo nu departe de navă.

—Duceți—vă, spuse atunci Poloskov. Numai să nu vă îndepărtați prea mult. Eu am să vă supraveghez de aici, pentru orice eventualitate.

Ca întotdeauna, căpitanul îmi ghicise dorința. Voiam și eu, firește, și încă nespuse de mult, să mă uit mai de aproape la mirajele acelea. Un singur lucru însă mă neliniștea: să nu i se întîmple ceva Alisei. Dar să plec fără ea, ar fi însemnat să ne supărăm pentru multă vreme. În afară de asta, Alisa pretindea că mirajele sînt ale ei; și pe bună dreptate, căci tocmai ea fusese aceea care—i recunoscuse mai întîi pe cei trei mușchetari.

Am coborît pe scara navei jos, pe platou. Preajma era cu desăvîrșire pustie. D'Artagnan dispăruse din vedere.

—Să așteptăm puțin, spuse Alisa. Ele au să revină, probabil.

M—am apropiat de locul în care, pînă mai adineaori, se înălțase mestecănul. Pe pămînt zăceau doar pietricele ovale — nici un firicel de iarbă, nici o frunză măcar.

—Privește, tăticule, cine vine, mă vesti Alisa. Ce zici de asta ?

Am ridicat capul și—am tresărit. Din față veneam chiar eu, cu Alisa de mîină. Numai că amîndoi eram fără scafandre spațiale, cu papuci de casă în picioare și, după toate aparențele, nu simțeam cîtuși de puțin nevoie de aer.

Alisa se repezi spre ea însăși.

—Stai ! am țipat eu. Unde—ai plecat ?

Dar Alisa apucase să ajungă la dublura ei și, în goana mare, trecu prin miraj, se—mpiedică de—o piatră și căzu în genunchi. Mirajul se destramă pe dată. Pînă am ajuns eu să—i vin în ajutor, apărui un alt miraj. Înainta cu repeziciune spre Alisa, vrînd parcă s—o înhațe. De astă dată însă năluca avea înfățișarea doctorului Verhovțev. Pălăria îi era trasă peste ochi. iar umerii ascuțiți și înguști — săltați pînă la sfîrcul urechilor.

Am izbutit la iuțeală să mă interpun între miraj și fiică—mea, apărînd—o, întrucît nu eram deloc sigur că Verhovțev e doar un miraj.

Dar doctorul n—o observă pe Alisa. Se prelinse chiar pe lîngă noi. cu un zîmbet pe buze, ca și cînd ar fi zărit în față pe cineva. M—am uitat în urmă—i. Spre el venea grăsanul în costum negru de piele. Își întinseră unul altuia brațele, și—apropiară capetele și prinseră a discuta cu aprindere.

Alisa se ridică de jos și mă luă de mîină.

—Pe planeta asta nu poți păstra nici un secret, spuse Alisa. În schimb, știm acum că Verhovțev și grăsanul se cunosc între ei și că nu degeaba ne—au rugat și unul, și altul să le dăm guralivul.

Cele două miraje discutau mutește, în timp ce din cealaltă parte se apropia de noi un al treilea miraj, înfățișarea imaginii celor trei căpitani. Dar nu pe aceea dăltuită—n piatră, pe care o văzusem pe Planeta celor Trei Căpitani, ci figurile lor absolut autentice. În uniforma albastră a flotei cosmice. Căpitanii se opriră în loc, se prinseră de mîini, parcă și—ar fi luat rămas bun. Și, ca la un semn, se topiră în văzduh, pierind din vedere. În locul celor trei, se ivi pe platou unul singur. Al Doilea. Înalt, subțiratec, cu nasul coroiat. Stătea mohorît. cugetînd parcă la ceva. Pe umărul său trona un guraliv. Căpitanul aruncă o privire spre vale și o luă iute spre un alt miraj iscat la orizont. Era o navă cosmică de culoare albastră, la bordul căreia se afla încrustat cu pietre prețioase un pescăruș mare, vinețiu.

Se topiră și aceste miraje. Dispărură și Verhovțev, și grăsanul.

—Niciodată n—am mai văzut o navă așa de frumoasă, făcu Alisa.

Iar în căștile mele răsună glasul lui Poloskov.

—Ascultă profesore, ți—a mai fost dat vreodată să vezi o navă atât de frumoasă ? Asta—i probabil *Pescărușul albastru*, nava celui de Al Doilea căpitan.

—Sigur că da, sări de colo Alisa. Poate că el se ascunde pe undeva pe—aci. Va trebui să—l căutăm.

Acolo la orizont, unde se profila silueta *Pescărușului albastru*, se aprinse o lumină vie. Sub ochii noștri nava se ridică în spațiu, deasupra planetei.

—Și—a luat zborul mirajul tău, spuse Zelionîi. S—a întâmplat întocmai precum gîndeam eu.

—Da, se poate că *Pescărușul albastru* și—a luat zborul de pe aceste tărîmuri, încuviință Poloskov.

M—am aplecat asupra locului unde căzuse Alisa, pe cînd fugea spre dublurile noastre. M—am aplecat, deoarece mă uimise un anume lucru: două pietricele ovale se uniră deodată din rosturile lor și prinseră a se rostogoli încetișor, minate parcă din urmă de careva. Totuși în preajmă nu se afla țipenie. Pînă și vîntul se potolise. Am întins mîna ca să culeg o pietricică dintr—alea. dar ea își spori viteza, ducîndu—se de—a dura mai departe. Și, pe neașteptate, din pietricică începu să răsără un miraj. Ceșo la început, străveziu, se preschimbă mai apoi în lady Winter. Femeia o luă la fugă spre măguri, aranjîndu—și din mers poalele rochiei înfoiate.

—N—ai să pleci, am spus eu cu glas tare. E așa cum am gîndit. Minuni nu există !

Am făcut un salt înainte, vrînd parcă s—o prind pe milady. în clipa cînd am căzut în locul unde se aflase ea, mirajul dispăruse. Sub mîinile mele zăcea o pietricică ovală.

—Ce—i cu tine ? se miră Alisa. De ce alergi după milady ?

—Am și prins—o, i—am spus eu. Zelionîi surise:

—Ai vrut, dar nu ți—a mers. Milady a dumitale a dispărut fără urmă.

—E—n mîinile mele. I—am asigurat eu. Uite, mă—ntorc acum pe navă și vă explic totul.

Ajuns în salon, am pus pietricica pe masă, dimpreună cu alte cinci aidoma ei, pe care le adunasem în drum spre navă. Pietricelele stăteau neclintite, în rînd. Erau pietre ca toate pietrele, de mărimea unui cartof, ba chiar și prin forma lor aduceau cu cartoful.

—Îngăduiți—mi să vi—i prezint pe locuitorii acestei planete, am spus eu.

—Ființe vii ?! se miră Zelionîi. Nu mi—aș fi închipuit una ca asta niciodată!

—Ba mai au și o particularitate foarte interesantă. Pot crea iluzii optice — copii ale oamenilor, lucrurilor, și nu numai ale celor pe care le—a fost dat să—i vadă, cum ar fi, de pildă, cei trei căpitani sau doctorul Verhovțev, dar sînt în stare să și perceapă chipuri care trăiesc în imaginația oamenilor. Iată un exemplu: Alisa, citind „Cei trei mușchetari”, se uita la pozele din carte, imaginîndu—și cum trebuiau să arate mușchetarii, și în felul acesta i—am văzut noi. Ce zici, Alisa, sînt întocmai cum ți i—ai închipuit tu ?

—Întocmai așa, răspunse Alisa.

—De ce pietricelele de—aici au nevoie de miraje și cum anume le creează, lucrul acesta rămîne deocamdată o enigmă.

—Poate că o fac pur și simplu din plictiseală, își dădu cu părerea Alisa. Stau pe pămîntul acesta pustiu și se plictisesc. Așa că orice vizitator, orice musafir reprezintă pentru ele o minunată delectare.

—Tot ce se poate, am aprobat—o eu. Și acum, ce facem ? Rămînem aici să ne continuăm investigațiile, sau ne luăm zborul spre cealaltă planetă ?

—Eu am impresia că cea de—a treia planetă e și mai interesantă, spuse Poloskov. M—am uitat pe fotografii și—am constatat că acolo există vegetație, aer și apă.

În momentul acela una din pietricele luă chipul celui de Al Doilea căpitan. Vestitul astronaut se uită la noi cu tristețe. Iar guralivul rosti cu glasul căpitanului:

—Vei face investigații pe planeta—trei. Vei face investigații pe planeta—trei.

—Ei, ați văzut ? spuse Alisa.

Și, fără a mai zăbovi, ne luarăm zborul spre cea de—a treia planetă din sistemul Meduzei.

Patru sori se roteau cu repeziciune pe deasupra acestei planete, noaptea o învăluia doar arareori, și nu izbuteai nicicum să ghicești, fără un complicat calcul prealabil, în ce moment va coborî brusc întunericul; doar un scurt răstimp se îngîna ziua cu noaptea și peste cuprinsul planetei se așternea bezna. Trecea astfel vreo jumătate de ceas, uneori chiar mai puțin și un soare nou se ridica iute deasupra tufişurilor ghimpoase și cît ai clipi ajungea de—a rostogolul în înaltul cerului.

Planeta era toată numai păduri și desișuri. La poli pădurile erau pipernicite, cu rămurișul aproape lipit de pămînt, pe cînd la tropice atingeau înălțimi neverosimile.

Pentru un biolog aceste tărîmuri constituiau un adevărat paradis. Și cîte altele nu se mai aflau aici ! Oceanele colcăiau de pești, meduze, viermi, șerpi de mare, pădurile gemeau de jivine de tot soiul, de fluturi cu aripi de cîte un metru lungime, iar ceva mai sus, peste steiurile de stîncă și peste colinele cu panta dulce zburătăceau fel și fel de păsări.

—Aici vom face o haltă mare, am declarat eu de cum am coborît cu nava pe culmea unui deal năpădit de tufişuri. Fauna de pe această singură planetă ar ajunge berechet pentru cincizeci de grădini zoologice.

—Foarte bine, spuse Poloskov. Cu acest prilej o să punem și noi nava la punct.

—Da, însă mai întîi să—l găsim pe Al Doilea căpitan, propuse Alisa. Eu sînt convinsă că se află pe—aici pe undeva.

—Numai să n—o pornești de una singură în căutarea lui, am prevenit—o eu. Planeta—i plină de fiare extrem de periculoase.

—Bine, dar eu sînt împăratul naturii, făcu ea.

—Așa e, nimic de zis, numai că fiarele habar n—au de asta. Ele sînt analfabete.

—Și—atunci, cum o să—l găsim pe Al Doilea căpitan ? întrebă Alisa.

—Primul lucru pe care—l vom face, vom lansa în spațiu, deasupra planetei, un cercetaș mecanic, un căutător de metale, îi spuse Poloskov.

—Da' de ce ?

—El se va roti în jurul planetei pe o orbită joasă și, imediat ce va descoperi urme de metale ce se folosesc în construcția navelor cosmice, ne va da de știre.

—Și o să se rotească mult ?

—O să—i cam trebuiască vreo două săptămîni ca să investigheze planeta de la un capăt la altul.

—Vai, ce mult !

—Între timp, tu ai să—mi dai o mîină de ajutor. Ție ți se încredințează sarcina de a hrăni animalele, i—am spus eu.

—Și udatul boschețelor, adăugă Alisa. Că altfel, o iau cu toții la sănătoasa.

În clipa aceea năpîrstocul de boscheței se și strecură pe ușă în salon și, plin de sfială, se opri în prag. Clătîindu—și ușurel crenguțele și, îngînîindu—și cîntecul, se căznea să ne dea de înțeles că vrea compot.

—Ei poftim, sări de colo mecanicul Zelionîi, îți place cum i—ai răsfățat ?! Asta—i opera ta. Acuși—acuși au să înceapă să și muște! Hai, dă—i mai iute compot și ducă—se—n plata Domnului.

A doua zi, ne—am sculat cu noaptea—n cap. Poloskov se apucă să pregătească pentru lansare cercetașul, iar eu să încarc în autoșeniletă plasele și camera de luat vederi.

Eram atît de absorbiți de treburile noastre, încît am scăpat totalmente din vedere momentul în care avea să—și facă apariția pasărea Krok. Am observat numai cum asupra mea se prăvălește o umbră, iar în urechi îmi răsună un plesnet puternic de aripi, ce—mi aminti de zbuciumarea unor pînze de corabie.

—La pămînt! strigă Poloskov. M—am trîntit în iarbă.

Chiar deasupra capului meu se ciocniră niște gheare, și pasărea Krok, dînd greș, săgeta în văzduh, ca să se năpustească din nou asupra mea.

Abia atunci am putut—o observa acătărea.

Era o creatură uriașă, de dimensiunile unui avion obișnuit de pasageri. Avea niște aripi înguste și lungi, o coadă scurtă și un plisc ascuțit și coroiat, ca ghearele unei macarale. Pasărea schiță un mic rotocol în văzduh și, aidoma unui bombardier în picaj, porni săgeată în jos.

Am încercat să mă furișez, tîrîș, dar mi—am dat seama că n—am să izbutesc.

Strângînd din ochi, mi—am încheștat mâinile pe roata autoșeniletei. O clipă mai târziu răsună o împușcătură.

Pesemne că mecanicul Zelionîi izbutise să dea fuga pînă la trapă cu pistolul și să țintească pasărea în momentul în care aceasta se afla doar la vreo trei metri de mine.

Pasărea se înalță în văzduh cu un țipăt jalnic. Alături de mine se prăbuși o pană de a ei. Lungă de vreun metru și atît de tare, că se înfipse cu capătul în pămînt uscat și pătrunse într—însul ca paloșul unui voinic din basme.

Am smuls pana și i—am arătat—o Alisei.

—Ia aminte, i—am spus, stăpînul acestei pene e mînios foc și vrea să înhațe pe careva dintre noi, să aibă ce înfuleca la cină. Pricepi ce vreau să spun ?

—Pricep. Da' autoșenileta n—o poate înhăța, așa—i ?

—N—o poate.

—Atunci am să merg cu tine în autoșenileta.

—Nu—nu, fetiço. Tu trebuie să rămîi, i—am spus Alisei. Eu plec acum în recunoaștere și mă întorc pe la prînz. Iar ceilalți membri ai echipajului, în afară de tine, sînt ocupați. Nu are cine să pregătească nici măcar hrana animalelor, să le astîmpere foamea. Și apoi, nu uita că paingul—țesător—troglodit mai are doar un pic de lină.

—Bine, tăticule, rămîn, fu de acord Alisa.

—Ei, cum stăm cu cercetașul mecanic ? I—am întrebat pe Poloskov, în timp ce mă așezam în autoșenileta.

—Nu pricep de ce nu merge, răspunse el. Nu mi—a făcut niciodată nazuri, iar acum nu vrea și pace.

Autoșenileta o porni încetîșor printre tufișuri, legănîndu—se la hîrtoape și lunecînd ușor de pe coline în vale. Tufișurile se răzlețeau înaintea ei și se—nfrățeau din nou în urmă—i. Mă gîndeam ce bine ar fi dacă am putea prinde pasărea aceea. În Palaputra i se spunea pasărea Krok. Voiam nespun să pun mina pe un asemenea monstru pentru grădina noastră zoologică, dar mi—am dat seama că ar fi puțin probabil s—o putem transporta cu *Pegasul*. Ar fi cu totul altceva dacă i—am descoperi cuibul și am lua cu noi niște puișori. Cuibul ei trebuie să fie undeva sus, pe stînci, căci nici un arbore n—ar putea susține povara unui lăcaș ca al păsării Krok.

Am cîrmit—o spre munții din depărtare. La un moment dat îmi tăie calea un cortegiu de șopîrle galbene, cu picioare lungi. În frunte înainta repejor, cu pași mărunți, șopîrila cea mai înaltă, iar în urma ei — celelalte, mai mici. . . Am numărat douăzeci și trei de bucăți. Ultima era micuță de tot. Aș fi putut s—o prind, dar n—am făcut—o; trebuia mai întîi să iei seama cu ce se hrănesc, altminteri n—aveai cum s—o transporti pînă pe Pămînt.

Sus în țării, deasupra capului meu, zbura pasărea Krok. Se îndrepta spre munții din zare. Mai mult ca sigur că își avea cuibul chiar acolo.

Am lansat plasa automată și am prins cu ea un fluture albastru, mare de vreun metru. În vreme ce eu mînuiam manipularele, spre a narcotiza fluturele și a—l vîrî în portbagajul autoșeniletei, astfel încît să nu—i vatăm aripile, ecranul videofonului se luminează și pe el apăru chipul răvășit al lui Poloskov.

—Ascultă, rosti el, am lansat cercetașul.

—Foarte bine. i—am spus eu. Așteaptă puțin să pun și eu bine fluturele.

—Dar s—a întrerupt legătura cu el.

—Cu cercetașul mecanic ?

—Cu el. Una ca asta încă nu mi s—a mai întîmplat. Am verificat totul cu de—amănuntul. La trei minute după lansare a amuțit.

—Va trebui să te îmbarci în șalupă, să—l ajungi din urmă și să—l repari, i—am spus eu așezînd fluturele într—un container.

—Tocmai asta și voiam să—ți comunic. Eu plec în căutarea lui, iar tu întoarce—te la navă. Să știi că nu—mi prea place planeta asta.

—N—ai dreptate, dragul meu. E o planetă grozavă. Sînt încîntat că am nimerit aici.

—Dar dacă Al Doilea căpitan și—a aflat, într—adevăr, tocmai aici sfîrșitul ?

—Crezi una ca asta ?

—Nu știi ce să mai cred. Dar dacă totuși un căpitan atît, de încercat și—a putut afla moartea aici,

rezultă că planeta asta ascunde o primejdie cumplită, pe care noi nici n—o bănuim.

—Dar poate că s—au blocat motoarele. Asta se întâmplă și la cele mai perfecționate astronave. Sau poate că asupra căpitanului s—a năpustit vreun monstru de pe aici. De pildă, pasărea Krok. Ai văzut ce plisc avea ?

—Am văzut, firește.

Și Poloskov închise videofonul.

Asupra mea mai trecu în zbor o pasăre spre munții din zare. Mi—am întipărit în minte direcția zborului ei. Nu mai aveam nici un dubiu că acolo își avea cuibul. Trebuia neapărat s—o iau din loc. Amurgul se lăsase pe neașteptate. Am făcut calea întoarsă spre navă.

Parcînd autoșenileta chiar lîngă scară, am urcat pe întuneric treptele și m—am dus la postul de comandă. Voiam să știu, în primul rînd, unde sînt și ce fac însoțitorii mei. Zelionii se afla în sala mașinilor și descînta acolo aparatele. Alisa îmi răspunse din cabina ei. Îmi spuse că citește. Atunci am luat legătura cu Poloskov.

—Ei, cum îți merg treburile ? am întrebat.

—L—am reperat pe cercetașul nostru, răspunse el. Peste puțin îl ajung din urmă. Să lași deschisă stația de radio.

M—am așezat lîngă hublou și ascultam cum bolborosește Poloskov de unul singur, gonind prin spațiu după cercetașul mecanic. Scurta noapte planetară luă sfîrșit. Am îmbrățișat cu privirea depărtările, pădurile și munții, încercînd să schitez în minte drumul pe care aveam să—l parcurg a doua zi. Voi lua—o pe firul pîrîiașului acela, apoi mă voi cățăra pe coline . . . Va trebui s—o iau cu mine și pe Alisa. În autoșenileta e în afara oricărui pericol.

—L—am prins, îmi comunică Poloskov. L—am apucat cu ghearele automate și acum o pornesc spre navă.

În clipa aceea am dat cu ochii de Alisa care ieșise afară, pe platformă, în fața *Pegasului*. Pășea cu băgare de seamă, în vîrfurile picioarelor; se uită la hublouri, dar nu mă observă.

Afară era răcoare și ea își pusese pe deasupra salopeta cea galbenă, pufoasă. Se vede că avea de gînd să meargă undeva departe. Dar cel mai uimitor era faptul că, înaintea ei, defila țănoș prin iarbă guralivul. Alisa îl legase cu un lăntșor lung, al cărui capăt îl ținea în mînă. Îi spuse ceva guralivului și acesta se ridică în văzduh. Puțin cîte puțin, Alisa slobozea lăntșorul ca să nu tulbure zborul păsării. Bătînd din aripi, guralivul o porni spre pădure într—un zbor lent, de parcă înțelegea că fetița nu poate să zboare.

Abia în acel moment m—am dezmeticit.

Am apăsat butonul difuzorului și—am strigat de au răsunat pădurile din jur:

—Alisa, ți—ai ieșit din minți !? întoarce—te imediat !

Și, înspăimîntat de faptul că ar putea să nu—mi dea ascultare, am luat—o la fugă pe scară în jos, ca s—o ajung din urmă și s—o aduc pe navă.

Cînd m—am apropiat de trapă, Alisa se și afla la marginea pădurii.

Pe deasupra ei se rotea uriașa pasăre Krok.

—Alisa ! am răcnit eu.

Fiică—mea însă era departe și nu—mi auzi glasul. Și n—aveam nici o armă, nimic la îndemînă. Ce să mă fac ?!

Nemaiștiind de mine, am pornit—o valvîrtej pe scară în jos.

Alisa observă pasărea ce se apropia de pămînt și de spaimă scăpă din mînă capătul lăntugului. Înspăimîntat și el, guralivul se avîntă spre arborii din apropiere.

În timp ce alergam spre Alisa, am văzut cum pasărea Krok își slobozi ghearele albe, apucă de jos mîgîldeața aceea galbenă și pufoasă și, luîndu—și avînt, țîșni spre tării.

Alegam cu ochii țintă la pasărea care se înălța în văzduh, micșorîndu—se tot mai mult, și—mi agitam neputincios brațele . . .

După vreo zece minute. Poloskov se ivi din zbor în preajma *Pegasului*. Între timp, eu și cu Zelionii ne și pregătisem spre a porni pe urmele monstrului. Pusesem în acest sens în funcțiune șalupa cea mică.

—Încotro ? se miră Poloskov.

- Krok ne—a răpit—o pe Alisa ! strigă Zelionîi. Și amuți; copleșit de amărăciune, își pierduse glasul.
- Saltă aici ! îmi porunci Poloskov, apropiind șalupa de sol.
- Am făcut un salt, m—am apucat cu mâinile de marginea trapei deschise și am sărit în cabină.
- În aceeași clipă Poloskov luă înălțime.
- Încotro a zburat ? întrebă el cu glas tare, acoperind zgomotul motorului.
- În partea aceea, spre munți, i—am răspuns eu. Se pare că acolo își are cuibul.
- Am ajuns în apropierea munților în câteva minute. Dar n—a fost deloc simplu să dăm de cuibul păsării. Mii de stînci, semănînd între ele ca două picături de apă, își înălțau în inima platoului vîrfurile ascuțite, astfel că am fost nevoiți să ne rotim mai mult de un ceas pe deasupra lor, fără nici un rezultat. Și cu fiecare clipă care trecea, aveam tot mai puține șanse de a o găsi pe Alisa în viață.
- Dar tocmai atunci ne veni în ajutor însăși pasărea Krok. Pornise în zbor pe deasupra stîncilor.
- După ea ! am strigat eu.
- Ai răbdare, îmi spuse Poloskov. Dacă o speriem, nu ne mai arată drumul spre cuib.
- Căpitanul încetini mersul șalupei, astfel că încremenisem în văzduh deasupra stîncilor. Pasărea zbura spre creștetul unui munte la care noi nu izbutiserăm încă să ajungem. Se opri acolo, își strînse aripile și se lăsă în jos. Fără a mai zăbovi, Poloskov porni în direcția muntelui, luînd treptat înălțime.
- De cum ne—am apropiat de creastă, am văzut țîș—nind în văzduh cinci sau șase păsări. Luaseră șalupa noastră drept un nemaiîntîlnit dușman zburător. Și toate cîte erau se năpustiră cutezătoare asupra noastră, făcîndu—l pe Poloskov să—și reamintească figurile pilotajului acrobatic, pentru a evita ciocnirea cu păsările Krok înverșunate.
- Uite și cuibul, colo ! rosti Poloskov. M—am lipit strîns de hublou.
- Pe versantul abrupt al muntelui se desenau cercurile întunecate ale cuiburilor. Închipuie din pietroaie și vreascuri, cuiburile erau lipite pe ieșinduri de stîncă, deasupra prăpastiei.
- În timp ce coboram, am putut observa că în unele cuiburi stau păsări cu aripile larg desfășurate, adăpostind pesemne puii sau ouăle de ochiul dușmanului.
- Ia te uită, am zis eu.
- Într—unui din cuiburi am zărit ceva de culoare galbenă.
- Aidoma unei făpturi vii, șalupa se repezi spre cuibul acela. Și cu asemenea viteză, încît păsările rămaseră mult în urmă.
- Nu, asta nu—i Alisa, spuse Poloskov. Sînt pui de pasăre.
- Și într—adevăr, în cuib se aflau trei pui acoperiți de puf. Văzîndu—ne, își căsکارă larg pliscurile corioate. Una din păsări săgeta în picaj pe lîngă noi, ajunse la cuib și—l acoperi cu aripile ei.
- Ia—o mai în sus, i—am spus căpitanului.
- Dar imediat dădurăm cu ochii de altă pasăre. Se apropie în zbor de creasta muntelui ducînd în clonț un pește cît toate zilele.
- După ea ! am strigat, eu.
- Pasărea nu ne observă. Coborî din văzduh în cuibul cel mai îndepărtat.
- Și în același cuib, așezată între doi pușori, stătea Alisa. De la distanță aducea și ea cu un pui de pasăre, iar asta se datora costumașului pufos și de culoare galbenă.
- La vederea mamei lor, pușorii își căsکارă ciocurile, dar pasărea îi adusese peștele Alisei și încerca să i—l vîre în gură. Alisa se ferea din răspuseri, dar pasărea era de neînduplecat.
- Poloskov izbucni într—un hohot de rîs.
- Ce—i cu tine ? l—am întrebat nedezipindu—mi ochii de la priveliștea aceea atît de stranie.
- Constat că pe Alisa n—o paște nici o primejdie, îmi răspunse el rîzînd. Au luat—o drept pui de pasăre și i—au prescris regim de supraalimentație.
- Poloskov avea dreptate. Costumașul pufos cu care era îmbrăcată îi fusese Alisei salvator.
- Pluteam în văzduh deasupra cuibului. Poloskov coborî scara și Alisa urcă în șalupă, în vreme ce eu mă străduiam să alung păsările cu grenade și petarde somnifere.
- Ce—ar fi să capturăm și un pui ? întrebă Poloskov cu același zîmbet pe buze.
- Data viitoare, i—am răspuns. Cum te simți, Alisa ?
- Binișor, răspunse ea.

Era toată plină de solzi de pește, în rest — absolut teafără și nevătămată.

—Doar la început m—am cam speriat. Pe urmă, după ce am ajuns în cuib, m—am simțit chiar în largul meu. Stam cu puișorii și ne încălzeam unul de altul. Atîta numai că pasărea cea mare voia neapărat să mănînc. îmi da ghes întocmai ca bunica: „Hai, mai ia o linguriță de grișuleț”.

Poloskov făcea haz, întrebînd—o pe Alisa dacă n—a învățat cumva să zboare sau poate că vrea să se întoarcă la părinții ei adoptivi.

—Ia spune—mi de ce ai ieșit din navă ? am întrebat—o pe un ton sever, după ce m—am mai liniștit întrucîtva.

—M—am dus să—l caut pe Al Doilea căpitan.

—Cum adică ?

—Mi—a ajuns la ureche că cercetașul lui Poloskov funcționează prost. Iar ca să stăm aici cu mîna în sîn două săptămîni, nu se poate. Și atunci m—am gîndit că guralivul ar putea să—și amintească drumul care duce spre locul unde a auzit glasul celui de Al

Doilea căpitan. L—am rugat să—mi arate drumul și el a pornit—o în zbor.

—Dar de ce nu ți—ai cerut voie ?

—Mi—ai fi dat ?

—Bineînțeles că nu. Și—apoi, nu există nici urmă de Al Doilea căpitan pe aici. Așa că uită—l, fetițo.

—Nu există ? întrebă Alisa. Ba există. El e—aici. Păcat numai că a zburat guralivul. Altfel am fi dat de căpitan în doi timpi și trei mișcări.

—Ce ți—a mai trecut prin minte, dragă ?

—Uite ce am găsit eu în cuib, răspunse Alisa, scoțînd din buzunar un ciob dintr—o farfurioară de porțelan cu o inscripție aurită: „... rusul albastru”. *Pescărușul albastru*, așa—i ? mă întrebă ea. Poate că nu—ți vine a crede?

—Ia dă—l încoace, o rugă Poloskov. Văd că ai un noroc nemaipomenit!

—Nu mai spune, i—o întoarce Alisa. Din pricina ciobulețului ăstaia am fost nevoită să zbor în ghearele păsării Krok. Tu ai zburat vreodată așa ?

—Nu, zîmbi Poloskov.

—Ciobulețul ăsta chiar ea mi l—a dat. Probabil că acolo, în cuib, asta—i o jucărie pentru puișori. Și pasărea mi l—a dat ca să mă joc.

Am rămas pe gînduri. Alisa avea dreptate. Se vede că *Pescărușul albastru* se află, într—adevăr, pe această planetă. Dar cum să dăm de el ?

—Ce s—a întîmplat cu cercetașul ? l—am întrebat pe Poloskov. N—ai apucat încă să verifici ?

—Ciudat lucru, cineva a spart indicatorul detectorului de metale.

—L—a spart ?

—Singur nu se putea sparge, mecanismul acestui indicator se află chiar în centrul cercetașului.

—Și ce—i de făcut ? m—am întrebat eu cu glas tare.

Am aterizat în fața *Pegasului* și am ieșit într—o poiană să iscodim cu luare—aminte cerul — nu trecea cumva—n zbor pasărea Krok ?

—Iată—l și pe guraliv, strigă Alisa.

Atunci am observat chiar sub nasul meu. coborînd din văzduh lăntugul cel subțirel.

Dintr—un arbore își luă zborul guralivul și prinse a se roti deasupra noastră, îndemnîndu—ne parcă să—l însoțim în căutarea căpitanului.

Capitolul 16. FLORILE—OGLINDA

Alisa apucă lăntugul de care era legat guralivul. Pasărea nu schiță nici un gest de împotrivire, ca și cînd ar fi înțeles ce anume vrea de la ea. Plutea încetîșor pe deasupra tufișurilor, iar cînd se întîmpla ca noi să rămînem puțin în urmă, se înălța un pic mai sus și plana în văzduh așteptîndu—ne. Înaintam destul de greu, dat fiindcă nu mai fusese nimeni înaintea noastră pe această planetă, ca să ne croiască poteci. Am fost nevoiți să sărim peste tulpini de arbori putrede, să ne strecurăm printre liane și spini, să

trecem peste șuvoaie cu unde repezi.

Șopîrle galbene pe ditamai picioroange țîșneau de sub cioturi și o luau la goană cu țipăt, avertizîndu—i pe locuitorii pădurii că vin făpturi necunoscute.

Am ajuns apoi într—o poiană, năpădită de flori albe, răpitoare. Florile clefăiau tare, înfulecînd fluturi și albine și se întindeau spre noi, apucîndu—ne cu petalele de picioare. N—aveau însă putere să muște încălțările noastre și din pricina asta se înversunau și chiar începeau să mîrîie. Dincolo de crîngul acela se deschise altă poiană. Aici florile erau de culoare roșie. Dar se dovedeau a fi extrem de curioase: cum ne—am arătat de după arbori, toate petalele s—au întors spre noi. parcă urmărindu—ne cu privirea și adulmecîndu—ne. Deasupra poienitei se auzi un șopot.

—Sînt niște bîrfitoare fără pereche, spuse Alisa. De—acum și pînă—n seară au să—și spună una alteia despre felul cum eram noi îmbrăcați și cum înaintam prin pădure.

Și multă vreme după aceea auzirăm șușotirea și murmurul acelor atît de curioase flori.

Ne aflam, așadar, pe o planetă a florilor. În timpul zilei avurăm prilejul să întîlnim flori care se războiau între ele, sau care, la vederea noastră, se piteau sub pămînt, flori care săreau dintr—un loc într—altul, fluturîndu—și prin văzduh rădăcinile lor lungi, precum și multe flori, albastre, roșii, verzi, albe, galbene, castanii și cu picățele. Unele creșteau pe pămînt, altele în pomi sau tufișuri, altele pe stînci, în apă sau pluteau agale în văzduh.

Preț de două ceasuri am tot alergat după guraliv. Istoviți la culme, i—am strigat în cele din urmă păsării:

—Oprește—te. Trebuie să ne mai și odihnim. Ne—am adăpostit la umbra unui arbore vînjos, ca să nu ne observe pasărea Krok ce se rotea prin văzduh. Guralivul se așeză pe o creangă, deasupra noastră, și, ca de obicei, prinse a moțai.

Era o zburătoare leneșă și ori de cîte ori tăcea mîlc sau stătea locului fără nici o treabă, moțăia.

Poloskov se așeză jos, cu spinarea rezemată de trunchi, și întrebă cu bănuială în glas:

—Dacă guralivului i—a venit pur și simplu chef să se plimbe nițel ?

—Nici pomeneală ! se burzului Alisa. Decît să pornim la drum cu asemenea idee, mai bine să/he întoarcem de unde am plecat.

Pe neașteptate, soarele scăpată dincolo de crestele copacilor și se înstăpîni, pentru scurt timp, noaptea. Cerul se împînzi ca prin farmec de stele.

—Uitați—vă, se mișcă o stea, spuse Alisa.

—O fi vreun asteroid, mi—am dat eu cu părerea.

—Sau o navă, făcu Alisa.

—De unde navă pe aici ?

Steaua dispăru îndărătul arborilor. După vreo cinci minute, se revărsă de ziuă. De astă dată prinseră a se înălța pe boltă, din trei părți simultan, trei discuri solare, răspîndind nespūsă lumină și căldură, întreaga preajmă se umplu de zumzetul albinelor și de țîrîitul greierilor.

—E timpul s—o pornim iar la drum, spuse Poloskov, ridicîndu—se. Guralivul ne—ndeamnă să—I urmăm mai departe.

—Înainte ! țipă guralivul cu glasul Primului căpitan, înainte, și—apoi vom vedea ce—om mai face. După care adăugă cu alt glas, complet schimbat: „Să lupți, să scormonești, să nu te dai bătut pînă ce nu răzbești, obișnuia să spună vestitul căpitan Scott".

—Vezi, tăticle, făcu Alisa, el ne îmbărbătează. Peste puțin timp ajungem.

Nu împărtășeam defel entuziasmul Alisei. Știam dinainte ce priveliște avea să ni se înfățișeze în clipa cînd guralivul ne—ar fi călăuzit, într—adevăr, la locul în care ajunsese cu nava lui Al Doilea căpitan: un morman de sfărîmături încolăcite de liane și năpădite de flori — rămășițele navei *Pescărușul albastru*. Iar din căpitan n—a mai rămas, probabil, nici urmă. Și, cu toate astea, pășeam cuminte după Poloskov.

Ne strecurarăm prin desiș încă vreun ceas și jumătate; deodată guralivul zvîcni în văzduh, vrînd parcă astfel să încerce dacă nu se rupe cumva lăntugul.

—Ține minte locul acesta ! strigă el de sus. Ține minte locul acesta, căpitane !

Apoi i se schimbă glasul și, de—acolo din înălțime, ajunseră la noi următoarele cuvinte:

—Nu lăsați pasărea ! Puneți mîna pe ea ! Să nu vă scape vie din mîna !

—Pe cine o fi imitînd ? întrebă Alisa.

—Habar n—am, răspunse Poloskov. Poate că pe Verhovțev.

În vremea asta guralivul căuta ceva.

—Lasă lăntîșorul din mîna, i—am spus Alisei. Ea mă ascultă îndată. Guralivul se avîntă și mai sus, pînă ce se văzu ca un punct printre vâlătucii norilor, apoi veni în jos, ca o piatră.

—A descoperit locul, zise Poloskov.

Dar în clipa aceea ne—am dat seama că guralivul e urmărit de pasărea Krok.

—Trage ! i—am strigat lui Poloskov. Căpitanul nostru apucă pistolul și trase fără să ochească. Pasărea Krok, care aproape că ajunsese din urmă guralivul, scoase un șuiier puternic. Am avut impresia că—și va pierde echilibrul și se va prăbuși, dar ea izbuti să se mențină în aer și pluti încet pe deasupra pădurii.

Plecarăm în fugă spre locul unde părea că se lăsase din zbor guralivul. În spatele unor tufișuri zărirăm o poiană inundată de verdeață. Coline înalte, pe care creșteau arbori cu tulpinile groase ca niște poloboace, o împrejmuiau de pretutindeni. Guralivul însă nu se zărea nicăieri.

Ne oprirăm la marginea poienii. Creștea acolo o iarbă scundă, iar jur împrejur, parcă răsădite anume de cineva, se legănav niște flori ciudate. Petale scurte și lătărețe, cu reflexe metalice, încingeau mijlocul florilor, rotund și mare cît o farfurie. Aceste așa—zise farfuriile nu erau decît niște oglinzi convexe, în fiecare din ele reflectîndu—se întreaga poiană. Florile aveau tulpini scunde, groase și lipsite de frunze.

—Nu te apropia de ele, Alisa, am prevenit—o pe fiică—mea. Ar putea să fie otrăvitoare.

—Ba nu, zise Alisa, nu cred să fie. Uită—te și tu. Și—ntr—adevăr, văzurăm chiar atunci țîșnind dintre tufe un animal mic cît un iepure. Animalul țopăi pînă în dreptul uneia din florile acelea și se uită în oglindă. Apoi, tot atît de calm, ca și cînd nici nu ne—ar fi zărit, se piti la loc printre tufe.

—Cred că la mijloc e o greșeală, zise Poloskov. Nu se observă nici urmă de navă. O fi dat greș guralivul.

—Sau poate noi, i—am spus eu. Am luat—o la goană după el, ca niște copii.

M—am gîndit cît de lung ne va fi drumul la întoarcere. Am fi putut, desigur, să—l chemăm pe Zelionî — ar fi venit cu șalupa sau cu autoșenileta — dar nu voiam să lăsăm nava nesupravegheată.

Alisa se duse pînă—n mijlocul poienii, se uită primprejur, apoi se apropie de—o floare. Floarea își răsuci ușor oglinda, ca și cînd ar fi vrut ca fata să se uite într—însa.

—Hai să luăm cîteva cu noi, propuse Alisa.

—De acord, am dat eu din cap.

Între timp, Poloskov scoase din buzunar detectorul de metale portativ și străbătu cu el întreaga poiană. Aparatul nu emise însă nici un semnal.

—Asta înseamnă că nava pe care o căutăm nu se află aici și nici n—a fost vreodată, zise în cele din urmă căpitanul. E cazul să facem calea întoarsă.

Înainte de a pleca din poiană, am cules un mănunchi de flori—oglină. Mănunchiul era greu, alcătuit parcă din flori de piatră. Îl duserăm cu toții pe rînd, ba la un moment dat am vrut să și arunc o parte din flori, însă Alisa ținu morțiș să păstrăm mănunchiul întreg.

La navă am ajuns abia trăgîndu—ne sufletul. Din fericire, nu se petrecuse nimic deosebit în lipsa noastră.

—Ei, cum e ? ne întrebă Zelionî. De bună seamă că v—ați dus degeaba.

—Absolut degeaba, zise Poloskov, lepădîndu—și ghetele și lungindu—se pe canapeaua din salon.

Între timp, Alisa aduse de undeva două glastre mari și turnă în ele apă proaspătă pentru ca florile—oglină să nu se veștejească.

—Într—adevăr, am dat și eu glas, nici urmă de navă. În afară de asta, am pierdut și guralivul. S—ar putea să fi nimerit în ghearele păsării Krok.

—Nu—i nimic, zise Poloskov, mîine dimineață am să repar căutătorul de metale și nu vom pleca de pe planeta asta pînă ce nu—l vom găsi pe Al Doilea căpitan.

În clipa aceea, mă lovi ceva, tare de tot, peste picioare. Aplecîndu—mă, mi—am dat seama că era broasca—țestoasă de diamant.

—Cum a ajuns aici ? l—am întrebat, surprins, pe Zelionîi. Doar am încuiat—o în seif.

—Păi, a zgrepțânat și a tot bătut în ușă, zise mecanicul, că mi s—a făcut milă de ea și i—am dat drumul. Dar ce—i cu florile astea atît de ciudate pe care le—ai adus ?

—Sînt flori—oglinză, l—am lămurit eu. Zelionîi se duse la unul din mănunchiuri.

—Flori—oglinză, zici ? rosti el cu îndoială în glas.

—Exact. Ce te miră ?

—Păi mă uit în ele, dar văd cu totul altceva, zise el nedumerit.

Întorcîndu—mi privirea în partea aceea, mi—am dat seama că omul avea perfectă dreptate: în oglinzile

dintre petale nu apărea nicidecum chipul lui, ci al Alisei. Ba în spatele ei se mai zăreau alte două siluete micuțe. Uimit, m—am văzut pe mine și pe Poloskov, doar că nu ne aflam în salonul navei, ci acolo în poiana rotundă.

—Curios ! am exclamat eu. Asta înseamnă că, atît timp cît sînt în viață, florile din poiană oglesc și memorează imaginile, ca și cînd le—ar fotografia.

Poc—poc—poc ! răsună deodată prin salon. Poloskov sări de pe canapea și alergă la unul din hublouri.

De cealaltă parte a geamului sta agățat guralivul nostru și bătea în el cu pliscurile, să ne atragă atenția.

—Ce pasăre inteligentă ! am exclamat eu. Stai că—ți deschidem îndată!

Cele două pliscuri ale guralivului se deschideau și se închideau întruna. Ne vorbea ceva, dar prin peretele gros al navei nu puteam desluși nimic.

Cînd am ajuns la trapa navei și am deschis—o, guralivul mă și aștepta acolo. Pătrunse repede înăuntru și se duse glonț spre salon. L—am urmat și eu. Pasărea avea un zbor nesigur, apoi coborî pe dușumea și își văzu mai departe de drum, cu pas șchiopătat. Poloskov deschise ușa salonului și, zărind guralivul, îi zise:

—Ai pățit—o, sărmane, rău de tot !

—Nu mai am putere să rezist ! îi răspunse pasărea, vorbind cam anapoda. Oare are să—mi vină curînd în ajutor ?

—Asta—i glasul celui de Al Doilea căpitan! exclamă Alisa. Guralivul a dat ochii cu Al Doilea căpitan!

—Draga mea, i—am spus eu, dar vorbele astea le—ar fi putut rosti căpitanul acum patru ani. Doar știi prea bine ce memorie nemaipomenită au guralivii.

—Ba nu, zise Alisa. Sînt convinsă că l—a văzut chiar astăzi pe Al Doilea căpitan. Să mergem iute înapoi în poiană.

—Oricînd, numai nu acum, ripostă Poloskov. Dacă pînă și mie mi—au amortit picioarele, ce să mai zic de tine, un copil! Cred că ești de zece ori mai ostenită ca mine. Și—apoi, pe unde am umblat noi adineaori, nici vorbă nu poate fi de căpitan. Un nasture de s—ar fi aflat pe—o rază de zece metri în jurul nostru, și tot l—ar fi dibuit detectorul de metale.

—Asta înseamnă că trebuia să mergem cu zece metri mai încolo, zise cu încăpățînire fiică—mea. Și dacă voi nu vreți să mergeți, am să mă duc eu singură.

—Mai întîi ai să te duci la culcare, i—am spus pe un ton sever. Pe urmă vom merge cu toții acolo. N—am hotărît oare că nu plecăm de pe planeta asta pînă ce nu—l găsim pe Al Doilea căpitan ? . . . Sau, în orice caz, pînă nu ne convingem definitiv că el nu se află aici ?

Capitolul 17. PRIVIM ÎN TRECUT

Nu era prea simplu să—ți duci viața pe o asemenea planetă. Cînd ne—am trezit a doua zi dimineața, cronometrul navei indica ora opt fix, afară însă începuse a se lăsa amurgul: curînd avea să se aștearnă din nou una din nopțile acelea atît de scurte. Într—adevăr, cît timp dură micul nostru dejun, noaptea se și sfîrși, iar dincolo de hublouri mijiră zorile.

Curînd, raze strălucitoare inundară salonul, iar Alisa, aruncînd o privire spre florile—oglinză așezate

în glastre, exclamă cu surprindere:

—Ia te uită: nu mă mai văd deloc ! într—adevăr, în oglinzile care doar cu o seară în urmă înfățișaseră chipul fiică—mi, nu se mai zărea decât poiana aceea cu totul pustie. Apoi, încet, încet, în timp ce stăteam toți cu ochii la flori, poiana dinaintea noastră se pierdu și ea în noapte: de bună seamă o învăluiseră amurgul. Uitându—ne la oglinzile întunecate ale florilor, m—am pomenit spunînd:

—Florile astea sînt, într—adevăr, stranii: sînt flori—foto.

Peste puțin, în oglinzile lor se luminează iar de ziuă. Uitasem și de mîncare. Nici unul dintre noi nu—și putea lua ochii de la priveliștea aceea cu adevărat feerică. Ne—am dat seama că, treptat, florile fotografiaseră moment cu moment absolut tot ce se petrecuse în poiană. Iar acum ne arătau nouă imaginile înregistrate.

—Cît timp or fi trăind florile astea ? gîndi cu glas tare Poloskov.

—Probabil că numai cîteva zile, am presupus eu. Ca toate florile.

Chiar în clipa aceea însă zărirăm în oglinzi imaginea animalului mic cît un iepure, pe care îl întîlnisem în poiană. Sări dintre tufe și dădu fuga la flori, în adîncul oglinzilor încă nu se făcuse ziuă, de aceea nu deslușirăm chiar de la început că mișcările lui aveau ceva neobișnuit.

—Uitați—vă ! strigă Alisa. Sare cu spatele înainte! într—adevăr, animalul se apropia de flori mergînd de—a—ndăratelea. Pe urmă, poposind nițel înaintea lor, reveni la tufe în același mod atît de straniu.

—E stricat aparatul de proiecție, rîse Alisa. Cîrpacilor ! Puneți altă peliculă !

—Ba nu, zise Poloskov. Nu—i stricat nicidecum aparatul. Florile astea nu sînt oglinzi obișnuite, ci oglinzi fotografice. Ele pot face operația asta numai dacă pe luciul lor cresc mereu alte și alte straturi. Niște straturi foarte—foarte subțiri. Milioane de straturi. N—apucă unul să se fixeze pe oglindă că—l și acoperă altul. Și așa mai departe. Iar cînd floarea e retezată, straturile nu mai pot crește în continuare. Dimpotrivă, încep a se jupui. Tot așa: unul cîte unul. Noi vedem și de astă dată ceea ce a văzut oglinda, însă în sens invers. Ca și cînd pelicula ar fi derulată înapoi. E clar ?

—S—ar putea să ai dreptate, am spus eu. În orice caz, e o floare deosebit de interesantă. Să știți însă că e timpul să ne gătim de drum. Am să—l rog pe Poloskov să pregătească de zbor cercetașul, iar eu, pînă una—alta, am să plec cu autoșenileta, să mai dau o raită prin poiană: poate oi găsi totuși vreun rest din epava *Pescărușului albastru*.

—Vin și eu, tăticule, zise Alisa. Luăm și guralivul cu noi.

—Bine, bine.

Am coborît să pregătesc de drum autoșenileta. Alisa rămase în salon. Îi plăcuse nespuse de mult să vadă „filmul” rulat de—a—ndăratelea.

—Alisa ! am strigat—o pornind motorul. Ești gata ?

—Vine imediat ! dădu glas Alisa. Stai un pic ! Dar peste o clipă mă strigă:

—Tăticule, vino—ncoace ! Repede ! Altfel nu—i mai vezi !

Din trei salturi am și fost sus, la gura trapei, și—am năvălit în salon. Alisa sta tot așa, în dreptul florilor.

—Privește ! îmi spuse, auzindu—mi pașii.

În toate oglinzile din jur se vedea acum o singură imagine: în mijlocul poienii stăteau două persoane: un grăsan îmbrăcat într—un costum de piele, iar lîngă el — doctorul Verhovțev. De după tufe răsărea prova ascuțită a unei nave cosmice rapide.

Cei doi bărbați păreau că discută cu aprindere. Pe urmă, mergînd și ei de—a—ndăratelea, se depărtară, pierind din vedere.

—Or mai fi și acum pe undeva, prin apropiere, zise Alisa. Nu și—au dat seama defel că florile din jur ar putea să le trădeze prezența.

—Cred că ai dreptate, am rostit eu, gînditor. Dar de ce ? De ce ?

—Ce „de ce” ?

—Cred că nici ei nu știu unde se află căpitanul. Altminteri, ce rost ar fi avut să—l urmărească pe guraliv ?

—Poate că l—au luat pe căpitan prizonier, iar acum se tem că lucrul ăsta să nu se afle. L—or fi prins, l—or fi vîrît la închisoare, iar guralivul le—o fi scăpat. De aceea i—a și apucat frica.

—Pentru ce să—l vîre pe căpitan la închisoare. Astea—s fantezii, fetiço !

—Și—atunci ai să lași totul baltă ?

—Nicidecum. A sta cu mîinile—n sîn e cea mai deșartă îndeletnicire.

M—am aplecat spre microfonul de alături, am apăsât pe buton și—am spus:

—Poloskov și Zelionîi, atenție ! în urmă cu cîteva clipe Alisa și cu mine am zărit în oglinda florilor pe grăsan stînd de vorbă cu Verhovțev. Asta înseamnă că cei doi au sosit aici cel puțin cu o zi înaintea noastră. Au zburat cu o navă rapidă. Aș vrea să știu ce părere aveți despre treaba asta. Recepție.

—Eu cred că Al Doilea căpitan se află pe planeta asta, zise Poloskov.

—Iar eu cred că ar fi bine s—o luăm din loc, și asta cît mai repede, rosti Zelionîi. Nu sîntem decît trei la număr, iar nava noastră nu e cîtuși de puțin la adăpost de vreo agresiune. Trebuie să pornim cît mai grabnic spre o planetă locuită, iar de acolo să luăm legătură cu Pămîntul sau cu planeta Fiks. De pe oricare din aceste planete poate pleca încoace o navă a serviciului de securitate galactică. Cei de acolo pot face față mult mai bine decît noi unor situații imprevizibile.

Că Zelionîi vorbise cu multă înțelepciune, nu aveam nici o îndoială. Dar știam totodată că îi place să exagereze greutățile și pericolele, de aceea am ripostat:

—Deocamdată, nu ne amenință nici un fel de agresiune. Deși va trebui, desigur, să ne luăm anumite măsuri de apărare.

—Ai dreptate, interveni Poloskov. Nici eu n—am de gînd să plec așa, hodoronc—tronc. Mai întîi va trebui să facem tot ce ne stă în putință ca să—i venim în ajutor celui de Al Doilea căpitan.

—Just, spuse Alisa.

—Sînt de—a dreptul uimit, se auzi glasul lui Zelionîi. După felul în care vorbiți, s—ar putea crede că mă socotiți un fricos. Iar eu, de fapt, mă străduiesc să fiu rațional. Doar avem la bord un copil și niște animale lipsite de apărare. Rămînînd aici, s—ar putea întîmpla să nu—i fim nici căpitanului ăluia de vreun ajutor și să dăm și noi de belea. Totuși, în cazul cînd comandantul nostru va hotărî că trebuie să rămînem pe loc, vă asigur că voi lupta și eu pînă la ultimul cartuș.

—Sper că lucrurile nu vor merge atît de departe, am obiectat eu. Ne—am abătut pe aici ca să aflăm dacă nu s—a întîmplat cumva vreo nenorocire cu unul din cei trei căpitani. Nu vrem să atacăm pe nimeni și nici nu dorim să facem cuiva vreun rău.

—Iar eu nu sînt deloc un copil lipsit de apărare, observă Alisa. Și—acum, ce facem, nu mergem în poiană ?

—Ai răbdare, i—am spus. Să ne mai uităm nițel în oglinzi.

Dar acolo nu se mai petrecea nimic deosebit. Așa stînd lucrurile, m—am urcat cu Alisa în autoșenileta și am plecat să dăm un nou ocol poienii.

În spatele colinelor am descoperit doar urmele aterizării unei nave cosmice. Văpăile motoarelor de frînare arseră jur împrejur iarba, iar o potecă abia vizibilă ducea printre tufe spre poiana din apropiere.

Revenind la navă către ora prînzului, l—am găsit pe Zelionîi în salon. Sta gînditor înaintea florilor—oglinză și se trăgea de barba lui cea roșcată. În cealaltă mîna ținea o vibrolamă.

—Ce—i cu dumneata, Zelionîi ? l—am întrebat eu cu nedumerire.

—Stau și mă gîndesc, îmi răspunse.

Oglinzile înfățișau imaginea unei zile calme și însorite.

—Stau și mă gîndesc, repetă mecanicul, oare cît de mult or fi trăind florile astea ?

—Vreo cîteva zile, mi—am dat eu cu părerea.

—Dar dacă trăiesc mai mult ? Cîțiva ani, de exemplu ? Poate că—n felul ăsta izbutesc să memoreze evenimentele care se petrec în jurul lor în toată această perioadă. Privește și dumneata cît de groase sînt oglinzile: au cel puțin șase centimetri fiecare. Și—apoi, sînt și foarte dense. În cele patruzeci și opt de ore de cînd le—am adus aici, nu s—au subțiat deloc. Spune—mi, Alisa: mi—ai da voie să—i fac uneia dintre ele o mică operație ?

—Bineînțeles, îi zise fiică—mea, pricepînd pe loc despre ce—i vorba.

Zelionîi luă o floare, o duse în laborator și, fixînd—o de masă cu niște cleme, se pregăti pentru o operație de mare finețe.

—Am să—i desprind dintr—o dată un strat de un centimetru, ne spuse el.

—Stai nițel, l—am oprit eu. Cred că ar fi bine să începi cu un strat mai subțire: s—ar putea întâmpla ca treaba să nu—ți reușească.

Zelionîi îmi urmă sfatul și puse în priză vibrolama. Indicatorul nostru, alb acum de curiozitate, ieși dintr—un ungher și veni mai aproape, pășind rar cu picioarele lui cît niște bețigașe. Boschețeei se foiră și ei în cușcă: își închipuiră, se vede. că avem de gînd să le dăm compot. Paingul—țesător—troglodit încetă și el să mai lucreze la fular.

Un strat subțire și transparent, ca o foiță de celofan, se detașă de suprafața oglinzii. Zelionîi îl scoase cu precauție și—l așeză pe masă.

Cîteva secunde oglinda rămase complet întunecată, dar tocmai în clipa cînd m—am gîndit că operația eșuase, suprafața i se lumineă brusc. De data aceasta se reflecta într—însa o zi sumbră, cu vînt puternic.

—Perfect ! exclamă Alisa. Acum să mergem și mai departe în trecut!

—Bine, dar cum vom calcula zilele? am cugetat eu cu glas tare. Doar nu știm ce grosime are stratul care se formează într—un răstimp de douăzeci și patru de ore.

Zelionîi însă nu mă mai asculta. Vîrî din nou lama în marginea oglinzii și încercă să ridice dintr—o dată un strat gros de vreo jumătate de centimetru.

Porțiunea desprinsă se încovoie. Schimbîndu—și de nerăbdare culorile ca un semafor la o intersecție animată, indicatorul nu se mai putu stăpîni și își vîrî nasul lung și subțire drept sub cotul lui Zelionîi.

—Ei poftim ! se supără acesta. Mai poate omul lucra cînd îi stau toți în coastă ?

—A făcut—o fără să vrea, îi luă Alisa apărarea indicatorului. E și el curios să vadă operația.

—Toată lumea e curioasă, ripostă Zelionîi. în asemenea condiții însă, eu nu mai pot garanta nimic.

—Hai, dă—i drumul mai departe, l—am rugat eu. Lucrînd cu aceeași precauție, Zelionîi desprinse stratul de pe suprafața oglinzii.

—Parcă—i un geam de hublou, observă el. Doar că—i flexibil.

Ne aplecarăm cu toții asupra oglinzii întunecate, care ajunsese acum ceva mai subțire.

Încetul cu încetul fața ei se limpezi din nou. Oglindea și acum aceeași poiană. Iarba însă era veștedă, tufele golașe, iar frunzele care mai rămăseseră agățate de ramuri se îngălbeniseră. Nici un fluture, nici o albină: totul era trist și sumbru. Din cerul înnorat se cerneau fulgi rari de ninsoare, dar nu izbuteau să acopere solul, ci se topeau repede pe firele ierbii.

—E toamnă, spuse Alisa.

—Da, e toamnă, confirmă Zelionîi. Apropie o lupă de suprafața oglinzii și ne spuse: cu ochiul liber nu prea poți desluși limpede, însă e foarte interesant să vezi cum apar fulgii de zăpadă pe tufe, ca să—și ia apoi zborul spre cer.

Ne uitarăm, pe rînd, la ninsoarea ce se cernea de—a—ndoaselea. Se uită pînă și indicatorul și, de uimire, se—nvăluie tot într—o culoare verde cum e salata.

—Cît timp să fi trecut aici de astă—toamnă ? mă—ntrebă Zelionîi.

—Avînd în vedere că acum sîntem în plină vară și că anul durează aici ceva mai mult de paisprezece luni pămîntene, înseamnă că de astă—toamnă a trecut aproape un an de—al nostru.

—Mda, făcu Zelionîi și scoase un micrometru din dulăpior. Prin urmare, vom putea stabili cu precizie cîți ani a împlinit această oglindă, iar apoi. . .

— . . . iar apoi, ce grosime să aibă stratul pe care—l vom desprinde ca să vedem cum arăta poiana cu patru ani în urmă. îi sfîrși Alisa fraza începută.

—Mai întîi, zise Zelionîi, vom da jos un strat care să măsoare ceva mai puțin de patru ani.

—Oare nu—i prea gros ? am întrebat eu. Căci e suficient să tăiem doar un pic mai mult, ca să scăpăm momentul în care Al Doilea căpitan s—a aflat în poiană.

—Chiar dacă îl scăpăm, n—o să fie nici o nenorocire, făcu Zelionîi, măsurînd pe muchea oglinzii grosimea dorită. Avem la îndemînă un mănunchi întreg de flori dintr—astea.

În timp ce mecanicul vorbea, am zărit—o cu coada ochiului pe broasca—țestoasă de diamant țopăind de zor spre ușa laboratorului. Ia te uită, fir—ar să fie de neastîmpărată, iar a izbutit să iasă din seif. Eram gata să mă reped după ea, dar m—am răzgîndit: mi—ar fi părut rău să scap momentul în care Zelionîi avea să scoată de pe suprafața oglinzii cei patru ani.

—Ei ? Cum merge ? răsună atunci din difuzor vocea lui Poloskov, care—și mai descînta și acum

cercetașul mecanic.

—Totul e în ordine, i—am răspuns.

—Atunci, plec chiar eu cu cercetașul ăsta. N—aş vrea să—l trimit de unul singur. Văd că motorul lui cam face nazuri.

—În timp ce—ai să cauți *Pescărușul albastru*, l—am avertizat eu, să nu uiți că pe planeta asta se mai poate afla încă o navă cosmică.

—Bine. N—am să uit.

—Și să lași deschisă linia de telecomunicații. În caz de ceva, iei imediat legătura cu noi.

—Axa s—o țin minte și pe asta.

—Poate că la înapoiere îți vom putea oferi o surpriză.

—Excelent ! Să știți însă că nu admit decît surprizele plăcute. Pe cele neplăcute nu le pot suferi.

Și Poloskov își luă zborul. Din difuzor se auzi limpede vîjîitul aparatului care se ridica în văzduh.

—Sînt gata, profesore, făcu Zelionîi. Mergem la noroc ?

Și, cu aceeași precauție, desprinsе un al treilea strat de pe suprafața oglinzii. De astă dată unul atît de gros, încît abia de—l putea ține în mînă. Petalele din jur căzuseră, astfel că pe masă nu se mai afla decît partea din mijloc a florii, rotundă și convexă, ca o farfurie.

Oglanda rămase îndelung întunecată, căci trecuseră cîțiva ani de cînd nu mai văzuse lumină.

Cînd, în sfîrșit, prinse a se încheaga o nouă imagine, ne dădurăm seamă că poiana pe care am întrezărit—o în luciul ei nu semăna deloc cu cea pe care o văzusem recent. Partea ei din mijloc, rotundă, crescută astăzi cu iarbă, arăta în oglindă cu totul altfel: era golașă, cenușie, aidoma capacului de beton al unui puț uriaș. Se putea vedea chiar o crăpătură circulară care despărțea acest capac de solul înconjurător.

—Ați văzut ! exclamă pe un ton triumfător Alisa. E o poiană cum mi—o doream eu !

—Atenție sporită, i—am spus lui Zelionîi. Totul acum e să nu tai prea mult în adîncime.

—Asta o știi și eu, se oțărî Zelionîi. Că doar n—oi fi copil.

Nu izbuti totuși să facă o tăietură precisă. În momentul decisiv al operației, indicatorul nostru, care, din pricina nerăbdării și a unei curiozități arzătoare, se făcuse tot numai picățele pe un fond deschis, aproape străveziu. Îl lovi din greșală peste cot. Vibrolama îi alunecă mecanicului din mînă și pătrunse adînc în masa oglinzii. Aceasta se frînse în două și căzu pe podea.

De rușine, indicatorul se înnegri și se făcu de două ori mai mic decît fusese. Ar fi preferat să fie omorît pe loc. Alerga de colo—colo prin laborator, încerca să—l mîngîie cu bețișoarele piciorușelor sale pe Zelionîi, care spumega de mînie, și, în cele din urmă, se azvîrli la podea, făcîndu—se negru ca tăciunele.

—Nu te necăji, încercă să—l consoleze Alisa. Asta i se poate întîmpla oricui. Știm doar că n—ai făcut—o dinadins. Apoi se întoarse spre Zelionîi, care îl mai suduia și acum cu foc pe bietul indicator, și—i spuse:

—Hai, nene Zelionîi, nu mai fi așa ! Doar știi cît de sensibili sînt indicatorii. El, de pildă, ar putea să moară de—atîta inimă rea.

—Ce—i drept, e drept, i—am întărit eu spusele. Și—apoi, mai avem un mănunchi întreg de flori—oglandă. N—ai spus—o chiar dumneata ?

—Bine, bine, se îmbuna Zelionîi. De fapt, era om de treabă și supărarea îi trecea repede. Îmi pare rău numai de timpul pierdut, urmă el. N—ar fi fost exclus ca peste un minut să fi dezlegat în fine enigma celui de Al Doilea căpitan.

Auzindu—i vorbele, indicatorul se chirci și mai mult.

Cu Zelionîi în frunte, revenirăm tustrei în salon. Indicatorul o luă și el pîș—pîș în urma noastră la fel de negru la chip, iar afurisiții de boscheți îi mai puneau și piedică, întinzîndu—și pe jos crenguțele.

Nici n—am apucat bine să intrăm în salon, că Zelionîi se opri în prag înmărmurit:

—Vai ! doar atît putu rosti.

Am aruncat o privire peste umărul lui. . .

Amîndouă glastrele zăceau trîntite pe dușumea, florile erau bucăți—bucățele, călcate în picioare parcă de—o forță vrăjmașă. Nu mai rămăsese întreagă nici o oglindă, iar petalele florilor erau împrăștiate prin toată încăperea.

În afară de asta, ne dispăruse și guralivul!

Capitolul 18. SPIONUL

Florile fuseseră distruse. Guralivul pierise fără urmă. Rămăsesem, cum s—ar zice, cu buzele umflate. Cum să—i mai vii în ajutor vestitului căpitan ?

Am întins mîna spre microfon și am luat legătură cu Poloskov.

—Ghenadi, i—am spus, s—au ivit aici niște complicații. Spune—mi, unde te afli ?

—Trec în zbor peste polul nord al planetei. Deocamdată nu am descoperit nimic. Dar voi ce—ați pățit?

—Acum n—aș avea timp să—ți povestesc cu de—amănuntul. Pot să—ți spun doar că prin intermediul florilor—oglină am aflat ce anume s—a petrecut aici, în urmă cu patru ani. Mai bine—zis, era cît pe ce s—o aflăm. Tocmai atunci cineva ne—a făcut zob toate florile. Așa că am avea nevoie de altele. Cît timp ți—ar trebui ca să ajungi în poiana aceea ?

—Vreo douăzeci de minute, zise Poloskov. Cam tot atît însă îmi trebuie pentru operația de coborîre.

—Atunci nu te mai osteni. Continuă—ți zborul.

—Nici nu mă gîndesc, zise Poloskov. Mă—ndrept îndată spre *Pegas*. Dacă a fost cineva în stare să ne spargă florile, înseamnă că ori pe navă, ori în preajma ei s—au pripășit niște dușmani. Vă rog să nu întreprindeți nimic în lipsa mea.

—Bine, am consimțit eu.

După ce am agățat microfonul la locul lui, Alisa îmi spuse:

—Hai să tragem o fugă în poiană.

—De ce ?

—Păi nu—ți dai seama ? Să culegem alte flori. Pesemne că taina lor e atît de importantă, încît. . .

—Bine, dar . . .

—Lăsați că mă duc eu cu autoșenileta, interveni Zelionîi. N—am să pățesc nimic. Desprind chiar acolo, pe loc, stratul de patru ani și vă comunic îndată rezultatul.

—Plec și eu cu Zelionîi ! sări Alisa.

—Stați, nu vă grăbiți ! am ripostat eu. Să—l așteptăm mai întîi pe Poloskov. El are la bord șalupa cu care putem ajunge în poiană mai repede decît cu autoșenileta. Și—apoi, nici nu e bine să ne îndepărtăm deocamdată unii de alții. Iar pînă la sosirea căpitanului ar trebui să cercetăm cum de—a putut să pătrundă în interiorul navei cel ce ne—a spart oglinzile.

Zicînd acestea, am ieșit pe coridor și m—am îndreptat spre trapă. Dacă aveam s—o găesc deschisă, însemna că răufăcătorul intrase pe acolo, făcuse boacăna și—apoi o ștersese. Treaba asta însă mi se părea puțin verosimilă. Cînd ar fi avut el răgazul să se strecoare în interiorul *Pegasului*, să dibuie drumul spre salon, cu scopul de a distruge florile ! Și—apoi, de ce a întreprins toate astea tocmai atunci cînd noi încercam să deslușim în oglindă perioada de—acum patru ani ? Cum de—a ghicit ? Urmînd acest fir logic, am ajuns la concluzia că ticălosul se ascunde fără doar și poate în interiorul navei și cunoaște foarte bine faptul că sîntem pe punctul de a dezlega taina celui de Al Doilea căpitan. Era cineva care văzuse cu ochii lui cu ce ne îndeletniceam noi. . . Dar cine să fie acela ? în laborator nu se afla nimeni în afară de Zelionîi, Alisa și de mine. Dacă, firește, nu—l punem la socoteală și pe indicator. Aha, indicatorul ! Oare nu el l—a înghiontit pe Zelionîi?. . . Dar nu, asta nu—i cu puțință. Deși—i o făptură extrem de sensibilă, indicatorul nu—i altceva decît un animal. Nu știe nimic, nici măcar să vorbească. Sau poate nu vrea ?

În clipa aceea am ajuns la trapă. Trapa era larg deschisă.

Toate ipotezele mele se făcură țandări. Și nici nu se putea altfel. Căci dacă aș fi stat să mă gîndesc doar un pic mai mult, mi—aș fi adus aminte, desigur, că indicatorul nu s—a îndepărtat nici o clipă de noi, și deci n—avea cum să spargă oglinzile din salon.

Trapa era larg deschisă, iar răufăcătorul necunoscut părăsise nava, răpindu—ni—l și pe neprețuitul nostru guraliv. Poate ultimul guraliv din lume.

Pajiștea dinaintea navei strălucea—n razele soarelui, tufele erau învăluite—n verdeață, iar păsările

cîntau pe întrecute. În jur — liniște și pace. Nici nu—ți venea să crezi că aici se petrec de fapt lucruri nu tocmai plăcute.

Mi—am înălțat ochii spre cer. N—o fi venind cumva Poloskov ? Nu, Poloskov încă nu se arătase. Doar colo sus, sus de tot, gata să atingă norii, se rotea încet pasărea Krok.

—Ajutor, căpitani ! am auzit deodată un glas cunoscut. Mereu înainte, c—apoi om vedea ce—om face !

—Unde ești, șuralivule ? am strigat eu. Ai nevoie de ajutor ? Stai că vin îndată !

—„Trei tanchiști voioși, se porni să cînte din tufe guralivul nostru cu vocea Primului căpitan, trei tovarăși veseli, echipaj al carului de luptă !”

Am dat fuga în direcția de unde venea glasul păsării, mi—am făcut loc printre tufe și, în clipa următoare, am dat cu ochii de guraliv. Acesta nu putea să zboare, întrucît o împingea din urmă cu unul din pliscuri, dînd—o de—a rostogolul, pe mătăhăloasa broască—țestoasă de diamant. Se ajuta în treaba asta și cu picioarele și cu aripile, iar din cel de—al doilea plisc îi țîșneau întruna cîntece sau strigăte de ajutor.

—Bravo ! I—am lăudat eu. Bravo, guralivule ! Că noi cam intrasem la gînduri: unde ai dispărut din nou ?

Guralivul își înălță cu mîndrie capul și își potrivea aripile pe spate. Părea mulțumit că își făcuse datoria. Am ridicat de jos broasca—țestoasă.

—Ești demn de toată lauda ! m—am adresat din nou guralivului. Ai văzut—o pe ștengărită asta că iar dă s—o șteargă și te—ai luat după ea, ai ajuns—o din urmă și ai adus—o acasă. Meriți pentru asta cel puțin cinci bucăți de zahăr.

Am pornit după aceea înapoi, spre navă. Guralivul pășea în urma mea țanțoș și plin de încîntare pentru fapta ce—o săvîrșise.

—Iar tu, prostuțo, i—am spus broaștei—țestoase, dacă mai faci dintr—astea, te rătăcești într—o bună zi și cine o să—ți mai poarte pe—aici de grijă ? Ai uitat oare că ești un animal rar și că aparții Grădinii zoologice din Moscova ? Ai uitat că n—ai voie să pleci nicăieri ? . . .

Chiar atunci am auzit deasupra mea filfitul unor aripi grele și în două salturi am și ajuns la trapă. Învătasem s—o recunosc pe pasărea Krok după zgomotul pe care—l stîrnea—n zborul ei. Guralivul o zbughi și el odată cu mine prin gura trapei în navă. Cît ai clipi, am închis după noi capacul și ne—am așezat pe dușumea să ne tragem sufletul, în timp ce pasărea

Krok începu să izbească în trapă cu pliscul său de fier.

Alisa și Zelionîi veniră spre noi de—a lungul culoarului. Erau îngrijorați, neștiind unde am dispărut. —Totul e bine cînd se termină cu bine, le—am spus. Aflați că guralivul nostru e o ființă extrem de deșteaptă. A văzut că pe broasca—țestoasă de diamant a apucat—o iarăși dorul de ducă, s—a luat după ea și a făcut—o să se întoarcă acasă. Iar dumneaei pesemne că s—a speriat zdravăn !

Broasca se zbătea lovind cu ghearele și încercînd să—mi scape din mîini.

—Cum o fi izbutit să iasă afară ? se miră Alisa. Trapa doar era închisă.

—Nu—i nimic de mirare, i—am spus. Cel care ne—a spart oglinzile o fi deschis și trapa.

—Da' de unde să fi avut el cheie ? Și, de fapt, unde a dispărut cheia electronică de la trapa *Pegasului* ? Doar sta mereu agățată în perete, acolo—n salon.

—Enigma asta n—ar putea—o dezlega nici măcar Sherlock Holmes, observă Zelionîi.

—Ba eu am s—o dezleg, spuse Alisa. Știu eu.

—Și ce anume știi ? am întrebat—o.

—Știu că dezlegarea enigmei e în mîinile tale. Mi—am privit mîinile. Țineam cu ele broasca—țestoasă.

—Nu pricep nimic, am rostit cu nedumerire.

—Nu vezi ce ține ea în gură ?

Capul broaștei sta pitit sub carapace, dar tot de—acolo se ițea, într—adevăr, capătul cheii noastre electronice. Am dat să—i scot cheia din gură. Broasca însă se împotrivi, ținînd—o din răspuțeri, astfel că a trebuit să depun un efort serios să i—o pot smulge. Chiar atunci din trupul broaștei—țestoase se auzi un țăcănit scurt, lăbuțele presărate cu diamante mici scăpară de sub carapace și rămaseră astfel,

spînzurînd fără vlagă.

—Ia dă—mi—o și mie puțin, făcu Zelionîi. Să văd ce hram poartă dumneaei.

Nepricepînd nici acum nimic, i—am întins mecanicului trupul lipsit de viață al broaștei și, cu gîndurile risipite, am agățat cheia la locul ei. Zelionîi așeză broasca pe masă, scoase din buzunarul salopetei o șurubelniță și, cercetînd cu luare—aminte, încercă să—i salte carapacea. În clipa următoare se auzi un pocnet ușor, carapacea săltă în sus ca un capac de cutie, de sub care ieșiră la iveală o sumedenie de elementîi, celule de memorie și baterii atomice; așadar, broșcuța noastră nu era altceva decît un robot în miniatură, executat cu o deosebită finețe.

—Acum e clar de ce era ea atît de zbenguită, spuse Alisa. Ba încerca să se strecoare în sala mașinilor, ba ne călca pe urme. Adu—ți aminte, tăticule, că, ori de cîte ori aveam de discutat lucruri importante, mereu ne împiedicam de ea.

—Asta—i o adevărată minune a tehnicii, spuse cu admirație Zelionîi. Uite aici un dispozitiv de emisie, ba chiar și un mic antigravitator . . .

—Prin urmare, grăsanul ne auzea fiecare cuvînt, am rostit eu.

—Aha, grăsanul ! Cum să nu ! se dumeri Alisa. Doar el ne—a dăruit—o.

—Iar mie mi—a fost oarecum să—l refuz.

A ținut atît de mult s—o ofere în dar grădinii noastre zoologice.

—Să zicem bogdaproste că n—a oferit grădinii zoologice o mină cu acțiune întîrziată, rosti morocănos Zelionîi. Broasca asta s—a dovedit a fi un adevărat spion printre noi. Stînd în laborator, a aflat că noi am descoperit o metodă de a privi în trecut și pe loc a primit ordinul de a ne împiedica s—o facem. Ca atare, ne—a spart toate florile care mai erau în salon. Și aș putea să pun rămășag că nici în poiană n—a mai rămas o floare întreagă. Stăpînii broaștei—țestoase și—au dat și ei toată silința . . .

—Așa e, zise Alisa. Iar la urmă ne—a umflat cheia electronică și — pe—aici ți—e drumul !

—Da, nimic de zis. Totuși noi avem un atu față de grăsan și de Verhovțev, am spus eu.

—Ce fel de atu ?

—Dumnealor nu știu dacă noi am izbutit să vedem ceva în oglinzile florilor sau nu.

—Nu asta—i lucrul cel mai important acum, spuse ZeMonîi.

—Dar care ?

—Cel mai important lucru e să stabilim de ce a plecat broasca—țestoasă de la bordul *Pegasului*.

—Și—a făcut treaba și a plecat, am presupus eu.

—Bine, dar ea nu ne trezise nici un fel de bănuială. Ar fi putut să rămînă lîngă noi în continuare și să transmită stăpînilor ei toate convorbirile noastre. Or ea, nici una, nici două, și—a luat vlea.

—Să fi fost oare mai necesară acum într—altă parte ?

—N—aș crede, clătină din cap Zelionîi. Tărășenia asta nu—mi place deloc. Mai degrabă cred că a instalat undeva prin navă o mină cu acțiune întîrziată, iar noi, în orice clipă, putem sări în aer. Împreună cu toate animalele noastre. De aceea propun să evacuăm neîntîrziat *Pegasul*.

—Stai, stai, l—am întrerupt pe Zelionîi. Dacă ar fi vrut să ne arunce în aer, nu crezi că ar fi putut—o face mai demult ?

Din coridor se auziră niște pași repezi și în salon intră grăbit Poloskov. Zări îndată broasca—țestoasă care sta desfăcută pe masă, astfel că nu mai avu nevoie de explicațiile noastre.

—Asta înseamnă că ei mai sînt aici, pe planetă, ne spuse îndată. Fără ordinul lor. broasca—țestoasă nu s—ar fi apucat să spargă oglinzile. Doar nu—i decît un robot.

—Tot ei i—au spus să instaleze mina, repetă Zelionîi, și—apoi să șteargă putina.

Ne uitarăm la Poloskov, așteptînd să—i auzim părerea.

—Prostii! spuse căpitanul.

—Atunci de ce a luat—o din loc ?

—Foarte simplu: să le ducă cheia electronică. La ce le—ar fi folosit cheia dacă nava ar fi sărit în aer ?

—La nimic, zise Alisa. Deștept e nenea căpitanul!

—Sînt un om cu resurse intelectuale obișnuite . . . făcu Poloskov.

— . . . iar noi, niște prostuți ! rîse Alisa. Trebuia să ne dea prin minte că broșcuța nu putea să pună aici

nici un fel de mină. Că ar fi avut mai întâi nevoie de timp ca s—o aducă, nu ?

—Și asta—i adevărat, încuviință Poloskov. Important însă este acum altceva. Atît grăsanul, cît și doctorul Verhovțev bănuiesc, de bună seamă, că noi am dezlegat enigma celui de Al Doilea căpitan și au hotărît să ne facă o vizită pe navă. Într—ascuns ori nu, asta n—o știu, cert este că trebuie să ne așteptăm la musafiri. Și, ca atare, să ne pregătim pentru a—i întâmpina.

—Bine, dar cum rămîne cu celelalte flori ? Că, de fapt, noi încă nu știm nimic.

Capitolul 19.UNDE—I PUȘTOAICA ?

Nu—i deloc simplu să ridici în aer o navă cosmică și s—o muți doar la cîțiva kilometri de locul în care stătuse anterior. E chiar mai greu decît să—ți iei zborul de pe o planetă. Și nu orice căpitan s—ar încumeta să facă o asemenea treabă.

Cu toate astea, Poloskov hotărî să mute *Pegasul* în poiana unde creșteau florile—ogîndă. În lăuntru navei eram la adăpost de orice primejdie și n—ar fi putut pătrunde nimeni fără încuviințarea noastră.

În timp ce căpitanul nostru sta să calculeze cît mai bine saltul *Pegasului*, noi ne împrăștiarăm prin încăperile navei, să punem la loc lucrurile răvășite între timp, să controlăm cuștile animalelor și să așezăm tacîmurile în dulap. Pe scurt, o jumătate de oră mai tîrziu, *Pegasul* era pregătit pentru a—și lua zborul.

Curînd, ne—am adunat la postul de comandă. Poloskov se așeză la tabloul de bord, eu pe locul ofițerului de navigație, iar Alisa — un pic mai în spate.

—Motoarele sînt gata de start ? întrebă Poloskov, aplecîndu—se spre microfon.

—Gata de start, îi răspunse Zelionîi din sala mașinilor.

Dar Poloskov nu mai apucă să zică „Start ! . . . ”

O dungă albă, incandescentă, brazdă cerul albastru. Chiar lîngă noi prinse să coboare o altă navă cosmică. Zguduitura produsă plecă arborii din jur și făcu pămîntul să se cutremure.

—Mai stai nițel, i se adresă Poloskov lui Zelionîi, privind prin hublou.

—Ce s—a mai întîmplat ? întrebă Zelionîi.

—Ne—au sosit vecinii.

—Care vecini ?

—Încă nu știu. îi acoperă arborii. Fii însă gata de start. S—ar putea să fie chiar ei.

—Doctorul Verhovțev ? Grăsanul ?

—Exact.

Ne—am săltat în fotolii, cu ochii țintă la pădure. Botul navei care coborîse adineaori se înălța peste vîrfurile copacilor, foarte aproape de noi, numai la vreo două sute de metri. Mi s—a părut chiar că aud cum se deschide trapa acelei nave, cum se lasă spre pămînt scara metalică . . . Iată—i coborînd grăbiți, alergînd printre tufișuri. Prieteni or fi. sau dușmani ?

Tufele se desfăcură și în poienița din dreptul *Pegasului* se ivi în fugă un om. Purta un scafandru spațial, fără cască. La cingătoare avea un pistol. Omul ridică mîna, poruncindu—ne să rămînem locului, în clipa aceea îl recunoscurăm cu toții.

—E doctorul Verhovțev ! strigă Alisa. Doar că—i lipsește pălăria.

—Da, e Verhovțev, repetă Poloskov, apoi se aplecă din nou spre microfon: Zelionîi, start !

Nava noastră răspunse prompt la comanda căpitanului: se legănă ușor, motoarele prinseră să—i vuiască și, luînd mereu viteză, ne înălțarăm în aer.

—Foarte bine, Zelionîi, spuse Poloskov.

—Cine era ? întrebă Zelionîi.

—Verhovțev, îi răspunse căpitanul.

Pegasul rămase o clipă suspendat deasupra poieniței și doctorul Verhovțev să dădu înapoi, la adăpostul tufelor.

Vîntura întruna din mîini și părea tare supărat.

—Ai vrea să ne—ajungi, nu—i așa ? Dar nu te țin balamalele, îi strigă Alisa, deși omul nu putea s—o audă.

—Alisa, i—am spus eu pe un ton muștrător. Așa vorbești tu cu cei mari ?

Poloskov începu să rîdă.

—Dar unde i—o fi pălăria ? făcu Alisa, ca și cînd n—ar fi auzit ce—i spusese. Și—o fi pierdut—o, sărmanul. Că se grăbea.

Pegasul se aplecă ușor, îndreptîndu—se spre poiană și, curînd, inamicul nostru ajunsese cît o furnică; l—am văzut apoi cum pornește în grabă spre nava lui.

—Avem acum o rezervă de timp, zise Poloskov. Pînă ce vor ajunge dumnealor pe navă, pînă ce vor închide trapa și vor porni motoarele, va trece pe puțin o jumătate de oră. În acest răstimp noi trebuie să—l găsim pe Al Doilea căpitan. E, desigur, o treabă foarte complicată.

—De fapt, e chiar grozav că au încercat să pună mîna pe noi, spuse Alisa. În felul ăsta știm precis că nu se află în poiana cu flori.

Jos, la picioarele noastre, se și zări poiana cea rotundă. Manevrînd cu multă grijă, Poloskov așeză *Pegasul* chiar în mijlocul ei. În timp ce coboram, am observat o sumedenie de luminițe sclipitoare, ca și cînd poiana ar fi fost acoperită de chiciură. Coborînd încă mai jos, mi—am dat seama că nu—i vorba de chiciură, ci de cioburi; oglinzile toate erau făcute țandări. Avusesem dreptate: dușmanii noștri izbutiseră să distrugă pînă la una florile din poiană.

Nava coborî lin spre iarbă, își slobozi amortizoarele și Alisa fu cea dintîi care își scoase cureaua de protecție. Ardea de nerăbdare să coboare în poiană, în clipa aceea însă *Pegasul* se cutremură și se aplecă într—o parte. Alisa se rostogoli spre perete, iar de jos, din sala mașinilor, auzirăm glasul lui Zelionîi:

—Ce se petrece ?

O izbitură, încă una, trosnetul amortizoarelor și nava păru că se prăbușește într—o prăpastie. Am încercat să—mi desfac cureaua spre a—i sări Alisei în ajutor, dar izbitura care a urmat, ultima de data asta, m—a năucit de—a binelea, iar cînd mi—am venit în fire, nava stătea într—un peș, nemișcată și învăluită în beznă.

Și stăruia o liniște de nespus.

—Alisa ! am strigat eu, desfăcîndu—mi cureaua și încurcîndu—mă în cataramele ei. Ce faci, Alisa ?

—Totul e în ordine, mi—a răspuns ea cu voce calmă. Doar un pic m—am lovit.

De undeva, de departe, răzbi pînă la noi glasul lui Zelionîi.

—Aoleu! făcu mecanicul. Unde ne—ai vîrît, Poloskov. Nu mai ieșim de—aici în veac de veac.

—Ești viu și nevătămat ? îl întrebă Poloskov.

—Da, spuse Zelionîi. Aș vrea să știu însă unde am ajuns. Am căzut de pe un munte ?

—Mai rău, zise Poloskov și aprinse luminile de siguranță. Cadranele aparatelor de pe tabloul de comandă sclipiră aidoma unui cer înstelat. Am intrat în pămînt.

Abia în clipa aceea mi—am dat seama că vina pentru acest accident o port chiar eu. Ar fi fost într—adevăr de datoria mea să—l avertizez pe Poloskov, vorbindu—i despre cele ce văzusem în oglinda florii.

—Aș merita să—mi sucești gîtul ! am exclamat necăjit. Doar am văzut cu ochii mei în oglindă că acum patru ani în locul acestei poieni se afla o placă de beton.

—Ai dreptate, tăticle, spuse Alisa.

Veni la mine, urcînd prin semiîntunerice pe pardoseala aplecată a cabinei și mă prinse de mînă.

—Bineînțele că era o placă, urmă fiică—mea. Am uitat cu totul să—i spunem asta lui nenea Poloskov.

—Despre ce fel de placă vorbiți ? ne întrebă căpitanul.

I—am spus atunci că, în urmă cu patru ani, în locul stratului de iarbă din poiană se afla o placă de beton și că i—am putut distinge chiar și conturul, marcat de un șanțuleț rotund.

—Dacă aș fi știut asta dinainte, n—aș fi coborît aici nici în ruptul capului, spuse Poloskov.

Era tare necăjit. Așa cum sînt toți căpitanii cînd navele lor suferă vreun accident.

—Mă rog, n—are rost să vărsăm lacrimi, zise el în cele din urmă. căci era un om cu multă stăpînire de

sine. Zelionîi, mă auzi ?

—Te aud, răspunse mecanicul.

—Scoate, rogu—te, felinarele din magazie și vezi cât de grave sînt stricăciunile în sala mașinilor.

—Asta și fac, răspunse Zelionîi.

Poloskov începu să apese pe butoane spre a verifica în ce stare se află aparatele și mașinile navei. Rămase mulțumit de rezultatul verificării.

—Fiți atenți, ni se adresează el. Cred că nu există defecțiuni grave. În cădere însă s—a rupt unul din amortizoare. E cazul deci să vedem cum poate fi reparat. De treaba asta mă voi ocupa eu ; voi ieși afară din navă, iar voi veți rămîne pe loc.

—În nici un caz, am ripostat eu. Dumneata ești mult mai necesar aici. Dacă ți se întîmplă ceva, *Pegasul* nu—și va mai putea lua zborul. Așa că, mă duc eu afară.

—Ba eu, dădu glas din sala mașinilor Zelionîi, care ne auzise convorbirea.

—Și eu, îi ținu isonul Alisa.

Nu izbutirăm să cădem la învoială, de aceea pornirăm tuspătru spre trapă.

—Ciudat, făcu Poloskov, dînd s—o deschidă. Dacă am fi căzut într—o goapă, de sus ar fi trebuit să ne vină lumina. Or aici e întuneric beznă.

—Poate că groapa e foarte adîncă ? presupuse Alisa.

—Nu. Dacă ar fi fost așa, n—am fi scăpat doar cu un amortizor rupt. Groapa nu poate fi prea adîncă.

—Poloskov deschise trapa. Afară domnea, într—adevăr, întunericul.

—Vedeți și voi că am dreptate, zise Poloskov. Zelionîi, dă—mi, te rog, lanterna.

—Aoleu ! strigă Zelionîi. Nu pot. Cineva mă ține de picior !

Înainte ca eu să ajung în dreptul lui, mecanicul aprinse lanterna și începu s—o poarte jur împrejur, încercînd să—l dibuiască pe cel care îl atacase.

Acesta însă nu era nimeni altul decît indicatorul nostru. I se făcuse frică să stea pe întuneric, izbutise să—și deschidă cușca și. astfel, să ne ajungă din urmă în dreptul trapei. Luminat de fascicolul de raze al lanternei, îl vedeam colorat în galben, culoarea unei spaime cumplite. Tremura din tot corpul și se lipea de piciorul lui Zelionîi.

Poloskov îi luă mecanicului lanterna și—i orienta raza puternică drept înainte. întunericul însă rămase de nepătruns: pesemne că groapa în care nimerisem era de dimensiuni foarte mari. Orientînd lanterna în sus, lumina se înfipse într—o suprafață netedă.

—Parcă am fi într—un ceainic, zise Poloskov. Am căzut înăuntru și capacul i s—a închis. Purtă din nou raza jur împrejurul gropanului. Nu—i nimeni aici, adăugă. Și nici n—a mai fost de cine știe cînd.

Lăsa în jos scara și coborî pe trepte. Ajuns la capătul ei, lovi pămîntul cu talpa și ne strigă:

—E piatră. Se poate umbla în voie.

Am coborît și noi. În timp ce Poloskov porni să ocolească nava, încercînd să—și dea seama cît de gravă este stricăciunea pricinuită amortizorului, eu am îndreptat iar în sus lanterna pe care o țineam în mîna. Curînd, am descoperit ceea ce căutam: jur împrejurul plafonului se zărea o dungă subțire de lumină, indicînd, de bună seamă, marginea plăcii de beton. Poloskov avusese dreptate: sub greutatea navei capacul se deschisese, pentru ca îndată să se închidă la loc.

Luminîndu—mi calea, am ocolit și eu nava, mergînd însă în sens invers. Și aici întunericul era de nepătruns. Aprinzînd faza cea mai mare a lanternei, am zărit în fața mea un obiect întunecat.

—Pornesc în direcția aceea, am rostit cu glas tare, ca să mă audă căpitanul. Acolo pare să fie ceva.

—Stai, tătucule, că vin și eu, strigă Alisa.

—Numai să nu vă depărtați prea mult, ne avertiză Poloskov.

Alisa veni fuga la mine. Avea și ea în mîna o coșcogea lanternă.

Făcurăm vreo douăzeci de pași, luminînd întruna cu lanternele și, foarte curînd, ne dădurăm seama că în groapa în care ne—am prăbușit se mai află o a doua navă cosmică. Apropiindu—se, Alisa îi desluși denumirea:

—*Pescărușul albastru*.

—Poloskov! am strigat eu, iar vocea mea, reflectată de zidul gropanului, bubui ca într—un butoi. Poloskov ! Zelionîi ! L—am găsit pe Al Doilea căpitan!

Se auzi un duduie înăbușit: Poloskov și Zelionii veniră în goană spre noi. Petele albe, luminoase, ale celor două lanterne se legănau, ca bătute de vînt.

—Unde e ?

Nava *Pescărușul albastru* se înălța drept în fața noastră. Lucea stins din cauza prafului care o acoperise vreme de ani și ani de zile. Părea lipsită de viață, părăsită de întregul său echipaj. Trapa îi era încuiată cu un lacăt cît toate zilele.

—Prin urmare, asta i—a fost pățania ! am rostit eu.

—A nimerit în groapa asta, zise Poloskov, iar căpitanul n—a mai izbutit pesemne s—o scoată afară.

—Uite așa o să pățim și noi, spuse morocănos Zelionii. Va trebui să ne sfîrșim zilele în peștera asta. Și doar v—am spus că ar fi mai bine să plecăm după ajutoare. Dacă nu v—aș fi prevenit. . .

—Te rog, fără panică ! îi spuse cu asprime Poloskov. De scăpat, vom scăpa de aici. Mai întîi, însă, vă propun să urcăm la bordul *Pescărușului albastru*. De vreme ce l—am găsit, trebuie să ducem treaba la capăt.

—Bine, dar trapa e încuiată, am dat cu glas. Și n—are nici scară.

Chiar în clipa aceea deasupra noastră țîșni o lumină atît de puternică, încît am închis ochii, orbiți. Cînd i—am deschis, n—am mai izbutit să observăm decît că de sus coboară spre noi o plasă imensă. În secunda următoare ne și învălui pe toți ca pe niște pușori lipsiți de apărare.

Încercînd să ne eliberăm, zbatîndu—ne și încurcîndu—ne unul pe altul, auzirăm la un moment dat o voce răsunătoare:

—Nu mișcați ! Sînteți prizonierii noștri ! Mi—am pus mîna streășină la ochi, spre a mă apăra de lumina aceea orbitoare, și—am privit în direcția de unde venea glasul. Înaintînd pe pardoseala netedă, lucioasă, a peșterii, pășeau spre noi grăsanul, zis Mucalitul U, împreună cu doctorul Verhovțev, care acum avea din nou pălăria pe cap. Țineau în mîini pistoale cu țevele îndreptate spre noi.

Din altă parte se mai apropiau doi inși îmbrăcați în uniforme negre, de piele.

—Aruncați—vă armele ! ne porunci grăsanul. Nu se aude ?

—Fă cum îți spune, i—am șoptit lui Poloskov, căci numai el își luase pistolul.

Căpitanul își scoase arma și o zvîrli jos. Pistolul stîrni un zgomot metalic.

În clipa următoare, plasa se ridică.

Cele cîteva secunde care le trebuiră inamicilor noștri spre a se apropia de noi mi—au fost de ajuns ca să arunc o privire în jur. Capcana în care nimerise *Pegasul* era într—adevăr o peșteră enormă, dar joasă. Pe suprafața ei, la o oarecare distanță una de alta, se înălțau cele două nave cosmice: *Pegasul* și *Pescărușul albastru*. Aflați între ele, noi, oamenii, luminați de razele orbitoare ale celor cîteva proiectoare, păream tot atîtea furnici, rătăcite pe dușumeaua unei odăi uriașe.

Am aruncat o privire spre bunii mei prieteni. Poloskov se uită țintă la inamicii care veneau spre dînsul și buzele i se subțiară, arătînd ca un fir de ață. Zelionii își încleștase pumnii și se așezase în așa fel, încît s—o acopere cu trupul lui pe Alisa. Alisa sta lipită de mine. De cealaltă parte, mi se agățase de picior indicatorul, galben și acum de spaimă.

—Uite c—am pus mîna pe voi, porumbeilor, ne spuse Mucalitul U. Și—mi pare grozav de bine.

Vorbea fără răutate și chiar catadicsi să zâmbească. Doctorul Verhovțev ansă, care își scosese între timp scafandru și—și pusese pălăria pe cap, avea acum un chip imobil, ca o mască, iar ochii îi păreau lipsiți cu totul de viață.

Alisa se depărta cu un pas de mine.

—Unde te duci ? am întrebat—o.

—Nicăieri, îmi răspunse în șoptă.

Cei doi inși în uniforme negre ne ținură sub amenințarea armelor, în timp ce Verhovțev, la ordinul grăsanului, veni încă mai aproape de noi și ridică de jos pistolul lui Poloskov. Pe urmă ne percheziționa la iuțală, trecîndu—ne peste haine mîinile lui reci, ba chiar scotocindu—ne buzunarele.

—Totul e în ordine, rosti în cele din urmă cu glas scăzut. Nu mai au nici un fel de arme.

—De unde să aibă dumnealor arme ? rîse grăsanul. Că doar umblă să prindă fluturi. Nici n—au bănuie, drăgălașii, că vor cădea la rîndul lor în plasă. Așa cum a pățit—o și cel de colo. Mucalitul U arată cu degetul său butucănos, alcătuit parcă din trei sardele puse cap la cap, spre *Pescărușul albastru*. Ați căzut singurei în plasă, nimeni nu v—a chemat încoace ! repetă el și rîse cu zgomot. Apoi ordonă:

Să fie puși cu toții în cătușe !

Acestea pesemne că fuseseră pregătite dinainte. Unul din oamenii în negru deschise geanta care îi spînzura de umăr și scoase de acolo o legătură de cătușe sclipitoare.

În timp ce—și făcu de lucru, rînduind cătușele perechi—perechi. grăsanul se apropie de mine și—mi spuse împungîndu—mă cu degetul.

—Și zi așa, profesore, nu vruseși să ne dai guralivul, ai ?

—Nu vrusei, i—am răspuns scurt.

—Uită—te la el, se întoarse grăsanul spre Verhovțev. Nu l—a lăsat inima să ofere guralivul unui vechi prieten ! Și unde—i, mă rog, păsăruica ?

—Nu știu, i—am răspuns, deși știam prea bine că guralivul rămăsese la bordul navei.

Precum se vede, pasărea îi era de mare trebuință grăsanului. Se întoarse spre Verhovțev și—i spuse:

—Du—te și cercetează *Pegasul*. Apoi mi se adresează din nou:

—Mi—ai spus un neadevăr, profesore, și vei fi pedepsit. Ba încă rău de tot. Ajutoarele mele se pricep de minune la așa ceva. Dar asta va fi mai târziu, mai târziu . . . Haide, puneți—le cătușele. Nu putem avea încredere în ei.

Omul în uniforma neagră veni la mine și țacăni cu încuietoarea cătușelor. Mîinile îmi fură imobilizate.

—Următorul ! făcu Mucalitul U.

Ajutorul lui se îndreptă spre Poloskov. Mișcările îi erau măsurate și acționa cu atîta precizie, încît m—am întrebat dacă n—o fi cumva un robot.

—Următorul ! spuse din nou grăsanul. Cătușele imobilizară și mîinile lui Zelionîi.

—Următorul !

Omul negru se aplecă spre indicator și, o clipă, rămase nehotărît.

Indicatorul avea nici mai mult, nici mai puțin de zece picioare și toate atît de subțiri, încît nu puteau fi prinse în cătușe.

—Prostule ! făcu grăsanul. Pune—i—le puștoaicei ! Se întoarse și exclamă cu mirare: Dar unde—i puștoaica ?

Alisa dispăruse.

Capitolul 20. ÎN CAPTIVITATE

—Unde—i puștoaica ? repetă agitat Mucalitul U și zîmbetul îi pieri de pe buze. Părea ciudat să—i vezi brațele scurte și groase fluturînd iute și zbătîndu—se prin aer, parcă despărțite de trup.

—Care puștoaică ? întrebă una din uniformele negre.

—Mai era și o fată cu ei ! urlă grăsanul. O cheamă . . . cum o cheamă oare ? Scoase din buzunar un carnețel și silabisii anevoie: „A—li—sa”. Da, Alisa. Unde—i Alisa ? De data asta întrebarea îmi era adresată mie.

—Care Alisa ? l—am întrebat pe un ton cît se poate de calm.

În același timp însă îmi frămîntam și eu mintea, întrebîndu—mă cum de—a putut fiică—mea să dispară. Doar ne aflam într—un loc deschis, unde nu—ți puteai găsi vreo ascunzătoare.

—Împreună cu voi era și o fată ! nu se lăsa grăsanul. Doar am văzut—o cu ochii mei. Tu n—ai văzut—o ? se întoarse el spre Verhovțev, care sta cu capul în jos și cu mîinile spînzurînd, ca și când ar fi adormit cu ochii deschiși.

Între timp, omul în negru care urcase la bordul *Pegasului*, să caute guralivul, reveni de acolo. Ducea pasărea cu el, ținînd—o de picioare ; capul guralivului se legăna întruna, gata—gata să atingă pardoseala.

—L—ai găsit ? se bucură grăsanul. Sucește—i gîtul mai repede.

—Poftim ? nu—l înțelese celălalt.

—Zic să—i sucești gîtul. Nu mai avem nevoie de el.

—Asta în nici un caz! am exclamat eu, plin de revoltă. N—aveți dreptul să—i suciți gîtul. Poate că—i ultimul guraliv din lume.

Indicatorul se învineți de mînie și, mișcîndu—și iute piciorușele, se repezi spre guraliv, vrînd pesemne să—l elibereze. Dar Mucalitul U îl observă și rîse cu poftă.

—Ia te uită, te găsiși și tu ? exclamă el și—i puse piedică.

Indicatorul căzu. Înnegrindu—se de ciudă.

—Ei, se adresa din nou grăsanul ajutorului său. Ce stai și căști gura ? Doar ți—am spus că nu mai avem nevoie de guraliv. Sucește—i odată gîtul.

Nu știu dacă pasărea i—o fi priceput porunca, dar în clipa următoare începu să se zbată în mîinile omului negru și rosti cu o voce pe care nu i—o mai auzisem:

—Pasărea numită guraliv se află sub protecția legii de pe planeta Bluk, ea fiind o făptură foarte rară și deosebit de interesantă. Vînarea guralivilor este strict oprită, iar cei ce încalcă această dispoziție vor fi amendați și supuși oprobriului public.

—Închide—i gura, n—auzi ? urla Mucalitul U. Avem și așa destulă bătaie de cap !

Chiar atunci însă se petrecu ceva cu totul de neînțeles. Omul cel negru îl ridică mai sus pe guraliv ca să—l apuce de gît, dar abia întinse mîna, că—și pierdu echilibrul, căzu pe pardoseală cît era de lung, scoase un strigăt de surprindere și scăpă din mîini pasărea. Guralivul se răsuci în zbor și săgeta spre tavanul peșterii.

—Trageți în el ! răcni grăsanul smucindu—și pistolul de la brîu.

Bubuiră împușcături. O dată sau de două ori gloanțele erau cît pe ce să nimerească pasărea, dar ea izbuti să scape și zbură spre un ungher mai depărtat și cuprins de întuneric al uriașei încăperi în care ne aflam.

Oamenii în uniforme negre se repeziră și ei într—acolo, dar Mucalitul U îi opri.

—Lăsați—vă păgubași ! le strigă. L—ați scăpat ca niște căscați ce sînteți ! Și tu de ce—ai căzut ?

—Ba n—am căzut, răspunse omul în uniformă neagră. M—a trîntit cineva jos.

—Taci, mă, din gură ! făcu grăsanul și obrajii săi gelatinoși se cutremurară de furie. Dacă mai născocoști aiureli dintr—astea, îți trîntesc eu una de n—o să te mai ridici în veci ! Și nu vă mai țineți după guraliv, că tot se rătăcește pe aici, prin tuneluri. Nici timp nu ne—a mai rămas. Avem de făcut altă treabă.

Grăsanul se întoarse spre *Pescărușul albastru*, nava cea inertă, cufundată în tăcere, și întrebă, ca și cînd ea ar fi putut să—i răspundă:

—Tu mă auzi ? Nava rămase tăcută:

—Nici n—am nevoie să—mi răspunzi, făcu grăsanul. Știu și așa că ne auzi. Stai acolo chitic și te zgîiești la noi ? Te întrebi de ce am atras în cursă tocmai aici nava *Pegas* ? Păi am atras—o pentru simplul motiv ca mătăluță să mi te predai chiar în clipa asta.

Mucalitul U veni mai aproape de *Pescărușul albastru* și continuă:

—De patru ani stai acolo și nu vrei să te predai. De patru ani trăiești cu speranța că prietenii tăi au să—ți vină în ajutor. De patru ani refuzi să crezi că n—are nimeni habar unde te afli. De patru ani tot crezi că pasărea ta scîrbavnică a izbutit să ajungă pe planeta Venus. Pe mine mă bătea gîndul că n—ai să mai ieși viu din cușca asta a ta. Astăzi însă totul s—a schimbat. Astăzi ai să—mi deschizi chiar tu trapa navei și—ai să—mi dai ceea ce mi se cuvine demult. Mă auzi, căpitane ?

Nimeni nu—i răspunse grăsanului. Glasul îi vuia în subterană, izbindu—se de ziduri și stîrnind ecouri prelungi. Apoi ecoul se stinse și grăsanul răsuflă adînc.

—Unde—o fi puștoaica ? mormăi el închiudat. Am, mort—copt, nevoie de ea.

Doctorul Verhovțev sta deoparte, cu ochii în pămînt. Ceilalți doi inși, în uniforme negre, se duseseră și ei mai încolo, încremenind cu pistoalele întinse, gata să tragă.

—Știu că mă auzi, căpitane, o luă de la capăt Mucalitul U. Te—ai adăpostit în vizuina asta și aștepti. Aruncă o privire prin hublou. Ăștia pe care îi vezi sînt trei pămînteni: un prostănac de profesor care vîntură Galaxia în căutare de jivine, ca și cînd nu și—ar fi putut găsi altă ocupație mai acătării, un căpitan ce tace mîlc și un mecanic năîng, cu barbă roșie.

Deși auzeam foarte bine ce se petrece în jur, gîndul îmi era doar la Alisa. Cum de—a putut să dispară

? Unde s—o fi ascunzînd ?

—De ani și ani îmi tot vîri bețe în roate, continuă grăsanul, cu ochii spre *Pescărușul albastru*. Astăzi însă mi—a venit și mie apa la moară. Astăzi ai să—mi dai formula. Mă auzi, căpitane ? Tace, adăugă pe alt ton și cu glasul scăzut. Stă și cugetă. Las' că—i punem noi acuși jăratec sub talpă. Păcat că n—am fetița la îndemînă. Cu ea, ar fi mers treaba mai repede.

Scoase din buzunar o batistă cît toate zilele și—și șterse cu ea fruntea nădușită.

—Ascultă căpitane, spuse din nou. Dacă în trei minute n—ai să deschizi trapa și n—ai să—mi aduci formula, să știi că toți prizonierii pe care—i vezi vor fi uciși. Dar nu așa, dintr—o dată. Nu—nu. Mai întîi o să—i tăiem urechile prostănacului de profesor. Am pică pe el mai mult decît pe oricare, pentru că n—a vrut să—mi dea guralivul. Pe urmă vom . . .

—Oprește—te, piratule, răsună deodată glasul celui de Al Doilea căpitan. Glasul acela cunoscut, pe care—l auzisem de nenumărate ori. Doar nu degeaba se pricepea guralivul nostru să imite ca nimeni altul vocile oamenilor.

—Așa mai merge, făcu Mucalitul U.

—Orice ai face, grăsanule, nu vei mai avea trai în Galaxia, continuă Al Doilea căpitan. Oriunde te—ai ascunde, tot vei fi prins. Mai bine ia aminte la ce—ți spun: predă—te . . .

—Tacă—ți gura ! i—o reteză grăsanul. În felul ăsta n—o să putem cădea niciodată la învoială. Că din cauza ta și a prietenilor tăi. am pierdut și așa aproape totul. N—am de gînd să—ți las pe mînă și ultima mea șansă. Galactiul va fi al meu.

—Să—ți fie rușine, piratule ! zise Al Doilea căpitan. Chiar dacă nu mai știi ce—i rușinea.

Convorbirea aceasta nu prea avea tîlc pentru noi. N—am înțeles decît faptul că Al Doilea căpitan avea asupra lui ceva pe care voia să pună mîna grăsanul, dar nu izbutea. Cuvîntul „galactiu” îmi era și el cu totul necunoscut. Nu—l mai auzisem niciodată. Or, tocmai galactiul ăsta nu voia Al Doilea căpitan să i—l cedeze grăsanului.

—Hai să nu ne pierdem vremea de pomană, zise acesta. Gîndurile și emoțiile tale nu mă interesează cîtuși de puțin. Rușinea este un apanaj al celor slabi. Noi, cei puternici, o ignorăm. Spune—mi odată: îmi dai sau nu formula galactiului ?

—Mai întîi, vreau să stau de vorbă cu oamenii aceștia, răspuse Al Doilea căpitan.

—Nu, zise grăsanul, n—ai să stai de vorbă cu ei. Că cine știe ce mai puneți la cale ca să mă trageți pe sfoară. Deschide mai bine trapa și dă—mi formula galactiului. Iar eu îți promit să—ți redau ție și acestor oameni libertatea. Vă las să plecați unde poftiți. Dacă n—ai să procedezi cum ți—am spus, au să te chinuiască zile în șir țișetele acestor prizonieri. Doar tu ai și rușine, și conștiință.

—N—o să—ți mergă, grăsanule, spuse căpitanul. De acum patru ani, cînd am coborît pe această planetă, și pînă astăzi, ai născocit tot soiul de metode, ca să obții de la mine formula combustibilului absolut. Nu ți—a mers nici atunci, n—o să—ți mergă nici astăzi. Știi ce—am să fac ?

—Ce—ai să faci ?

—Am să arunc în aer *Pescărușul albastru*. Mor eu, dar știu că formula galactiului n—ai s—o obții. Nu trebuie să ajungă în mîinile tale combustibilul absolut, căci ai fi în stare să provoci atîtea nenorociri, încît n—ar izbuti locuitorii Galaxiei să le remedieze nici în zece ani.

—Asta—i foarte adevărat, spuse Mucalitul U. Dar dacă îți închipui că, aruncînd în aer *Pescărușul albastru*, ai să—l salvezi pe profesor și pe oamenii lui, apoi te înșeli amarnic. Mă leg cu marele jurămint al Beznei Negre că, oricum, ei tot vor pieri. Ce nevoie am eu de prizonierii ăștia ? Dacă le—aș da drumul, s—ar duce îndată să—i informeze pe cei de la Serviciul securității galactice despre planeta mea, iar o lună mai tîrziu toate crucișătoarele Galaxiei ar porni val—vîrtej pe urmele mele. Nu. Lasă—i să creadă pînă una—alta că nu mai sînt în viață.

—În cazul ăsta eu trebuie cu atît mai mult să le povestesc acestor oameni totul. Nu i—am mai văzut niciodată, dar, de vreme ce au ajuns să—ți fie prizonieri, înseamnă că sînt niște oameni cumsecade. Să vedem ce—or să spună dumnealor, auzindu—mi istorisirea.

—Nu—ți dau voie ! răcnă grăsanul.

—Taci, îi spuse calm căpitanul. N—ai de ce să te grăbești. Îți rămîne timp berechet să—ți duci la îndeplinire amenințarea.

—Lasă—l să vorbească, spuse pe neașteptate doctorul Verhovțev. Doar a văzut că guralivul a fost în nava ăstora. Lasă—l să vorbească. Soarta le e oricum pecetluită ; și a lui, și a ăstora.

Grăsanul înălță din umeri : poftim, n—are decît să vorbească.

—Ascultă—mă, profesore, ascultați—mă și voi, oameni buni. Eram trei căpitani, trei comandanți de nave cosmice. Cu mulți ani în urmă, am aflat că în cuprinsul Galaxiei au apărut niște pirați. Aveau nevoie de bani, de bijuterii și de putere. Voiau să ajungă stăpînitorii Galaxiei. Am aflat de existența lor în momentul în care au atacat planeta Triada și au pus mîna acolo pe—o navă cosmică. Am izbutit să—i ajungem din urmă ceva mai tîrziu, cînd au invadat o altă planetă, făcîndu—i sclavi pe locuitorii acesteia, începuseră să construiască acolo, în secret, un crucișător militar, spre a ataca navele comerciale care străbăteau cosmosul. Ar fi prea mult de povestit cum le—am dat de urmă și cum am pătruns pe planeta aceea înrobită, făcîndu—i pe locuitorii ei să se răscoale împotriva cotropitorilor.

—Ați pus mîna pe noi printr—o înșelăciune, mormăi grăsanul.

Doctorul Verhovțev îi făcu semn din mînă:

—Lasă—l să vorbească. Curînd o să tacă pentru totdeauna.

—Doi dintre pirați însă au izbutit să ne scape, urmă căpitanul după ce amuțiră cei doi. Timp de cîțiva ani au stat ascunși pe—aici, la marginea Galaxiei, departe de obișnuitele trasee cosmice. Toată lumea uitase de ei.

—Noi însă n—am uitat nimic, spuse grăsanul.

—Într—adevăr, îl aprobă Al Doilea căpitan, ei n—au uitat nimic și n—au renunțat nici la planurile pe care le urziseră. Dorința lor cea mai vie era să se răzbune pe noi, cei trei căpitani.

—Și uite că am izbutit s—o facem, zise Mucalitul U.

—Nu te grăbi. Încă nu s—a terminat nimic. În cele din urmă, voi veți fi cei învinși. N—o să puteți birui întreaga Galaxie.

—Ba o să putem, zise grăsanul.

Al Doilea căpitan păru că nu—l aude și își urmă istorisirea:

—Așa au trecut anii. Între timp, noi, cei trei căpitani, ne—am despărțit. Primul căpitan s—a stabilit pe planeta Venus. Al Treilea a hotărît să zboare pînă la o galaxie vecină, lucru pe care, pînă la el, nu l—am mai făcut nimeni. Iar eu m—am consacrat cercetării științifice. Și iată că într—o zi am primit un mesaj din partea celui de Al Treilea căpitan. Îmi aducea la cunoștință că se înapoiază din expediție. Era o veste cu totul neașteptată, întrucît nimeni nu spera că el ar putea să se înapoieze atît de repede. Prietenul meu mă ruga să—l aștept la marginea Galaxiei, căci avea să—mi comunice niște lucruri deosebit de importante. Și—atunci, lăsîndu—mi treburile baltă, m—am grăbit să—i vin în întîmpinare. —Dumnealui însă habar n—avea că noi i—am interceptat mesajul și că—n felul ăsta am aflat totul, chicoti Mucalitul U.

—Într—adevăr, zise Al Doilea căpitan, ei au izbutit să intercepteze acest mesaj, deoarece, printr—un nefericit concurs de împrejurări, planeta pe care stăteau ascunși era tocmai cea spre care ne îndreptam, din direcții opuse, Al Treilea căpitan și cu mine. Prietenul meu era grav bolnav. Zborul atît de lung, pe acel traseu nemaistrăbătut anterior de nici un locuitor al Galaxiei noastre, îi zdruncinase sănătatea și el se temea că nu va mai putea ajunge pînă la Pămînt sau pînă la Fiks, planeta lui natală. Or, din expediția întreprinsă, căpitanul aducea cu sine o seamă de informații extrem de importante. Locuitorii galaxiei vecine îi dăduseră formula galactiului, a combustibilului absolut. O navă cosmică alimentată cu galactiu ar zbura de o sută de ori mai repede decît cele cu combustibil obișnuit, și astfel planetele ar deveni apropiate între ele ca niște orașe învecinate. Locuitorii acelei galaxii vecine îi alimentaseră cu galactiu motoarele navei, dîndu—i și formula produsului, pentru ca noi, pămîntenii, să putem folosi la rîndul nostru descoperirea lor.

Și iată că Al Treilea căpitan a ajuns la această planetă — punctul nostru de întîlnire — și a făcut popas, fără a bănuși măcar că aici și—au găsit adăpost și pirații. Boala i se agravase atît de mult, încît nu mai putea să piloteze. Pirații vedeau perfect unde se află nava, au pus—o sub observație și au rămas așa, în expectativă. Hotărîseră să—mi aștepte sosirea ca să afle ce noutăți importante avea a—mi spune prietenul meu. În timp ce căpitanul zăcea în neștire, ei i s—au strecurat pe navă și au instalat acolo mai multe microfoane, ca să ne poată intercepta convorbirile. Cît despre nava însăși, au mutat—o cu grijă chiar în această poiană.

—Trebuie să recunoști că ne—am pregătit temeinic în vederea sosirii tale, observă Mucalitul U.

—Coborînd pe planetă, lîngă nava celui de Al Treilea căpitan, mi—am găsit prietenul într—o stare foarte gravă. El mi—a vorbit despre călătoria sa și despre povestea cu galactiul. Ascultîndu—l, mi—am dat seama că treaba cea mai importantă pe care o aveam de făcut era să—mi transport prietenul pe Pămînt, spre a fi acolo vindecat. Știam însă că în starea în care se afla n—ar fi putut să suporte călătoria prin cosmos, de aceea am hotărît să rănim lîngă el pînă ce avea să se simtă mai bine. Am plecat grăbit spre nava mea, ca să—i aduc o serie de medicamente, dar în timp ce le căutam pe cele necesare, pirații au deschis uriașa trapă pregătită dinainte și navele noastre amîndouă s—au prăbușit în subterana asta.

—Grozav de bine am ticluit totul ! exclamă grăsanul.

—Cred și eu, spuse Al Doilea căpitan. Sus, pe suprafața planetei, dumnealor le—a fost frică să mă atace. Cînd mi—am dat seama ce anume se întîmplase, *Pescărușul albastru* se și afla în subterană. La un moment dat, s—a aprins lumina și l—am văzut apropiin—du—se de nava mea pe tipul acela, care stă acum lîngă dumneavoastră. L—am recunoscut îndată și mi—am dat seama că am fost atras în capcană de către pirați. Veneau acum să—mi promită că mă vor elibera dacă le voi da în schimb formula galactiului. Pricepuseră imediat că, avînd la dispoziție un asemenea combustibil, ar fi izbutit să zboare atît de iute, încît nimeni să nu—i poată ajunge din urmă. În felul ăsta n—ar mai fi avut teamă de crucișătoarele Serviciului de securitate cosmică, iar navele din Galaxie ar fi devenit pentru ei o pradă din cele mai ușoare. Luasem însă și eu hotărîrea să nu le dau pentru nimic în lume formula galactiului și în același timp să nu mă las viu în mîinile lor. De aceea am zăvorit trapa navei, neîngăduindu—le să pătrundă.

—Dar cu Al Treilea căpitan ce s—a întîmplat ? întrebă Poloskov.

—Pirații au încercat să ne taie în bucăți navele, sperînd că măcar așa au să pună mîna pe noi. Cu nava celui de Al Treilea căpitan treaba le—a mers, astfel că l—au luat prizonier. După aceea probabil că l—au ucis.

—Nu—i adevărat, ripostă grăsanul. Nu—i adevărat. A murit el singur. Doar știi cît de mult i se agravase boala. Cînd am ajuns în interiorul navei sale, l—am găsit mort.

—Cu *Pescărușul albastru* însă nu le—a mers, continuă Al Doilea căpitan, căci nava asta e făcută dintr—un aliaj de diamant. Trebuie să vă mai spun că aveam pe atunci la bord și un guraliv pe care mi—l dăruise Primul căpitan. Mă înțelesesem cu acesta că, în caz de primejdie, să dau drumul guralivului, poruncindu—i să zboare spre planeta Venus și să—l găsească acolo. Primul căpitan știa cum trebuie îndemnat guralivul să povestească unde mă află și ce se întîmplă cu mine.

—Noi n—am izbutit s—o facem, am dat eu glas. Guralivul ne—a spus cîte ceva, dar, din nefericire, informațiile lui s—au dovedit a fi mult prea sumare.

—Dar cum a ajuns guralivul în mîinile dumneavoastră ? mă întrebă Al Doilea căpitan.

—A fost rănit, i—am răspuns eu. Pesemne că au vrut să—l prindă pirații.

—Exact, spuse grăsanul. Chiar așa a fost.

—Totuși guralivul le—a scăpat. Și roboții de pe planeta Șelezeaka i—au dres aripa rănită.

Drept pedeapsă, le—am otrăvit tot uleiul de uns, rîse grăsanul de i se cutremură bărbiile. Toți roboții zac acum, paralizați.

—Află că i—am vindecat noi, am rostit eu. Prin urmare, cu ei lucrurile sînt în ordine.

—Cum adică ?

—Am coborît pe planeta lor și am izbutit să—i vindecăm.

—Fiți blestemați ! urlă grăsanul.

—Din păcate însă, avînd o aripă de metal, guralivul n—a mai putut ajunge pînă—n Sistemul solar, am continuat eu. De—abia a răzbit la planeta lui natală.

—L—am căutat și noi acolo, recunosc grăsanul. Eu și cu prietenul meu, arătă el spre doctorul Verhovțev.

—Trădătorule ! făcu posomorit Zelionîi. Lasă că punem noi mîna pe tine !

—Tu să taci din gură ! îl amenință cu degetul Mucalitul U. împreună cu prietenul meu, continuă el, am nimicit toți guralivii de pe planeta Bluk. I—am cumpărat, i—am luat în schimbul unor obiecte sau pur și simplu i—am furat. Am vrut să distrugem și tot oxigenul de pe planetă.

—Cu ajutorul viermilor ? I—am întrebat eu.

—Exact, cu ajutorul lor. Numai că, spre marele nostru regret, am avut ghinion. Iar printr—o întâmplare, guralivul a ajuns în mâinile acestor nesăbuiți, care, la rîndul lor, au nimerit aici în capcană. Noi însă i—am avertizat de mai multe ori să—și vadă de treabă. Dar n—au înțeles. Și—au făcut—o cu mîna lor. Iar acum îi așteaptă moartea.

—Nu—i nimic, oameni buni, spuse Al Doilea căpitan. Nu vă temeți. N—au să îndrăznească dumnealor să vă pricinuiască nici un rău. Sînt niște lași. De s—ar aduna toți pirații din lume și tot n—ar izbuti să—i învingă pe cei trei căpitani. Nici pe fiecare în parte n—au fost în stare să ne înfrîngă.

—Ba am fost ! țipă grăsanul. Al Treilea căpitan a murit. Tu zaci de patru ani în captivitate. Iar în momentul în care vom ajunge în posesia galactiului, vom ști să punem mîna și pe Primul căpitan.

—Și dumneata stai de patru ani în nava asta ? îl întreabă Poloskov pe Al Doilea căpitan.

—Da, de patru ani, îi răspunse acesta. Eu unul nu știu să dau înapoi. Firește că aș fi putut distruge formula. Dar astfel ea n—ar mai fi ajuns și la îndemîna celorlalți locuitori ai Galaxiei. Or, ființelor raționale le este foarte necesar un asemenea combustibil. El va face ca planetele să se apropie de o sută de ori mai mult una de alta. Și—apoi, eram convins că, mai devreme sau mai tîrziu, ajutorul tot îmi va veni de undeva.

—Ți—a venit, dar nu așa cum te—ai fi așteptat, îl ironiza grăsanul. Văd că ai spus tot ce—ai avut pe suflet. Acum va trebui să—ți iei adio de la formulă.

—Cu Primul căpitan am încheiat și—o altă înțelegere, continuă netulburat căpitanul. Am stabilit că de nu va primi timp de patru ani vreo veste de la mine, va da de știre Serviciului securității galactice și va porni în căutarea mea. Or, dacă pînă și oamenii aceștia, aflați doar în treacăt prin spațiu, au izbutit să mă găsească fără mare greutate, apoi cu atît mai lesne îi va fi s—o facă Primului căpitan. Și voi, piraților, știți asta prea bine.

—Gata ! Să terminăm cu vorba ! rosti înăbușit doctorul Verhovțev. Treceți la acțiune, băieți ! Dumnealui văd că trage de timp.

În clipa următoare, unul dintre pirați veni la mine și mă smuci cu brutalitate de mîinile prinse în cătușe. Mi—am pierdut echilibrul și am căzut. Piratul mă trase deoparte. Am dat să—i opun rezistență, dar imediat îi veni în ajutor celălalt pirat și, amîndoi, îmi legară picioarele.

Și—atunci I—am văzut pe grăsan că—și scoate de la brîu un jungher cît toate zilele.

—Știi și tu, căpitane Doi, zise el, întorcîndu—se cu fața spre *Pescărușul albastru*, că sînt un om bun de glume. Nu degeaba am fost poreclit Mucalitul. Uneori însă glumele mele se termină cu lacrimi.

Și înălță jungherul.

Poloskov și Zelionîi se repeziră să—mi sară în ajutor. Doctorul Verhovțev însă, care îi urmărea cu atenție, trimise spre ei un șuvoi de gaze somnifere dintr—un balonaș pe care îl avea prins la încheietura mîinii. Tovarășii mei se prăvăliră imediat.

—Ei ? făcu Mucalitul U.

Am simțit lama rece a jungherului atingîndu—mi beregata.

—Scoate lacătul de la trapă, rosti deodată Al Doilea căpitan.

—Așa te vreau, băiete !

Și grăsanul făcu semn unui pirat să urce pe scară la trapa *Pescărușului albastru* și să dea jos lacătul cel mare și greu. Pirații îl atîrnaseră acolo mai demult, îndată după ce nava se prăbușise în subterană. De vreme ce Al Doilea căpitan nu i—a lăsat să pătrundă în navă, s—au hotărît și ei să—l încuie acolo și să—l țină așa cît or pofti.

Piratul coborî scara și se opri la o oarecare distanță de navă, îndreptîndu—și pistolul spre trapă. Verhovțev își ridică și el arma. Pirații nu voiau să riște. Deși patru la număr, totuși le era frică de un singur om, de căpitanul pe care vreme de patru ani n—au fost în stare să—l biruie.

—Să nu mi te ții de șotii, îi spuse Verhovțev. Altminteri, apăsam pe trăgaci.

Trapa se deschise atît de repede, încît nici n—am apucat să—l văd pe căpitan la față. Sări din navă, săgetînd prin aer ca un fulger albastru. În aceeași clipă răsunară două împușcături. Căpitanul însă se și afla jos. Se rostogoli într—o parte, iar razele pistoalelor făcură țandări bolovanii de lîngă capul lui.

încă o clipă și căpitanul se afla la adăpostul unuia din amortizoarele late ale *Pescărușului albastru*.

Văzînd cum stă treaba, pirații se răzlețiră, trîntindu—se și ei în spatele unor bolovani.

—Fiți calmi, se auzi glasul lui Verhovțev. Căpitanul n—o să ne scape. Împresurați—l.

Drept răspuns, dinspre *Pescărușul albastru* bubui o împușcătură.

Mi—am dat seama că situația celui de Al Doilea căpitan e aproape fără ieșire. Încet—încet, ferindu—se pe după bolovani, pirații începură să—l împresoare.

—Nu mai trage ! răcni grăsanul.

Vocea îi sunase de foarte aproape. Și din nou i—am observat cuțitul ridicat amenințător asupra mea.

—Dacă tragi, s—a zis cu profesorul !. . .

În clipa următoare însă, de lîngă nava noastră se auzi un glas poruncitor:

—Nu mișcă nici unul ! Sînteți împresurați ! Mîna grăsanului înarmată cu jungherul rămase în aer. Cu o lovitură de pumn am făcut să zboare jungherul cît colo.

—S—a auzit ? sună prin întuneric o altă voce venind din direcția în care zburase guralivul. Aruncați—vă armele.

Pirații se ridicară încet, unul cîte unul, și pistoalele lor căzură, zăngănind, jos pe piatră.

Mi—am ridicat capul și l—am văzut ieșind de după amortizorul *Pegasului* pe doctorul Verhovțev, îmbrăcat în scafandru, dar fără cască.

Uimit, mi—am îndreptat privirile în cealaltă direcție.

Cel de—al doilea doctor Verhovțev, cu pălăria pe cap, stătea în genunchi, ridicîndu—și încet mîinile.

De cealaltă parte veni spre pirați. .. Primul căpitan. Era aidoma celui dăltuit în piatră, care se afla pe Planeta celor Trei Căpitani, doar că era viu, cu chipul ars de soare, purtînd uniforma albastră a căpitanilor cosmici de cursă lungă.

De undeva țîșni în zbor guralivul, care pierise adineauri și, bătînd din aripi, se lăsă pe umărul căpitanului.

Apoi din întuneric se ivi Alisa.

Capitolul 21. Între timp...

Alisa dispăruse în momentul în care fusesem făcuți prizonieri. Totul se petrecuse atît de repede. Încît nimeni n—a acordat atenție acestei dispariții. Nici măcar eu.

Cum a izbutit ea s—o facă, n—am aflat decît mai tîrziu. Dar dacă am început să relatez faptele în ordinea în care ele au avut loc, este cazul, desigur, să istorisesc și ce—a pățit Alisa în timp ce noi ne aflam în captivitate, precum și modul în care Primul căpitan, împreună cu adevăratul doctor Verhovțev izbutiseră să găsească intrarea în subterană și să ne salveze în ultimul moment.

Iată cum s—au petrecut faptele. După cum se știe, Alisa primise în dar la tîrgul din Palaputra o căciulită care o putea face nevăzută. I—o dăruise piticul ce vindea pești inexistenți, zicînd despre ei că—s invizibili.

Mai întîi fiică—mea a crezut că—i vorba de—o glumă: căciulită era atît de ușoară, de parcă n—ar fi cântărit nimic. Revenind însă la navă și intrînd în cabina ei să cerceteze mărcile abia cumpărate, găsi ceva în poșetuță. Acel „ceva” era invizibil și lipsit de greutate. Alisa își aminti atunci de căciulită primită în dar și, luînd—o din poșetă, încercă să o desfacă și să și—o pună pe cap. Chiar în clipa aceea se făcu invizibilă, în primul moment, vru să dea fuga pînă la mine sau la Poloskov. ca să se laude cu căciulită primită, dar se gîndi îndată că, din punctul de vedere al fizicii, o atare invizibilitate e o aberație; or, dacă ea ne va vorbi despre această proprietate a căciuliței, noi n—o vom crede, ba chiar o vom lua în târbacă. De aceea o puse deoparte pînă la înapoierea pe Pămînt, gîndind că o să—i prindă bine la școală. Dacă, bunăoară, se—ntîmplă să întîrzie la prima lecție, poți să intri în clasă și să te așezi la locul tău așa fel, încît nimeni să nu te observe. Poți chiar (deși Alisa, firește, nu se ocupă de asemenea treburile) să tragi cu ochiul în caietul Skorneakovei, colega lor cea mai bună la învățătură.

Alisa purtase mereu căciulită cu ea, în poșeta petrecută pe după umăr. Iar în momentul cînd

subterana se umplu de lumină și—n fața noastră apărură grăsanul și oamenii lui. ea își puse pe cap căciulită și. cât ai clipi, se făcu nevăzută. De plecat însă, nu plecă nicăieri din subterană. Se gîndea că de vom fi încuiați undeva, ea va putea să le fure piraților cheia și să ne elibereze.

Retrăgîndu—se mai la o parte, auzi întreaga perorație a grăsanului. Ar mai fi stat așa și în continuare, dar tocmai atunci apăru piratul care îl ducea, ținîndu—l de picioare, pe guraliv. În clipa în care grăsanul îi porunci piratului să ucidă pasărea, întrucît lor nu le mai era de nici un folos, Alisa înțelese că a sosit momentul să intre și ea în acțiune.

Se apropie de pirat pe nesimțite și—i puse piedică. Piratul căzu, scăpînd pasărea din mînă; răsunară împușcături și guralivul își luă zborul.

Ce era de făcut mai departe ? Iată guralivul a zburat, gîndi Alisa. Dar n—a zburat el,oare și altcîndva din subterana asta? Atunci cînd Al Doilea căpitan îi dăduse drumul din navă, el se pricepuse foarte bine să iasă la lumină. Asta înseamnă că știe o cale ce duce la suprafață. Ajungînd la această concluzie se luă după guraliv.Își spuse că îndată ce va găsi ieșirea din peșteră, se va întoarce la noi, ne va scăpa din captivitate și ne va scoate din subterană.

Alergă mai întîi prin întuneric. Lumina venită din sala cea mare abia izbutea să se strecoare într—un tunel lung. Guralivul zbura înaintea Alisei; ea nu—l vedea, dar îi auzea filfîitul aripilor. După ce se depărta mult de locul unde rămăseseră pirații, strigă încetișor:

—Guralivule ! Așteaptă—mă și pe mine !

Pasărea îi auzi glasul. Și tocmai atunci ajunseră într—o altă sală, mai mică decît cea dintîi, în mijlocul căreia se înălța o navă cosmică potrivită ca mărime și neagră la culoare. Alisa însă uitase că este invizibilă și că, pentru a putea fi văzută, trebuia să—și dea jos căciulită de pe cap. Drept rezultat, guralivul făcu un ocol pe deasupra fetei și, clătînîndu—și neîncrezător coroana din creștet, se duse în zbor spre o galerie îngustă, ferită privirilor de un colț de stîncă. Alisa ajunse și ea acolo. Galeria pornea drept în sus, iar la celălalt capăt al ei se zărea un disc alburui: era lumina zilei.

Tocmai cînd da să se cațare prin galeria aceea, auzi un geamăt slab.

Geamătul venea dintr—un alt tunel, negru ca o noapte fără lună. Alisa porni cu băgare de seamă într—acolo. Geamătul se auzi mai deslușit. Fata însă nu luase cu ea lanterna, ci o lăsase în peștera cea mare, de aceea trebui să înainteze pe pipăite. Își numără pașii.La al treizecilea pas,dădu cu mîna de niște zăbrelșe.

Geamătul se auzi din nou.

—E cineva aici? întreabă ea în șoaptă.

Dar cel care gemu pesemne că n—o auzi.

—Mai rabdă nițel,spuse Alisa.Curînd am să—i eliberez pe ai noștri,pe urmă vin și la dumneata.Asta în cazul cînd ești,ca și ei,prizonier al piraților ăstora.

Neprimind nici un răspuns, făcu calea întoarsă. Nu trebuia să piardă nici o clipă în zadar; cine știe ce avea să mai născocească grăsanul.

Ajungînd din nou la galerie, se mai uită o dată într—însa. Pata cea luminoasă — ieșirea din subterană — dispăruse. Alisa nu—și dădu seama că între timp se lăsase noaptea cea scurtă și o cuprinse teama că a luat drept galerie de ieșire un tunel oarecare. Ori poate se rătăcise și nu mai găsea galeria prin care a ieșit afară guralivul ? în cele din urmă. deși era foarte îngrijorată de soarta mea și de cea a lui Poloskov și Zelionîi, se hotărî să mai piardă cîteva minute, spre a verifica dacă pe acolo se poate într—adevăr ieși la suprafață. Căci dacă aceasta ar fi fost o fundătură. înseamnă că, aducîndu—ne și pe noi aici, puteam fi cu toții prinși din nou de pirați.

De cățarat, i—a venit foarte greu să se cațare. Galeria era lunecoasă, căci de sus picura într—una apă și nu mai apuca să se zvînte. La un moment dat avu impresia că a trecut un ceas întreg, fără a da de capătul galeriei. Alisa fu gata să pornească cînd deodată, bezna porni să se destrame și ea își dădu seama că ajunsese foarte aproape de ieșire doar că n—o zărise prin întuneric.

Ultimii cîțiva metrii s—au dovedit a fi cei mai anevoioși;de sus ,căzuse în galerie bulgări de pămînt și pătrunseseră rădăcinile lungi ale unor tufe.Alisa fu cît pe ce să izbucnească în plîns;avea impresia că nu va reuși să ajungă sus,la lumina soarelui și la aerul curat.În clipele acelea, uitase și de noi și de pirați, și de toate, singura ei dorință fiind să scape din hrubă.

Dar iată un ultim salt și Alisa își dădu seama că a învins;galeria rămăsese în urma ei.În urmă

rămăsese și subterana aceea sumbră, unde se aflau pirații și prizonierii lor.

Pe cer se rostogolea cu repeziciune un soare galben. Un altul ajunsese la zenit și începuse să dogorească. Chiar lângă obrazul ei, fără s—o observe, se luaseră la harță doi cărăbuși. Se repezeau în zbor unul spre altul, izbindu—se cu aripioarele lor strălucitoare. Alisa îi privi lung și se gândi cu tristețe că e timpul să se întoarcă. Pierduse și așa prea multă vreme. Dar cel puțin știa acum pe unde trebuie s—o ia ca să iasă din subterană. Dădu la o parte smocul des al firelor de iarbă de la gura galeriei, ca să arunce

O ultimă privire afară, dar în clipa următoare zări foarte aproape de ea, în vârful unei coline, nava cosmică ce se apropiase de *Pegas* înainte ca aceasta să—și ia zborul spre poiana trădătoare. Era nava doctorului Verhovțev.

„Bine că m—am uitat într—acolo ! gândi Alisa. Altminteri am fi ieșit din galerie și am fi nimerit iar în ghearele piraților. Căci au avut ei grijă, probabil, să lase pe careva de pază pe navă.

Era gata să coboare în galerie, când îl văzu pe guraliv așezându—se pe scara navei și lovind cu pliscul în trapa ei închisă.

Alisa fu cât pe ce să strige: „Guralivule, înapoi!”, dar nu mai apucă s—o facă. Dealtfel pasărea nici n—ar fi putut s—o audă.

Trapa se deschise și în pragul ei se ivi un tânăr înalt, care i se păru Alisei foarte cunoscut. Unde—l mai văzuse oare?

Guralivul bătu din aripi și i se așeză omului pe umăr.

—Bătrîne! exclamă acesta. Cum de ne—ai găsit?

Abia când îi văzu guralivul pe umăr, fetița înțelese cine era tânărul. Era primul căpitan! Primul căpitan care le venea în ajutor! Dar cum aflase oare că aici trebuie să—i caute ? Alisa țîșni din galerie și se năpusti spre navă cu o nespusă bucurie. Acum totul va fi în ordine.

Mai avea de făcut doar câțiva pași pînă la navă. Tot încerca să strige, dar nu izbutea, nu mai avea suflu. Tocmai atunci din interiorul navei ieși un alt om și se opri lângă Primul căpitan.

Era doctorul Verhovțev în carne și oase. Doar la îmbrăcăminte se deosebea de doctorul Verhovțev rămas în subterană. Verhovțev cel de aici purta scafandru spațial, iar la brîu îi lucea un pistol cu raze, un blaster.

Alisa se opri brusc, ca și când s—ar fi izbit de—un perete. Nu mai înțelegea nimic. Trădătorul izbutise într—un fel numai de el știut să se afle concomitent și aici, și în subterană. Un lucru îi era limpede: că Primul căpitan este și el amenințat de primejdie. Doar n—avea de unde să știe că Verhovțev nu—i altceva decît un pirat.

—Atenție, căpitane ! strigă Alisa. Ești în pericol ! Verhovțev e un trădător !

Cei doi își întoarseră privirile în direcția de unde răsunase glasul. Dar nu văzură nimic. Alisa mai era și acum invizibilă.

—Cine strigă ? întrebă căpitanul.

—Verhovțev a fost adineaori în subterană ! strigă din nou Alisa. E pirat ! Al Doilea căpitan și membrii echipajului nostru au fost luați prizonieri de către pirați.

—Care echipaj ? se minună căpitanul. Încercînd să—și dea seama de unde vine glasul acela de copil.

—Echipajul *Pegasului*, răspunse Alisa. Ia seama, căpitane !

—Tu cine ești ? întrebă acesta.

—Sînt Alisa, făcu ea, neluîndu—și ochii de la Verhovțev.

Doctorul însă nu se apucă să—și smulgă blasterul de la brîu și nici nu se năpusti asupra căpitanului. Căpitanul nu părea nici el să se teamă de doctor.

—Greșești, fetiço, spuse căpitanul. Doctorul Verhovțev n—a mai părăsit de trei zile nava asta. Noi am navigat împreună încoace, să vă venim în ajutor vouă și căpitanului Doi. Pesemne că jos, în subterană, se află altcineva care se dă drept doctorul Verhovțev, bunul nostru prieten. Așa că poți să te apropii fără grijă de noi.

—Dar dacă și dumneata te dai drept Primul căpitan ? făcu, neîncrezătoare, Alisa.

—Asta în nici un caz, zise căpitanul. Doar tu însăși m—ai recunoscut. Și—apoi, privește—l pe guraliv. M—a recunoscut și el. Or, se știe că o pasăre nu poate fi înșelată cu una, cu două. Ia spune, guralivule:

mă recunoști ?

—Grăbește—te, căpitane, spuse guralivul. Formula galactiului se află în încăperea cu eșantioane de materiale. Dacă mi se va întâmpla ceva, te rog s—o dăruiești locuitorilor din Galaxie. E un lucru deosebit de important. Căci de dragul lor și—a pierdut viața Al Treilea căpitan.

Pasărea vorbea cu glasul celui de Al Doilea căpitan.

—Ai văzut, zise Primul căpitan. Acum mă crezi? Hai, vino—ncoace. Timpul e prețios. Cum ai ieșit din subterană ? Cum ai izbutit să fugi ?

Alisa veni în dreptul trapei.

—Sînt aici, zise ea. M—am luat după guraliv.

—Nu pricep nimic ! exclamă doctorul Verhovțev. Unde—i fetița asta ? Parcă ar fi invizibilă !

—Păi chiar sînt invizibilă, spuse Alisa. Încă nu v—ați dat seama ? Cum aș fi izbutit altfel să scap din mîna piraților ?

Apoi își scoase căciulită. Apariția ei fu atît de surprinzătoare, încît pînă și Primul căpitan, unul din cei mai cutezători oameni din Galaxia, tresări cu uimire.

Alisa avea costumașul galben mînjit de pămînt și rupt la mîneacă, fața zgâriată, părul ciufulit...

—Alisa, vrei să mîmînci la prînz grișuleț cu lapte? Întrebă guralivul cu vocea mea.

—Bravo, fetiço ! spuse Primul căpitan. Hai să mergem. Pe drum ai să—mi povestești totul.

Și porniră iute spre gura galeriei, căci nu mai trebuiau să piardă nici o clipă.

Capitolul 22. GRĂSANUL MINTE

—E bine că avem cătușele la îndemîină, spuse Al Doilea căpitan. Indivizii ăștia sînt atît de fățarnici, încît nu se cade să le acorzi nici pic de încredere.

—Vă dau cuvîntul meu că n—am să încerc să evadez, rosti solemn grăsanul.

—Ba o să încerce, rosti cu convingere căpitanul, între timp, doctorul Verhovțev veni în apropierea dublului său. O scenă de—a dreptul uimitor. Dacă m—ar fi întrebat cineva care e adevărul Verhovțev, l—aș fi arătat pe cel cu pălărie, căci cu el făcusem, de fapt, cunoștință pe Planeta celor Trei căpitani.

—Ei ? zise doctorul Verhovțev cel cu scafandru spațial, ia arată—ne, impostorule, chipul tău adevărat.

—Nu înțeleg ce vreți de la mine, zise doctorul Verhovțev cel cu pălărie și se dădu un pas înapoi.

Zelionîi, aflat în spatele lui. îl împinse însă ușurel spre dublul său.

—Din cauza ta, drăguțule, zise el, am fost nevoiți să—l suspectăm pe un om de treabă. Din cauza ta era cît pe ce să ne pierdem viața cu toții.

—Așa e, spuse Alisa. Noi ne pierdusem atît de mult încrederea în doctorul Verhovțev. încît atunci cînd a coborît din navă împreună cu Primul căpitan pe această planetă și ne—a făcut semn să stăm pe loc, noi ne—am luat iute zborul, ca după aceea să cădem în groapa asta.

—Stați ! făcu falsul Verhovțev. Să nu îndrăzniți să mă atingeți !

Deodată Mucalitul U izbucni în rîs.

—Rău e să umbli în pielea altuia, zise el. Nu—i nici o afacere. Eu, avînd—o pe a mea proprie, n—am să pățesc nimic. N—am tras pe nimeni pe sfoara. Eu sînt un pirat cinstit.

Adevărul doctor Verhovțev se apropie de piratul cel cu pălăria pe cap și se uită la el cu mai multă atenție. Piratul nu mai putea da înapoi, căci în spatele său se afla Zelionîi.

Brusc, doctorul Verhovțev întinse mîna spre dublul său și o petrecu fulgerător peste capul, fața și pieptul acestuia.

Ca prin farmec, de pe trupul lui Verhovțev căzu un fel de membrană subțire, iar de sub ea răsări chipul unei făpturi cu totul stranie, neomenești. Doctorul Verhovțev observase fermoarul subțirel care susținea învelișul piratului și trăsese de el.

Faimoasa pălărie se rostogoli într—o parte. Hainele căzură pe jos. Iar pe grămăjoara aceea de cîrpe care pînă mai adineaori alcătuiseră trupul falsului doctor Verhovțev, sta acum o ditamai insectă de vreun metru și jumătate înălțime, cu niște piciorușe păroase, un trup rotund, chitinos, prevăzut cu niște

clești mari și ascuțiți. Insecta își desfăcu aripioarele scurte și fu gata să—și ia zborul, dar Zelionîi o prinse și o ținu locului. Insecta se întoarse spre el desfăcîndu—și amenințător cleștii.

—Fii atent ! strigă Al Doilea căpitan. Aștia—s veninoși !

Zelionîi își trase mîna. iar căpitanul ridică pistolul și dădu să ochească.

Văzînd că nu mai are nici o scăpare, piratul își săltă deodată coada subțire, terminată printr—un ac ascuțit, și și—o înfipse în piept. Se prăbuși pe loc. zvîr—lindu—și în lături picioarele subțirele și păroase.

—S—a înțepat singur ! țipă Alisa. Așa fac și scorpionii.

—Scorpionii nu—și fac niciodată seama, am observat eu. Astea—s povești. Numai ființele raționale știu ce înseamnă moartea.

—Așa e. Să nu vă potriveți la el, spuse deodată grăsanul. Eu vreau să colaborez cu dumneavoastră, de aceea cred că e bine să vă mărturisesc totul. Aflați că el e căpetenia piraților. El ne silea să—i ascultăm poruncile și născocea tot soiul de nelegiuiri, îl cheamă Guzgan și provine de pe planeta moartă Chițoguzganian. Cîndva, chițoguzganezii s—au nimicit unii pe alții în războaie, iar cei ce—au mai rămas își duc viața prin subterane. Asta pe care îl vedeți nu s—a omorît. E prea egoist ca să—și facă seama. Și—a pierdut cunoștința. Atît. în sinea lui însă a gîndit că dumeavoastră. socotindu—l mort. o să—l lăsați în pace și—o să vă duceți, iar el, venindu—și în fire, o s—o ia la sănătoasa. A mai procedat așa și—n alte ocazii. Omorîți—l.

—De ce să—l omorîm ? spuse Primul căpitan. Pentru fărădelegile lui, o să fie judecat.

Apropiidu—se de Guzgan, care continua să zacă pe vraful de haine ale falsului Verhovțev, îl apucă de un picior și—i ridică trupul ușurel, întinzîndu—l prizonierilor îmbrăcați în uniforme negre.

—Duceți—l la bordul *Pegasului*, le spuse căpitanul, și încuiați—l într—o cușcă. Aveți acolo vreo cușcă goală, profesore ?

—Cum să nu, i—am răspuns. Ba chiar destule. Noi am adunat mult mai puține animale decît ne așteptam. Am să—i duc chiar eu pe pirați pe navă și am să veghez ca cușca să fie zdravăn ferecată.

—Mai tîrziu o să—l transportăm pe planeta unde—i așteptat de—atîta vreme, să—l judece cei de acolo, adăugă căpitanul.

—Foarte bine, spuse grăsanul. Așa—i trebuie. Luînd chipul doctorului Verhovțev, el a vizitat baza exploratorilor de pe Arcturus. Spera să găsească acolo schemă *Pescărușului albastru*, după care să se ghideze spre a putea pătrunde pe navă. Tot el, sub aceeași înfățișare a lui Verhovțev. a vîndut viermi la Palaputra și a exterminat guralivii, așa fel ca nici unul dintre ei să nu poată ajunge pînă la Primul căpitan, spre a—i cere ajutorul. Tot el mi—a poruncit să—i vînd profesorului broasca—țestoasă de diamant și a otrăvit uleiul de pe planeta roboților. Nu merită îndurare ! Să fie judecat, mișelul, trădătorul !

—Calm, calm, Mucalittle, zise Primul căpitan. Să nu—ți închipui că, înfundîndu—ți ortacul, ai să scapi de pedeapsă. Ai să fii și tu judecat. De cînd te urmăresc eu prin toată Galaxia ! Ai săvîrșit și tu atîtea crime, încît n—ai să te poți în veci spăla de ele, necum să le răscumperi prin noi acte de trădare.

Grăsanul se posomori și tăcu mîlc.

Am pornit spre *Pegas*, însoțindu—i pe cei doi pirați, care duceau trupul lui Guzgan, mortul închipuit. împreună eu mine veni și Poloskov; la fel ca și mine. nu avea nici el încredere în pirați. L—am închis pe

Guzgan în cușca cea mai trainică, pe urmă ne—am întors la ceilalți. Aici se discuta acum o altă problemă.

—Cum putem ieși cu navele din subterana asta ? îl întrebă pe grăsan Primul căpitan.

—Dacă—mi promiteți că mă veți lăsa cu zile, vă ajut să scăpați de aici, zise grăsanul. Dacă nu, la ce să vă ajut ? Afară de mine nu știe nimeni cum se deschide planșeul ăsta. Și—i făcut dintr—o stîncă atît de trainică. Încît n—ar putea fi sfărîmată nici cu bomba gravitațională.

—Dacă nu vrei să vorbești, nu—i nimic, zîmbi Primul căpitan. Nici nu—i nevoie. Vom aștepta să—și vină în fire Guzgan, prietenul tău, care o să ne ajute cu multă plăcere.

Cei doi căpitani stăteau unul lîngă altul și, cu toate că Primul căpitan era sănătos, ars de soare,

îmbrăcat într—un scafandru nou, iar Al Doilea — stors de vlagă, slab și gălbejit, semănau și acum ca niște frați. Mă uitam la ei cuprins de admirație. Arătau mult mai bine decât statuile lor aflate pe planeta aceea depărtată. La un moment dat. Primul căpitan își luă de după umeri prietenul și rămaseră astfel o vreme, plini de măreție, în timp ce grăsanul din fața lor arăta ca o broască rîioasă.

—Nu, nu vă spun, făcu grăsanul. Pentru nimic în lume ! N—aveți decât să pieriți aici !

—Află că n—o să pierim, zise Al Doilea căpitan. Astăzi, cînd prietenii mei — arătă el cu mîna spre noi toți, întrucît nu numai Primul căpitan și doctorul Verhovțev îi erau acum prieteni, ci și noi, echipajul *Pegasului*, care îi venisem la rîndul nostru în ajutor, chiar dacă pînă atunci nu—l văzusem niciodată la față — cînd prietenii mei sînt lîngă mine, nu mi—e teamă de nici un fel de pirăți. În ultimă instanță, vom pleca toți cu nava Primului căpitan și vom reveni să le luăm pe ale noastre mai tîrziu.

Mucalitul U rămase în cumpănă. Își dădea seama că n—are rost să stea la tocmeală și fu gata să—și dea drumul la limbă, dar în momentul acela interveni Zelionîi și strică totul

—Nu, zise el. Eu unul n—am să—mi părăsesc pentru nimic în lume nava. Mai bine rămîn aici și aștept. Și—apoi trebuie hrănite și animalele. Doar n—avem cum să le îngheșuim pe toate în cealaltă navă. Nu. eu nu sînt de acord. Așa că fă bine, piratule, și ne spune cum se dă la o parte planșeul ăsta.

Nu era cazul să vorbească așa cu piratul. De pirăți nu trebuie să te rogi niciodată, căci imediat devin obraznici.

Așa s—a întîmplat și cu grăsanul. Auzind vorbele lui Zelionîi, prinse curaj.

—Nu, zise el. Dați—mi în scris că voi rămîne în viață și vă dau și eu drumul.

Cei doi căpitani aruncară spre Zelionîi o privire, dar nu catadicsiră să—i spună nimic.

—Bine, zise Primul căpitan. Dacă—i pe—așa. o să mai așteptăm. Îți dăm. Mucalitul, zece minute de gîndire. Timp avem berechet.

—Perfect, îl aprobă Al Doilea căpitan. Pînă una—alta, te rugăm, căpitane, să ne povestești cum ai izbutit să dai de noi.

—Iar eu am să fac niște sandvișuri, spuse pe un ton spășit Zelionîi. Că am cam flămînzit cu toții.

—Bine, încuviință căpitanul Doi.

—Te—aș ajuta și eu, nene Zelionîi, spuse Alisa, dar sînt atît de curioasă să—l ascult pe Primul căpitan, că nu mă pot desprinde din loc.

—Rămîi, Alisa. spuse Primul căpitan. Fără tine, nu i—am fi salvat pe prietenii noștri.

—Fără dumneavoastră, eu n—aș fi putut face nimic. îi întoarse vorba fiică—mea și, de mîndrie, i se îmbujorară obraji.

—Alisa, i—am spus eu cu asprime, du—te de te schimbă și te spală pe mîini. Ești mînjită ca o cîrțiță de mlaștină de pe planeta Vukanatu.

—Bine, tăticule, nu mai stătu la tocmeală Alisa. Cîrțiță ai zis, fie și cîrțiță !

Fugi apoi spre navă, strigîndu—ne:

—Numai să nu povestiți nimic în lipsa mea ! Primul căpitan se întoarse spre Mucalitul U și îl întrebă într—o doară.

—Ei, nu te—ai răzgîndit ?

Piratul schiță un zîmbet lingușitor. Ochii lui mici dispărură cu totul în cutele obrazului.

— Să ne mai tocmim nițel, căpitane, spuse el. Să privim chestiunea ca doi oameni de afaceri.

Căpitanul îi întoarse spatele.

Două minute mai tîrziu, Alisa reveni de la navă. Mi—am dat seama că se spălase pe mîini la repezeală ; costumașul galben însă și—l schimbase cu altul, albastru.

În urma Alisei, pășea mărunțel indicatorul. Îi venea pur și simplu să se desfacă—n bucăți, atît de mult dorea să ajungă peste tot, să nu—i scape nimic. Nici n—ai fi zis că—i animal, ci un curcubeu însuflețit, ambulant. Iar pe urmele lui își mișca fără grabă picio—roangele paingul—țesător—troglodit, cel veșnic cufundat în lucru. Acum. de pildă, țesea la trei mănuși deodată, dar toate trei pentru mîna dreaptă.

—Ați sosit ? zîmbi Primul căpitan, privind neobișnuita procesiune. Atunci să încep. O voi face cu mărturisirea că în toată povestea asta n—am jucat decât un rol modest. Anii aceștia patru i—am petrecut lucrînd pe planeta Venus. S—a constatat că a transforma o mare planetă într—o navă cosmică

și a o muta pe—o nouă orbită este o problemă aproape irezolvabilă. Fiind însă *aproape* irezolvabilă, trebuia neapărat să fie rezolvată.

—Just, spuse Alisa. Păcat că n—am și eu un caracter atît de dîrz !

—Caracterul ți—l formezi cu timpul, zîmbi căpitanul. Privește—l pe paingul ăsta. E de o perseverență de invidiat ! De—ar învăța să mai deosebească și mîna dreaptă de cea stingă, chiar că n—ar avea preț pe lume.

—Păi ăsta—i exemplu ?! înălță din umeri Alisa. Paingu—i nătîng.

—Tocmai asta e, că perseverența singură nu rezolvă nimic. În acești patru ani planeta Venus nu s—a mișcat de pe orbita ei nici măcar cu un centimetru, noi însă ne—am frămîntat în continuare mintea, am discutat îndelung, pregătindu—ne pentru momentul hotărîtor. Și trăiesc acum cu speranța că voi izbui să mă înapoiez, spre a asista la mutarea planetei pe—o orbită mai apropiată de cea a Pămîntului. N—am mai rămas mult pînă atunci.

—Și—atunci clima de pe planeta Venus se va schimba ?

—Se va schimba mult. Atît de mult, încît peste cîteva decenii lumea va putea trăi acolo în aceleași condiții ca și pe Pămînt.

—O să—i zicem atunci Pămînt—doi, fu de părere Alisa.

—De ce ? O să i se spună tot Venus. Oare—i un nume urît ?

Alisa tăcu. Cred că numele planetei nu—i prea era pe plac. Îmi spusese cîndva că nu înțelege ce rost are să se dea planetelor numele unor zei dispăruți, care nu s—au distins prin nimic.

—Eram atît de cufundat în lucru, continuă Primul căpitan, încît cei patru ani au trecut pur și simplu pe neobservate. Mărturisesc că nu mă îngrijora prea mult situația confrăților mei, căpitanii, pentru că știam la ce depărtări îl poate mîna destinul pe un căpitan de navă. Pînă la înapoierea din galaxia vecină a celui de Al Treilea căpitan, mai trebuia să treacă o vreme, iar tu, căpitane Doi, mi—ai lăsat la plecare termenul de patru ani.

—Dar nu v—a părut rău, nene căpitane, că stați mereu pe—aceeași planetă, în loc să călătoriți spre alte stele ? întrebă Alisa.

—La asta nu—i ușor de răspuns, Alisa. rosti cu gravitate Primul căpitan. Sigur că aș fi vrut să mă aflu din nou la postul de comandă și să cobor pe planete necunoscute. În același timp însă știam că cei din Sistemul solar au foarte multă nevoie de experiența și de cunoștințele mele. Iar pe lîngă toate astea, îmi plac, așa cum ți—am mai spus, problemele care par de nerezolvat și proiectele la prima vedere cu neputință de îndeplinit.

—Și—n vremea asta soția dumneavoastră zbura prin toată Galaxia în căutarea unei nebuloase vii, nu se lăsă Alisa. Pesemne că ați invidiat—o grozav.

—Sigur că am invidiat—o, recunosc căpitanul. Iar în ziua în care va descoperi nebuloasa aceea, am s—o invidiez și mai tare.

—Așa ceva e cu neputință, am intervenit eu în discuție. Nebuloase vii nu există. Așa cum nu există nici planete vii.

—Aici greșești, profesore, spuse Al Doilea căpitan. Am văzut chiar eu o asemenea planetă. De—abia am reușit să scap, căci planeta aceea se hrănea cu ce îi pica—n cale din cosmos. Noroc că *Pescărușul albastru* are motoare extrem de puternice.

—Foarte interesant, i—am spus eu. În legătură cu asta aș vrea să mai stăm de vorbă. Căci aud pentru prima oară o asemenea minune.

—Tăticule, nu—l contrazice pe nenea căpitanul, sări de colo Alisa. Că nu—i el omul care să spună minciuni.

—Ai dreptate, Alisa, zîmbi căpitanul. Noi spunem totdeauna adevărul. Chiar și dușmanilor noștri.

Și, zicînd asta, se uită spre Mucalitul U, care își întoarse iute capul, prefăcîndu—se că cercetează cu atenție zidul peșterii.

—Cam așa s—au petrecut lucrurile, rosti Primul căpitan. Dar iată că într—o zi am primit o telegramă. Eram anunțat că urmează să sosească doctorul Verhovțev, bunul nostru prieten. Sosi, într—adevăr, și—mi spuse că—l îngrijorează foarte mult soarta celui de Al Doilea căpitan. După ce mi—a povestit totul, am cerut permisiunea să părăsesc neîntîrziat planeta Venus. Mai departe să vă povestească doctorul.

—Vai de mine ! rosti cu sfială doctorul Verhovțev, încovoidu—și umerii și clipind mărunț. Dar eu n—am făcut nimic deosebit. Absolut nimic ... Aș putea spune doar că dumneavoastră, cei de pe *Pegas*, ați constituit ultima picătură care a umplut paharul bănuielilor mele.

—Asta—i bună ! exclamă Zelionîi, care tocmai ne adusese niște sandvișuri cu cașcaval. Ciudată a fost de fapt, purtarea dumitale.

—Bine, dar eu nu știam încă nimic, sau aproape nimic despre dumneavoastră.

Doctorul Verhovțev își mută greutatea de pe un picior pe altul și—l mîngîie pe indicator care tocmai se învinețise de curiozitate.

—Să știți că de la bun început nu mi—a inspirat încredere versiunea potrivit căreia Al Doilea căpitan ar fi dispărut fără urmă. Cunosînd și calitățile navei sale, îmi dădeam seama că greu s—ar putea găsi în întreaga Galaxie o forță capabilă să—l ducă la pieire.

—Vă mulțumesc pentru compliment, spuse Al Doilea căpitan.

—N—ai de ce să—mi mulțumești. Acest compliment se bazează pe un lucid calcul științific.

—Nenea doctorul vorbește exact ca profesorul nostru de matematică ! îmi șopti la ureche Alisa.

—Apucîndu—mă să organizez muzeul celor Trei Căpitani, am început prin a le studia biografiile și în acest sens m—am bucurat de concursul Primului căpitan, care mi—a trimis, ori de cîte ori i—am solicitat, fotografii și însemnări, precum și precizări ale unor amănunte. În momentul, însă, în care i—am împărtășit într—o scrisoare îndoielile mele privind soarta celui de Al Doilea căpitan, el mi—a răspuns foarte evaziv. Atît de evaziv, încît am presupus că știe ceva despre *Pescărușul albastru*, mult mai multe lucruri decît vrea sau poate să spună.

—Nu știam nimic deosebit, interveni Primul căpitan. Mă bizuiam pur și simplu pe acea înțelegere care intervenise între mine și Al Doilea căpitan: dacă nu vine guralivul, aștept patru ani fără a întreprinde nimic. Scrisoarea doctorului, însă, m—a cam pus pe gînduri. dar am căutat să nu—mi dau pe față îngrijorarea.

—Eu unul n—am știut nimic despre înțelegerea dumnealor, spuse Verhovțev. După cum n—am știut nici faptul că Al Doilea căpitan se pregătește să plece în întîmpinarea celui de Al Treilea căpitan. Îmi atrase însă luarea—aminte un alt lucru: în toate documentele pe care le aveam la îndemîină se spunea că cei trei căpitani au lichidat absolut toți pirații din Galaxie. Judecînd, însă, după alte informații, lucrurile nu stăteau chiar așa. Am aflat astfel că prin cosmos mai există totuși niște pirați care atacă din cînd în cînd navele spațiale. Iar printre ei a fost identificat și grăsanul acesta.

—Eu n—am participat la așa ceva. rosti cu un aer jignit Mucalitul U. Guzman e făptașul, numai el. Avea la îndemîină mai multe învelișuri, printre care pesemne și unul cu înfățișarea mea. Deghizat astfel, prăda mereu alte și alte nave.

—Aici dă—mi voie să nu te mai cred, îi zise doctorul Verhovțev. Da—da, nu te mai cred. Se întoarse spre noi și își continuă istorisirea: într—o zi, în timp ce lipseam de pe Planeta celor Trei Căpitani, niște indivizi au pătruns în muzeu. Au scotocit peste tot, dar n—au luat cu ei nimic important în afara fotografiilor care înfățișau *Pescărușul albastru*. „Aha. mi—am zis eu atunci, e cineva pe care—l interesează aceste date.” Curînd după asta, mi se comunică vestea că—n echipajul unei nave pirateresti, care a jefuit un vehicul spațial de pasageri de pe planeta Fiks. se afla un individ ce semăna atît de mult cu mine, încît aveam toate șansele să ajung de pomină; spre norocul meu însă, tocmai în vremea aceea aveam ca oaspete pe însuși președintele fiksienilor. Altminteri, naiba știe ce impresie și—ar fi putut face lumea despre mine. Dar nici n—am apucat bine să răsufliu, că mă pomenesc pe planetă cu nava *Pegas*. Oamenii din echipajul ei îmi spun că scopul expediției lor este de a colecționa animale; cînd colo, încep tam—nesam să mă descoasă despre cei trei căpitani. Acest lucru m—a cam surprins. Și poate că l—aș fi trecut cu vederea — doar sînt atîția oameni dornici să cunoască biografia eroică a vestiților căpitani — dar la un moment dat dumnealor fac afirmația că eu i—aș fi vizitat, chipurile, pe exploratorii de pe Micul Arcturus și le—aș fi cerut schița *Pescărușului albastru*.

—Bine, dar chiar așa s—au petrecut lucrurile, am spus eu. Acela însă era falsul doctor Verhovțev.

—La ora actuală fapta aceea atît de regretabilă nu mai trezește nici un dubiu, spuse doctorul, atunci însă eu eram de—a dreptul uluit. Și, imediat ce și—a luat zborul nava *Pegas*, am și pornit—o la exploratorii de pe Micul Arcturus, care mi—au confirmat cele spuse de dumneavoastră: „Da, doctore Verhovțev, chiar dumneata ai fost la noi acum o lună și ai întrebato de schița *Pescărușului albastru*”.

Acela a fost momentul în care mi—am dat seama că Al Doilea căpitan e amenințat de—o primejdie. Și, după toate probabilitățile, primejdia venea din partea piraților. Fără să mai întârzii o clipă, am plecat spre planeta Venus.

—Vine la mine, îl văd tulburat, zîmbi Primul căpitan. Inițial nici n—am priceput despre ce—i vorba. Verhovțev acesta, Verhovțev celălalt... Dumirindu—mă însă. am înțeles că este cazul să pornim în ajutorul celui de Al Doilea căpitan. Dar încotro să ne îndreptăm ? Și—atunci ne—a cuprins bănuiala că *Pegas* este o navă piraterească. Am hotărît să pornim în urmărirea ei. Ajungînd la Palaputra, un anume Krabakas din Barakas ne—a spus că dumneavoastră ați cumpărat de acolo un guraliv și că cineva a încercat să nimicească toți guralivii de pe planetă. Pînă la urmă am dat de urecheatul care v—a vîndut guralivul și am înțeles că este chiar acela care l—a însoțit pe Al Doilea căpitan. Mai mult decît atît, a fost cît pe ce să fim băgați la închisoare ca urmare a faptului că falsul doctor Verhovțev trecuse și el pe acolo ca să—și vîndă viermii aceia albi. Doar cu multă greutate am izbutit să—i convingem pe străjerii cei urecheați că de vînzarea viermilor nu se ocupase adevăratul doctor Verhovțev, ci dublura sa. Așa că pe Guzman îl așteaptă o pedeapsă meritată pentru încercarea lui de a extermina guralivii și a distruge aerul de pe planeta aceea. Urecheații încă n—au găsit o pedeapsă potrivită, dar au s—o găsească negreșit.

—Aoleu ! îi scăpă fără voie grăsanului.

—Mai departe, lucrurile s—au desfășurat destul de simplu, spuse Primul căpitan. Am făcut apel la toate radiofarurile din Galaxie și ele ne—au comunicat că *Pegas* se îndreaptă spre sistemul Meduzei. Iar ajungînd la planeta roboților, am aflat că ați trecut pe acolo, ba mai mult, că i—ați vindecat pe roboți, schimbîndu—le uleiul. După aceea, am venit încoace. Și era cît pe—aci să întârziem.

—Cînd anume v—ați dat seama că nu sîntem pirați ? îl întrebă Alisa.

—Încă la Palaputra. Și—apoi, am întîlnit în cosmos nava unor arheologi. Printre ei se afla și Gromozioka. I—a luat cu atîta ardoare apărarea profesorului, încît ne—a convins pe deplin. Și pe loc ne—a cuprins îngrijorarea că vă aflați și dumneavoastră în pericol: că nu prea știți să vă descurcați cu pirații.

—Așa e, oftă Poloskov. Data viitoare o să procedăm mai cu cap.

—N—o să mai fie cazul, spuse Primul căpitan. Se duse spre grăsan, care ședea pe pardoseala de piatră și—i spuse :

—Timpul de gîndire a luat sfîrșit. Ce zici. dai la o parte planșeul ori încheiem vorba cu tine ? Atenție, număr pînă la zece: unu, doi, trei...

—Da, vă spun tot ! izbucni grăsanul. Absolut tot. Am vrut s—o fac din primul moment, dar mi—a fost tare teamă de Guzman. Mi—e teamă și acum. Căci el o să se răzbune pe mine, cu siguranță. Cel mai bine ar fi să—l omorîți. Omorîți—l, vă rog.

—Bine, dar ți—e prieten, îi spuse Verhovțev. Cum poți dori moartea unui prieten cu care de ani de zile ai săvîrșit atîtea crime ?

—El nu mi—e prieten ! țipă grăsanul. Mi—e cel mai mare dușman ! Eu sînt un pirat cinstit, nicidecum un bandit și un trădător !

—Nu mai pierde timpul, spuse Al Doilea căpitan. Dă la o parte planșeul.

Grăsanul se ridică de jos. Ți—era silă să—l privești. Nu—l mai țineau picioarele, iar burta îi tremura de mama focului. Șonticăi pînă la zidul peșterii și apăsă pe un buton numai de el știut. O porțiune din zid lunecă într—o parte, dînd la iveală un tablou de comandă.

—Imediat, murmura grăsanul, o clipă . . . fac tot ce—mi cereți.

Începu să apese pe butoane cu degetele lui groase și în cele din urmă uriașul planșeu se mișcă din loc și lunecă într—o parte.

Drumul din subterană era deschis.

—La posturi! strigă Primul căpitan. Mai întîi își ia zborul nava *Pegas*. Pe urmă se deplasează lateral și își ia startul *Pescărușul albastru*. Rog echipajul *Pegasului* să urce la bord.

Începu să plouă. Picuri mari săgetară prin cercul de lumină și prinseră a ropoti pe pardoseala subteranei.

Grăsanul mai apăsă un buton, de sub pardoseală răsări o scară subțire, ajunse la marginea cercului

alb și se prinse de ea cu niște gheare metalice.

—Așa mai merge, spuse Al Doilea căpitan. Doctore Verhovțev, însoțește, rogu—te, împreună cu profesorul, pe toți prizonierii pînă sus. Să ne aștepte acolo.

Poloskov și Zelionîi își ocupară locurile pe navă, ridicară scara și închiseră trapa. Toți ceilalți se dădură înapoi, cu ochii țintă la nava *Pegas*, care se desprinsese încet de sol și acoperind pentru o clipă lumina, răzbi afară.

—Și—acum noi, zise Primul căpitan. Ia spune—ți—mi, sînt toți prezenți, n—am uitat pe nimeni ?

—Toți, i—am răspuns eu.

Verhovțev îi îndemnă pe ceilalți doi pirăți să urce scara, iar eu m—am dus spre grăsan.

—Alți pirăți nu mai sînt ? îl întrebă căpitanul. Pe nava voastră nu mai e nimeni ?

—Vă jur pe ce am mai sfînt că aici n—a mai rămas nici un om ! răspunse Mucalitul U. Putem pleca liniștiți. Absolut liniștiți. Iar după aceea zvîrlim în aer întreaga subterană, cu blestemata asta de navă a lui Guzman cu tot. Nici urmă să nu mai rămînă din cuibul ăsta de pirăți. Nu—i așa că am dreptate ?

—Bineînțeles, zîmbi în colțul gurii Al Doilea căpitan. Ia să mă mai uit o dată la temnița mea. Oricum, am zăcut aici patru ani încheiați.

—Stați ! Strigă deodată Alisa. Minte !

—Cine minte ? întrebă mirat Primul căpitan.

—Grăsanul minte. Cînd m—am luat după guraliv, am auzit pe cineva gemînd.

Capitolul 23. PRIZONIERUL DIN SUBTERANA

—E cu neputință... făcu grăsanul și amuți.

—Unde vă sînt prizonierii ? îl întrebă căpitanul. O făcu pe un asemenea ton, încît nu mai încăpea nici o îndoială că grăsanul va mărturisi totul.

Și—ntr—adevăr, acesta se și repezi cu pași mărunței spre tunel, bolborosind :

—Vai, cum am uitat !... Și tot Guzman e de vină... Mereu îi spuneam... mereu eram împotrivă.

—Iartă—mă, nene căpitane, se rugă Alisa grăbind să ne ajungă din urmă. Mi—aș fi adus aminte negreșit, dar s—au petrecut atîtea între timp, că am uitat. Dar mi—aș fi amintit cu siguranță...

—Nu te necăji, fetiço, spuse Primul căpitan și—I puse pe creștet palma lui lată. Tu ai fost la înălțime și nimeni nu—ți poate aduce nici o învinuire. Cît despre pirat, o să discutăm cu el și treaba asta.

—Am ajuns, zise grăsanul. Stați să aprind lumina. Totul o să fie în ordine... Cum de—am putut să uit ! Numai Guzman e de vină.

Se aprinse, într—adevăr, lumina și, dincolo de sala în care se afla nava pirăților, am zărit cu toții un alt tunel de—a curmezișul căruia, nu departe de intrare, se înălța un grilaj cu zăbrele groase.

Grăsanul dădu fuga într—acolo și, cu degetele ce nu—i mai dădeau ascultare, încercă să vîre o cheie în broasca încuietorii. Primul căpitan îi luă cheia din mînă și împinse grilajul într—o parte. Acesta lunecă, intrînd într—o nișă săpată în zidul tunelului.

—Fac eu... fac eu totul... murmură grăsanul, dar nu—l mai asculta nimeni.

Nu era de mirare că piratul nu voise să ne arate acest tunel. De o parte și de alta a lui se înșirau încăperi ticsite cu bunurile capturate, cu bijuterii și alte trofee.

—Nu, am spus eu aruncîndu—mi din mers privirea într—una din încăperi, n—o să aruncăm cîtuși de puțin în aer subterana asta: aici sînt atîtea bogății, încît ai putea construi cu ele o sută de orașe.

—Stați puțin, făcu Primul căpitan. Ne—am oprit locului, trăgînd cu urechea.

De undeva, de departe, parcă din străfundul planetei, răzbi pînă la noi un geamăt prelung și jalnic.

Pornirăm grăbiți într—acolo. Ușa uneia dintre încăperi era încuiată.

—Cheia ! porunci Primul căpitan. Grăsanul o și ținea în mînă.

Încăperea constituia de fapt odihna unei scări. De acolo pornea în jos un șir de trepte abrupte, tăiate în stîncă. La capătul lor se zăreau alte zăbrele. Căpitanul îndreptă într—acolo lumina lanternei sale: îndărătul zăbrelelor puturăm desluși, pe o grămadă de de cîrpe azvârlite pe pardoseală, o făptură

ciudată, prinsă cu un lanț de zidul hrubei. Cu greu am izbutit să—mi dau seama că—i vorba de un fiksian, de un locuitor cu ochi mari și cu trei picioare, descins de pe planeta Fiks.

Fiksianul era pe moarte. Am înțeles—o dintr—o privire. Era în ultimul hal de slăbiciune. În afară de asta, se vedea cât de colo că fusese supus unor crunte torturi.

—Am să—l omor chiar în clipa asta ! rosti Primul căpitan fulgerîndu—l cu privirea pe grăsan.

—Seva, făcu în șoaptă Al Doilea căpitan, tu nu—l recunoști ?

—Nu se poate !

Și Primul căpitan smuci cu atîta putere grilajul gros de oțel fixat în stîncă. Încît acesta se îndoi și zbură afară din rosturile lui. Apoi zvîrli într—o parte zăbrelele răsucite și se repezi spre fiksianul care își trăia ultimele clipe. Îl luă în brațe și porni cu el spre ieșire.

—Cine o fi acesta ? mă—ntrebă cu glas șoptit Alisa. Am clătinat din cap. Nu știam cine era.

Alături de mine grăsanul pornise să se smiorcăie. Își reținu o clipă lacrimile și—mi spuse :

—Este Al Treilea căpitan. Dumnealor credeau că a murit demult.

Îndată, aducîndu—și parcă aminte de ceva foarte important, grăsanul o porni prin tunel în urma căpitanului, țipînd cu glas ascutit :

—Tot el, tot Guzgan e de vină !

Al Treilea căpitan își pierduse cunoștința. Primul căpitan îl așeză jos, pe pardoseală și se întoarse spre mine.

—Spune—mi, profesore, mă întrebă el cu glas tremurat, oare își mai poate reveni ?

—Nu știu. Mă îndoiesc, i—am răspuns eu, apoi m—am aplecat peste trupul fiksianului. Ei l—au înfometat și l—au supus la cazne.

—L—au torturat vreme de patru ani încheiați, spuse Al Doilea căpitan. Iar noi eram convinși că el a murit demult. Și dacă n—ar fi fost Alisa, l—am fi lăsat aici. Sînt sigur că nu le—a dezvoltat nimic. Profesore, te implor, fă tot posibilul ca să—l salvăm !

—Mai încape vorbă ? i—am spus eu. În primul rînd are nevoie de niște injecții întăritoare. Alisa, dă fuga pe navă și adu de acolo trusa medicală.

Alisa o și porni săgeată prin tunel.

—Mă duc și eu cu dînsa, spuse Primul căpitan.

—Nu—i nevoie, strigă ea din mers. Eu știu mai bine decît dumneavoastră unde să caut.

—Ascultă—ma, prietene, rosti Al Doilea căpitan. Ascultă—mă. Nu te lăsa. Mai ai atît de puțin de răbdat Nu se poate să te dai bătut în ultima clipă. Doar am sosit, sîntem lîngă tine.

Și deodată fiksianul deschise ochii. Îi venii ne—nchipuit de greu s—o facă pentru că trupu—i era inert. Doar creierul mai lupta cu moartea.

—Totul e bine, spuse el. Totul e în ordine. Eu n—am dezvoltat nimic. Vă mulțumesc prieteni că ați venit. Închise ochii și inima lui își încetă bătăile.

Imediat am început să—i fac fiksianului respirație artificială. Dar fără niciun rezultat. Situația era disperată: nu aveam la îndemînă nici instrumentele chirurgicale, nici aparatul de diagnosticare, nici automatele terapeutice. Așa că am fost nevoit să procedez cum procedau medicii cu o sută de ani în urmă.

—Voi merge la noroc, le—am spus celor doi căpitani. Altă ieșire nu există.

—Avem toată încrederea în dumneata, profesore, îmi răspunseră căpitanii.

Și—atunci am spintecat cu cuțitul pieptul celui de Al Treilea căpitan, i—am prins cu mîna inima ce încetase să mai bată și am început s—o masez. Mi se părea că a trecut un ceas, mîna aproape că nu mi—o mai simțeam. N—am observat nici măcar cînd a venit Alisa cu trusa medicală. Primul căpitan îi introduse prietenului său în venă o soluție de reanimare. Nu știu ce anume a avut efect — efortul meu sau intervenția Primului căpitan — dar inima celui de Al Treilea căpitan zvîcni o dată, încă o dată... și prinse să bată din nou.

—Mai faceți—i o injecție dintr—astea, am ordonat eu.

Alisa întinse căpitanului fiolele.

—E un fiksian deosebit de rezistent am spus—eu. Altul în locul lui ar fi murit demult.

Am scos din trusă aparatul de suturare și în cîteva minute acest minuscul dispozitiv cusu toate vasele

sanguine, precum și despicătura toracelui. L—am transportat apoi cu multă grijă pe fiksian la bordul *Pescărușului albastru*, unde aveam toate condițiile spre a—i acorda ajutorul medical necesar. Acolo mi se alătură și doctorul Verhovțev; o jumătate de oră mai târziu, viața pacientului nostru se afla în afara oricărui pericol.

L—am lăsat în grija celui de Al Doilea căpitan și—am coborât din nou în peșteră. Aveam și noi nevoie de puțină odihnă.

Primul căpitan veni și el împreună cu noi.

La intrare sta ghemuit grăsanul pe care îl păzea Zelionîi.

—O să scape cu viață ? mă întrebă cu un zîmbet sfios Mucalitul U, ca și cînd ar fi fost vorba de propriul său frate.

—Da, îi răspunse laconic Verhovțev. Deși tu ai făcut totul ca el să moară.

—Vai, vai, de ce vorbești așa ? se agită grăsanul. De vină e numai Guzman. Oare nici acum nu v—ați dat seama ce rol nefast a jucat el în viața mea, cum m—a atras prin minciună și făgăduieli deșarte în aventurile lui murdare ? în fond, ce—mi trebuia mie ? Voie bună și să am tot ce—mi dorește sufletul. El însă era lacom de putere. Așa cum alții se nutresc cu supă și pîrjoale, el se nutrea cu putere. Dacă într—o zi nu apuca să—și exercite puterea asupra cuiva, ziua aceea el o socotea pierdută. Țintea să ajungă stăpînitorul tuturor planetelor, al Galaxiei întregi. Pe cînd eu, eu n—am nevoie de asta. Eu nu—mi doresc nimic altceva decît voie bună. De felul meu, sînt un om cu totul inofensiv, căzut sub o influență răufăcătoare.

I—am întors cu toții spatele, dar el continuă să vorbească, adresîndu—se de data asta lui Zelionîi, voind parcă să ne convingă cu tot dinadinsul că nu—i decît un mielușel zburdalnic și inofensiv.

—Așadar le—a fost dat celor trei căpitani să se întâlnească din nou, spuse zîbind doctorul Verhovțev și obrazu—i păru alcătuit din o mie de cute blînde. V—ați întâlnit ca—n vremurile bune de odinioară. O perioadă de timp ați aparținut istoriei ajunseseti, ierți—mi expresia un fel de relicve istorice. Acum însă...

—Adevărat, îl aprobă primul căpitan. Totul e iar ca în vremurile—bune de odinioară.

Privindu—l în timp ce vorbea, m—am gîndit că nu—i deloc bătrîn. Și că s—ar putea să—și reia activitatea în cosmos. Cu atît mai mult, cu cît proiectul „Venus” se afla în stadiul de definitivare.

Primul căpitan păru să—mi ghicească gîndurile.

—Va trebui să—mi recapăt vechile deprinderi. Zburînd înapoi, mi—am dat seama că mîinile mele au uitat cam multe lucruri.

—Va să zică, ai totuși de gînd să te întorci în cosmos ? se bucură doctorul Verhovțev.

—Și ar mai fi ceva. continuă căpitanul fără a—i răspunde direct la întrebare. Trebuie schimbată neapărat denumirea planetei aceleia și a muzeului. Mi se pare oarecum penibil: noi sîntem vii și—n putere, nu ne—am remarcat prin nimic deosebit, iar copiile noastre de piatră tronează acolo în preajma muzeului, ca și cînd ne—am fi petrecut demult din lumea asta.

Capitolul 24. SFÎRȘITUL CĂLĂTORIEI

Două ore mai târziu Al Treilea căpitan își reveni într-atît încît a fost cu putință să—l urcăm la suprafață. Apoi căpitani scoaseră din subterană și *Pescărușul albastru*. Planșeul de beton care acoperise intrarea fu așezat la loc.

Sus în poiană, printre florile—oglină făcute țandari, se înălțau acum trei nave cosmice:

Pegasul, *Pescărușul albastru* și nava de serviciu a proiectului ”Venus” care nu purta nici o denumire, ci doar un număr alcătuit din multe cifre.

—Tăticule, mi se adresează Alisa. Îmi dai voie să mă duc nițel prin pădure ?

—Pentru ce ?

—Să caut niște oglinzi întregi. Doar nu ne putem întoarce pe Pămînt fără un buchețel de flori dintr—astea.

—Bine, dar să fii cu ochii în patru, am avertizat—o eu. Acum nu mai porți costumaș galben, ci albastru, așa că pasărea Krok n—o să te mai poată confunda cu puii săi.

În timp ce pe toate navele se făceau pregătiri pentru îndelungata călătorie ce ne aștepta, eu am dat drumul sklisului să pască în poiană. De bucurie, acesta începu să salte greoi prin iarbă zvîrlindu—și sus de tot copitele și agitîndu—și aripile, însă de zburat, refuza categoric să zboare.

—E cea mai veselă vacă din cîte—am văzut vreodată, spuse doctorul Verhovțev. Să ai însă una ca asta pe lângă casă, n—ar fi deloc simplu.

—Ni s—a spus, într—adevăr, că sklișii sînt greu de păscut, l—am aprobat eu. În schimb, pot trece ușor peste rîuri adînci dacă pășunile se află pe celălalt mal.

Grăsanul stătea jos, pe pămînt, în preajma *Pegasului*, și încerca să ne convingă că are o inimă băirină și bolnavă care are nevoie de aer curat. Nimeni n—avea chef să—l contrazică și nici măcar să—i vorbească, mai ales după ce Al Treilea căpitan ne spusese că tocmai Mucalitul U îl supusese la cazne spre a—l determina să mărturisească formula galactiului.

—Zelionîi. m—am adresat mecanicului, eu mă duc să hrănesc animalele, așa că ai grijă, rogu—te, de vaca asta. ca nu cumva s—o înhațe pasărea Krok.

În clipa următoare însă am zărit o altă navă cosmică apropiindu—se de suprafața planetei.

„Nemaipomenit ! mi—am spus eu. Asta nu mai e planetă, ci un adevărat cosmodrom ! De unde o mai fi apărut și nava asta ?”

M—am gîndit apoi că le vor fi sosit niscaiva ajutoare piraților capturați de noi și eram gata să dau alarma, dar tocmai atunci m—am dumerit că nava se află de fapt în primejdie.

Într—adevăr, ea nu zbura în linie dreaptă, ci se răsucea mereu, venea cumva într—o rînă și tîra în urma ei un fel de masă cenușie care îi frîna zborul și o împiedica să coboare normal.

La strigătul meu, toți năvăliră afară și rămaseră cu ochii la nava care încerca să coboare.

—Zelionîi, treci, te rog, la stația de radio, strigă Poloskov.

Mecanicul se repezi spre *Pegas*, stabili pe calea undelor legătura cu nava aceea și deschise la maximum aparatul, pentru ca și noi, cei rămași afară, să putem auzi.

—Alo, astronauti ! strigă Zelionîi în microfon. Ce—i cu voi ? Sînteți în pericol ? Răspundeți!

Și—atunci se auzi răspunzîndu—i un dulce glas de femeie.

—Nu—mi pasă de nici un pericol. Principalul e să n—o pierd, restul nu mai contează.

—Vocea asta mi—e cunoscută, am remarcat eu. Cred că am mai auzit—o cîndva.

—Da—da, întări Alisa. Atunci cînd ne—am rătăcit în preajma Planetei pustii.

—Stați ! ne întrerupse Primul căpitan. Aș putea să jur că—i vocea Ellei, soția mea.

Căpitanul se făcu palid și porni glonț spre stația de radio, unde se afla Zelionîi. O clipă mai tîrziu, i—am auzit glasul:

—Ella, tu ești ? Ce—i cu nava ta ?!

—Cine—i la aparat ? întrebă cu severitate femeia. Tu ești, Seva ? De ce—ai plecat, dragă, de pe Venus ? Doar știi cît de mult mă îngrijorează călătoriile tale prin cosmos. Al Doilea căpitan surise:

—Ea nu se poate obișnui defel cu ideea că soțul îi este astronaut. Deși, în ceea ce o privește, a colindat Galaxia de la un capăt la altul.

—Lasă asta, strigă Primul căpitan. Ai uitat că nava ți—e în pericol ? Ai nevoie de ajutor. Dar ce tîrăști după tine ?

—Păi, nu vezi ?! rosti mirată Ella. E nebuloasa vie. Trei săptămîni am umblat în căutarea ei, am prins—o în mreajă, dar văd că încearcă mereu să scape și să—și ia zborul. De aceea am hotărît să cobor pe cea dintîi planetă întîlnită în cale, ca s—o domolesc. Seva, dragul meu, n—ai cumva la îndemînă vreo navă ?

—Cum să nu, îi răspunse Primul căpitan. Tu nu te grăbi să cobori: cu o asemenea coadă după tine, mă tem că—ți va fi imposibil s—o faci.

—Foarte bine. Urcă tu cu nava și împreună vom izbuti s—o coborîm.

Primul căpitan încă nu—și isprăvisise convorbirea cînd Al Doilea se și afla la postul de comandă al *Pescărușului albastru*. Trei minute mai tîrziu cei doi căpitani pluteau cu nava—n văzduh, unde Ella continua să lupte cu nebuloasa vie despre care au circulat în univers atîtea legende, dar pe care nimeni nu reușise s—o vadă cu ochii.

Cele două nave îi veniră în sfârșit de hac nebuloasei, iar o jumătate de oră mai apoi, prinsă trainic între ele, nebuloasa se așternu jos, pe iarbă, nu departe de locul în care ne aflam. Dădurăm fuga într—acolo. Drept să spun, în fruntea tuturor alergam eu, căci îmi dădeam seama ce descoperire colosală în domeniul biologiei făcuse Ella.

Nebuloasa avu însă darul să ne dezamăgească. În spațiul cosmic, unde s—o fi întins pe milioane de kilometri, o fi fost de mare efect, dar aici, pe iarbă, nu părea decît o masă închegată de ceață cenușie.

Trapa de la nava Ellei se deschise și în pragul scării se ivi ea. Primul căpitan îi alergă în întâmpinare. Își întinse brațele vînjoase și Ella sări. Căpitanul o prinse din zbor și o așeză cu băgare de seamă pe iarbă.

—Nu te—ai lovit ? o întrebă el.

—Nu, răspunse ea zîmbind. Și—apoi, mai are asta vreo importanță ?

Era o femeie de—a dreptul fermecătoare și ne plăcu nespus tuturor. Pînă și indicatorul se făcu străveziu de admirație.

—Mai are asta vreo importanță ? repetă Ella, potrivindu—și pletele aurii. Important e că am prins nebuloasa și—acum nu—mi rămîne decît s—o transport pe Pămînt, pentru ca toți scepticii să se convingă de existența ei.

N—am catadicsit să scot o vorbă, pentru că printre sceptici Ella mă avea, desigur, în vedere și pe mine. Mi—am reamintit că o întîlnisem cîndva la o conferință și că făcusem atunci haz pe seama ideilor ei fanteziste. Există în univers o sumedenie de animale reale, obișnuite, pentru studierea cărora merită să—ți consacri timpul și eforturile. De pildă. Micul dragon, boscheții, indicatorul. Cît despre nebuloasa vie, aceasta mi se părea a fi o himeră. Așa am și spus atunci, la conferință.

—Pe cine vād ! exclamă Ella, zărindu—l pe Al Doilea căpitan. Sînt cîțiva ani de cînd nu te—am mai văzut. Cum te simți ? Mai zbori și—acum prin cosmos ?

—Nu, răspunse căpitanul. Anii ăștia i—am petrecut mai mult într—un singur loc.

—Foarte bine, zise Ella. Și stînd locului poți face o sumedenie de treburi. Dar copilul ăsta încîntător al cui e ?

—Pe mine mă cheamă Alisa, răspunse copilul cel încîntător.

—Alisa ? Ce nume neobișnuit !

—Ba—i foarte obișnuit. Alisa Selezneva.

—Ia stai. Tăticul tău nu lucrează cumva la Grădina zoologică din Moscova ?

—Ba da, răspunse Alisa, care nu cunoștea divergențele noastre de ordin științific.

—Ei bine, Alisa, cînd ai să—l vezi pe tăticul tău, te rog să—i transmiți că nebuloasa vie nu constituie o aiureală, nici o idee fantezistă și nici o poveste de adormit copiii, așa cum îi place dumnealui să spună, ci o realitate palpabilă.

—Păi, tăticul meu e aici, spuse Alisa. Uitați—l acolo.

Nu—mi rămînea decît să fac un pas înainte și să—i urez bun sosît.

—Vă cer scuze, i—am spus eu. Îmi recunosc greșeala.

—Atunci totul e—n ordine, făcu Ella. N—ați vrea mai tîrziu s—o și studiem împreună ?

—Cu multă plăcere.

Ella înclină din cap, apoi i se adresă soțului:

—Ia povestește—mi cum de—ai ajuns aici ?

—Al Doilea căpitan s—a aflat în primejdie, răspunse laconic Seva. Trebuia să—i vin în ajutor. Și i—am venit. Împreună cu noii noștri prieteni.

—Dar în ce primejdie te—ai aflat, căpitane ?

—Am ajuns prizonier la pirați.

—La pirați ? Dar parcă i—ați nimicit demult. I—am nimicit, însă nu pe toți. Doar știi ce se întîmplă cînd lași o singură buruiană pe un răzor plivit.

—Totuși nu înțeleg, înălță din umeri Ella. Cum e posibil să stea cineva în zilele noastre patru ani în captivitate ?

Ella venise aici dintr—o altă lume. Din acea lume în care ne obișnuisem să trăim, dar de care ne desprinsesem în ultima vreme. Și i—ar fi fost și mai greu să înțeleagă, dacă ne—am fi apucat să—i

povestim despre acele torturi, subterane și trădări de care tocmai ne izbăviserăm. De aceea nu catadicsi nimeni să—i răspundă la întrebare.

—Și cu piratii la care vă referiți ce—ați făcut ? rupse Ella tăcerea.

—Pe unul l—am închis într—o cușcă, răspunse Al Doilea căpitan. Pe alți doi, în cală. Iar cel mai gras și mai viclean dintre ei era mai adineaori pe—aici, prin preajma noastră. Dar unde o fi, că nu—l mai văd ?

Într—adevăr, grăsanul dispăruse. Doar cu câteva clipe mai înainte șezuse chiar acolo, pe iarbă, zîmbindu—ne cu sfială, și acum nu mai era nicăieri.

Cercetărăm toate tufișurile din jur, ne uitarăm pe după fiecare boschet; de plecat, n—ar fi avut când să plece prea departe și—apoi, l—ar fi observat și guralivul și ar fi dat alarma.

—Ei poftim, ne spuse Ella pe un ton muștrător. Un singur pirat mai rămăsese și nici pe acela n—ați fost în stare să—l păziți ca lumea. Cum rămîne atunci cu pl ivitul ?

În aceeași clipă însă mi—am dat seama că nebuloasa de lîngă noi se agită mai tare ca înainte. M—am uitat la ea cu mai multă atenție: într—un loc mreaja avea câteva ochiuri rupte.

—Știu eu unde s—a ascuns ! strigă Alisa, alergînd și ea, împreună cu mine. În nebuloasă !

—Ești aici, Mucalitule U ? întrebă Verhovțev, aplecîndu—se.

Nebuloasa începu să se miște ca o căpiță de fîn în care s—a cuibărit un cîine vagabond.

—Să scoatem nebuloasa din mreajă, să vedem despre ce—i vorba, rosti cu hotărîre Primul căpitan.

—Pentru nimic în lume ! se revoltă Ella. O nebuloasă ca asta nu mai găsim !

Nervii grăsanului însă nu mai rezistară. Din adîncul nebuloasei îi răsări capul cu ochii holbați și cu gura căscată. Respira din greu. Pesemne că în interiorul nebuloasei aerul era cam pe sponci.

Și deodată țîșni afară și o luă la sănătoasa peste pajiște.

—Încotro ? strigă în urma lui Al Doilea căpitan. Degeaba fugi, că tot te prindem ! Nu te mai grăbi așa drăguțule, doar ai inimioara bolnavă !

Grăsanul însă nu—l mai auzea. Gonea de—i scăpărau picioarele printre tufe, sărea peste hîrtoape, se împiedica și—și flutura mîinile.

La un moment dat, pasărea Krok care se tot rotea în înaltul cerului, îl zări și se repezi spre el în picaj, aidoma unui uliu care a zărit un iepure.

Încă o secundă și grăsanul se bălăbăni în văzduh cu atîta repeziciune, încît în clipa cînd Al Doilea căpitan își smulse pistolul de la brîu, ea se și ridicase la vreo jumătate de kilometru.

—Nu trage, îl opri Primul căpitan. Dacă—l scapă de la o asemenea înălțime, se face praf.

Și parcă l—ar fi deocheat.

Grăsanul se răsuci în ghearele păsării, se zbătu aprig și ea îi dădu drumul din încheștare.

Piratul porni valvîrtej spre pămînt, ca o păpușă de cîrpă. O clipă mai tîrziu, dispăru după muchea unui deal.

Tăceam cu toții.

—S—a pedepsit singur, dădu apoi glas Zelionîi. Nici că se putea mai bine.

Și toată lumea fu de acord cu el.

În timpul ăsta nebuloasa noastră se tot strecura afară din plasă. Se scurgea de acolo ca o gelatină, se prelingea în toate părțile; coborîndu—ne ochii la un moment dat, ne—am pomenit cufundați pînă la genunchi în masa aceea gelatinoasă, cenușie.

—Țineți—o, n—o lăsați ! țipă Ella. Altfel o ia din loc !

Și—ntr—adevăr, nebuloasa o lua din loc. Mai întîi se învăluie într—o beznă de nepătruns, iar după ce beznă se risipi, văzurăm legănîndu—se deasupra noastră un nor imens, cenușiu.

—Eram și așa gata de start, spuse Al Doilea căpitan. Vă rog deci să vă grăbiți.

Urcărăm repede sklisul la bordul *Pegasului*, pornirăm motoarele și ne înălțarăm. În urma noastră luară startul și celelalte trei nave. Aliniîndu—ne în flanc, pornirăm pe urmele nebuloasei vii.

N—am ajuns—o decît în preajma planetei Șelezeaka. Între timp, nebuloasa se întinsese pe mai multe mii de kilometri, astfel că ne—au trebuit trei zile ca s—o putem vîrî la loc în mrejele noastre.

Și astfel, înfășurată în trei rînduri de mreje și prinsă zdravăn între două din navele noastre, o transportarăm spre Sistemul solar, instalînd—o în craterul Arhimede de pe Lună, unde astăzi o poate admira oricine. Deși, la drept vorbind, nu prea ai ce admira: rar găsești un exponat mai inexpressiv decît

nebulosa asta vie.

Un timp Ella stăruise s—o instalăm la o grădină zoologică de pe Pământ, însă clima de aici nu—i este prielnică; și—apoi, cine ar veni la grădina zoologică să contemple un vâl de pîclă cenușie ? Cu mult mai interesant e să vezi un indicator, să primești în dar un fular țesut de paingul—țesător—troglodit, să stropești cu limonada un boschețel ori să încerci a deosebi sklislul de vacile cu care paște laolaltă.

Sosind la Baza centrală selenară, ne—am adunat cu toții pentru ultima dată la hotelul „Lunohod”.

— A venit timpul să ne luăm rămas bun, zise Al Doilea căpitan.

Cum stăteau așezați unul lîngă altul pe canapeaua largă, cei trei căpitani nu semănau cîtuși de puțin cu cei de pe monumentul înălțat în cinstea lor. Primul căpitan sta gînditor, izbutind cu greu să—și ascundă amărăciunea ce—l cuprinsese. În timp ce el se afla în sistemul Meduzei, începuse acțiunea de propulsare a planetei Venus spre noua ei orbită. Ca atare, nu apucase să participe la clipa aceea solemnă.

Al Treilea căpitan se simțea tot rău, îl chinuia febra pe care o căpătase zăcînd atîta vreme în subterana piraților. N—a vrut cu nici un chip să ia medicamentele pe care i le adusese doctorul Verhovțev.

—Febra asta nu poate fi vindecată cu medicamente pămîntene, zise el. Am să—i fac față și fără ele. N—o mai băgați ir. seamă. Cînd voi porni din nou în cosmos, mă voi înzdrăveni de—a binelea. Pentru mine, cel mai bun spital e postul de comandă al astronavei.

Numai Al Doilea căpitan era vesel și însuflețit. Cu puțin timp în urmă transmisese formula galactiului fizicienilor sosiți aici de pe Pământ. Aceștia ajunseseră să umple jumătate din hotelul în care ne aflam, dar cu fiecare navă aselenizată soseau mereu alții de la cele mai diferite universități și institute. Se primise știrea că spre Lună grăbesc și savanții de pe Fiks, ca și cei lineani, iar la șantierul cosmic de pe Pluton se și trecuse la construcția navelor ce urmau a fi alimentate cu noul combustibil.

—Te văd, căpitane, zîmbind întruna. Îi spuse celui de Al Doilea căpitan Ella, căreia nu—i plăcea defel să stea locului și se tot foia nervoasă prin încăpere. Ești mulțumit că ați stîrnit atîta vîlvă printre fizicieni ?

—Sînt grozav de mulțumit, recunosc Al Doilea căpitan. Drept să spun, în anii aceștia am trăit mereu cu teama în suflet că formula asta a galactiului ar putea să nu le mai fie chiar atît de necesară celor de pe Terra. „Dacă între timp, îmi ziceam eu, galactiul a și fost descoperit acolo ?”

—Și nici în cazul ăsta n—ați fi cedat piraților formula ? I—am întrebat eu.

—Nu. N—aș fi cedat—o. Dar ia spuneți—mi: care vă sînt acum planurile de viitor ? Căci sper să ne mai întîlnim, și nu o dată. La urma urmei, cosmosul nu mai e chiar atît de necuprins. De un singur lucru îmi pare rău: că profesorul Seleznev n—a izbutit să adune atîtea animale cîte și—ar fi dorit. În schimb, ne—a ajutat să scăpăm din mîna piraților, iar noi îi promitem să—i aducem, de pretutindeni pe unde vom ajunge în viitoarele noastre călătorii, tot felul de animale și păsări pentru grădina zoologică.

—Vă mulțumesc prieteni, am răspuns eu. Trebuie să vă spun însă că nu sînt cîtuși de puțin necăjit. Doar în vara ce vine vom pleca din nou cu *Pegasul* în expediție. Dacă, firește, Poloskov și Zelionîi vor accepta să—mi țină tovărășie și atunci.

—Vă asigurăm de pe acum, spuse Poloskov.

—S—ar putea să merg și eu, făcu Zelionîi, dacă, bineînțeles, împrejurările se vor dovedi favorabile.

Ce mai, Zelionîi rămînea același om incorigibil ! Eu unul eram convins că va merge, și la fel de convins era și el, dar ținea morțiș să—și exprime de fiecare dată îndoiala.

—Și eu am să merg, sări de colo Alisa.

—Asta rămîne de văzut, i—am spus. Mai ai în față un an întreg de învățătură.

—Dumneavoastră încotro plecați ? Îi întrebă Poloskov pe cei trei căpitani.

—Eu mă grăbesc să ajung pe Pluton, unde a început construcția navelor acționate cu galactiu, spuse Al Doilea căpitan. Sper ca unul din primele exemplare de acest fel să—mi fie încredințat mie.

—Eu voi pleca mai întîi la ai mei, pe planeta Fiks, spuse Al Treilea căpitan. Că n—am mai dat demult pe acasă. Pe urmă voi începe să construiesc și eu o navă care va folosi noul combustibil.

—Iar eu îmi iau acum zborul spre Venus, spuse Primul căpitan, planeta care, la ora actuală, se află deja în drum spre noua ei orbită. Vor mai trece cîteva luni și activitatea mea în cadrul acestei misiuni va lua

sfișit. Atunci mă voi alătura și eu bunilor mei prieteni.

—Și veți pleca toți în universul îndepărtat ? întrebă Alisa.

—Da, spuse Primul căpitan.

—Da, spuse Al Doilea căpitan.

—Firește, spuse Al Treilea căpitan.

—Eu plănuiam să plec în căutarea planetei vii, spuse Ella. Ea trebuie să fie chiar mai interesantă decât nebuloasa pe care o ducem cu noi. Mă tem însă că—l voi ruga pe profesorul Seleznev să facă această expediție în locul meu.

—De ce eu ? am întrebat—o. Doar dumneata ești acum specialistă în studierea animalelor supradimensionale.

—Eu îi voi însoți pe cei trei căpitani.

—Bine, dar noi avem de gând să plecăm în galaxia vecină ! interveni Primul căpitan. Este un drum lung și foarte anevoios.

—Te rog să nu mă contrazici, spuse ritos Ella. Nu se poate să stăm despărțiți o perioadă atât de îndelungată.

—Dar copiii ? făcu Primul căpitan.

—Copiii vor rămîne cu bunica, firește. Că doar ea nu dansează în fiecare zi pe scena Teatrului Mare. Sîmbăta și duminica o să—i ia la dînsa de la grădiniță.

Și—atunci Primul căpitan se uită descumpănit la prietenii săi.

În semn că este de acord, Al Doilea căpitan înclină ușor din cap.

În semn că este și el de acord, Al Treilea căpitan ridică unul din cele șase brațe ale sale.

—Deci nu uita, profesore, că mi—ai promis să găsești planeta cea vie, mi se adresă Ella, care, după cîte mi—am dat seama, nu se îndoiește nici cît negru sub unghie că—i va convinge pe cei trei căpitani. Iar eu îți voi aduce în schimb cel mai uimitor animal pe care îl vom întîlni în galaxia vecină...

Pegasul își luă cel dintîi startul de pe Lună. Eram grăbiți, căci animalele pe care le transportam trebuiau să ajungă cît mai repede la grădina zoologică spre a li se crea acolo condiții normale de viață. Cei trei căpitani împreună cu Ella ne însoțiră pînă în dreptul navei și ne urară drum bun. *Pegasul* se înalță deasupra Lunii și porni spre Pămînt.

Am coborît în cală, să văd cum se mai simt animalele noastre. Nu duceam cu noi prea multe exemplare. Majoritatea cuștilor erau goale. Goală era și cușca în care stătuse o vreme piratul Guzman. îl lăsasem, împreună cu cele două ajutoare ale sale, pe planeta unde săvîrșise atîtea nelegiuiri. Cei de acolo aveau să—l pedepsească după merit.

I—am întins sklifului ultimul braț de fîn pe care îl mai aveam. Skliful se lipise de gratii ca să—l pot scărpina.

În cală își făcu apariția și fiică—mea, iar în urma ei, pîș—pîș: droaia de boscheței.

—Ei, ce zici, Alisa, am întrebat—o, o să ai ce povesti la școală ?

—Păi, mi—ar trebui nu știu cît ca să povestesc totul, înalță ea din umeri. Și—apoi, copiii nici n—au să mă creadă.

Luă o perie cu coadă lungă și se apucă să—mi dea o mîină de ajutor la spălatul cuștilor.

—Ai dreptate, am încuviințat eu. Unele lucruri n—au să le creadă.

—Spune—mi, tăticle, tu ești nemulțumit de călătoria pe care am făcut—o ? Crezi că avem prea puține animale ?

—Nu, fetiço. Pe cuvîntul meu că sînt mulțumit. Nu uita că ne—am făcut cu acest prilej și o seamă de prieteni noi. Și încă ce prieteni !

—Bravo, tăticle ! mă laudă Alisa. Acum să—ți spun și eu ceva: cei trei căpitani mi—au promis că mă vor lua și pe mine în expediția lor spre cealaltă galaxie. Nu, nu te teme: nu—i vorba de expediția lor de acum. Mă vor lua cu alt prilej, cînd am să fiu mai mare.

—Dacă—i așa, fie, am strîns eu din umeri. Nu—mi rămîne decît să—ți urez „drum bun”.

—Să nu te amărăști, tăticle. Poate că te vom lua și pe tine. Biologii doar sînt necesari în orice expediție.

—Îți mulțumesc, Alisa. Ești un adevărat prieten. Lucrînd amîndoi cot la cot, am isprăvit cu spălatul

cuștilor și le—am adus animalelor apă de băut, astfel ca în momentul aterizării totul să fie în perfectă ordine.

ZIUA DE NAȘTERE A ALISEI

Povestire fantastică

I

Alisa s—a născut la 17 noiembrie. O zi potrivită pentru un asemenea eveniment. Putea să fie cu mult mai rău. Cunosce, de exemplu, pe cineva care s—a născut la 1 ianuarie și astfel nimeni nu—i sărbătorește în mod special ziua, întrucât Anul Nou e o sărbătoare a tuturor. Rău se întâmplă și cu cei născuți în timpul verii, căci în acest anotimp toți prietenii le sînt plecați fie în vacanță, fie în diferite călătorii. Alisa însă nu are de ce să se plîngă.

Cam cu o săptămîină înaintea acestei aniversări, mă întorceam acasă de la grădina zoologică, preocupat de un gînd: ce dar să—i fac fiică—mi de ziua ei? De fiecare dată asta constituie o problemă. Fu, de pildă, am acasă o adunătură de opt cravate identice, șase balerine făcute din rădăcini și conuri de brad, trei submarine pneumatice, paisprezece brichete atomice, o stivă de linguri de lemn din cele de Hohloma și o sumedenie de alte obiecte inutile pe care le primești de ziua ta și le pitești cu grijă : noua cană albastră — alături de celelalte cinci căni albastre, primite în aceeași zi, noua scrumieră înfățișînd o navă de peregrini cosmici — lîngă celelalte trei, absolut identice, primite cu același prilej. Stam și încercam să—mi aduc aminte ce anume îmi ceruse Alisa în luna septembrie Parcă—mi ceruse ceva. Avea nevoie de un anumit lucru. Ba chiar m—am gîndit atunci: „Ar fi bine să—i dăruiesc asta de ziua ei”. Și iată că am uitat.

Chiar atunci începu să sune videofonul.

L—am deschis. Pe ecran apăru figura înfricoșătoare a lui Gromozioaka, vechiul meu prieten, arheologul de pe planeta Ciumaroz. Gromozioaka e de două ori mai mare decît un om obișnuit, are zece tentacule, opt ochi, o carapace pe piept și trei inimi bune, dar cam zănatice.

—Profesore, îmi spuse el, să nu plîngi de bucurie că* mă vezi. Peste zece minute voi fi la dumneata acasă și te voi strînge la piept.

—Gromozioaka ! atît am apucat să exclam, că ecranul se stinse și chipul prietenului meu pieri din vedere. Alisa ! am strigat eu. A sosit Gromozioaka !

Alisa își făcea lecțiile în încăperea de alături. Auzindu—mă, își lăsă cu plăcere treburile baltă și veni în fugă la mine. În urma ei lipăia boschețelul acela neastîmpărat pe care i—l adusesem din ultima noastră expediție. Boschețelul era cam răsfațat și pretindea să—l stropim numai cu compot. Din această cauză, vedeai veșnic prin toată casa lăîndu—se niște băltoace dulci, iar robotul nostru menajer bombănea cît era ziua de mare tot ștergînd dușumelele năclăite de planta asta capricioasă.

—Îl știu, îl știu, spuse Alisa. Nu ne—am întîlnit cu el anul trecut pe Lună ? Unde mai face săpături acum ?

—Pe nu știu ce planetă moartă. A descoperit acolo ruinele unor orașe. Am citit asta într—un ziar.

Gromozioaka duce o viață agitată, de peregrin. În general, locuitorilor planetei Ciumaroz le cam place să stea acasă. Dar, precum se știe, nu există regulă fără excepții. Așa se face că pînă—n prezent Gromozioaka a colindat mai multe planete decît o mie de compatrioți de—ai săi luați la un loc.

—Ia spune—mi, Alisa, ce dar ai vrea să—ți fac de ziua ta ?

Alisa își petrecu mîna peste frunzele boschețelu—lui și—mi răspunse gînditoare:

—Asta, tăticle, e o problemă serioasă. Trebuie să mă mai gîndesc. De aceea te rog să nu întreprinzi nimic fără să—mi ceri sfatul. Altfel, s—ar putea să—mi cumperi ceva de care să nu am nevoie.

Chiar atunci ușa de la intrare se dădu de perete, iar dușumeaua se cutremură sub greutatea oaspetelui. Gromozioaka pătrunse valvîrtej în cabinet, își căscă gura presărată cu dinți de rechin și răcni din pragul ușii :

—Iată—mă, neprețuiții mei prieteni! Am venit la voi direct de la cosmodrom. Sînt frînt de oboseală și

vreau să trag un pui de somn. Așterne—mi, profesore, pe dușumea covorul tău preferat și trezește—mă, rogu—te, peste douăzeci de ore.

Zărind—o pe Alisa, răcni și mai tare :

—Fetițo ! Odrasla bunului meu prieten ! Ce mult ai crescut ! Câți ani ai ?

—Peste o săptămână împlinesc zece. Ceea ce înseamnă că am pornit—o spre douăzeci.

—Chiar acum ne gîndeam ce cadou i—ar fi mai potrivit cu acest prilej, i—am spus amicului nostru.

—Și v—ați hotărît ?

—Încă nu.

—Rușine ! glăsui Gromozioaka, așezîndu—se jos pe dușumea și rășchirîndu—și tentaculele ca să se odihnească și ele. Dacă aș avea și eu o fetiță atît de drăgălașă, i—aș serba ziua de naștere în fiecare săptămînă și de fiecare dată i—aș dărui cîte—o planetă.

—Sînt convins, i—am spus zîmbind. Mai ales dacă ținem seama că la voi, pe Ciumaroz, un an durează ceva mai mult de optsprezece ani pămînteni, iar o săptămînă este egală cu patru luni ale noastre.

—Mereu cauți, profesore, să—mi strici dispoziția ! se supără Gromozioaka. Spune—mi, n—ai cumva prin casă niște valeriană ? Dar nu dintr—aia diluată. Că mor de sete.

Valeriană nu aveam, așa că a trebuit să—l trimitem la farmacie pe robotul nostru menajer.

—Povestește—ne, prietene, cu ce te mai ocupi, pe unde mai faci săpături, ce—ai mai descoperit ?

—Nu pot să vă spun nimic, zise Gromozioaka. Jur pe Galaxie că—i un secret din cele mai grozave. Ba poate chiar ceva senzațional.

—Mă rog, dacă nu vrei să ne spui, n—ai decît, am înălțat eu din umeri. Nu știam însă că și arheologii au secrete.

—Aoleu ! exclamă Gromozioaka și scoase pe nări o trîmbă de fum gălbui. Uite că l—am supărat pe cel mai bun prieten al meu ! Te—ai supărat pe mine, așa—i ? Gata ! Plec din casa ta, și s—ar putea chiar să—mi pun capăt zilelor. Am fost bănuțit că aș avea o fire ascunsă !

Și opt lacrimi grele, fumegînde, se rostogoliră din cei opt ochi ai prietenului meu atît de sensibil.

—Nu vă necăjiți, nene Gromozioaka, îi spuse Alisa. Tata n—a vrut să vă supere. Doar îl cunosc prea bine.

—Eu m—am supărat pe mine însumi, suspină arheologul. Dar unde—i valeriană ? De ce în roboți aștia nu poți avea nici o bază ? Precis că stă acum la palavre cu alți roboți—menajeri. Flecărește despre starea vremii sau despre fotbal. Și nici aminte nu—i e că eu crap de sete.

—Ce—ați zice să vă aduc un ceai ? îl întrebă Alisa.

—Nu, nu, dădu speriat din tentacule Gromozioaka. Ceaiul pentru mine e otravă curată !

Din fericire, chiar atunci apărur robotul, aducînd o damigeana mare de valeriană. Gromozioaka își turnă un pahar, îl bău dintr—o înghițitură și din urechi îi țîșniră afară fuioare de aburi.

—Așa mai zic și eu, făcu el. Acum am să—ți pot dezvălui, profesore, secretul cel grozav. Chiar dacă îmi fac prin asta un rău.

—În cazul ăsta nu—i nevoie să—mi spui. Nu vreau să—ți faci un rău din cauza mea.

—Păi, în afară de mine nu știe nimeni că—i vorba de un secret.

—Sînteți un arheolog foarte ciudat, spuse Alisa. Prin urmare, nu există nici un fel de secret ?

—Ba există, făcu Gromozioaka. Și încă unul dintre cele mai adevărate, dar nu în sensul în care—l înțelegeți voi.

—Ascultă, Gromozioaka, din cele spuse de tine nu pricepem nimic.

—Nu pricepem nimic, adăugă și Alisa.

Ca să nu mai piardă vremea cu paharul, Gromozioaka apucă damigeana și dădu pe gît toată valeriană ce mai rămăsese într—însa, apoi oftă de se cutremurară ferestrele și ne istorisi următoarele:

Expediția arheologică din care făcea și el parte sosise într—o zi pe Coleida, o planetă moartă. Mai demult, pe planeta asta locuiseră oameni, dar în urmă cu o sută de ani, dintr—o pricină necunoscută, muriseră cu toții. Ba chiar și animalele, și insectele, și păsările, și peștii. Nu mai rămăsese nimeni în viață. Doar ruinele se mai înălțau acolo, cutreierate de vântoase și bătute de ploi. Ici—colo, pe străzi, puteai vedea chiar și cîte o mașină sau cîte un monument durat în cinstea vreunui om de seamă.

—A fost pe—acolo cumva vreun război, și oamenii s—au omorît unii pe alții ? îl întrebă Alisa.

—De unde—ți vin în minte asemenea idei ? se miră Gromozioaka.

—Învățăm acum la istorie despre evul mediu, îi răspunse Alisa.

—Nu, n—a fost nici un război pe—acolo, zise Gromozioaka. Să fi fost unul atât de pustiitor, i s—ar fi cunoscut urmele și peste o sută de ani.

—Poate că au folosit niscaiva gaze toxice ? — I—am întrebat eu. Sau bombe atomice ? Iar după aceea s—a declanșat reacția în lanț.

—Tu ești om deștept, spuse Gromozioaka, dar de vorbit, vorbești prostii. Oare noi, arheologi atât de competenți și experimentați, în frunte cu mine, care sînt în stare să văd cu ochiul liber cum se strecoară prin adîncul pămîntului chiar și o rîmă, oare noi, zic, nu ne—am fi dat seama de așa ceva ?

Gromozioaka clătină din cap a muștrare, iar ochii îi sclipiră atât de fioros, încît m—am uitat repede la Alisa: n—o fi speriat—o cumva preabunul meu prieten?

Dar Alisa nu se speriasă. Stătea la locul ei îngîndurată.

—Și uite că în minte ne—a încolțit o bănuială, continuă Gromozioaka. Iar în bănuiala asta stă tot secretul.

—Pesemne că au fost atacați, spuse Alisa.

—Cine să—i fi atacat ?

—Cum „cine” ? Pirații cosmici. I—am văzut și eu.

—Prostii, făcu Gromozioaka și izbucni în hohote de rîs, agitîndu—și cu atîta putere tentaculele, încît răsturnă de pe pervazul ferestrei vaza cu flori, care se făcu țandări.

M—am prefăcut că nu observ cele întîmplate; la fel procedă și fiică—mea. Știam că Gromozioaka s—ar fi întristat peste măsură aflînd ce ispravă a putut să facă.

—Pirații cosmici n—ar fi fost în stare să nimicească o planetă întreagă, zise el. Și afară de asta, nici nu mai există pirați în cosmos.

—Atunci cum a fost distrusă Coleida ?

—Tocmai de aceea am și venit încoace, spuse Gromozioaka.

Tăcurăm, atît eu, cît și Alisa, și nu—i mai puserăm nici o întrebare. Gromozioaka tăcea și el. Aștepta ca noi să—l iscodim, iar dumnealui să se tot codească, să tergiverseze și abia într—un tîrziu să binevoiască a ne spune totul.

Tăcurăm astfel cu toții vreo două minute. În cele din urmă, amicul meu se burzului.

—Văd că spusele mele nu vă interesează deloc, rosti el.

—Asta—i bună ! am răspuns eu. Ba ne interesează foarte mult. Numai că tu nu vrei să vorbești, de aceea am tăcut și noi.

—Cum adică, nu vreau să vorbesc ? țipă Gromozioaka. Cine a spus așa ceva ?

—Chiar tu.

—Eu ? Imposibil!

Și—atunci mi—am pus în gînd să—l mai întărit nițel pe prietenul meu, care ardea pur și simplu de nerăbdare să ne povestească totul.

—Tu, Gromozioaka, te pregătiseși să dormi vreo douăzeci de ore. Culcă—te, așadar, pe covorul din sufragerie. Numai să împingi masa în colț. Iar tu, Alisa, du—te și—ți fă lecțiile.

—Așa, care va să zică ?... făcu Gromozioaka. Țtia—mi sînt prietenii ? Tu te grăbești să străbați toată Galaxia, ca să le aduci o noutate interesantă, iar dumnealor nici una, nici două te trimiți la culcare. Cum s—ar zice. se plictisesc în compania mea. Li se pare neinteresant ce le spun. Foarte bine. Nu te mai rog decît să—mi arăți unde—i baia. Vreau să mă spăl pe tentacule.

Alisa îmi aruncă o privire imploratoare. Ardea de nerăbdare să—l întrebe pe Gromozioaka. Dar acesta se și îndreptă spre baie, tropăind și agățîndu—se cu tentaculele de mobilă și de pereți.

—De ce te—ai purtat așa cu el, tătăcule? îmi șopti Alisa, după ce Gromozioaka părăsi încăperea. Doar voia să ne povestească mai departe.

—Să nu mai facă pe fadositul, i—am spus. Dacă ne—am fi rugat de el, ne—ar mai fi chinuit vreo două ceasuri. Așa, însă, o să ne povestească totul fără să—l mai rugăm. Pun rămășag că așa o să fie.

—S—a făcut, spuse Alisa. Pe ce punem rămășag ? Eu zic că Gromozioaka s—a supărat foarte tare și n—o să ne mai povestească nimic.

—Iar eu zic că Gromozioaka s—a supărat foarte tare și tocmai de aceea o să ne povestească totul.

—Pe—o înghețată ?

—Pe—o înghețată.

Așa încheiarăm rămășagul nostru. Dar nici n—am apucat să ne strângem mîna, că pereții coridorului se cutremurară din nou. Gromozioka se—ntorcea de la baie.

Era ud learcă. Apa îi curgea de pe carapace, iar tentaculele lăsau pe podea dîre umede, șerpuitoare, în urmă venea robotul—menajer și ștergea cu o cîrpă băltoacele lăsate de musafir.

—Ascultă, profesore, mi se adresă Gromozioka. Unde vă este săpunul ?

—Săpunul ?! m—am mirat eu. Acolo, în savonieră. Ce, a dispărut ?

—Aș ! zise Gromozioka. Am vrut numai să fac nițeluș haz pe seama ta. Ți—ai închipuit pesemne că vin atît de grăbit ca să—ți dezvălui secretul. Ba cred că i—ai și spus fetei: uite—l pe aiuritul de Gromozioka, vine înapoi: e atît de nerăbdător să ne împărtășească taina lui, încît a uitat să se mai șteargă pe tentacule. Așa—i că am dreptate ?

Am înălțat din umeri.

Alisa însă m—a dat de gol.

—Ba chiar am făcut rămășag, spuse ea. Eu ziceam că n—o să veniți.

—Buun ! făcu Gromozioka și se așează din nou pe dușumea, răsfirîndu—și în jur tentaculele ude, ca pe niște petale de floare. Acum sînt mulțumit: voi ați vrut să—mi trageți o păcăleală, iar eu v—am păcălit pe voi. Prin urmare, sîntem chit. Și—acum, dragi prieteni, vă rog să mă ascultați cu atenție. Spune—ți—mi: mai țineți cumva minte epidemia aia de ciumă cosmică ?

II

Firește că ne aminteam de epidemia cu pricina. Mai bine—zis, îmi aminteam eu, Alisa aflînd despre ea din lecturi. Cu vreo cincisprezece ani în urmă, se întorcea acasă din sectorul optsprezece al galaxiei noastre o expediție terestră. După cum se obișnuia pe atunci, membrii unei expediții mai îndepărtate nu reveneau direct pe Pămînt, ci făceau preventiv o escală la baza de pe Pluton, spre a trece prin carantină. Această escală fu salvatoare pentru planeta noastră.

Doi dintre membrii echipajului contractaseră o boală necunoscută. Au fost duși la izolator. Dar, cu toate medicamentele care li se administrară, starea lor se înrăutățea tot mai mult. A doua zi se îmbolnăviră și ceilalți membri ai echipajului, iar după alte două zile — întreg personalul bazei.

Pe Pămînt se dădu alarma și o navă sanitară specială porni numaidecît spre Pluton. Cîteva zile în șir medicii se străduiră din răputeri să salveze viața cosmonauților și a personalului bazei, dar totul se sfîrși printr—un eșec: nu numai că nu izbutiră să—i vindece pe cei bolnavi, dar, în ciuda tuturor măsurilor luate, se îmbolnăviră și ei.

Acela a fost momentul cînd i s—a dat bolii numele de ciumă cosmică.

A fost declarată carantină generală. Nave speciale patrulară în jurul planetei Pluton spre a—i pune în gardă pe eventualii călători. Între timp, cei mai buni medici de pe Pămînt și de pe alte planete se străduiau să descopere misterul bolii. Părea că împotriva ei nu există nici un remediu, că nimic nu—i poate opri evoluția. Zadarnice se dovediră și medicamentele, și pereții groși ai izolatoarelor.

Abia după trei luni de zile, cu prețul unor sacrificii și eforturi colosale, au reușit medicii să depisteze cauza maladiei și să afle cum poate fi ea înfrîntă.

S—a constatat astfel că dificultățile legate de lupta împotriva ciumei cosmice se datorau faptului că ea era transmisă prin niște viruși avînd două caracteristici foarte curioase: în primul rînd, se puteau deghiza în confrății lor inofensivi, iar în al doilea rînd, toți împreună, alcătuiau o ființă rațională. Fiecare în parte, virușii nu puteau gîndi ori lua hotărîri. Cînd se întruneau însă în număr de cîteva miliarde, dădeau naștere unei rațiuni ciudate și necruțătoare. Astfel, era destul ca medicii să se apropie întrucîtva de dezlegarea enigmei, pentru ca rațiunea aceea să ordone pe loc tuturor virușilor să—și schimbe înfățișarea, să găsească antidoturi pentru medicamentele folosite de medici, să nascocască alte căi pentru a—i ucide pe oameni.

Cînd savanții și—au dat seama despre ce—i vorba, au încercat să intre în legătură cu rațiunea aceea virotică. Dar ea refuză să discute cu oamenii. Sau poate nu era în stare s—o facă, deoarece toate gîndurile ei, întreaga ei inventivitate le avea orientate doar spre distrugere. De creat, era incapabilă să creeze ceva.

Mai tîrziu, cînd ciurma cosmică a fost înfrîntă, s—au descoperit și în arhivele altor planete mențiuni privitoare la virușii cu pricina.

S—a constatat atunci că Sistemul solar nu este nicidecum primul loc unde a apărut această boală. Virușii ciumei cosmice nimiciseră viața de pe planete întregi și chiar din întregi sisteme planetare. Dacă locuitorii de acolo nu găseau un mijloc de a lichida ciurma, virușii nu se potoleau pînă nu nimiceau tot ce era viu pe acea planetă. După ce exterminau oamenii și animalele, se adunau ca un roi de albine și porneau prin spațiul cosmic, în căutarea vreunei astronave sau a unei alte planete, ori rămîneau locului, căzînd într—o stare asemănătoare hibernării.

Cunoscînd toate acestea, arheologii din expediția la care participase și Gromozioaka au presupus că viața de pe planeta Coleida a fost nimicită de aceeași ciură cosmică, locuitorii ei neputînd, pesemne, să—i descopere remediul. Iar Gromozioaka sosise pe Pămînt tocmai cu scopul de a verifica această ipoteză.

Pe Pămînt există un Institut al timpului. Cercetătorii care lucrează acolo pot face călătorii în trecut. Gromozioaka voia să solicite institutului să trimită pe Coleida, unde se afla expediția sa, o mașină a timpului, pentru ca vreunul din membrii expediției să poată face un drum în trecut și să vadă dacă pieirea tuturor viețuitoarelor de pe această planetă se datorează într—adevăr ciumei cosmice.

III

A doua zi dimineața, Gromozioaka s—a dus la Institutul timpului. A stat acolo pînă la ora prînzului, iar Alisa, care aflase motivul vizitei sale pe Pămînt, n—a mai plecat nicăieri după ce s—a întors de la școală, ci a rămas acasă în așteptarea arheologului. Era extrem de curioasă să afle cum se vor rezolva lucrurile.

Pe Gromozioaka l—am zărit prin fereastră. De cum apăru, geamurile prinseră să se cutremure ușor. Amicul nostru mergea prin mijlocul străzii, mormăind un cîntec și ducînd în brațe un buchet de flori atît de mare, încît atingea cu el casele aflate de—o parte și de alta a drumului. Văzîndu—l pe monstrul nostru cel drag, trecătorii se lipeau de ziduri oarecum speriați, întrucît nu mai pomeniseră nicicînd o asemenea priveliște: un buchet de flori cu diametrul de vreo cinci metri, de sub care se șteau niște tentacule groase, cu gheare la capete. Gromozioaka oferea fiecărui trecător cîte o floare.

—Hei, strigă prietenul meu, oprindu—se în dreptul casei noastre.

—Bine—ai venit, nene Gromozioaka ! îi strigă Alisa, deschizînd geamul. Ai adus vești bune ?

—Vă povestesc totul, dragii mei ! răspunse Gromozioaka și oferi o floare unui bătrînel care, de uimire, se așeză direct pe trotuar. Deocamdată însă, vă rog să primiți acest modest buchețel. Am să vi—l dau parte cu parte pe fereastră, că nu cred să pot intra cu el pe ușă.

Și Gromozioaka îi întinse fiicei mele un prim mănunchi din florile pe care le adusese.

Cinci minute mai tîrziu, toată odaia era ticsită de flori, încît, pur și simplu, o pierdusem pe Alisa din vedere. În sfîrșit, cînd ultimul mănunchi ajunsese și el în odaie, m—am învrednicit să întreb:

—Alisa, unde ești ?

—Sînt aici, îmi răspunse ea din bucătărie. Adun toate oalele, cămile, castronașele, farfuriile și glastrele ca să pun florile în apă.

—Nu uita cada de la baie, i—am spus eu. Umple—o și pe ea cu apă, că îți încape acolo un braț de flori.

Zicînd aceasta, am plonjat în oceanul acela de flori și—am pornit înot spre ușa de la intrare, ca să—l întîmpin pe Gromozioaka.

Văzînd ce era în casă, musafirul nostru rămase încîntat.

—Sînt convins, zise el ajutîndu—ne să așezăm florile în oale, glastre, castronașe, farfurii și căni, în cadă și în chiuveta de la bucătărie, sînt convins că nu v—a mai adus nimeni pînă acum un buchet atît de bogat.

—Într—adevăr, nimeni, am încuviințat eu.

—Prin urmare, eu vă sînt prietenul cel mai bun, conchise Gromozioika. Văd însă că iar s—a isprăvit valeriană în casa asta. Nu mai e nici o picătură.

Făcînd această remarcă, oaspetele nostru se culcă pe covorul de petale risipite pe jos și ne istorisi cele ce izbutise să facă în ziua aceea.

—Întîi și întîi, m—am dus la Institutul timpului. Cei de acolo s—au bucurat grozav. În primul rînd, că a venit să—i viziteze însuși Gromozioika, celebrul arheolog de pe...

—Dar de unde te cunosc ei pe dumneata, nene Gromozioika, îi luă Alisa vorba din gură.

—Pe mine mă cunoaște o lume întreagă, răspunse el. Iar tu nu mai întrerupe omul cînd spune ceva. Așadar, cum m—au văzut în pragul ușii, cei de la institut au leșinat toți de bucurie.

—Cred că de spaimă, dădu să—l corecteze Alisa. Cine te vede pentru prima oară, ar putea să se sperie.

—Vorbe de clacă ! spuse Gromozioika. La noi pe planetă lumea mă socoate un bărbat din cale—afară de frumos.

Și imediat izbucni într—un hohot de rîs, făcînd petalele florilor să zboare spre tavan.

—Să nu—ți închipui, Alisa, urmă el, că sînt chiar atît de naiv. Știu eu prea bine cînd se teme lumea de mine și cînd se bucură că mă vede. Tocmai de aceea, înainte de a intra undeva, bat regulat la ușă și întreb: „N—aveți cumva printre dumneavoastră copii mici sau femei nevricioase ?” Dacă mi se răspunde negativ, atunci intru frumușel și le spun gazdelor că sînt Gromozioika, celebrul arheolog de pe planeta Ciumaroz. Ei, acum ești mulțumită ?

—Cum să nu, răspunse Alisa, care ședea turcește pe o tentaculă încolăcită a lui Gromozioika. Spune mai departe. Va să zică, cei de la institut s—au bucurat în primul rînd că le—a venit în vizită însuși Gromozioika. Dar în al doilea rînd ?

—În al doilea rînd, spuse arheologul, pentru că ieri au terminat probele la o nouă mașină a timpului. Dacă mașinile dinainte nu puteau funcționa decît în clădirea institutului, aceasta din urmă poate fi mutată și—n altă parte. Ea este alimentată de niște pile atomice. Cercetătorii tocmai se pregăteau s—o transporte pe lacul Ciur.

—Unde s—o transporte ? l—am întrebat cu mirare.

—Nenea Gromozioika a vrut să spună „pe lacul *Ciud*”. Nu—i așa ? se—ntoarse Alisa spre dînsul. Dumnealui are tot dreptul să nu știe unele evenimente din istoria noastră.

—Păi am spus chiar așa: lacul Ciud, făcu netulburat Gromozioika. Cine n—a auzit acătărea, pesemne că—i bolnav de urechi... Cum ziceam, cercetătorii voiau să vadă cum îi învinge Alexandru Macedon pe cavalerii tritoni.

—Așa este, dădu din cap Alisa. Ei voiau să vadă cum îi învinge Alexandru *Nevski* pe cavalerii *teutoni*.

—Of ! suspină Gromozioika. Veșnic sînt întrerupt din vorbă ! Prin urmare, aflînd eu că dumnealor se pregătesc să plece cu noua mașină în afara institutului, le—am spus cam așa : „Ce reprezintă un singur lac, pe lîngă o întreagă planetă care vă poate sta la dispoziție ? Și—apoi, pe lacul acela o să vă puteți duce oricînd, fiindcă pînă și un școlar știe că Alexandru Nevski i—a învins pe toți cavalerii aceia. Dar ce s—a petrecut pe planeta Coleida n—o știu nici măcar eu, marele arheolog Gromozioika. Deși e mai mult ca sigur că moartea i se trage de la ciuma cosmică.”

—Și—au fost de acord ? întrebă Alisa.

—Nu chiar de la început, recunosc Gromozioika. Au spus mai întîi că mașina încă nu—i verificată cum trebuie, că în condițiile atît de dificile cum sînt cele din cosmos ea poate să se defecteze și să se—ntîmple astfel o catastrofă. Pe urmă, cînd le—am spus că pe Coleida condițiile nu sînt cu nimic mai dificile decît pe lacul Ciur, au pretextat că pilele atomice și restul aparaturii sînt atît de grele, încît ar fi nevoie de zece nave ca să le poți transporta pe Coleida. În momentul acela însă mi—am dat seama că sînt gata—gata să cedeze. Doar îi ispitea și pe ei perspectiva de a—și experimenta mașina pe—o altă planetă. Și—atunci le—am spus că putem pune în funcțiune cea mai mare centrală electrică de pe Coleida, iar în afară de asta, noi, membrii expediției, avem în dotare un reactor atomic extrem de

puternic, ba chiar și motoare gravitaționale. Iar dacă este nevoie ca mașina să fie însoțită de un grup întreg de cercetători, îi vom putea primi și ospăta pe toți, ba chiar la două zile o dată îi vom putea duce și în diferite excursii. Și—atunci s—au declarat de acord. Ce ziceți, sînt o forță, nu—i așa ?

—Ești, Gromozioaka, i—am spus eu.

—Și—acum mă duc la culcare, pentru că de mîine începem să încărcăm navele. Chiar dacă n—am lua cu noi pilele atomice și tot am avea nevoie pentru transport de trei nave mari. Or, eu încă nici n—am făcut rost de ele.

O clipă mai tîrziu, Gromozioaka își propti de perete capul voluminos și moale, semănînd cu un balon captiv, și adormi dus.

IV

Ziua următoare amicul nostru o petrecu tot într—o alergătură. După ce rezolvă o seamă de treburi în Moscova, se repezi pînă la Praga, apoi luă legătura cu cei de pe Lună, făcu rost de nave, încheind formalitățile privitoare la încărcarea acestora, și nu reveni acasă decît seara tîrziu. De astă dată fără flori, în schimb însoțit de alte două persoane.

Cei ce veniseră împreună cu el erau tempologi. Așa li se spune la noi cercetătorilor de la Institutul timpului. Unul dintre ei era un tînar cu picioare lungi, foarte slab și poate din această pricină nu tocmai vesel. Avea un păr negru și creț ca de papuaș. Cuprins de mirare că există pe lume ființe atît de fîrve, Gromozioaka dădea mereu să—l sprijine cu gheara. Cel de—al doilea tempolog era un bărbat mai în vîrstă, scund, vînjos, cu niște ochi cenușii, pătrunzători. Se bîlbîia ușor și era îmbrăcat după ultima modă.

—Petrov, se recomandă el. M—mihail Petrov. Sînt conducătorul proiectului. Cît despre Richard, el se va ocupa nemijlocit de buna funcționare a mașinii noastre.

—Îmi pare foarte bine, am spus eu. Numele acestui fizician celebru, descoperitor al variațiilor temporale din plasma ultrafluidă și ajuns ulterior conducătorul Institutului timpului, îmi era binecunoscut. Sînt fericit că ați venit la noi în vizită.

—L—la dumneavoastră e o sărbătoare ? mă întrebă Petrov. Ziua c—cuiva ? Vă rugăm să ne scuzați: dacă am fi știut d—dinainte, i—am fi adus un dar celui sărbătorit.

—Nu. Nu—i nici o sărbătoare, i—am răspuns. Ce vedeți e buchetul de flori pe care mi l—a adus ieri prietenul nostru Gromozioaka. Și cum dumnealui le cam exagerează pe toate, cred că a goli: cu această ocazie întreaga seră.

—Ședeți, spuse Gromozioaka. Să bem un pahar de valeriană și să stăm de vorbă.

Zicînd acestea, scoase din punga adîncă, ce le crește tuturor ciumarozienilor pe pîntece, o damigeana plină ochi cu valeriană, precum și tot felul de bunătați și băuturi gustoase.

—Așadar, spuse el, așezîndu—se pe covor și pe—trecîndu—și tentaculele pe după umerii noștri, de parcă s—ar fi temut să n—o luăm la goană care—ncotro. așadar, am făcut rost de nave, am obținut aprobarea Academiei pentru detașarea dumneavoastră în cosmos și în curînd vom pleca să supunem mașina la probe. Sînteți bucuroși ?

—Îți mulțumim, spuse politicoș Petrov. Îți mulțumim cu toții pentru această invitație.

—Ei poftim, mi se adresă bosumflat Gromozioaka. În realitate dumnealui nu—i bucuros deloc. Și știi de ce ? Pentru că își pusese în gînd să se ducă la lacul Ciur.

—Lacul Ciud, îl corectă Alisa. Dar Gromozioaka parcă nici n—o auzi.

—Ar fi vrut să se ducă la lacul Ciud, reluă el, pentru că știe prea bine la ce te poți aștepta de la lacul acela. Și de—o sută de ori poți să te duci, că pe Alexandru... Nevski tot n—au să—l biruie cavalerii. În timp ce pe Coleida n—ai cum să știi ce întorsătură vor lua lucrurile. Poate că locuitorii de—acolo n—au pierit de ciumă cosmică, ci de cu totul altceva ?

—Dacă vrei prin asta să ne acuzați de lașitate, spuse jignit Richard, să știți că ați greșit adresa. Nici nu vă puteți închipui cîte riscuri implică activitatea în domeniul timpului. Nu știți, de exemplu, că oamenii

noștri au încercat să—l ajute pe Giordano Bruno și să—l salveze de la moartea pe rug, sau că au pătruns de repetate ori în armatele cruciaților și în lagărele fasciste. Vă este oare cunoscut faptul că aceiași oameni ai noștri sînt nevoiți să se preschimbe cu totul în oameni ai altui timp, să treacă împreună cu ei prin nenumărate nenorociri și primejdii ?

—N—nu te înfierbînta, Richard.. îi spuse Petrov, oare n—nu—ți dai seama că Gromozioaka vrea cu tot dinadinsul să te întărite ? El te tachinează, iar tu o iei în serios.

—Ba n—am tachinat pe nimeni ! se burzului Gromozioaka. Eu sînt un arheolog foarte deschis și naiv.

Gromozioaka spunea un neadevăr. Căci, orice s—ar zice, el nu—i un tip lipsit de viclenie, iar acum recursese la acest șiretlic de teamă ca nu cumva tem—pologii să refuze, sub un pretext oarecare, de—a mai pleca pe Coleida, și astfel să—i spulbere toate speranțele.

—N—nu fiți îngrijorat, stimate Gromozioaka, spuse pe neașteptate Petrov, care se dovedea a fi un om foarte ager la minte. Odată ce institutul n—nostru a hotărît ca modelul exp—perimental al mașinii timpului să fie supus probelor la baza expediției dumneavoastră, înseamnă că așa o să fie.

—Atunci totul e—n ordine ! făcu Gromozioaka. De fapt, nici n—am încercat vreo îndoială. Altminteri nu v—aș fi făcut cunoștință cu cei mai buni prieteni ai mei — profesorul Seleznev și neînfricatul lui fiică Alisa, despre care știți azi puține lucruri, dar veți avea ocazia în curînd să aflați mult mai multe.

—Cum adică vor afla în curînd mult mai multe ' ? l—am întrebat eu.

—Vor afla, pentru că mi—a venit în minte să—i fac de ziua ei un dar cu totul deosebit.

—Ce fel de dar ?

—Am s—o iau cu mine pe Coleida.

—Cînd ? Acum ?

—Sigur că da.

—Bine, dar Alisa trebuie să meargă la școală.

—N—are a face. Trec eu chiar mîine pe la ea pe la școală și am să stau personal de vorbă cu profesoara. Sînt convins că are s—o învoiască pentru cîteva zile.

—Vai, nene Gromozioaka, făcu Alisa, îți mulțumesc foarte mult. Dar nu e cazul să vii la școală !

—De ce ?

—Pentru că Elena Aleksandrovna e foarte nervoasă și se teme grozav de șoareci, de păianjeni și de alte dihănii.

—Am eu vreo legătură cu asta ? întrebă sec prietenul meu.

—N—ai nici una, se grăbi să—i răspundă Alisa. S—ar putea totuși să se sperie nițel. Nu atît din cauza dumitale, cît din cauza mea. O să—ți spună că se teme să mă lase cu dumneata... vreau să spun cu unul ca dumneata... ba nu... adică, atît te rog, nene Gromozioaka: să nu te superi...

—E clar, spuse întristat prietenul meu. Totul e clar. îmi dau seama, fetița mea, că ai nimerit pe mîna unei femei total lipsite de inimă. Și te temi ca nu cumva ea să—mi pricinuiască mie, amicului tău, vreun rău.

—Ba nu, văd că nu m—ai înțeles . . .

—Te—am înțeles perfect. Ascultă, profesore !

—Poftim ? am răspuns eu, încercînd să—mi ascund zîmbetul.

—Să—ți iei numaidecît fetița de la școala asta. Nu vezi cum ți—o torturează ? Dacă n—ai s—o faci tu, mă duc chiar eu mîine și—o salvez.

—Una ca Alisa poate să salveze ea pe oricare, i—am răspuns. Așa că nu—mi duce grija. Mai bine spune—mi, pentru cîte zile ai de gînd să mi—o iei ?

—Pentru vreo treizeci—patruzeci, spuse Gromozioaka.

—Nici să nu te gîndești.

—Atunci pentru douăzeci și opt de zile.

—De ce tocmai douăzeci și opt ?

—Pentru că am început să ne tocmim, iar tu mi—ai și umflat două zile. Haide, tocmește—te mai departe.

Tempologii izbucniră în rîs.

—N—aș fi crezut niciodată că arheologii cosmici sînt niște ființe atît de vesele, spuse Richard.

—Să știi că n—am de gînd să mă tocmesc cu tine, i—am spus lui Gromozioaka. Oare nu e limpede că

fetița trebuie să meargă la școală ?

—La un monstru ca Elena, care chinuiește șoarecii și păianjenii ? Și care ar fi putut să sară și asupra mea dacă nu m—ar fi prevenit Alisa ?

—Da, la monstrul acela, la femeia aceea fermecătoare, blinda și delicată, pe care n—o pot compara cu un egoist gros de obraz ca tine !

—Stați, n—o l—luați chiar așa, interveni în momentul acela Petrov. Spuneți—mi, când ia Alisa vacanță ?

—Peste cinci zile, îi răspunse fiică—mea.

—Și cât durează vacanța asta ?

—O săptămână.

—Perfect. Te rog, profesore, să lași fata cu noi pe timp de—o săptămână. Căci, pînă începe vacanța, s—ar putea să nici nu isprăvim operațiile de încărcare.

—Dați—mi voie ! făcu pe un ton jignit Gromozioaka. Doar n—am isprăvit încă tocmeala cu profesorul. Lasă—mi, rogu—te, fata pentru douăzeci și șase de zile.

—Nu.

—Pentru douăzeci și două !

—Nici gînd !

—Ești un om crud, Seleznev. îmi pare rău că ți—am oferit ieri acel modest buchet de flori. Optsprezece zile în cap și nici un minut în minus.

—Dar pentru ce vă trebuie vouă atîtea zile ?

—Două — la ducere. Două — la întoarcere. Plus două săptămîni de stat acolo.

—Bine, am spus eu. Patru zile — pentru călătorie, cinci zile — de stat pe Coleida, plus o zi — pentru orice eventualitate. În total, zece zile. Am să mă duc eu singur la școală și—am să cer ca fiică—mea să vină din vacanță cu trei zile mai tîrziu. Și cu asta, am isprăvit orice discuție.

—Fie și așa, spuse Gromozioaka. Nava însă poate suferi o întârziere. Ce te faci dacă ne—apare în cale vreun torent de meteoriți ?

—Dacă vă apare în cale, vina n—o să fie a voastră.

—Alisa, se întoarse atunci Gromozioaka spre fiică—mea, ți—e clar totul ? Instrucțiuni precise vei primi de la mine în cursul zilei de mîine. Iar acum, dragii mei tempologi, să vedeți și dumneavoastră ce noroc am avut că acest profesor lipsit de inimă și—a lăsat fermecătoria lui fetița să plece cu noi în călătorie. Vă rog să ascultați, în interpretarea mea, istorisirea întâmplărilor prin care a trecut ea, găsindu—i pe cei trei căpitani și salvînd Galaxia de furia piraiților cosmici.

Și Gromozioaka începu a le povesti tempologilor cum am călătorit noi cu nava *Pegas* în căutarea animalelor cosmice și cum l—am găsit pe Al Doilea căpitan. Istorisirea lui fu atît de departe de adevăr, încît nici n—am încercat să—l întrerup. M—am mulțumit doar să le spun lui Petrov și Richard:

—E cazul să reduceți totul la a zecea parte. Iar tu, Alisa, du—te de—ți fă lecțiile, altminteri te pomenești că ajungi să și crezi ce spune Gromozioaka despre isprăvile tale nemaipomenite.

—Isprăvi nemaipomenite să zicem că n—am făcut, răspunse Alisa, totuși m—am comportat frumos. Și—acum plec să—mi fac lecțiile. Noapte bună. Ne vom reîntîlni în cosmos, se adresa ea tempologilor.

De cum Gromozioaka sfîrși istorisirea isprăvilor Alisei, tempologii începură să discute despre treburile lor, să convină asupra lucrurilor care ar urma să mai fie transportate pe Coleida și plecară abia după miezul nopții.

În timp ce ne pregăteam să ne ducem la culcare, l—am întrebat pe Gromozioaka:

—Spune—mi, vulpoi bătrîn, de ce ai ținut atît de mult s—o iei pe Alisa în călătoria asta pe Coleida ?

—Auzi întrebare ! Vreau, pur și simplu, să—i fac copilului o plăcere.

—Nu prea—mi vine să te cred, dar n—am încotro ...

—O să am eu însumi grijă de ea ca de ochii din cap, mă asigură bunul meu prieten și, pentru a petrece noaptea într—o poziție cît mai comodă, se încovrigă, alcătuiind o ditamai sferă cu înveliș sclipitor.

Patru zile mai tîrziu, cîteva nave cosmice, avînd la bord piesele demontate ale mașinii timpului, își luară zborul spre Coleida. Pe prima dintre ele se afla Alisa, care îl însoțea pe Gromozioaka. Despre pățaniile ei pe acea planetă, am aflat după două săptămîni, când fiică—mea a revenit acasă. Iată ce s—a

întîmplat.

V

Navele coborîră pe Coleida în revărsatul zorilor. Pînă să se deschidă toate trapele, radiofonistul de serviciu îi și trezi din somn pe arheologi, iar aceștia, trăgînd din mers hainele pe ei, veneau în goană spre navele noastre, peste cîmpul colbăit, bătătorit de roboți și de mașinile săpătoare.

—Eu am să ies ultimul, le spuse Gromozioaka tempologilor și Alisei. Voi sînteți musafiri, iar eu — doar un modest arheolog. Cei de aici au și aflat că aducem cu noi mașina timpului, așa că vor fi foarte bucuroși să ne vadă. Îmbracă—te mai groscior, Alisa. Eu i—am promis tatăcului tău c—o să am grijă să nu răcești. Deși, la drept vorbind, nu ești amenințată de așa ceva, că răcelile sînt provocate de microbi, iar aici pe Coleida nu există microbi.

—De ce nu există ? întrebă Alisa.

—Pentru că aici nu există nimic. Nici oameni, nici animale, nici plante, nici muște, nici microbi. Ciurma cosmică a nimicit orice urmă de viață.

Alisa ieși prima din navă.

Din grupul expediționar aflat pe Coleida făceau parte treizeci și cinci de arheologi. Nici unul nu era pămîntean. Erau aici savanți lineani, fiksieni, urecheați, precum și de pe alte planete. În afara profesiei, nu aveau nimic comun. Printre cei sosiți în întîmpinarea oaspeților puteau fi văzuți arheologi apozi, bipezi, tripozi sau octopozi, cu tentacule sau rotile, ba unul dintre ei se putea lăuda chiar cu o sută patruzeci și patru de picioare. Cel mai mic din grup avea înălțimea unui pisol, iar cel mai mare era bunul nostru prieten Gromozioaka. Numărul mîinilor, ochilor, ba chiar al capetelor era și el deosebit de la arheolog la arheolog.

Toate aceste capete însă erau întoarse acum spre navele noastre, iar în clipa cînd Alisa apărură în gura trapei și flutură din mînă salutîndu—și noile cunoștințe, începură și gazdele să fluture de zor din mîini și din tentacule și să—i strige în peste douăzeci de limbi „bine ai venit!”

O și mai mare bucurie însă le făcu apariția tempologilor, iar cînd prin gura trapei își făcu loc, plin de voie bună, Gromozioaka, ducînd cu el un sac doldora de scrisori și de pachete, arheologii chiar săriră în sus de bucurie, îl prinseră în brațe (tentacule și rotile) și—l duseră pe sus, spre corturile multicolore ale taberei. Pe drum, unul dintre arheologi, cel mai mititel și mai firav, fu chiar călcat în picioare (tentacule și rotile), dar, din fericire, nu și—a pierdut viața, căci Alisa l—a observat la timp și l—a săltat de jos mai mult mort decît viu.

—Îți mulțumesc, fetiço, spuse arheologul, strîngîndu—se ghem în brațele Alisei. Poate voi izbuti să te răsplătesc pentru binele pe care mi l—ai făcut. Prietenii mei au cam uitat pe unde calcă.

Arheologul acesta era o fință pufoasă, de un verde pastelat, cu botișorul cîrn și cu un singur ochi de culoare liliachie.

—Sînt cel mai mare specialist din Galaxia în descifrarea limbilor vechi, zise el. Nu—mi poate ține piept nici o mașină cibernetică. Dacă ei m—ar fi strivit în picioare, moartea mea ar fi reprezentat o mare pierdere pentru știință în general și pentru expediția noastră în special.

Pînă și într—un moment atît de greu, micul arheolog se gîndea la datorie, și nu doar la propria lui persoană.

Alisa îl aduse pe arheologul accidentat, care se chema Rrrr, în cortul cel mai mare, unde se și adunaseră ceilalți, și cu ajutorul lui Petrov îl găsi pe medicul expediției, un ins melancolic, asemănător cu o stropitoare de grădină înfiptă pe niște piciorușe subțiri; era originar de pe planeta Cromagnan. După ce medicul îi spuse că micul arheolog e în afara oricărui pericol, ea ascultă cu luare—aminte discuția pe care o purtau colegii acestuia.

Află astfel că în vreme ce șeful lor era plecat pe Terra ca să aducă de acolo mașina timpului, ei nu stătuseră cu brațele încrucișate. Continuînd săpăturile, dezgropaseră un orașel, dînd la iveală toate casele acestuia, toate străzile, șoproanele, cinematografele, ba chiar și stația lui de cale ferată.

Așa fiind, după masa de prînz, pe care o luarăm în comun și în timpul căreia Gromozioka își povesti peripețiile prin care trecuse pe Pămînt, arheologii își poftiră oaspeții să le viziteze săpăturile.

Firește că în cei o sută de ani care trecuseră de la pieirea locuitorilor acestui oraș, vîntul, ploile și zăpezile s—au străduit să—l șteargă de pe fața planetei și în bună parte au izbutit. Casele de piatră însă au rămas în picioare, chiar dacă nu mai aveau ferestre și acoperișuri; ros de ape și de vînt, se mai păstrase încă și caldarîmul de piatră al străzilor; de—o parte și de alta se înșiruiau cioturile înalte ale copacilor de odinioară, cu ramurile frînte și scoarța căzută. Cel mai bine se conservase castelul străvechi, aflat pe—o colină din apropierea orașului. Avea mai mult de—o mie de ani, însă zidurile lui, durate din solide blocuri de piatră, rezistaseră, neclintite, ofensivei vîntului și a ploilor.

Arheologii protejaseră cu o soluție adezivă lemnăria crăpată, puseseră la loc pietrele și cărămizile desprinse, înlăturaseră cu băgare de seamă noroiul și praful adunate timp de—un secol de—a lungul străzilor, astfel că în ziua aceea senină și însorită, orașul, deși păstra amprenta vremii și a intemperiilor, arăta curat și aproape la fel cu unul în toată puterea cuvîntului. Ai fi zis că locuitorii nu—l părăsiseră decît de foarte curînd.

Acești locuitori fuseseră mai scunzi decît pămîntenii, dar semănau foarte bine cu ei, astfel că, intrînd într—una din clădirile restaurate, Alisa își dădu seama că masa, patul și scaunele de acolo păreau făcute anume pe măsura ei.

În dreptul stației de cale ferată se afla un tren mititel. Locomotiva era prevăzută cu un coș înalt, iar vagoanele aveau geamuri rotunde și acoperișuri bombate ca la rădvanele de odinioară.

Arheologul, specialist în restaurări, care reconstruise locomotiva și vagoanele din maldărul de fier vechi găsit acolo. îi reținu îndelung pe oaspeți la stație: voia nespus ca aceștia să aprecieze cum se cuvine meticulozitatea cu care fuseseră executate toate manivelele, butoanele și întreprupătoarele mașinii aceleia străvechi.

Apoi oaspeții vizitară muzeul în care arheologii adunaseră toate obiectele mai mărunte găsite în oraș: tablouri, statuete, veselă, îmbrăcăminte, unelte gospodărești, podoabe și așa mai departe. Se vedea cît de colo că trudiseră din greu și aici, pentru a reda tuturor acestor obiecte forma lor inițială.

—Spuneți—mi, v—vă rog, îi întrebă Petrov pe arheologi, după ce vizitarea muzeului luă sfîrșit, ați izbutit să stabiliți cu exactitate cînd anume și din ce cauză a dispărut viața de pe această planetă ?

—Da, îi răspunse micul arheolog Rrrr. Eu am citit resturile unor ziare și reviste și—am găsit o serie întregă de documente. Cauza a constituit—o o epidemie declanșată aici în urmă cu o sută unu ani, trei luni și douăzeci de zile. După felul cum au descris—o locuitorii înspăimîntați ai planetei, ea pare foarte asemănătoare cu o epidemie de ciumă cosmică.

—Dar cum o fi izbutit să ajungă ciuma pe suprafața planetei ? Doar virușii nu pot străbate singuri prin atmosferă. înseamnă că a fost adusă de cineva. Poate de vreun meteorit ?

—Asta n—am mai putut afla, spuse Rrrr. Dar e foarte posibil. Cunoaștem doar că primele știri privitoare la o boală ciudată au apărut în ziare în anul trei mii opt al erei locale. în a opta zi a lunii a treia.

—Iar clarificarea tuturor împrejurărilor în care s—a petrecut acest eveniment va trebui s—o facă tempologii noștri, încheie, în locul lui Rrrr, Gromozioka. Tocmai de aceea au și venit aici, pe Coleida. Așa că, dragii mei prieteni, puteți considera că bătălia e aproape cîștigată !

Și Gromozioka își scutură vîrtos tentaculele, își căscă gura lui enormă, iar arheologii izbucniră toți în urale. Doar tempologul Petrov rosti cu jumătate glas:

—Aici e—aici, că—i numai „aproape” cîștigată.

VI

Timp de cinci zile toți arheologii, tempologii și echipajele navelor cosmice s—au ocupat de asamblarea mașinii timpului și a pilelor atomice necesare alimentării acesteia. în cele din urmă, în mijlocul cîmpiei se ridică o construcție înaltă cît o clădire cu două etaje.

Camera temporală propriu—zisă nu ocupa decît spațiul aflat chiar în centrul construcției, restul

alcătuindu—l aparatele de control, tablourile de comandă, blocurile de dublare, creierul electronic, precum și diferitele instalații auxiliare.

Toate lucrările legate de săpături au fost sistate. Ce rost mai avea să—ți pierzi vremea cu niște vestigii, când exista posibilitatea să vezi aievia toate aceste obiecte și pe foștii lor stăpîni ?

—Așadar, spuse Petrov în dimineața celei de—a șasea zile, asamblarea m—mașinii a luat sfîrșit. Se știe că în camera temporală n—nu poate să încapă decît o singură persoană. De aceea, ținînd seama de faptul că avem în fața noastră un model experimental al mașinii timpului și că n—nu știm cu ce se va solda încercarea noastră, de plecat în trecut voi pleca eu.

—Asta în nici un caz ! strigă Richard, agitîndu—și brațele lungi, costelive. Doar discutăm de patru zile și te—am convins că această călătorie o voi face eu.

—Da de ce ? întrebă Alisa.

Era mînjită toată de praf și de pulbere de grafit. Nici n—apucase să se spele și să se pieptene ca lumea, atît fusese de ocupată în toată această perioadă. Doar a trebuit să le dea și tehnicienilor o mînă de ajutor, să tragă cîte—o fugă și la șantierul arheologic, ba să mai plece din cînd în cînd și într—un zbor de recunoaștere cu blîndul Rrrr, care nu—i mai putea refuza nimic, întrucît ea fusese cea care îi salvase viața.

—Păi pentru simplul motiv, draga mea, zise Richard, că în cazul cînd voi păți eu ceva neprevăzut, îmi va putea lua locul oricare din cei o sută de cercetători de la Institutul timpului, iar dacă lucrul acesta i se va întîmpla academicianului Petrov, pe el nu va fi în stare să—l înlocuiască absolut nimeni. De aceea cred că am judecat foarte bine. Și—apoi, ce i s—ar putea întîmpla mașinii noastre ?

—Cu atît mai mult, spuse Petrov, s—se cuvine să existe în activitatea noastră o disciplină. Eu răspund atît pentru m—mașină, cît și pentru tine, Richard.

—Aș pleca eu însumi, spuse Gromozioaka, dar nu încap cu nici un chip în mașină.

—Atunci e clar, interveni Alisa. Am să plec eu. Lumea începu să rîdă și nimeni n—o luă în serios.

Alisa se necăji foarte tare, mai—mai să izbucnească în plîns, și—atunci, în timp ce Petrov și Richard își continuau disputa, Gromozioaka o prinse ușurel cu o tentaculă, o trase deoparte și—i spuse în șoaptă:

—Află, fetiço, că atunci cînd te—am invitat aici, n—am făcut—o cu totul dezinteresat. Eu unul cred că o să ai și tu prilejul să faci o călătorie în trecut. Dar asta nu acum, ci nițel mai tîrziu. Atunci însă vei avea de îndeplinit sarcina cea mai complicată. Despre ce anume va fi vorba e încă prea devreme să—ți spun. Îți jur însă pe toți monștrii din cosmos că, în momentul hotărî tor, parada o vom conduce noi amîndoi.

—Vezi să nu fie așa, spuse Alisa. Au și trecut șase zile de cînd sîntem aici, iar poimîine pleacă spre Pămînt o rachetă de marfă și mi s—a rezervat de pe acum un loc acolo.

—Cum, tu n—ai încredere—n mine ?! se miră arheologul și scoase pe nări trîmbe de fum galben. Pui la îndoială cuvîntul de onoare al lui Gromozioaka ? Păi asta înseamnă că mi—am făcut despre tine o impresie profund greșită. Și că nu meriți onoarea pe care eu ți—am rezervat—o.

—Ba o merit, ba o merit, se grăbi să—l încredințeze Alisa. N—am să mai scot nici o vorbă.

Reveniră amîndoi la grupul tempologilor.

—V—va să zică ne—am înțeles, spunea Petrov, pri—vindu—l țință pe Richard, ca și cînd ar fi vrut să—l hipnotizeze. Mîine dimineață eu plec în trecut. Mai întîi ne vom opri în perioada cînd epidemia începuse să facă ravagii p—pe Coleida. Călătoria va fi de scurtă durată, adică de cel mult o jumătate de oră. Eu n—nu mă voi depărta prea mult de mașină și mă voi întoarce îndată ce v—voi afla niscaiva noutăți. Dacă totul va decurge normal, următoarea călătorie va fi de mai lungă durată. E clar ?

—Bine, Mihail Petrovici, dar . . . începu Richard.

—Am pus punct. Ocupă—te mai bine de verificarea sistemului de securitate, dacă vrei ca șeful tău să nu rămînă pe undeva pe la mijlocul drumului.

—Lucrul cel mai important pe care trebuie să—l faceți, spuse Rrrr, care auzise întreaga discuție, e să aduceți de acolo un ziar proaspăt apărut. Ba chiar mai multe, dacă se poate.

—Asta, în orice caz, aprobă Petrov. Altceva ?

—Va mai trebui să vă invit în laboratorul meu.

spuse medicul cu chip de stropitoare, ca să vă predau pe cale hipnotică un curs de învățare a limbii

coleideze. Asta nu va dura decît vreo două ceasuri și s—ar putea să vă fie de folos.

VII

A doua zi dimineața pe Alisa o trezi un bîzîit ciudat, ca și cînd deasupra cortului s—ar fi rotit în zbor o albină uriașă. Era frig, vîntul scutura pologul, iar Gromoziocka se tot suceea în așternut, tentaculele zvîcnindu—i din cînd în cînd prin somn ca lăbuțele unui cățeluș adormit.

—Alisa, spuse cineva de afară cu glas scăzut. Poala cortului se săltă ușor și—n deschizătură sticli ochiul liliachiu al lui Rrrr. Nu vrei să vezi cum încearcă tempologii mașina timpului ?

—Ba cum să nu vreau ? răspunse în șoaptă Alisa. Vin îndată. Doar să mă îmbrac.

—Și cît mai gros, rosti pe neașteptate Gromoziocka, fără să deschidă ochii. Avea, într—adevăr, un auz nemaipomenit. Chiar și atunci cînd dormea.

—L—ai trezit ? întrebă Rrrr.

—Nu. Doarme. Dar îmi poartă neconținut de grijă. Și—a dat cu vîntul în fața tatei.

Alisa se strecură afară din cort. Pe iarbă se zăreau pete albăstrii de brumă. Celelalte corturi erau încă închise, doar deasupra celui din margine, unde se afla bucătăria, se înălța un fum străveziu. Tabăra era cufundată în somn.

Soarele abia se ivise deasupra șirului de munți care semăna cu un pieptene știrb, umbrele erau lungi de tot, iar orașelul dezgropat de arheologi părea liliachiu ca și ochiul lui Rrrr.

Alisa porni în fugă spre construcția în care se afla mașina timpului și de unde răzbea bîzîitul gros care o trezise.

—Eu cred că tempologii au hotărât să—i dea drumul fără martori, făcu Rrrr căruia, în timp ce alerga aidoma unui pîsoi pe urmele Alisei, nu—i mai tăcea gura. Asta ca să nu facă prea multă vîlvă. Ei sînt foarte precauți, ba chiar un pic cam ciudați și din cale—afară de modești. Eu însă am considerat de datoria mea să te trezesc, pentru că tu—mi ești o bună prietenă și fără tine nu am dreptul moral să asist la plecarea celui dintîi om în trecut, spre a vedea ce s—a întîmplat acum o sută de ani cu această nefericită planetă . . . încet, să nu faci zgomot ! . . . Dacă dau cu ochii de noi, s—ar putea pur și simplu să ne gonească . . .

Dar era prea tîrziu. Îmbrăcat cu un halat lung și cu o bonetă înaltă pe cap, așa cum purtau frizerii de pe Coleida, Petrov apărî în ușa clădirii și—i zări îndată pe Alisa și pe Rrrr.

—Și eu care credeam că n—am trezit pe nimeni! spuse el pe un ton vesel. Păi, dacă sînteți atît de isteți, haideți înăuntru, că afară—i un frig, mamă—mamă ! Gromoziocka mai doarme ?

—Doarme, spuse Alisa.

—Foarte bine. Altminteri m—ar fi condus cu mare alai, cu muzică și discursuri. Or, noi, de fapt, abia ne începem experiențele. Hai, veniți încoace.

Într—una din încăperi, stînd în dreptul ușii deschise a cabinei temporale, Richard apăsă pe rînd butoanele din interior, urmărind totodată cum reacționează la această operațiune aparatele de pe tabloul de comandă.

—Totul e în ordine ? întrebă Petrov.

—Da. Puteți pleca. Și totuși eu vă rog pentru ultima oară să. . .

—N—nu mă mai ruga, spuse Petrov și își coborî pe frunte boneta. Nu prea aduc eu a frizer adevărat, dar n—are a face, că oricum n—am de gînd să mă depărtez prea mult de punctul stabilit.

Richard își îndreptă spatele și, în momentul acela, îi zări pe Alisa și pe micul arheolog.

—Bună dimineața, le spuse. V—ați sculat ? Verificarea mașinii îl absorbise într—atît, încît nici nu se miră prea tare, văzîndu—i.

—La revedere, p—prietenii, rosti Petrov. La micul dejun mă—ntorc. Ce—o să se mai mire Gromoziocka.

Intră. Ușita străvezie a cabinei se—nchise în urma lui.

Richard se duse la tabloul de comandă. Se opri în fața lui și, fără a se atinge de nimic, urmări cu privirea indicatoarele aparatelor. Toate butoanele se aflau în cabina temporală. Le manevra Petrov.

Deodată, bîzîitul de adineaori se întee, pentru ca imediat să se stingă cu totul. Petrov dispăru din cabină. Pe locul în care stătuse, se formă un nauraș de ceață. Apoi pieri și acesta.

—Asta—i tot, spuse Richard. Cred că lucrurile au mers normal.

Alisa observă cum tempologul își pune degetele cruciș și se miră că asemenea oameni de știință pot fi la fel de superstițioși ca niște școlari de rînd în preajma examenelor.

—Cînd se va întoarce nenea Petrov ? întrebă ea, mîndră nevoie—mare că fusese cea dintîi martoră la plecarea tempologului în trecut. Moment pe care l—a scăpat pînă și Gromozioaka.

—Peste o oră, îi răspunse Richard.

La postul central al stațiunii timpului se lăsase liniștea. Alisa își scoase pieptenele din buzunar, se pieptănă, oferindu—i—l apoi și lui Richard, care, în dimineața aceea, uitase pesemne să—și aranjeze frizura.

—Spuneți—mi, vă rog, i se adresă Rrrr lui Richard, nu—i așa că acolo, în trecut, nu există o a doua cameră temporală ? Și că academicianul Petrov a ajuns acolo în lipsa unei asemenea camere ?

—Sigur că da, încuviință Richard, ba chiar păru întrucîtvă mirat că i se pun asemenea întrebări naive. La Institutul timpului, așezăm de regulă și la capătul celălalt, adică la punctul de recepție, o cabină identică. În acest caz călătoria dus—întors este simplă și sigură. La modelele experimentale însă, de tipul acestei camere mobile, trebuie să ne rezumăm la o singură instalație. Este invenția academicianului Petrov, pentru care i s—a decernat premiul Nobel.

—Va să zică, el se află acum în cîmp deschis ?! se miră Alisa.

Și—l imagină pe tempolog ajuns acolo, în văzul tuturor, singur, lipsit de apărare, și o cuprinse teama pentru soarta lui.

—Cam așa ceva, spuse Richard. Îți mulțumesc pentru pieptene.

—Cu plăcere.

—El marchează însă punctul în care ajunge în trecut, iar la întoarcere se va așeza exact în locul acela. Atunci dispozitivul de memorizare va înregistra un semnal: călătorul în timp a revenit și e gata de zbor. Se vor declanșa dispozitivele automate. Nici de intervenția mea nu va mai fi nevoie. Eu stau aici doar așa, pentru orice eventualitate.

—Dar dacă el nu va reveni pe locul acela ? Sau, din întîmplare, nimerește acolo o vacă ?

—Justă întrebare, făcu Richard. În caz că în locul respectiv se va așeza o altă persoană sau un animal, dincoace va fi recepționat semnalul: „Atenție, în cîmpul de acțiune al cabinei nu se află cel care a plecat în trecut”. Și instalația va refuza pur și simplu să funcționeze.

—Dar dacă nenea Petrov e rănit sau nu poate să meargă, ci doar să vină tîrîș ? o ținea într—una Alisa.

—Nu mai vorbi prostii ! se oțări deodată Richard. Se poate întîmpla orice. Tocmai de aceea am vrut să plec eu în locul lui. Iar tu nu mai pune întrebări prostești.

Alisa tăcu. Nu găsea că întrebările ei erau chiar atît de prostești. Veni mai aproape de cabină și cercetă cu privirea butoanele de comandă. Nu îndrăzni să se uite mai înăuntru, căci Petrov se putea întoarce în orice clipă și s—ar fi lovit unul de altul.

Richard se apropie de ea. Îl sîcîia gîndul că o repezise adineaori, de aceea se apucă să—i explice:

—Vezi butonul acela verde, din dreapta ? Cînd Petrov a apăsă pe el, ușa camerei s—a închis. Apăsînd apoi butonul al doilea, cel alb. a pus în funcțiune cîmpul temporal. În momentul acela tu încă îl mai vedeai. În sfîrșit, a apăsă pe butonul cel roșu. Și s—a pomenit în trecut, în punctul dinainte calculat de noi și în funcție de care s—a făcut acordarea întregii aparaturi.

—Asta înseamnă că el nu poate alege singur locul spre care să plece ?

—Bineînțeles. E o treabă foarte complicată. Trebuie acordate o sumedenie de aparate. Am stat toată noaptea să pregătim în acest scop mașina.

—Și unde a nimerit acum nenea Petrov ?

—În momentul de față, el a ajuns cu o sută unu ani în urmă, în perioada în care pe Coleida începuse să bîntuie epidemia de ciumă cosmică, dar oamenii mai erau încă în viață.

Brusc, zumzetul se auzi din nou, cu tărie.

—Atenție ! făcu Richard.

Trei secunde mai târziu, în cabină apărură un nor mic de ceață și pe loc luă înfățișarea lui Petrov.

Tempologul nu era schimbat cîtuși de puțin. Își dădu pe spate boneta și, făcînd ușa camerei să gliseze lateral, ieși afară.

—Asta—i tot, spuse el, întocmai ca un dentist care isprăvește de pus o plombă. Iată—mă din nou aici.

—Și ce—ați aflat ? Ce—ați aflat ? întrebă nerăbdător Rrrr, venind fuga în preajma tempologului și uitîndu—se la el de jos în sus.

—Încă nimic precis, răspunse Petrov. M—am grăbit foarte tare. N—am vrut să vă țin cu sufletul la gură. Poftim ziarele de care aveai nevoie.

Scoase din sîn mai multe ziare și niște hîrtoage și le întinse arheologului. Rrrr le prinse cu mînuța lui lungă și păroasă și desfăcu unul din ziare. Acesta era mai mare decît el, astfel că micul arheolog dispăru cu totul îndărătul paginilor tipărite.

—Să mergem, spuse Petrov. Richard, deconectează, t—te rog, sistemul de alimentare. Trebuie să le povestesc totul tovarășilor noștri. Și—apoi, micul dejun o fi și el g—gata. Cred că s—or fi trezit cu toții.

—Gromozioaka o să fie supărat pe dumneavoastră, spuse Alisa, că nu l—ați invitat și pe dînsul.

—L—lasă că n—o să se supere, spuse Petrov și—și lepădă halatul lung.

Porniră spre ușa de ieșire. În frunte mergea Richard. după el pășea Petrov, ținînd—o pe Alisa de mînă. iar în urma tuturor venea ziarul desfăcut, în spatele căruia se afla micul Rrrr.

—Totuși Gromozioaka. . . reluă Alisa, care nu—și mai încăpea în piele de mîndrie că ea asistase la acel eveniment, pe cînd Gromozioaka dormise tun.

Dar nu apucă să—și sfîrșească vorba.

Afară, chiar în fața stațiunii timpului, ședea jos pe nisip Gromozioaka în persoană, iar alături de el toți ceilalți arheologi.

—Ei poftim, spuse Richard. Și noi care credeam că mai dormim.

—N—a dormit nimeni, spuse îmbufnat Gromozioaka. Din nări îi țîșneau trîmbe de fum galben ce se risipeau de—a valma cu un iz puternic de valeriană.

—N—a dormit nimeni, rostră în cor și ceilalți arheologi.

—N—am vrut să vă deranjăm. Avem și noi orgoliul nostru. De vreme ce nu ne—ați invitat, înseamnă că nu era cazul.

—Vă rog să mă scuzați, spuse Petrov.

—Nu—i nimic, zîmbi Gromozioaka. Nu ne—am supărat prea tare. Să mergem acum la masă, și—o să ne povestiți totul de—a fir—a—păr. Credeți că ne—a fost ușor să vă așteptăm aici, în frig ?

—Și cu sufletul la gură ? adăugă un alt arheolog, întregul alai o porni spre cantină.

VIII

—După cum văd, spuse Petrov învăluindu—i cu privirea pe arheologi, după cum văd, nu—i arde nimănui de mîncare. Haideți atunci să vă povestesc pe scurt ce—am văzut acolo, în trecut, și—apoi mîncăm.

Arheologii dădură din cap cu satisfacție.

—Am ieșit din camera temporală în cele mai bune condițiuni, începu Petrov. Calculele noastre s—au dovedit a fi deosebit de exacte. Punctul respectiv era situat pe o pajiște d—din afara orașului, la vreo trei sute de metri de cea dintîi casă. Am însemnat locul acela și am p—pornit în grabă spre oraș. Era în zorii zilei și toată lumea mai dormea încă. De fapt, nu chiar toată lumea, ci marea ei majoritate. N—am apucat să fac însă nici o sută de pași, cînd am văzut gonind cu viteză pe șoseaua ce ducea spre oraș m—mai multe mașini cu niște cercuri albastre zugrăvite pe capotă.

—Erau mașinile Salvării, spuse Gromozioaka. O știm și noi.

—Da. Erau mașinile Salvării, confirmă Petrov. Știam și eu acest lucru, de unde am și dedus că totul a

fost calculat de noi cu precizie și că epidemia începuse să bîntuie. Mi—am c—continuat drumul spre oraș.

—Stați nițel ! exclamă deodată Rrrr. Ați fost vaccinat înainte de plecare ?

—Bineînțeles, spuse Petrov. Sînt asigurat împotriva tuturor bolilor cosmice cunoscute. Ca atare, și împotriva ciumei cosmice.

În clipa aceea, parcă aducîndu—și aminte de ceva important, Gromozioaka scoase din punga ce—i împodobeau pîntecul rotund un carnețel și mîzgăli cîteva cuvinte pe—o pagină.

—Am văzut m—mașinile acelea oprindu—se în fața spitalului, continuă Petrov.

—Îl știm, îl știm, făcu arheologul care semăna cu o libelulă pe picioarele lui subțirele și lungi. L—am dezgropat și pe—acesta.

Petrov oftă.

—Dacă cineva îl va mai întrerupe pe academician, mîrîi Gromozioaka, va fi dus urgent de aici și închis în cort.

—Foarte bine, spuseră în cor arheologii.

—Am văzut apoi cum sînt scoși bolnavii cu tărgile din mașini, dar n—am mai zăbovit acolo, întrucît știam că Richard mă așteaptă și nu voiam să—i creez emoții. M—am repezit la un chioșc de ziare. Chioșcul era deschis, dar la ghișeu nu era nimeni. Aruncînd o privire înăuntru, am constatat că vînzătorul zace pe podea.

„Vă e rău ?” l—am întrebat.

„Cred că m—am îmbolnăvit și eu”, mi—a răspuns el. „Am nevoie de niște ziare.”

„Luați ce vreți, numai aduceți aici niște sanitari, că nu mai am putere să mă ridic.”

Am luat atunci toate ziarele pe care le—am putut găsi acolo și am pornit în grabă spre spital. Le—am spus sanitarilor că în chioșcul de ziare se află un bolnav, la care ei nu făcuseră decît să dea din mîna a lehamite. Erau pesemne istoviți de moarte cu toții. Aruncîndu—mi ochii pe—o fereastră a spitalului, am văzut o mulțime de bolnavi zăcînd unul lîngă altul pe dușumea. Spitalul nu mai avea paturi pentru atîta lume.

Atunci am revenit la chioșc și l—am scos pe vînzător afară. Nu mi—a fost deloc greu să—l duc în brațe, căci era mititel ca . . . să zicem, ca Alisa. L—am lăsat la ușa spitalului și am plecat, fără a mai intra înăuntru, căci și așa cei de acolo începuseră să mă privească chiorîș: doar eram de două ori mai înalt decît oricare din ei.

În schimb, am fotografiat întruna tot ce—am văzut în fața ochilor. Sper că prin consultarea fotografiilor specialiștii noștri vor izbuti să afle datele de care au nevoie. În afară de asta, am luat din chioșcul acela cîteva monede de valori diferite; vînzătorul oricum n—ar mai fi avut nevoie de ele, pe cîtă vreme nouă, dacă vom pleca iar în trecut, ne vor prinde bine. Cam asta—i tot. Și—acum, să ne luăm micul dejun.

—O clipă, se auzi glasul lui Gromozioaka. Înainte de a mîncă, îi rog pe absolut toți arheologii, ca și pe oaspeții noștri, să se ducă la punctul sanitar.

—Pentru ce ?

—Toată lumea trebuie să fie vaccinată împotriva ciumei cosmice. Fără nici o excepție.

Alisa nu suferea injecțiile, și totuși acum o luase repezitor la pas spre punctul sanitar. Gromozioaka observă acest lucru și se apropie de ea.

—Ascultă, fetița mea, îi spuse el într—o șoaptă răsunătoare. Am să—ți fac o rugămintă cu totul specială: să te vaccinezi nu numai împotriva ciumei cosmice, ci și împotriva tuturor celorlalte boli. Medicul a și fost prevenit în acest sens.

—Aoleu, da' de ce, nene Gromozioaka ? Dacă ai ști ce greu suport injecțiile !

—Ți—am spus ieri că urmează să îndeplinești o misiune cu totul deosebită. Ei bine, dacă nu—ți faci injecțiile astea, nici nu mai avem ce discuta.

Și astfel Alisa fu nevoită să facă la punctul sanitar toate injecțiile cu pricina, să înghită opt pastile și să bea niște picături cumplit de sărate care s—o apere de tremorul Kos, o boală teribilă, de care nu suferise încă nimeni, dar pe care — spuneau medicii — o va contracta cu siguranță cineva.

Alisa suportă cu bărbăție toate aceste încercări, întrucît avea mare încredere în Gromozioaka. Că doar

așa, fără nici un temei, nu i—ar fi adresat el o asemenea rugămintă.

După toate injecțiile făcute și tabletele înghițite, Alisa se simți rău. O luă cu frig, începu s—o doară capul și dinții, însă doctorul cu chip de stropitoare îi spuse că asta era de așteptat și că mâine se va simți bine. Așadar, în timp ce arheologii îl asaltau cu întrebările pe academicianul Petrov și—i cercetau fotografiile, Alisa fu nevoită să stea în cort, la pat, și să nu facă nimic.

IX

Masa de prînz i—o aduse credinciosul Rrrr. Îi veni greu să care tava cu farfuriile, întrucît aceasta era cu mult mai mare decît el, de aceea se folosi de—o roabă.

—Mănîncă, îi spuse Rrrr Alisei, că se răcește.

—Nu mi—e foame, îi răspunse ea. Încă nu mă simt bine.

—Văd că nu prea ești rezistentă, clătină din cap Rrrr. Doar am făcut și eu injecția aceea și uite că n—am nimic.

—Păi, vouă vi s—a făcut doar una, pe cînd mie o mulțime.

—Cum așa ? se miră micul arheolog. Habar nu avea că Alisa făcuse întreaga serie de injecții ce o face un explorator cosmic înaintea plecării spre o planetă necunoscută.

—Pesemne că nenea Gromoziocka se teme să nu mă îmbolnăvesc. Doar i—a promis tatei c—o să aibă grijă de mine.

—Da, da, făcu Rrrr. Să știi că mi—e tare milă de tine. Aș fi fost bucuros să fac injecțiile astea în locul tău.

—Îți mulțumesc, spuse Alisa. Ce noutăți ai mai aflat ?

—Am aflat foarte multe noutăți, spuse micul arheolog. Dacă mănînci supa, îți povestesc și ție cîte ceva. Iar dacă mănînci și felul doi, îți povestesc aproape totul.

—Atunci mănînc compotul, ca să—mi povestești lucrurile cele mai importante, spuse Alisa.

Micul arheolog însă doar zîmbi din colțul gurii, îi făcu cu ochiul și Alisa trebui să înceapă cu supa. Între timp, Rrrr îi povesti următoarele:

De cel mai mare ajutor le—au fost arheologilor ziarele proaspăt aduse din trecut de academicianul Petrov. Din lectura lor s—a putut afla pe ce cale a pătruns pe Coleida teribilul virus al ciumei cosmice. Cu o săptămîină înaintea vizitei lui Petrov, a revenit pe Coleida prima navă cosmică lansată de pe această planetă. Ea urma să facă vreo cîteva rotații în jurul planetei, apoi să ocolească o dată și mica Lună, satelitul natural al Coleidei. Zborul a decurs în condiții normale, astfel că mii de coleizi, care trăiau în această emisferă a planetei, au venit la cosmodrom să—i întîmpine pe cei dintîi astronauți. În seara aceleiași zile, astronauții urmau să ia cuvîntul la un mare miting organizat în piața centrală a capitalei. Ei n—au venit însă la miting, întrucît au contractat o boală misterioasă. Ziarele din ziua respectivă au făcut în acest sens relatări foarte succinte și neclare. A doua zi, însă, îmbolnăvind—se rudele astronauților și toți cei care îi întîmpinaseră pe cos—modrom, a reieșit limpede că pe Coleida a pătruns din cosmos o boală infecțioasă îngrozitoare. După alte trei zile, maladia s—a răspîndit pe toată planeta.

—Precum vezi, spuse Rrrr încheindu—și istorisirea, Gromoziocka a avut din capul locului dreptate: e, într—adevăr, vorba de ciurma cosmică. Specialiștii noștri au cercetat cu atenție fotografiile aduse de Petrov și au ajuns la aceeași concluzie, așa că în privința asta nu mai există acum absolut nici un dubiu.

—Vai, ce rău îmi pare ! exclamă Alisa. Și nu—i putem ajuta cu nimic ?

—Cum să—i ajuți pe niște oameni care au murit în urmă cu o sută de ani ?! se miră micul arheolog. Acum termină—ți compotul și culcă—te. Mîine am să trec din nou să te văd.

—Îți mulțumesc, spuse Alisa. Și tempologii ce au să facă ?

—Au să—și pregătească mașina pentru călătoriile următoare. O acordează acum pentru ziua în care astronauții coleidezi au revenit pe planetă. Vor să se convingă definitiv dacă boala pe care au adus—o astronauții este într—adevăr ciurmă cosmică. Și—apoi, e necesar să culeagă cît mai multe date privitoare la epidemia asta, ca să nu ajungă cumva și pe altă planetă. Așa că mâine va pleca Richard în

trecut. El va ajunge acolo cu o săptămână înaintea zilei în care a efectuat călătoria academicianul Petrov.

Rrrr se înclină respectuos și plecă în fugă, tropăind ușor cu piciorușele lui pufoase pe dușumeaua cortului. Se grăbea atât de mult să—și citească revistele și ziarele, încît uită să mai ia îndărăt roaba cu care—i adusese Alisei mîncare.

Abia i se stinse zgomotul pașilor, că poala cortului se ridică din nou și înăuntru păși însuși Gromozioaka.

—Cine a fost la tine ? întrebă el. Și de roaba asta ce nevoie ai ?

—A fost micul Rrrr, îi răspunse Alisa. Gromozioaka adusese și el o tavă cu de—ale mîn—cării.

—Da' de compot de unde ai făcut rost ? o întrebă cu voce severă.

—Mi l—a adus Rrrr. Am mîncat și supă.

—Ia te uită ! se întrista Gromozioaka. Și eu care l—am rugat pe bucătar să—mi dea bucățelele cele mai bune. Poate mai mănînci totuși o dată ? în sănătatea lui nenea Gromozioaka.

—Nu, mulțumesc, nu mai pot.

—Să știi, Alisa, că ai mare nevoie de calorii, insistă el.

—Nu—mi trebuie mai multe ca de obicei.

—Ba da, spuse Gromozioaka. Uite, eu am venit acum la tine să stăm de vorbă ca între savanți. Dar spune—mi mai întîi cum te simți ?

—Mai bine.

—Mult mai bine sau ceva mai bine ?

—Mult mai bine. Pot chiar să mă scol din pat.

—Nu, nu e cazul.

Gromozioaka puse, distrat, tava cu farfuriile pe dușumea, întinse două tentacule libere spre poala cortului și o trase în jos, apoi își turnă în gură supa din farfurie și spuse:

—De ce să se piardă bunătate de mîncare ? Compotul însă ți—l las.

—Îți mulțumesc.

—Alisa, începu Gromozioaka cu glas solemn, tu știi foarte bine că toți mă socotesc o ființă din cale—afară de naivă și deschisă.

—Nu toți, spuse Alisa.

—Mă rog, oameni răi se găsesc pretutindeni. Totuși eu sînt cu adevărat o ființă naivă și deschisă. Dar mă pricep să privesc și în viitor, nu numai în trecut, cum fac mulți dintre prietenii noștri. De aceea te rog să—mi spui de ce te—am luat eu cu mine în expediția asta ?

—Ca să—mi faci un dar de ziua mea, răspunse Alisa, deși înțelesese prea bine că acesta nu era unicul motiv.

—Exact, răcni Gromozioaka. Dar asta n—a fost unicul motiv. Pentru tine a fost, într—adevăr, un dar. Un dar — să pleci spre o altă planetă. Un dar — să vezi șantierul arheologic și să—mi cunoști prietenii. Un dar — să te mai plimbi trei zile după ce începe școala . . . Deși treaba asta nu mai e un dar, ci o mică infracțiune. Dar nu despre asta e vorba. Tu poți, firește, să te urci poimîine pe nava aceea de marfă și să pleci acasă. Și vom rămîne aceiași prieteni. Cred însă că n—ai să faci treaba asta. O cred pentru că—l cunosc prea bine pe taică—tău, te cunosc la fel de bine și pe tine și sînt convins că ai să—mi dai o mînă de ajutor.

—Cum să nu. nene Gromozioaka ! făcu Alisa.

—În timp ce zburam spre Pămînt, mă tot gîn—deam, continuă Gromozioaka. Îmi ziceam cam așa: iată, există undeva, în cosmos, o planetă numită Coleida, căreia i s—a tras moartea de pe urma ciumei cosmice. Și iată—ne pe noi, arheologii, sosind acolo o sută de ani mai tîrziu și uitîndu—ne la relicvele care s—au mai păstrat din ce—a fost. Ce ne rămîne de făcut pe urmă ? Să ducem relicvele astea la muzeu și să scriem pe ele: „O civilizație dispărută" ?

—Și—atunci te—ai hotărît să te adresezi celor de la Institutul timpului ?

—Asta am hotărît—o mai înainte. Adresîndu—mă acestui institut, nu rezolvam însă mare lucru. Aveam să aflăm doar ce fel de relicve să căutăm și unde anume. Atît și nimic mai mult. De fapt,

trebuia să rezolv o altă problemă, dar care anume, nu mă tăia capul. Pe urmă am venit la voi în vizită, am stat la voi și am discutat câte și mai multe. Pe urmă m—am dus la Institutul timpului și am convenit cu cei de acolo să ne împrumute mașina pe care o construiseră. Iar la urmă de tot mi—a venit în minte ce problemă trebuia să rezolv, din care pricină am cumpărat o mulțime de flori și am venit iar la voi. Care crezi că era problema ?

—Care ?

—Ia adu—ți aminte, Alisa, oare venind pentru prima oară în orașul pe care l—am dezgropat noi, arheologii, nu te—au mirat dimensiunile caselor de acolo, ale meselor și ale scaunelor ?

—Ba da. Erau atîtica.

—Nu doar atîtica ! Erau exact pe măsura ta. Și—ți mai aduci aminte ce ne—a spus academicianul Petrov cînd ne—a povestit cum l—a adus la spital pe vînzătorul de ziare lovit de boală ?

—De asta nu—mi aduc aminte.

—El a spus că toată lumea se uita bănuitoare la el, pentru că era de două ori mai mare decît oricare dintre locuitorii orașului. Ce concluzie putem trage de aici ?

Alisa tăcu. Nu știa ce concluzie se putea trage.

—Primul pas pe care l—am făcut a fost să fac rost de mașina timpului, reluă Gromozioaka. Al doilea — să aflu dacă cei de aici au murit într—adevăr de ciumă cosmică. Al treilea — să—i conving pe tempologi să ajungă pe Coleida în ziua în care a apărut ciuma cosmică. Iar al patrulea pas ?

—Haide, spune.

—Aha ! Văd că începi să te dumirești. Al patrulea pas e s—o trimit acolo pe Alisa. Dacă, firește, mașina funcționează bine și nu prezintă pentru Alisa nici un pericol. Dar de ce s—o trimit acolo pe Alisa ?

—Pentru ca eu să . . .

—Exact ! Pentru ca tu să ajungi în locul și în momentul în care ciuma cosmică a pătruns pe planetă și să găsești mijlocul prin care să distrugi ciuma asta, ca să zic așa, în fașă. Ce rezolvăm astfel ? Ciuma dispăre, locuitorii planetei rămîn în viață, iar noi, arheologii, putem pleca, fiindcă n—am mai avea ce face aici. Toată lumea izbucnește în urale și un miliard întreg de oameni e salvat de o singură fetiță de—o șchioapă.

—Vai, ce interesant ! exclamă Alisa.

—S—st ! făcu Gromozioaka, închizîndu—i gura cu capătul tentaculei. Să nu ne—audă cineva înainte de vreme.

—Da' de ce tocmai eu ? întrebă în șoaptă Alisa.

—Pentru că ești exact de statura locuitorilor acestei planete. Pentru că nici Petrov, nici Richard și, firește, nici eu, n—am putea ajunge la cosmodrom în apropierea navei. Pe tine însă n—o să te bage nimeni în seamă. Tu ești tot atît de micuță ca și ei.

—Da' de ce faci din asta un secret ?

—Na—ți—o bună, am impresia că nu ești chiar atît de deșteaptă cum credeam ! Păi, ia închipuie—ți că m—aș duce la bunul tău tătic și i—aș spune : „Ascultă, profesore, vreau s—o trimit pe fiică—ta în trecutul îndepărtat al unei planete pe care n—o cunoaștem prea bine, pentru ca ea să salveze planeta aceea de—o boală îngrozitoare”. Ce mi—ar răspunde tăticul tău ?

Alisa se gîndi puțin, apoi răspunse:

—În general, tăticul meu e om înțeleghător, dar în cazul ăsta cred că ar spune: sub nici un motiv.

—Exact. Sub nici un motiv. Căci pentru el tu ești încă o fetiță mică și nepricepută, de care trebuie să ai tot timpul grijă. Asta pentru că tăticul tău are instinct patern. Știi ce înseamnă asta ?

—Știu. Bunicul are instinct bunicesc, iar mama instinct matern. Și toate instinctele astea le spun ca eu să mă îmbrac călduros și să nu uit să—mi iau pelerina cînd afară plouă.

—Splendid ! exclamă Gromozioaka. Văd că ne înțelegem foarte bine. N—am vrut să—ți spun nimic pînă astăzi, pentru că nu știam cum o să funcționeze mașina timpului și ce—or să găsească tempologii în trecut. Totul însă a fost așa cum am presupus eu.

—Și eu mîine plec în trecut ?

—Sub nici un motiv ! Ar fi prea periculos. Mîine va pleca în trecut Richard. El va trebui să afle fîgașul spre ziua în care nava cosmică a coborît pe Coleida. Va cerceta totul, iar apoi va pleca acolo

Petrov. Nu uita că ei încă nu știu nimic. Eu va mai trebui să pierd multe ceasuri ca să—i conving să—mi accepte planul. Ei nu știu nici măcar faptul că s—ar putea face tentativa de a lichida ciuma în fașă. N—au încercat niciodată să schimbe trecutul. Ba mai au și o lege care spune că nu ai voie să schimbi trecutul. Coleida însă e o planetă foarte depărtată, așa încît trecutul ei n—are cum influența trecutul și prezentul altor planete. Prima greutate, prin urmare, va fi să—i înduplec să intervină în trecutul Coleidei. Pe urmă va apărea cea de—a doua greutate, adică tu.

—Dar tempologii ar putea să spună că se duc chiar ei la cosmodrom să stîrpească ciuma de pe navă. spuse Alisa. Atunci tot planul s—ar năruî.

—De ce să se năruie ? Dacă o vor face tempologii, va fi minunat: n—o să mai am emoții din pricina ta.

—Ei poftim, se supără fata. Mai întîi umbli cu promisiuni, și pe urmă spui că o să fie minunat dacă nu vor mai avea nevoie de mine.

Gromozioaka rîse atît de tare, încît cortul se clătină amenințător.

—Lasă, zise el, om trăi și—om vedea. Deocamdată îmi pare bine că propunerea mea nu te—a speriat. în orice caz, te vei duce chiar în seara asta la doctorul nostru ca să urmezi cursul complet de învățare prin hipnoză a limbii care s—a vorbit pe Coleida. Doctorul a și fost anunțat. Pînă una—alta însă, te rog să nu suflî nimănui o vorbă. Nici măcar prietenului tău Rrrr. Și ia aminte: în cazul cînd vei pleca în trecut, te va însoți și un tempolog care să te supravegheze și, ca să zic așa, să te acopere. Ca atare, să nu—ți faci iluzie că ai să acționezi acolo de una singură. Și—acum la odihnă.

După ce însă Gromozioaka părăsi cortul, Alisa nu mai avu chef de odihnă. Sări din pat și dădu fuga afară să vadă cum este pregătită mașina timpului pentru călătoria de—a doua zi.

X

Grozav ar fi să dau o raită în trecut, gîndea Alisa, strecurîndu—se pînă—n dreptul mașinii timpului și cercetînd cu privirea tabloul de comandă. Chiar dacă m—ar trimite împreună cu nenea Richard sau cu Petrov. M—aș duce cu oricare din ei, că m—ar lua în brațe atît la plecare, cît și la întoarcere, încît ar părea că—i vorba de—o singură persoană. Mașina o să reziste la așa ceva."

Tempologii nici n—o băgară în seamă pe Alisa. Erau foarte ocupați. Mașina timpului trebuia să fie racordată în așa fel, încît să expedieze omul cu o săptămînă mai departe decît data trecută. Mai precis, cu o săptămînă și douăzeci de ore. Petrov îi explicase Alisei că fac acest lucru pentru a putea ajunge la trenul care pleacă din orașul dezgropat de arheologi spre capitală. Anunțul privitor la mersul trenurilor îl găsiseră în ziarele de atunci, aveau și bani potriviți cu care să poată cumpăra bilete. Nu le rămînea decît să se urce în tren, să ajungă la cosmodrom în momentul în care avea să sosească nava interplanetară și, vîzîndu—i pe astronauti de aproape, să constate dacă era vorba, într—adevăr, de ciumă cosmică.

Alisa uitase de toate, dar auzi deodată glasul lui Gromozioaka:

—Ali—isa !

Vocea arheologului răzbi pînă și prin pereții groși ai stațiunii, făcînd să pîlpîie amenințător beculețele aparatelor.

—Du—te r—repede la el, îi spuse Petrov. Dacă mai strigă o dată, cad zidurile peste noi.

Alisa își aminti pe loc de ce b caută arheologul—șef. Era timpul să se ducă la doctor ca să învețe limba coleideză.

Doctorul, care semăna cu o stropitoare, își clătină îndelung capul așezat pe un gît subțire, drept și nemaipomenit de lung, pregătindu—se parcă să țină un discurs. Dar nu spuse decît atît:

—Șezi, fetiço ! și arată spre fotoliul de pe care spînzurau cabluri de diferite culori.

Alisa se așează, supusă. Fotoliul își schimbă forma, cuprinzînd—o jur împrejur, iar doctorul veni mai aproape și începu să—i prindă la iuțea de tîmple cablurile prevăzute la capăt cu mici ventuze.

—Nu te speria, zise doctorul, observînd—o cum se ghemuise—n fotoliu.

—Nu mă sperii, făcu Alisa. Dar mă cam gîdilă. De fapt, se speriasse puțin.

—Închide astea, spuse doctorul.

—Ce anume ?

Doctorul oftă din greu și luă de pe masă un dicționar. Preț de trei minute căută cuvîntul de care avea nevoie, apoi spuse:

—Ochii, bineînțeles.

Din cutia neagră spre care duceau cablurile se auzi un bîzîit. Bîzîitul i se transmise în cap și Alisa simți că amețește.

—Rabdă, spuse doctorul.

—Rabd. Da' trebuie să rabd mult ? întrebă ea. Doctorul nu—i răspunse. Alisa deschise un ochi și—l văzu că răsfoiește iar dicționarul.

—Un ceas, spuse într—un târziu. Închide ochii. Alisa închise ochii, dar nu se putu stăpîni să nu—l întrebe:

—De ce nu învățați în același fel limba rusă ?

—Eu ? se miră doctorul. Pentru că n—am timp. Rămase tăcut cîteva clipe, apoi se duse într—un colț al laboratorului, se auzi umblînd acolo cu niște sticle, apoi adăugă încet:

—N—am aptitudini pentru limbi străine. Deloc. Nici măcar hipnopedia nu—mi poate f i. . . Cum se zice ?

—De folos ?

—Exact.

Alisa încerca o senzație foarte plăcută. Zumzetul continua să—i răsune molcom în cap, simți că i se face somn, se temu să n—adoarmă de—a binelea și în momentul acela auzi glasul doctorului.

—Gata. Trezește—te.

Îl văzu pe doctor cum îi scoate ventuzele acelea de la tîmple și așază în ordine cablurile.

—Gata ? A și trecut un ceas ?

—Da.

În laborator intră, încăpînd anevoie pe ușă, Gromozioaka. Se uită cu atenție la Alisa și o întrebă:

—*Bunto todo barakata a va ?*

Alisa abia apucă să gîndească: „Ce aiureală o mai fi asta ?” cînd pricepu deodată că nu—i vorba de nici o aiureală. Gromozioaka nu făcuse decît s—o întrebe în limba coleideză dacă a învățat această limbă. Du—merindu—se, Alisa îi răspunse cu mult calm:

—*Kra, barakata to bunta.* Adică: „Da, am învățat limba.”

Gromozioaka izbucni într—un rîs hohotitor și—i spuse că a venit s—o ia la cină. Doctorul, în schimb, se posomori atît de tare, încît refuză să se mai ducă la masă.

—Niciodată, rosti el privind în urma celor doi, niciodată n—am să ajung să învăț și eu măcar o limbă străină ! Și din stropitoare porniră să țîșnească șiroaie de lacrimi amare.

La masă, Gromozioaka o așeză pe Alisa la o oarecare distanță de el, pentru ca ea să nu—l sîcîie cu întrebările. Și cît ai clipi, i se puseră fetei dinainte opt pahare pline cu compot. Toți membrii expediției aflaseră că—i place compotul și dacă n—ar fi supravegheat—o cu strășnicie Gromozioaka, ea ar fi fost în stare să mănînce atîta compot cît i—ar fi încăput în burtă.

În seara aceea însă, nici măcar nu se uită la el. Încerca din răputeri să surprindă privirea lui Gromozioaka, să audă măcar un cuvînt din convorbirea lui cu Petrov. Iar cînd masa de seară luă sfîrșit, îl auzi pe Gromozioaka spunîndu—i:

—Ce minunat apus de soare ! N—ați avea nimic împotrivă dacă v—aș invita să facem o mică plimbare și să admirăm natura ?

—N—natura !? se miră Petrov. N—am remarcat niciodată că vă plac apusurile de soare. Și—n afară de asta, aș fi vrut să mă întorc la mașina noastră.

—Aveți tot timpul, făcu pe un ton pașnic Gromozioaka și—l înduplecă pe Petrov să—l urmeze.

Dîndu—și seama că acum va avea loc evenimentul cel mai important: convorbirea despre călătoria programată pentru a doua zi și despre planul mult visat al lui Gromozioaka, Alisa săvîrși o faptă nu tocmai frumoasă. Se—apucă să tragă cu urechea la discuția celor doi. Așteptă pînă ce—i văzu oprindu—se în dreptul unei stînci, apoi se furișă pînă acolo și se piti în umbra ei.

—Ce părere aveți, îl întrebă Gromozioaka pe Petrov, ar putea fi lichidată epidemia de ciumă cosmică

dacă ar fi depistată din capul locului ?

—Bineînțeles, spuse Petrov. Numai că problema asta n—n—nare legătură cu preocupările noastre: doar se știe că planeta a căzut pradă morții în urmă cu o sută de ani.

—M—da, făcu Gromozioaka, de parcă n—ar fi auzit decât începutul răspunsului dat de Petrov. Va să zică, ar putea.

Și îi povesti tempologului cum și—a pus în gând să schimbe întreaga istorie a Coleidei și să readucă planeta la viață.

La început, lui Petrov îi veni să rîdă, însă Gromozioaka nu—și clinti o tentaculă măcar. Doar un pic de fum galben scăpă pe nări, apoi continuă, spunînd că cineva ar trebui să ajungă la nava cosmică în clipa coborîrii ei pe cosmodrom și să distrugă virușii ciumei.

—Dar cum anume ?

—Am prevăzut și asta, spuse el Înainte de a ne lua zborul de pe Pămînt, am trecut pe la un institut medical și—am cerut să mi se dea o cantitate de vaccin împotriva ciumei cosmice. Le—am spus celor de acolo că expediția noastră arheologică lucrează pe o planetă unde există pericolul acestei maladii. Și—atunci mi—au dat din belșug. Că doar rezerve de vaccin se găsesc la oricare centru medical de pe Pămînt. Dacă virusul ciumei ar îndrăzni să atace Terra, ar sfîrși—o prost.

—Prin urmare, ați intenționat de la bun început să schimbați istoria Coleidei ?

—Întocmai, prietene ! exclamă Gromozioaka. Chiar de la început. Încă dinainte de a obține de la institutul vostru aprobarea pentru mașina timpului.

—Pe Pămînt însă nu ne—ați spus nimic.

—Cred și eu. Nici n—ați fi stat să mă ascultați. Alisa gîndi în sinea ei că Gromozioaka e o ființă prea ascunsă și neîncrezătoare. Poate că pînă la urmă tempologii i—ar fi dat totuși ascultare.

—Se înțelege că oricăruia dintre dumneavoastră, continuă Gromozioaka, i—ar veni foarte greu să se strecoare cu vaccinul acela pînă la navă. De aceea am invitat—o în călătoria noastră și pe Alisa. Ea este de aceeași statură cu coleidezii și—i de acord să meargă în trecut. Sub înfățișarea unei localnice, ea o să răzbată pînă la navă și o s—o stropească cu vaccin.

—Cum, ați vîrît—o și pe Alisa în treaba asta ?

—Vai, ce expresie urîță, academiciene ! se încruntă Gromozioaka. Eu n—am vîrît pe nimeni în nici o treabă. Alisa însă este un om cu experiență. A și împlinit zece ani și are la activ cîteva zboruri cosmice. Va face față cu succes și acestei sarcini destul de simple.

—Nu admit asta sub n—nici un motiv ! i—o reteză Petrov, la fel cum ar fi făcut—o tatăl Alisei. Eu sau Richard am mai putea risca. Alisa, însă, în nici un caz.

—Bine, dar . . .

—Nici n—nu vreau să aud. În linii mari, ideea dumneavoastră este într—adevăr ingenioasă și îndrăzneată. Deși nu se știe deloc ce consecințe ar putea să aibă. Am să mă sfătuiesc cu Richard și—apoi o să solicităm aprobarea celor de pe Terra.

Din ascunzătoarea ei Alisa îl văzu pe Gromozioaka întuneecîndu—se la față. Pînă și capul și—l trase între umeri, astfel că deasupra tentaculelor nu i se mai deslușea decât o movilită joasă.

—Totul e pierdut, spuse el. Totul e pierdut. Voi o să începeți să corespondați cu Pămîntul, aici vor veni opt sute de experți care, în cele din urmă, au să declare că nu se poate face nimic. Că ar fi o treabă riscantă pentru întreaga Galaxie.

—Vedeți ? îi spuse academicianul. Vă dați seama și dumneavoastră.

—Eu îmi dau seama; cum să nu ? . . .

—Așadar, mîine dimineată Richard pleacă în t—trecut și încearcă să ajungă cu trenul în capitală. Acolo asistă la coborîrea navei cosmice, revine aici și ne expune situația. Nu întreprinde însă — și subliniez acest lucru — nu întreprinde însă nimic. Dacă vom constata că aveți dreptate și că ciurma cosmică a ajuns pe Coleida odată cu această navă, vom comunica asta imediat celor de pe Pămînt și vom solicita părerea unor savanți. Deocamdată, atît. Vă urez n—noapte bună și vă rog să nu fiți supărat pe mine.

Cu aceste cuvinte, Petrov se despărți de interlocutorul său și porni spre clădirea stațiunii temporale, spre a face ultimele pregătiri pentru activitatea din ziua următoare.

Gromозиoka rămăsese nemișcat. Așa cum stătea, așezat pe niște bolovani, semăna leit cu o caracatiță mare, cuprinsă de tristețe.

Alisei i se făcu tare milă de el. Ieși de după stîncă și veni înspre dînsul.

—Nene Gromозиoka, spuse ea încet și—l mîngîie pe una din tentaculele sale cu pieleță aspră.

—Poftim ? făcu el, deschizînd un ochi. Tu erai, Alisa ? Ai auzit ce—am vorbit ?

—Am auzit.

—Îți dai seama, prin urmare, că toate planurile mele s—au năruit.

—Nu te necăji, nene Gromозиoka. Orice ar zice dumnealor, eu tot cu tine țin. Să nu găsim noi oare nici o soluție ?

—Ba o să găsim neapărat, se auzi în clipa aceea un glas subțirel.

Apoi, de după o altă stîncă, țîșni ca un pisoie micul arheolog Rrrr. Ochiul lui liliachiu licărea prin umbra înserării ca o lanternă.

—Am auzit și eu tot ce s—a vorbit aici, continuă el. N—am izbutit să—mi înfrîng curiozitatea. Și. la rîndul meu, sînt de acord cu dumneavoastră. Noi nu putem aștepta pînă ce o sută de mii de experți au să țină o sută de mii de consfătuiri. Noi, arheologii, descoperim trecutul. Pînă acum nu—i aduceam nici o schimbare. Acum însă îl vom schimba și gata. Iar dacă tempologii nu vor fi de acord cu noi, îi vom lega fedeleș și în locul lor vom pleca în trecut noi doi, adică eu cu Alisa.

—Aoleo, asta ne—ar mai lipsi, zîmbi trist Gromозиoka. Pentru așa ceva am fi dați afară din rîndul geologilor. Și chiar pe bună dreptate.

—Mare pagubă ! Vom rămîne să trăim pe planeta asta. Iar coleidezii recunoscători ne vor înălța un monument.

—Știți ceva, dragii mei ? spuse Gromозиoka ridi—cîndu—se în toată statura lui de elefant. Nu mai umblați cu povești din astea. Și ar fi timpul să vă duceți la culcare.

Se urni din loc și merse înaintea celor doi. abia mișcîndu—și tentaculele de supărat ce era. Alisa și Rrrr îl urmară, tot încercînd să—l consoleze.

Dar Gromозиoka rămînea neconsolat. Se opriră în dreptul corturilor, să—și ia la revedere de la Rrrr.

—Nu vă mai faceți griji, spuse Rrrr. Mîine, după ce Richard va asista la sosirea navei cosmice, vom trimite o scrisoare detaliată celor de pe Pămînt. Și vom aștepta răspunsul, că și așa coleidezii au murit de—acum un secol. N—o să se întîmple nimic dacă mai amînăm. Cît despre ideea dumneavoastră, ea rămîne oricum valabilă, chiar dacă ar fi să se înfăptuiască și peste zece ani.

—Grozavă consolare ! mormăi Gromозиoka și intră pe brînci în cort.

Alisa mai întîrzie o clipă în prag. în minte îi veni o nouă idee.

—Care e cortul tău ? îl întrebă ea pe Rrr.

—Acela. Al treilea din margine.

—Te—aș ruga să nu te culci, îi șopti Alisa. Vreau să stăm de vorbă. Dar mai întîi să se liniștească toată lumea.

Mîrîind și oftînd zgomotos, Gromозиoka își pregătea culcușul.

—Spune—mi, nene Gromозиoka. i se adresă Alisa, aveai de gînd să—i vaccinezi pe astronauții aceia ? Doar ei n—au să stea să li se facă injecții.

—Prostuțo ! mormăi, gata să adoarmă, arheologul. Nici nu m—am gîndit la așa ceva. Cei de la institutul medical mi—au dat balonul acela. Gromозиoka arătă spre un fel de termos, agățat cu o curelușă deasupra patului său. Alisa îl mai văzuse de—o mie de ori pînă atunci, dar nu—i acordase atenție. Balonul funcționează ca un stingător de incendii, continuă arheologul. E suficient să apeși pe un buton, ca dinăuntru să țîșnească jetul de vaccin și să se împrăstie în jur, ca o ceață. Dacă îndrepti jetul spre trapa deschisă a navei, el va pătrunde înăuntru și va ucide toți virușii. Va pătrunde totodată și în plămîinii astronauților, iar în cazul cînd ei s—au și îmbolnăvit de ciumă, îi va vindeca. în trei minute pe Coleida nu va mai rămîne nici unul din virușii ciumei cosmice. Și—acum. stinge lumina. Mîine trebuie să ne sculăm devreme.

XI

Dîndu—i ascultare lui Gromozioaka. Alisa stinse lumina, dar stătu să tragă cu urechea la felul cum respiră acesta. Era greu de spus dacă a adormit sau mai e treaz. Arheologul avea un somn foarte ușor. În afară de asta, îi băteau și trei inimi în piept, ceea ce îl făcea să respire foarte neregulat.

Alisa se hotărî să numere pînă la o mie. Ajungînd la cinci sute cincizeci, simți că—i dau ochii în gene. Asta nu și—o putea îngădui în nici un caz. Se ciupi singură de mîină, dar ciupitura se dovedi cu totul anemică, și chiar în clipa următoare se văzu mergînd cu trenul coleidezilor, într—un vagon mititel, ale cărui roți zgomotau molcom și monoton: țaca—țac — țaca—țac . . .

„Alisa”, i se adresă cu glas scăzut conductorul. Pesemne că venise să—i controleze biletul. Ea însă n—avea bilet, căci banii îi uitase acasă. Încercă să—i spună asta conductorului, dar din gură nu—i ieși nici un sunet.

..Alisa” . . . taca—țac — țaca—țac . . .

Conductorul o luă de mîină ca s—o scoată afară, dar ea se împotrivi, încercînd să—i scape.

Deodată văzu că—n jurul ei e întuneric beznă. Și—abia atunci își dădu seama că nu se află în tren, ci în cort, și că, adormind, a zădărnicit totul.

Sări ca arsă în picioare. Patul scîrîni. Gromozioaka se foi în somn, bolborosind :

—Care nu doarme ?

Alisa încremeni. Alături auzi o respirație sacadată.

—Cine—i acolo ? Întrebă în șoaptă. Poala cortului era un pic săltată.

—Sînt eu, răspunse micul Rrrr.

Alisa înhață costumașul și ieși pe brînci afară.

Preajma strălucea sub văpaia lunii, era frig și în tabără nu ardea nici o lumină. Rrrr părea un mic ghemotoc negru.

—Tot stau și te—aștept, îi spuse el, iar tu nici gînd să vii. Să știi că eu unul mă țin totdeauna de cuvînt. Ți—am făgăduit că nu mă culc și nu m—am culcat.

—Iartă—mă Rrrr, spuse Alisa. M—am apucat să număr pînă la o mie, că așteptam să adoarmă nenea Gromozioaka, dar m—a furat somnul și pe mine.

—Da' de ce m—ai rugat să nu mă cule ?

—Nu bănuiești ?

—Bănuiesc. Dar vreau să aud de la tine.

—Mîine dimineață, nenea Richard urmează să plece în trecut. El nu va face nimic altceva decît să asiste la coborîrea navei. Așa i—a poruncit nenea Petrov. Mașina însă e gata de lansare. Ce—ar fi să—i dăm noi drumul și să plec eu în trecut în locul lui nenea Richard ? Nenea Gromozioaka mi—a explicat cu de—amănuntul ce și cum trebuie făcut.

—Dar tu te pricepi s—o pornești ?

—Știu absolut totul.

—Și ce—ai să faci în trecut ?

—Ajung la cosmodrom. m—apropii de navă și omor toți virușii.

—Cum ?

—Nenea Gromozioaka are totul pregătit. Știu și asta.

Micul arheolog căzu pe gînduri.

—M—da, spuse el. Ar fi singura noastră șansă. Dacă nu facem treaba asta acum. n—o mai facem niciodată. Și totuși e o gravă încălcare a disciplinei !

—Mai încet, Rrrr, că—i trezești pe toți. Gîndește—te și tu ce înseamnă o singură încălcare a disciplinei, cînd e vorba să salvezi o întreagă planetă. Ce mai. sînt datoare să merg la risc.

—Parcă ai fi Ioana d'Arc, spuse micul Rrrr. Ai auzit de ea ?

—Cum să nu. A fost salvatoarea Franței.

—Exact. Am citit și eu despre ea. Numai că Ioana d'Arc avea șaptesprezece ani, iar tu ai doar zece.

—Da. dar ea a trăit în urmă cu vreo mie de ani. în timp ce eu trăiesc în secolul al douăzeci și unulea.

—Știi ceva, spuse ghemotocul negru aflat la picioarele Alisei. Tu ai dreptate. Uneori ești nevoit să mai și încâlci disciplina.

—Minunat ! exclamă Alisa. Mîine dimineată, cînd se vor trezi cu toții, să le spui adevărul. Și mai spune—le să nu mă caute. Eu am să mă întorc imediat ce rezolv.

—Ei au să plece negreșit după tine.

—Nu, Rrrr, tu nu știi cum stau lucrurile. Ei nu vor putea să facă treaba asta, pentru că mașina e în stare să lanseze doar o singură persoană. Totodată ea memorează persoana aceea pentru ca, la momentul convenit, s—o aducă îndărăt. Dacă prin ea va mai trece un alt om, cel dintîi va rămîne în trecut pentru totdeauna. Nenea Petrov știe asta mai bine decît oricine. Așa că, orice ar face, vor trebui să mă aștepte aici.

—Călătoria asta—i din cale—afară de primejdioasă.

—Ei. nu—i chiar din cale—afară.

—Ba—i din cale—afară. De aceea am să plec și eu cu tine.

—Tu cu mine ?

—Da.

—Bine, dar tu nu semeni cu ei. nu semeni deloc. Ai să dai de bănuț.

—Semăn în schimb cu pisoii lor. Așa că tu ai să călătorești cu pisoii tăi. Și—apoi. eu știu limba lor mai bine decît tine. Le—am studiat și viața și obiceiurile și, la nevoie, aș putea să—ți șoptesc. într—un cuvînt. am să te supraveghez.

—Vai. tare m—am săturat să tot fiu supravegheată ! suspină Alisa.

În realitate însă îi păru foarte bine că micul Rrrr vrea să plece cu ea. Ți—e totuși frică să călătorești de una singură cu o sută de ani în urmă și—ntr—o țară necunoscută.

—Am să te iau în brațe și—am să te port ca pe—un pisoi.

—Mai bine vîră—mă—n geantă, spuse Rrr.

—Fie, am să—mi iau geanta. Că tot aveam nevoie de ceva în care să pun balonul cu vaccin. Fără el nu facem nimic.

—Atunci pregătește—ți bagajul, iar eu dau o fugă pînă la cort.

—Da' de ce ?

—Să iau banii. Am în laborator niște bani coleidezi. Doar trebuie să ne cumpărăm bilete de tren. Apoi îmi meșteresc o coadă și mă dezbrac. Normal, nu ? Unde s—a mai pomenit pisoii cu salopetă ! Să—ți spun drept, nu prea—mi vine mie să umblu gol pușcă pe—o planetă străină, dar n—am încotro.

—Lasă că nici nu ești chiar gol pușcă, spuse Alisa. Ai blănița asta atît de pufoasă.

—Ești foarte amabilă, chițai Rrrr. Văd că avem păreri diferite asupra unor probleme identice.

Și o zbughi spre cort, stîrnind praf în urma lui.

Alisa își încheie anevoie costumașul, apoi se furișă în cort și luă din cui balonul cu vaccin. Gromozioaka dormea dus. Răsufla greu, iar tentaculele îi spînzurau de pe patul larg pînă pe dușumea.

Alisa își căută geanta, puse într—însa puloverul și balonul, apoi se gîndi că nu se cade să plece în trecut așa cum era îmbrăcată. își scoase iute din valiză rochița cea nouă, încă nepurtată, și și—o puse pe ea. Gromozioaka trăgea mai departe la aghioase.

Dar cînd dădu să iasă. i se păru că unul din ochii arheologului stă deschis.

—Nu dormi, nene Gromozioaka ? întrebă ea în șoptă.

—Ba dorm, șopti acesta. Puloverul ți l—ai luat ?

—L—am luat, spuse ea, mirată.

Mai rămase o clipă locului, dar îl văzu că doarme tun. Poate i s—o fi părut numai că vorbise cu el. Și ieși tiptil afară din cort.

—Totul e—n ordine ? auzi o șoptă.

Se aplecă și văzu la picioarele sale un pisoi cu blana stufoasă și coada scurtă.

—Din ce ți—ai făcut coada ? îl întrebă ea, tot în șoptă, pe micul arheolog.

—Vecinul meu de cort are o haină îmblănită, și mereu mă ia peste picior; zice că—i făcută din blana

fraților mei. I—o glumă cam nesărată, nu—i așa ? Și totuși, blana asta mi—a fost de folos. Ți place codița mea ?

—Arăți ca un adevărat pisoî, spuse Alisa. Păcat însă că ai doar un singur ochi.

—Ei, ce să—i faci, asta—i situația, ofta Rrrr. Va trebui să—mi scot mai rar capul din geantă. Spune—mi, Gromozioaka doarme ?

—Doarme, răspunse Alisa. Dar are un somn cam ciudat. Mi—a spus dormind să iau puloverul cu mine.

—Oho, făcu Rrrr, de parcă s—ar fi îndoit că Gromozioaka doarme.

Și porniră amîndoi spre silueta întunecată a clădirii în care se afla mașina timpului.

XII

Alisa apăsă mai întîi butonul verde. Ușa cabinei se închise. Apoi își potrive mai bine geanta agățată de umăr și—l strînse la piept pe micul arheolog. Rrrr miji din ochi.

—Să nu—ți fie frică. Îi spuse Alisa. Totul va merge bine.

Și apăsă butonul alb. Pe urmă, butonul roșu.

Deodată o învălui un fel de ceață, simți că amețește, laboratorul dispăru, și ea nu mai izbuti să—și dea seama dacă zboară ori stă pe loc: nu mai vedea în jurul ei nici pereți, nici tavan, nici dușumea, nu simțea decît o mișcare stranie ce părea că o rotește și o poartă mereu înainte.

Apoi o zguduitură și din nou trîmbe de ceață.

Ceața se risipi.

Se luminase de ziuă. Alisa se afla pe același loc unde cu cîteva clipe mai înainte se înălțase clădirea stațiunii temporale. Doar că acum nu se mai vedea nici urmă din clădirea aceea, nici urmă din tabăra arheologilor.

În jur se întindea o pajiște verde, mărginită de o pădurice în spatele căreia se întrezăreau niște acoperișuri. Acoperișurile se aflau exact acolo unde arheologii dezgropaseră orașelul. Priveliștea era de—a dreptul uimitoare, pentru că doar cu cîteva clipe în urmă același orașel fusese complet pustiu, cu casele fără acoperișuri și fără geamuri la ferestre. Fără de pomi și fără pic de iarba. Doar cerul era la fel ca aici. Și colina din preajmă.

—Era cît pe ce să mă strivești, auzi o voce slabă, care o făcu să tresară.

Abia atunci își dădu seama că—l mai strînge cu putere la piept pe micul Rrrr.

—Nu mai pot nici să respir, mormăi arheologul. Lasă—mă deocamdată în voia mea. O să—ți fie greu să mă cari tot timpul în geantă.

Alisa desfăcu mîinile, uitînd cu totul că Rrrr nu—i pisică. Arheologul căzu ca un bulgăr jos și începu să geamă.

—Vai, scuză—mă ! făcu Alisa. M—am zăpăcit de tot.

Rrrr se frecă la piciorul lovit și răspunse îmbufnat:

—N—avem timp de zăpăceală. S—o pornim spre oraș. Că pleacă trenul fără noi. Și rămînem cu buzele umflate.

—Dar dacă mașina a greșit ? Dacă nava nu sosește astăzi ?

—Mașinile nu greșesc niciodată, spuse arheologul și o croi la fugă prin iarba spre oraș.

Alisa se luă după el. Culese o romăniță și o duse la nas. Floarea n—avea nici o mireasmă. Deasupra capului prinse a i se roti o albină.

—Hai lasă—mă, îi spuse fata și tresări la gîndul că dacă nu va izbuti să facă nimic, atunci, peste o săptămînă numai, aici n—o să mai rămînă în viață nici o ființă: nici albine, nici oameni, nici măcar copaci.

Arheologul ajunse primul la o cărăruie îngustă.

—Nu mai rămînea în urmă, bombăni el, bițîind din coadă.

—Știi ceva ? îi spuse Alisa. Mai bine te—ai abține să tot dai din coadă, că n—o prea faci ca o pisică

adevărată.

—Las' că—i prinsă zdravăn, spuse Rrrr, dar încetă să și—o mai fluture.

Ajunseră în preajma copacilor. Aceștia creșteau în șiruri drepte, ca și când cineva i—ar fi sădit anume astfel.

—Rămii aici, șopti arheologul. Că eu mă duc să văd dacă nu—i cineva acolo, înainte.

Alisa se opri și, neavînd ce face, se apucă să rupă românite, ca să îndeplinească din ele o cunună. Are ea slăbiciunea asta: să îndeplinească din românite sau din flori de trifoi cununi. Numai că pe Coleida nu creștea trifoi.

—Aoleu ! auzi Alisa un țipăt subțirel, apoi un mîrîit. Zvîrli romanițele și porni în fugă spre copaci. Pesemne că arheologului i se întîmplase ceva.

Ajunse tocmai la timp. Arheologul alerga spre ea cît îl țineau picioarele, iar în urma lui venea, strîn—gînd în dinți mîndrețea de coadă a lui Rrrr, un ditamai dxilău.

—Marș ! Marș de—aici, n—auzi ! se răsti Alisa la cîine.

Dulăul își rînji colții, dar se opri. Alisa îl prinse în brațe pe arheolog, care sfîrșit, șopti:

—Îți mulțumesc !

—Dă—mi coada, se stropși fetița la cîine, care sta locului ceva mai încolo, fără a lăsa din gură codița stufoasă a lui Rrrr. Asta nu—i coada ta. E coada altuia. Dă—mi—o numaidecît.

Făcu un pas spre dulău, dar acesta se dădu înapoi, ca și când i—ar fi ars de joacă. Era un cîine mare, lăptos, alb cu pete roșcate. Din spatele tufișului se ivi un om mititel, doar un pic mai înalt decît Alisa.

—Ce se petrece aici ? întrebă el, și fata îi pricepu pe dată întrebarea, că doar învățase cu o zi înainte limba asta.

—Cîinele dumitale a tăbărit asupra pisicului meu, îi spuse ea în coleideză.

—Ia te uită la el, ștregarul !

Purta niște pantaloni cenușii și o cămașă de aceeași culoare, iar în mînă ținea un bici lung. Pesemne că era păstor.

—Să—mi dea coada înapoi, spuse Alisa. I—a rupt pisicului coada.

—La ce bun ? se miră păstorul. Doar nu i—o mai poți lipi la loc.

—Ba să mi—o dea, insistă Alisa.

—Rezra, lasă jos ! spuse păstorul.

Cîinele slobozi coada din gură, iar Alisa o ridică de jos, fără a—i da lui Rrrr drumul din brațe.

—Îți mulțumesc, îi spuse păstorului. Nu știi cumva cînd pleacă trenul ?

—Care tren ?

—Care merge spre capitală.

—Peste un ceas, răspunse păstorul. Dar dumneata cine ești ? Că nu—mi pari cunoscută. Eu cunosc pe toată lumea din orașul ăsta.

—Păi eu am venit aici într—o excursie, spuse Alisa. Și plec acum spre casă. Locuiesc în capitală.

—Și vorba ți—e ciudată, zise păstorul. Înteleg tot ce spui, dar rostești altcumva decît noi.

—Locuiesc departe de aici, spuse Alisa. Păstorul clătină din cap a îndoială.

—Și portul ți—e altul, spuse el. Arheologul tresări și se lipi mai strîns de Alisa.

—Cum adică altul ?

—Arăți ca un copil, dar ești aproape cît mine de înaltă.

—Ți se pare, spuse Alisa. Am șaisprezece ani.

—Oho—ho ! făcu păstorul.

Se întoarse apoi spre dulău, îl chemă la el și, clătinînd din cap, se duse spre tufișul din preajmă. Dar tocmai cînd Alisa gîndea că pericolul a trecut, el se opri din nou și o întrebă :

—Dar ce pisic e ăsta ? De vreme ce cîinele i—a rupt coada, ar trebui să—i curgă sînge.

—Nu—i nimic, nu—ți face griji, rosti ea.

—Ia arată—mi—l.

—La revedere, spuse Alisa. Mă tem să nu întîrzii la tren.

Și porni grăbită de—a lungul potecii spre oraș. fără a mai întoarce capul, deși păstorul o mai strigă o dată sau de două ori. Ar fi croit—o și la fugă. dar se temu să nu se ia dulăul după ea.

—Ce face păstorul ? o întrebă arheologul în șoaptă.

—Nu știu. Că nu mă uit în urmă.

Poteca se lărgi, contopindu—se mai apoi cu un drum colbăit. Ajungând la un fel de șopron sau magazie, Alisa se strecură pe lingă perete ca să dispară din ochii ciobanului. Tot avea impresia că acesta se va repezi după ea.

Se opri în dosul șopronului să—și tragă răsuflarea.

—Versiunea noastră a cam lăsat de dorit, rosti cu asprime—n glas arheologul. Și la pronunție o cam scrîntim. Nu prea—i verosimilă nici povestea cu excursia. Unde s—a mai pomenit să se întoarcă cineva din excursie de unul singur și încă în zorii zilei ? Trebuie să spui altceva și anume: că ai fost în vizită la bunica, iar acum te duci acasă . . . A, da, bine că mi—am adus aminte: află că fetele de aici se piaptănă într—altfel. Adică poartă breton.

—Părul meu e prea scurt.

—N—are a face. Piaptănă—l cum îți spun eu.

—Va trebui să—ți dau drumul din brațe.

—Asta în nici un caz ! Pe aici sînt numai cîini răi!

—Ba nu mai e nici un cîine. Dacă vrei, te vîr în geantă.

—În geantă ? Minunat ! Dar ia mai întîi briceagul și fă în peretele ei o găurică. Să am și eu pe unde mă uita afară, nu ?

i Alisa îl așeză pe arheolog în geanta unde se afla balonul cu vaccin, vîrî acolo și coada ce i—o rupsese Clinele, apoi făcu găuricea prin care Rrrr să se poată uita afară.

—Păcat că n—ai niște ață la tine, spuse arheologul. Cum o să—mi prind eu coada la loc ?

—Parcă ziceai că se ține zdravăn.

—Pe tine nu te—a apucat nici un cîine de coadă, ripostă Rrrr, de—aia rîzi de mine.

—Ba nu rid deloc. Caută, dacă vrei, prin geantă. Poate găsești în buzunărașul ei un ac și ață. Bunica îmi pune de obicei acolo tot felul de lucruri netrebuincioase.

Alisa trase fermoarul sacoșei, apoi se hotărî totuși să se pieptene cum îi spusese arheologul și porni mai departe, spre gară.

Din fericire, orașul încă dormea la ora aceea. Ferestrele erau închise, storurile coborîte și nici un om nu știa că o săptămînă mai tîrziu pe aceste străzi, tot atît de pustii ca și acum, nu vor mai circula decît mașinile Salvării.

—Mi—e milă de voi, rosti Alisa, adresîndu—se caselor în care dormeau atîția oameni. Aveți însă încredere în mine.

—Poate că păstorul a și dat alarmă, se răsuci în geantă arheologul. Vocea i se auzi înăbușită, venind parcă de undeva, de departe.

—Taci, spuse Alisa, că te mai aude cineva și face atac de inimă ; unde s—a mai pomenit geantă care să vorbească ?

Chioșcul de ziare era deschis. Pe vînzător Alisa îl cunoștea. Îi văzuse chipul în fotografiile aduse de academicianul Petrov. Era cel pe care Petrov îl dusesese la spital. Adică avea să—l ducă în cazul cînd Alisa nu va putea să—l ajute.

Fata scoase din buzunar niște mărunțiș.

—Aveți ziare de astăzi ? întrebă.

Vînzătorul era un omuleț în vîrstă, cu niște ochelari dreptunghiulari de baga.

—Trebuie să ne sosească dintr—o clipă într—alta, domnișoară, îi spuse el. Dacă mai zăboviți nițel, va servim.

—Cam cît ?

—Cîteva minute. Auziți ? A și sosit trenul. E cel de dimineață, care vine din capitală. Aduce poșta și ziarele.

—Pe urmă se—ntoarce în capitală ?

—Da. Peste vreo douăzeci de minute.

—Atunci dați—mi un ziar de ieri. Vînzătorul i—l întinse, împreună cu restul.

—Sînteți venită din altă parte, nu—i așa ? o întrebă el.

—Da, sînt o turistă străină, răspunse Alisa.

—Aha, făcu vînzătorul. Mi—am dat seama imediat că nu sînteți de pe aici.

Depărtîndu—se de chioșc și traversînd o piațetă în mijlocul căreia se înălța statuia ecvestră a unui personaj necunoscut, statuie care avea să se afle aici și cu o sută unu ani mai tîrziu, Alisa îi spuse arheologului:

—Ar fi trebuit să—mi cos o rochie așa cum se poartă pe aici.

—Cui să—i fi trecut prin gînd treaba asta ? făcu Rrrr.

—Lui nenea Gromozioaka, firește.

Dincolo de piațetă se afla un mic scuar. De—o parte și de alta a aleii se întindeau straturi cu flori. Florile își desfăceau petalele, întîmpinînd razele soarelui, în fața gării se opri un autobuz. Din el coborîră mai mulți omuleți în haine de lucru și intrară în clădirea joasă a gării. Deasupra ei se înălța o trîmbă de fum și se auzea un pufăit de locomotivă.

—Te—ai uitat prin ziar ? întrebă Rrrr.

—Nu pot s—o fac mergînd.

—Atunci dă—mi—l mie.

Alisa făcu ziarul sul și—l vîrî în geantă. O clipă mai tîrziu, ziarul ieși înapoi.

—Nu—ți dai seama că nu—l pot citi stînd în geantă ? șopti furios arheologul. Aici e strimt și întuneric.

—Păi tu m—ai rugat să ți—l dau.

—Caută o bancă, îi porunci arheologul, stai jos și citește—l.

—Mai întîi să—mi iau bilet, spuse Alisa. Să nu scăpăm trenul, că pe urmă putem citi cît poftim. Da' de ce ai devenit așa nervos ?

—Am amețeli, spuse Rrrr. Pe tine te—a purtat cineva în geantă ?

—Nu.

—Nici pe mine. Apropo, să știi că ai un mers cam dezordonat. Salți întruna.

—Zău ? N—am știut.

Tot ciondănindu—se cu arheologul, Alisa intră pe ușa gării și zări casele de bilete. De fapt, știa cam pe unde se află, întrucît arheologii din viitor reconstituiseră gara aproape în întregime. Ce—i drept, mai greșiseră pe alocuri, dar asta n—avea acum nici o importanță.

—Un bilet de copil, cu preț redus, spuse Alisa, întinzînd banii prin ghișeu.

Casierița, o coleideză cu chipul rotund și rumen, își strecură prin ghișeu capul afară, o măsură pe Alisa din creștet pînă—n tălpi și spuse:

—Te vād cogeamite fată și vrei bilet cu preț redus ! Plătește imediat încă opt monede pentru un bilet întreg.

—Dar eu călătoresc totdeauna cu bilet de copil și.... spuse Alisa, dar își înghiți vorba, căci îl simți pe arheolog săltînd în geantă.

—A, da, firește, spuse ea și vîrî mina în buzunar după bani. îi mai rămăseseră foarte puțini. Zece monede în cap. Și cînd pleacă trenul ? întrebă Alisa.

Dar casierița nici nu catadicsi să—i răspundă și trînti ferăstruica ghișeului.

—Cam nepoliticoase casierițele astea de pe aici, rosti Alisa cu glas tare. La noi nu—s așa.

Ieși pe peron și se opri în spatele unui stîlp metalic. Nu voia să se plimbe în văzul lumii.

Trenul era tras la peron, locomotiva pufăia gata de drum și călătorii își ocupau locurile. Unii mai erau somnoroși, căci abia se sculaseră din pat.

Alisa căută un vagon în care să nu fie nimeni și, găsind unul, se duse repede spre ușa de intrare. În dreptul vagonului stătea conductorul, avînd pe cap o pălărie înaltă, portocalie.

—Biletul dumitale ? Alisa i—l întinse.

—Dumneata nu știi să citești ? o întrebă el. Doar pe bilet scrie clar : ..clasa a treia". Iar vagonul ăsta e de clasa întîi.

—Și care—i deosebirea ? întrebă Alisa. Conductorul o măsură din cap pînă—n picioare.

—La preț.

O luă iute din loc, pentru ca omul să n—o mai iscodească cu privirea, dar cînd ajunse la vagonul alăturat, mai sărăcăcios, vopsit în mai multe culori și plin de lume, Alisa îl auzi pe conductor zicîndu—

i cuiva cu glas tare:

—Ai văzut minunea ? O fi vreo străină.

Și—atunci Alisa găsi cu atît mai potrivită ideea de a se da drept o străină. Se opri în fața vagonului, dar nu se grăbi să intre, ci, aplecîndu—se peste geantă, îl întrebă în șoaptă pe micul arheolog:

—Ce—ar fi să mă dau de—acum încolo drept o străină ?

—Mă rog. Numai să zici că ești din nordul planetei și nu din sud. Să nu te împingă păcatul să spui că ești din sud.

—Da' de ce ?

—Pentru că locuitorii de aici sînt aliați cu cei din nord, iar cu cei din sud sînt gata—gata să înceapă război.

—Nu—l vor începe, spuse Alisa cu multă convingere. Nu vor mai avea timp s—o facă.

—Ba, cu ajutorul tău. poate că vor avea.

—Cu cine vorbești dumneata, domnișoară ? auzi Alisa un glas sever.

Îndreptîndu—se de spate, observă în preajmă un omuleț gras, îmbrăcat într—o uniformă galbenă și avînd la pălărie o cocardă mare. aurie. Se gîndi că o fi vreun polițai și primul ei gest fu s—o ia la fugă. Să fugă încotro o vedea cu ochii.

—Stai—stai ! făcu omulețul și o apucă de mîneacă. Ia spune, de unde ești și cu cine stăteai de vorbă ?

—Sînt din nord. spuse Alisa. Sînt străină. Sînt o străină din nord.

—Parcă nu prea semeni, spuse omulețul.

În clipa aceea se auzi însă șuierul locomotivei. Alisa se smulse din mîna care o ținea și tuști ! pe scara vagonului.

Omulețul în uniformă galbenă stătu în cumpănă, neștiind ce să facă, iar Alisa îi arătă conductorului biletul și își făcu loc prin mulțimea care umpluse vagonul pînă la refuz. Spre norocul ei, găsi un compartiment în care moțăiau numai trei oameni îmbrăcați modest și cu niște pălării mototolite pe cap. Locul al patrulea sta liber.

—Cine era omulețul ? șușoti Alisa, trăgîndu—și răsufierea și aplecîndu—se spre geantă.

—Un hamal, i se răspunse în șoaptă.

Trenul se urni din loc și, duruind pe șine, porni spre capitală.

—El nu mă putea aresta ?

—Nu știu, răspunse arheologul. Dar pe tine nu te aude nimeni ?

—Nu. Toată lumea doarme.

—Atunci apucă—te și citește odată ziarul. Și pune geanta jos. Să—mi mai treacă amețea.

Alisa desfăcu ziarul. Era într—adevăr din ziua precedentă. Pe toată lățimea paginii întîi sta scris cu litere roșii:

„Mîine Coleida îi va întîmpina pe astronauți.

—Totul e în ordine, șopti Alisa. Ajungem la timp. Tempologii n—au dat greș.

XIII

Din fericire, la a doua stație, vecinii de compartiment ai Alisei coborîră din tren și ea rămase singură, îl scoase pe arheolog din geantă și citi cu el toate știrile din ziar, în care se vorbea despre sosirea astronauților și despre felul cum vor fi ei întîmpinați. Izbutiră chiar să stabilească în mare drumul pe care aveau să—l străbată prin capitală pentru a ajunge la cosmodrom. Arheologii nu apucaseră încă să scoată la lumina zilei și vechea capitală, însă Rrrr găsise la o bibliotecă planul acestui oraș și îl copiasse. Așadar, pînă în prezent toate erau bune. Doar cu banii stăteau prost. Nu le mai rămăseseră decît pentru bilete de tramvai sau de autobuz. Nici măcar o gustare nu mai aveau cu ce să—și cumpere.

—Ce putem face ? suspină cu tristețe arheologul și—i făcu Alisei cu ochiul. Va trebui să procedezi ca în poveste, adică să mă pui în vânzare pe mine, singurul tău prieten.

—Așa cum ești, fără coadă, n—are să te cumpere nimeni, spuse Alisa.

—De asta să n—ai grijă, ripostă arheologul. Află că am găsit în geantă și ac, și ață. Dar tu legănai geanta atât de tare, încît nu m—am încumetat să—mi cos coada la loc de teamă să nu mă înțep la degete. O s—o fac acum. pe îndelete. Doar mai avem de mers aproape un ceas și jumătate.

Alisa privi pe fereastră. Străbătea o țară ca oricare alta. doar că era cu mult rămasă în urmă față de Terra, dar n—a fost oare o vreme cînd s—a aflat și Pămîntul într—o situație asemănătoare, cînd nu existau nici monoraiuri. nici bule aeriene de mare viteză, nici antigravitatoare, nici case zburătoare sau alte lucruri dintr—astea, atât de obișnuite în ziua de azi ?

Arheologul îngîna un cîntecel în timp ce se căznea să—și coasă coada. Alisa ar fi putut să—l ajute — doar se pricepea mai bine decît Rrrr să mînuiască acul și ața — dar nu—și oferi serviciile; în fond. fiecare—i liber să—și coasă coada după cum îi place, nu—i așa ? Și fata se apucă să cerceteze portretele astronautilor publicate în ziar. Unul dintre ei îi plăcu în mod deosebit. Era tînăr. avea ochi negri și surîdea atât de vesel, încît nici nu ți l—ai fi putut imagina altfel decît surîzînd. „Inginerul Tolo”, îi citi Alisa numele. Și îl ținu minte.

Ușa compartimentului se deschise. Intră o bătrînică cu obrazul rotund și rumen, îmbrăcată într—o rochie albastră. Alisa observă deodată că face ochii mari, privind înspăimîntată spre bancă.

—Ah ! făcu bătrîna.

Urmărindu—i privirea, Alisa își dădu seama că femeia se uita țintă la micul arheolog, care. luat prin surprindere, se repezise la geantă și, susținîndu—și cu o mîna codița, iar cu cealaltă ținînd strîns acul cu ața, încerca din răzputeri să se vîre într—însa. Alisa trase iute fermoarul, ca să—i facă loc „pisoifului”, apoi își îndreptă iar ochii spre bătrînică.

Aceasta însă da acum să iasă din compartiment, ba chiar deschisese gura, gata parcă să strige după ajutor.

—Nu te speria, măicuță, spuse Alisa. Nu te speria. Așa îi place lui să se joace.

—Uf ! făcu bătrîna. Glasul Alisei avu darul s—o mai liniștească. Mi s—a părut că...

—Ce anume ?

—Tfă, maică, ducă—se pe pustii ! mi s—a părut că pisicul tău își coase coada. M—au înșelat ochii.

Uită repede de spaima prin care trecuse și, așezîndu—se în dreptul ferestrei, desfăcu o punguță. Scoase de acolo două pătlăgele roșii și una din ele i—o întinse Alisei.

—Unde mergi, drăguța mea ?

—La capitală.

—De asta îmi dau seama. Dar cu ce treburi pe—acolo ?

—Vreau să—i văd pe astronauti...

—Așa ? făcu bătrîna și deodată rămase pe gînduri. Iar spune—mi, drăguțo. întrebă ea pripit, pisicul tău are doi ochi sau numai unul ?

—Doi, răspunse calm Alisa. Numai că pe unul îl ține veșnic mijit.

—Să fie sănătos, spuse bătrîna și privi din nou, cu fereală, spre geantă. Și eu tot la cosmodrom mă duc.

—Să—i întîmpini pe astronauti ?

—A nu, nu pe toți, numai pe feciorul meu. Vine și el cu ceilalți: E inginer.

Și bătrîna scoase din poșetuța ei o fotografie, care—l înfățișa chiar pe cosmonautul preferat al Alisei.

—Uite, asta—i, spuse bătrîna.

—Păi eu îl știu, zîmbi Alisa. îl cheamă Tolo.

—Cine nu—l știe ! rosti cu mîndrie băbuța.

—Dar de ce mergi dumneata cu un tren ca ăsta, obișnuit *? o întrebă Alisa.

—Cum adică ?

—Doar ești mama unui cosmonaut. La noi, părinții cosmonauților sînt întotdeauna serbați laolaltă cu ei.

—Ce nevoie am eu de asta, zîmbi băbuța. Trăiesc în sat la mine așa cum am deprins de cînd mă știu. Și Tolo al meu e modest. Nici n—ai zice că—i cosmonaut. Poate ai citit prin ziare că nava lor a suferit o

avarie; un meteorit le—a spart un perete. Află că Tolo al meu a fost acela care a ieșit afară și a astupat spărtura.

Geanta îi dădu Alisei un brînci, dar ea pricepuse și așa că ciuma cosmică pătrunsese de bună seamă în navă tocmai prin spărtura aceea. Asta însemna că Tolo se și îmbolnăvisese.

—Nu—i nimic, spuse ea cu glas tare. îl vindecăm noi.

—Pe cine vrei să vindeci ? întrebă băbuța.

—A, nu, am zis și eu așa, o—ntoarse brusc Alisa.

—Tolo al meu e sănătos tun. N—a fost bolnav niciodată. Nici măcar durere de dinți n—a avut. Așa fecior am eu, să știi.

Bătrîna se mai uită o dată la fotografie, apoi o vîrî la loc, în poșetă.

Alisa simți iar un ghiont. Arheologul părea tare surescitat. Ce mai voia oare ?

—Roag—o să te ia cu dînsa, îi auzi șoapta.

—Poftim ? făcu bătrîna. Ai spus ceva ?

—Da—da, spuse Alisa. M—am pomenit vorbind singură. Ziceam că trebuie să fii tare fericită.

—Cum să nu fii fericită, cînd am un asemenea fecior ? Nici măcar durere de dinți n—a avut vreodată.

—Mă refeream la altceva, spuse Alisa. Fiind mamă de cosmonaut, o să ți se dea voie să ajungi pînă la navă.

—D—apoi cum altfel ? Doar trebuie să—mi îmbrățișez băiatul, nu ?

—Iar eu va trebui să rămîn departe de tot. Poate chiar în oraș. Și mi—ar fi fost atît de drag să—l văd pe băiatul dumat. Dintre toți astronautii, Tolo mi—e cel mai drag. Pe cuvînt de onoare.

—Spui drept, domnișoară ? o întrebă cu o mină gravă bătrîna.

—Pe cuvîntul meu de onoare.

—Atunci trebuie să fac o faptă bună.

Băbuța căzu pe gînduri, iar Alisa puse mîna pe geantă și o apăsă tare de tot. Arheologul era atît de îngrijorat, încît nu—și mai găsea astîmpăr și geanta începu să salte, de parcă ar fi fost într—însa nu unul. ci o droaie de pisoi.

—Cam năvălaș motanul, zise bătrîna. Mai scoate—l nițel afară.

—Nu se poate, ripostă Alisa. O ia razna.

—Uite ce vreau să—ți spun, draga maichii. spuse deodată băbuța. Pentru mine ziua de azi, ca să zic așa, e o zi mare. Feciorul meu se întoarce erou. Tocmai de aceea vreau și eu să fac o faptă bună. Gîndese că Tolo n—o să se supere pentru asta. Așa că am să te iau cu mine. Mergi cu mine pînă la navă și zici că—mi ești fiică și că Tolo ți—e frate. Pricepi ?

—Vai, îți mulțumesc, măicuță ! exclamă Alisa. Îți mulțumesc din toată inima ! Nici nu—ți închipui ce faptă minunată ai săvîrșit. Și nu numai pentru mine, ci și pentru dumneata, și pentru toți ceilalți !

—Fapta bună îl bucură nu numai pe un singur om, ci pe toți laolaltă, spuse bătrîna.

Interpretase, firește, în felul ei vorbele Alisei, iar Alisa simți o dorință atît de vie să—i povestească totul, încît își mușcă limba pînă la sînge aproape. Rrrr păru să—și dea seama cam ce gînduri o încearcă. Strecurînd lama briceagului său prin orificiu, o înțepă fără veste.

Alisa sări în sus.

—Te bucuri, ai ? zise bătrînica. Se înveselise și ea, văzînd că a izbutit să fericească pe cineva.

—Cum să nu mă bucur ? spuse Alisa și trase o ciupitură genții de lîngă ea.

Trenul încetini viteza. Prin fața geamului începură să lunece clădiri noi, cu mai multe etaje.

XIV

Se întîmplă uneori ca reușindu—ți de prima dată o treabă, reușitele să se țină lanț și după aceea. Tot astfel s—a întîmplat și cu Alisa. Băbuța nu numai că i—a făgăduit s—o ducă la cosmodrom în calitate de fiică a ei, dar a invitat—o și la masă într—un local din preajma gării, ba a plimbat—o și prin toată

capitala cînd a aflat că Alisa—i venită de pe alte meleaguri, în cele din urmă, luă un taxi și se îndreptară amîndouă spre cosmodrom.

Mai era încă destulă cale pînă la destinație, cînd mașina începu să—și încetinească mersul; abia izbutea să iasă dintr—o îmbulzeală, că, la nici o sută de metri depărtare, frîna din nou. nimerind într—alta. Părea că întreaga suflare a capitalei mîna acum la cosmodrom.

Nici nu era de mirare: doar li se întorcea din călătorie cea dintîi navă cosmică lansată de pe planetă. Străzile erau împodobite cu steaguri și cu portrete ale cosmonauților. De cîte ori zărea portretul feciorului ei, bătrînica o trăgea pe Alisa de mîneacă și o întreba:

—Ian spune: cine—i acolo ?

—E Tolo al nostru.

—Adevărat. El e, odorul nostru.

Încetul cu încetul începuse și bătrînica să creadă că Alisa îi este fiică.

În cele din urmă, cînd în zare căpătă contur șirul de clădiri ce alcătuiau cosmodromul, taximetrul se împotmoli de—a binelea în șuvoiul acela nesfîrșit de autobuze, mașini, biciclete și tot soiul de vehicule de transport. întorcîndu—se spre pasagerii săi, șoferul ie spuse cu tristețe:

—Mai departe vă sfătuiesc s—o luați pe jos. Altminteri, o ducem așa pînă deseară. Nu mai e nimic de făcut.

Achitînd costul călătoriei, bătrînica și Alisa își luară rămas bun de la șofer și porniră mai departe pe jos. Nu făcură însă nici douăzeci de pași, cînd șoferul taximetrului le ajunse din urmă.

—Am lăsat mașina în voia soartei, spuse el. Că n—o să i se întîmple nimic. Cine să aibă nevoie de ea la o zi ca asta ? Puteam eu să stau acolo și să nu văd cu ochii mei sosirea navei ? Nu. așa ceva nu mi—aș fi iertat în veci.

În fața cosmodromului se afla primul cordon de polițiști în uniforme albe, de paradă. Aceștia nu—i îngăduiră șoferului să meargă mai departe și el rămase în imensa mulțime a celor care nu aveau legitimații de liberă trecere. Bătrînei și Alisei însă le făcură loc, aproape fără nici o vorbă. Cînd văzu actele băbuței, unul dintre polițiști se oferă chiar să le însoțească.

—Am să vă conduc personal pînă la cîmpul de aterizare. Să nu vă mai oprească nimeni, spuse el.

Bătrînica se aplecă imediat și—i șopti Alisei la ureche:

—Dacă n—am fi fost noi, n—ar fi putut ajunge nici el pină acolo în față. Parcă de asta—i ardea lui, să nu lase lumea să treacă ? Voia și el să vadă pe Tolo al nostru cînd coboară din navă.

O jumătate de ceas mai tîrziu, bătrîna și Alisa ajunseră în preajma ultimului cordon de polițiști. Dincolo de acesta se întindea uriașa platformă de beton pe care avea să coboare nava.

Prin radio se transmiteau întruna știri privitoare la zborul navei care începuse acum să frîneze, apropiindu—se de Coleida. Pînă la sosirea ei nu mai rămăseseră decît vreo cîteva minute.

Jur împrejur stăteau generali și mari personalități — conducători de stat, oameni de știință, scriitori și artiști. Așteptau toți cu emoție momentul acela deosebit. Nimeni din cei prezenți însă nu—și putea închipui că în mijlocul imensei mulțimi care inundase cosmodromul, cea mai puternică emoție o încerca o fetiță venită aici din viitor, ba chiar de la un alt capăt al Galaxiei. Era mai emoționată decît toți ceilalți, pentru că de ea depindea soarta întregii planete.

Alisa simți că—i tremură mărunț genunchii. Că palmele îi sînt asudate. încet—încet. începu să—și facă loc prin mulțime, pînă ce ajunse lîngă cordon.

—Unde te duci ? o strigă băbuța. Stai că vin și eu.

Alisa desfăcu pe furiș fermoarul genții și—și strecură mîna înăuntru după balonul cu ser. îl scoase afară, agățîndu—și—l de umăr.

—Ce—i asta ? o întrebă bătrînica.

—Un termos, spuse Alisa. Cînd mi s—o face sete îl desfăc și beau.

Băbuța nu—i mai puse nici o întrebare. Se uita țintă spre cer, căci acolo se ivise un punct luminos care creștea văzînd cu ochii.

Nava cosmică, purtînd la bord germenii ciumei cosmice, se apropia de Coleida.

Cobora încet, ca în vis. Cîteva clipe rămase suspendată chiar deasupra platformei, iar flăcările albastre ce țîșneau din duze făceau să se topească plăcile de beton. Apoi ajunse la sol și peste cîmpul

de aterizare se abătu un scurt uragan, smulgându-le șepcile și pălăriile celor aflați în preajmă.

Detunară orchestrele, iar câțiva lucrători de la cosmodrom se repeziră să desfacă sulul gros al covorului alb, pe care cosmonauții aveau să meargă spre cei ce veniseră în întâmpinarea lor.

—Ce zici să fac ? îl întrebă Alisa pe arheolog. Știa prea bine că n—o aude nimeni: toată lumea aștepta să se deschidă trapa prin care aveau să iasă cosmonauții.

—Sîntem departe de navă ? o întrebă Rrrr.

—Cam la trei—patru sute de pași. N—am să pot alerga pînă acolo. O să mă prindă polițiștii.

—Na—ți—o bună ! făcu arheologul. E așa de aproape și zici că n—ai să poți alerga pînă acolo ? Ce—ar fi să încerc eu ?

—N—ai să poți duce balonul. E prea greu pentru tine.

Dar chiar atunci se întîmplă ca tot băbuța să—i vină în ajutor Alisei. Văzînd că membrii guvernului coleidez își pierduseră răbdarea și porniseră spre navă, pășind de—o parte și de alta a covorului alb. bătrîna îl dădu la o parte pe polițistul dinaintea ei și spuse :

—Acolo e fiul meu.

O spuse cu atîta fermitate, încît polițistul nu făcu decît să se încline respectuos și s—o lase să treacă.

Alisa o prinsese de mîină, iar cînd polițistul dădu s—o oprească, bătrîna se întoarse și spuse:

—E sora lui. Fără ea nu fac un pas.

—Atunci lăsați geanta aici, spuse polițistul. Cu geanta nu se poate.

Alisa apucă strîns cu amîndouă mîinile de geantă, opunîndu—se cu strășnicie: se produse o mică învîlmășeală: băbuța o trăgea înainte, polițistul înapoi, iar ea se zbătea la mijloc. Chiar atunci însă îl auzi pe Rrrr spunîndu—i în grai cosmic, spre a nu ti înțeles de cineva:

—Lasă geanta. Ia aminte la ce ai de făcut. Aia—i mai important.

Din fericire, polițistul nu—l auzi, întrucît cu brațul celălalt se căznea să—i oprească pe ceilalți care încercau să dea buzna pe platformă. Alisa dădu drumul genții și o urmă în grabă pe băbuță.

Ajunseră în imediata apropiere a navei. Dar tocmai atunci toată lumea se opri locului. Se opri și bătrîna.

Trapa se răsucea încet,

..Cîndva, pămîntenii l—au întâmpinat și ei pe Ga—garin. gîndi Alisa, Ce păcat că m—am născut atît de tîrziu !... Gata ! Acum e momentul", hotărî ea.

Și în clipa cînd trapa se deschise larg, iar cel dinții cosmonaut, comandantul navei, apăru în prag. Alisa se strecură printre un general și ministrul principal al Coleidei și, scăpînd printr—o fentă din mîi—nile șefului gărzii de onoare, țîșni spre navă.

—Stai ! izbucniră strigăte.

—Nu vă speriați, auzi ea glasul băbuței, asta—i fiica mea.

Alergînd. Alisa își smulse de pe umăr balonașul cu ser.

Căpitanul navei o zări și rîse, arătînd spre ea cu mîna.

Pentru o clipă, Alisa rămase locului, descumpănită, își dădu seama că trapa se afla prea sus și că ea nu poate să ajungă pînă acolo. Jetul de aer n—avea să pătrundă, deci, în interiorul navei

—Iată că ni se aduce și scara ! îi strigă căpitanul, crezînd pesemne că fata venise să—i felicite și că acest lucru i—a fost îngăduit.

În momentul acela, scara automată ajunse în dreptul navei.

—Nu mișcați, îi strigă Alisa căpitanului, care tocmai ridicase piciorul, pregătindu—se să coboare.

Sări pe treptele scării înainte ca aceasta să fi fost atașată la navă.

În spatele ei tropăiau polițiștii, gata s—o ajungă din urmă și s—o înhațe.

Alisa sui ca o săgeată în vîrful scării. Ținea în mîini balonul.

În clipa următoare, îl îndreptă spre obrazul căpitanului și apăsă pe buton.

Un jet puternic de lichid tulpure și puturos îl lovi pe căpitan, care, de surprindere, făcu un pas îndărăt.

Milioanele de locuitori ai Coleidei, care asistau la această scenă pe cosmodrom sau acasă, în fața

televizoarelor, icniră de groază. Crezură cu toții că asupra cosmonauților a fost săvârșit un atentat.

Alisa sta în fața trapei și apăsa neîncetat pe buton. Un nor de ceață învălui cu repeziciune întreaga navă, năvălind și în compartimentele ei.

Apoi se auzi un declic și butonul reveni singur în poziția inițială.

Balonul de ser era gol.

Nici n—apucă bine să se risipească norul acela de ceață, că Alisa se și văzu înșfăcată de câteva mâini puternice, care o traseră de pe scară.

XV

Celula în care se pomeni era mică și cu totul pustie. Nu se afla acolo nici măcar un scaun. În spatele ușii răsunau glasuri. De fapt, nu era o celulă, ci o încăpere a unuia din depozitele cosmodromului, de unde fuseseră scoase în grabă toate lucrurile, spre a fi închisă acolo cea care, atentînd la viața astronauților, săvârșise o crimă împotriva statului.

Alisa se așează pe dușumea. Era pe deplin fericită, atîta doar că nu mai avea nici pic de vlagă într—însa și o îngrijora soarta micului arheolog Rrrr.

Își dădea seama prea bine ce panică stăruia acum în toată Coleida. Nimeni pesemne nu pricepea nimic. Toată lumea se întreba dacă cei sosiți din cosmos n—au avut de suferit de pe urma atentatului. Zvonuri sinistre circulau de bună seamă pe toată planeta.

Trecură astfel vreo cinci minute. Pe urmă încă cinci.

„Probabil că cei de aici le dau îngrijiri cosmonauților, gîndi Alisa, și n—au vreme de mine.”

Pe urmă îi veni în minte un alt gînd. Foarte bine: ea a reușit să salveze Coleida. Dar mai departe ? Nu—i va fi dat niciodată să mai scape de aici, nu—i va fi dat niciodată să—l mai vadă pe bunul și zgomotosul Gromozioaka și nici să ajungă acasă la ea, pe Pămînt...

Îi veni să plîngă. Și lacrimile o și podidiră. Plînsese, poate nu din milă pentru ea însăși, ci din pricina cumplitei oboseli și a nemăsuratei încordări nervoase la care făcuse față ore în șir.

După ce plînsese nițel, se simți ceva mai înviorată, întrucît își dădu seama că prietenii n—o vor lăsa la necaz. Dacă va fi nevoie, pămîntenii vor mai trimite aici încă trei mașini ale timpului, nu una.

Și—or să vină aici și Petrov, și Richard, ba poate chiar și Gromozioaka. Și au să le explice coleidezilor totul, de—a fir—a—păr. Și poate că atunci, drept recunoștință, aceștia au să înalțe aici, în cinstea ei, un monument...

Și, sprijinindu—se de perete, Alisa ațipi.

Lucrurile se petrecuseră întocmai cum bănuise ea; nimeni nu venise s—o interogheze. Căci, după acele momente de panică nemaipomenită de pe cosmodrom, cînd Alisa a fost prinsă și adusă aici, pilcul de ceață se risipi și toată lumea constată că astronauții sînt absolut teferi și nevătămați. Ca atare, ceremonia primirii se cădea să fie continuată. Și ea continuă. Iar de Alisa nu—și mai aduse nimeni aminte o bucată de vreme.

XVI

Nu izbuti să—și dea seama cît ațipise, Poate zece minute, poate trei ceasuri. Deodată auzi o voce :
—Alisa !

Brusc, deschise ochii și privi în jurul ei.

Camera era pustie ca și pînă atunci. Din spatele ușii continua să răzbată același zgomot de pași: santinela o păzea cu strășnicie.

—Alisa, mă auzi ?

—Tu ești, Rrrr ?

—Eu. Vino în colțul ăsta mai îndepărtat și ajută—mă.

Alisa se ridică și păși cu băgare de seamă în direcția indicată de Rrrr.

Acolo, în ungher, observă în perete o răsuflătoare cu grătar. De partea de jos a grătarului se lipise obrazul pufos al micului arheolog.

—Nu te necăji, îi făcu Rrrr cu ochiul. Te eliberăm noi.

—Dar cum ai ajuns aici ?

—Acum n—am vreme să—ți povestesc. Pe scurt, în timp ce polițiștii țipau, alergînd după tine, eu am desfăcut fermoarul genții și am ieșit afară. Cît pe ce să fiu călcat în picioare. Apoi am luat—o pe urmele

celor care te—au adus aici ; doar e lucru știut că nimeni nu se uită după un pisoai. Mai ales că, de bine, de rău, apucasem să—mi cos coada la loc.

—Și pe urmă ?

—Pe urmă am cercetat toată clădirea asta. Și am dat de răsuflătoare. Grătarul era încuiat în partea de jos și am izbutit să—l descui, dar n—am putere să—l salt. Haide, încearcă tu s—o faci. Da' repejor.

Alisa puse mîna pe grătar, dar nu—l mișcă decît prea puțin.

—Trage de el ! o îndemnă arheologul. Țștia pot să vină după tine dintr—o clipă într—alta.

În spatele ușii se auziră mai multe glasuri. Cineva venea spre celulă.

Alisa trase de gratii din răspuțeri. Grătarul scăpă din rostul lui și căzu zăngănind pe dușumea.

—Sări iute jos. șopti Rrrr. înălțimea nu—i prea mare.

Și în clipa cînd în ușa celei zăngăni cheia, Alisa închise ochii și sări în gura aceea întunecată ce i se căscă la picioare. Rrrr abia izbuti să se ferească din calea ei.

—Și—acum, fuga după mine ! spuse el.

Alisa alergă multă vreme de—a lungul coridoarelor întunecoase ale complexei alcătuirii subterane a cosmodromului. Se umplu de vînatăi la genunchi și la coate, își sfișie o mîneacă a rochiței, dar nu se opri deloc : Rrrr alerga întruna înaintea ei și o îndemna să—l urmeze :

—Ai să te odihnești acasă. îi auzi cum ne urmăresc ?

Izbutiră să iasă în curtea din spatele cosmodromului doar cu cîteva minute înainte ca acesta să fie înconjurat de armată. îi salvase faptul că pe cosmodrom se mai afla încă atît de multă lume, încît soldații și polițiștii porniți s—o prindă pe criminală se poticneau la fiecare pas.

XVII

Ziua aceea lungă și zgomotoasă se apropia de asfințit pe Coleida. Soarele coborîse pînă spre creștetul arborilor înalți ai parcului, care se întindeau în spatele cosmodromului.

—Vai, ce tare am obosit ! gîfîi Alisa ajungînd în dreptul primului arbore și cuprinzîndu—i trunchiul. Simt că pic din picioare.

Arheologul cel pufos se uită cu băgare de seamă de după un alt pom, să vadă dacă nu cumva mai sînt urmăriți.

—Fii tare, Alisa, spuse el. Nu te da bătută, că n—o să lăsăm treaba la jumătate.

—Cum la jumătate? Doar am făcut tot ce trebuia făcut și am salvat planeta.

—Nu știu, fetița mea, nu știu, spuse Rrrr. Vorbise ca un bunic bătrîn și sfătos.

—Drept e că ai izbutit să pulverizezi tot serul acela. Dar numai întorcîndu—ne la noi, în viitor, vom putea afla dacă această acțiune a fost sau nu încununată de succes.

—Vrei să spui că s—ar putea să găsim totul așa cum a fost ?

—Știu și eu . . .

—Atunci mai bine să nu ne întoarcem. Să rămînem aici.

—Ai obosit, Alisa, spuse Rrrr, și ești nervoasă . . .

De—acolo din depărtare ajungea pînă la ei bubuitul

surd al tobelor : în inima orașului cîntau fanfare. Tobele făceau să tresalte aerul dens și cald. Deasupra cosmodromului se avîntă în văzduh ghirlanda unor baloane enorme, multicolore.

—Pur și simplu, nu pot să—mi închipui că toată lumea asta se va îmbolnăvi, spuse Alisa.

—Poate că nu se va îmbolnăvi. Dacă însă n—ai fi pulverizat vaccinul, ai fi știut precis că vor fi cu toții sortiți pieirii. Și ar fi fost mai rău.

Alisa încuviință din cap. Micul arheolog avea dreptate.

—Ți—ai mai revenit nițel ? o întrebă acesta. Trebuie să ne grăbim. Să fim cît mai departe de oraș înainte de a se lăsa întunericul.

—Unde ne ducem acum ? întrebă Alisa, căreia nu—i mai ardea să meargă nicăieri. Cum ar mai fi vrut să se întindă acolo pe iarbă, să adoarmă, iar de trezit, să se trezească acasă la ea. Pornim spre gară ?

—Nicidecum, spuse Rrrr. Acolo ne—ar fila din prima clipă, căci, după cosmonauți, tu ai devenit acum persoana cea mai cunoscută din capitală. Milioane de coleidezi te—au văzut la televizor . . . Va trebui să mergem pe jos.

Și o luară la pas prin pădure. Rrrr mergea înainte. Se orienta după soare, încercând să iasă la calea ferată. Aceasta avea să—i conducă spre orașelul de unde veniseră.

Pe Alisa o roseseră pantoful. Însă Rrrr nu—i dădu voie să se descalțe. „Asta—i bună, gîndi Alisa. La venire, eu eram șefa. Acum dumnealui și—a adus aminte că—i mai mare și mă dirijează." N—avea însă chef să se ia la harță cu micul arheolog. Și nici să—l convingă că, oricum, Petrov și cu Richard vor ajunge aici și îi vor salva. Căci Rrrr ar spune mai mult ca sigur că tempologii s—ar putea să nu—i găsească.

Pe neașteptate, pădurea luă sfîrșit. Fuseseră doar o fișie de pămînt acoperită de arbori. Dincolo de pădure se întindea un loc viran, la capătul căruia se zăreau alte șiruri de case.

Cei doi nu puteau ieși din pădure. Deasupra cîmpului se rotea un elicopter mic și galben, iar dinspre case înainta încet spre pădure un lung șir de polițiști.

—Ne—au înconjurat, spuse Rrrr. Bănuiesc că ne ascundem în pădure.

—Ce—i de făcut ? întrebă Alisa. Să ne cățărăm într—un copac ?

—O să ne găsească. Să fugim înapoi.

Mergînd prin pădure, arheologul zărise la un moment dat niște construcții ciudate. Hotărî s—o conducă pe Alisa acolo.

Într—o poiană întinsă și colbăită, în spatele unui gîrduleț scund, se înălțau cîteva atracții : leagăne, tobogane, scrîncioburi și alte instalații distractive, aidoma cu cele întîlnite prin parcurile de pe Pămînt, și totuși altele.

Fugarii se strecurară sub un carusel scîrțîitor și se întinseră jos. Deasupra lor, aproape de tot, se afla dușumeaua de scînduri a caruselului ; printr—o crăpătură Alisa desluși o dungă subțire din bolta strălucitoare a cerului.

Se ascunseseră tocmai la timp. Cîteva minute mai tîrziu, polițiștii ajunseră în preajma lor. Se auzea cum se strigă unul pe altul. Apoi unul dintre ei urcă pe dușumeaua caruselului și păși cu bocancii săi, făcînd scîndurile să se mcovoâie una cîte una.

Alisei îi veni să strănute, căci în ascunzătoare era zăpușitor și se stîrnise praful. Polițistul se opri chiar deasupra ei, astupînd cu tălpile dunga luminoasă dintre scînduri. și întrebă cu glas tare pe un altul:

—Sub carusel te—ai uitat ?

—Nu, i se răspunse. Uită—te tu.

—N—am lanternă.

—Lasă c—ai să vezi și așa. Nu cred să se fi ascuns acolo.

Polițistul coborî, iar Alisa se tîrî repejor spre peretele mai depărtat și se lipi de el.

Ușița de lemn se deschise și în cadrul ei apărură silueta neguroasă a polițistului. Acesta stătu o vreme scrutînd întunericul, apoi întrebă într—o doară :

—E cineva aici ?

—Haide, nu vii ? se auzi un strigăt din depărtare.

—Vin, vin. spuse polițistul și trînti ușița. Nu—i nimeni aici, adăugă el. Pesemne că dumneaei o fi întins—o cu vreun avion.

—Tot ce se poate, încuviință un alt glas. E imposibil să săvîrșești un asemenea atentat de unul singur.

—Rămînem aici pînă se lasă întunericul, spuse Rrrr cînd pașii polițiștilor amuțiră. Altminteri ar pune gabja pe noi cît ai zice pește.

Abia noaptea tîrziu se—ncumetară să iasă de sub carusel. Cam la un ceas după plecarea polițiștilor, parcul începu să se aglomereze. Proprietarul șterse îndelung caruselul cu o cîrpă, mătură în jur, apoi îi dădu drumul și trei ceasuri în șir, în ritmul unei muzici vesele, dar extrem de obositoare pentru Alisa, caruselul li se roti pe deasupra capului, scîrțîind din toate încheieturile și lăsînd impresia că dintr—o clipă într—alta careva din cei ce se roteau se va prăbuși, prin dușumea, peste cei doi fugari și—i va strivi.

Alisei îi amorțiseră toate mădularele, somnul o chinuia cumplit, dar îi fu imposibil să adoarmă în zgomotul acela al muzicii și—n scîrțîitul neconținut al caruselului.

În cele din urmă, larma cea veselă luă sfîrșit.

Caruselul prinse a se învîrți la răstimpuri tot mai mari ; curînd se răriră și glasurile din jur. Către miezul nopții totul amuți.

Cei doi se strecurară afară. Rrrr fricționă îndelung cu minutele sale vînjoase picioarele Alisei. Erau atît de amorțite, încît nu și le putea urni din loc. Puțin mai tîrziu însă, se dovedi a fi și mai rău — și le putea mișca, dar avea impresia că mișună prin ele mii de acușoare.

—Ce zici, ai să poți merge ? o întrebă Rrrr.

—Am să pot, îi răspunse Alisa.

Acum, după toate cîte le îndurase, înțelese și ea că trebuie să ajungă cu orice preț la ai lor. Și ajunseră.

Străbătura iarăși pădurea cea întunecată, ajunseră la locul viran și, ocolind gropile și mormanele de gunoi, se tîrîră pînă în preajma cartierului nou al orașului. Cîtă vreme casele se aflară în fața lor, merseră încet, cu băgare de seamă : Rrrr se furișa înainte, cerceta cu privirea dacă nu le apare careva în cale și abia apoi venea și Alisa din urmă.

Erau aproape orele două din noapte cînd ajunseră la terasamentul de cale ferată. Șinele străluceau sub razele lunii.

Cei doi o luară pe cărăruia ce alerga de—a lungul terasamentului și se îndepărtară de capitală. În timp ce înaintau astfel, Alisa încerca să—și imagineze cum o beștelea acum mama lui Tolo, în timp ce—i povestea fiului modul în care fata i se vîrîse pe sub piele. Avea impresia că aude aievea glasul băbuței: „Jar eu am mai și ospătat—o cu roșii. Să fi știut cine—mi e, nu i—aș fi dat nici atîtca, de poftă. Și pisoii pe care—l avea dădea de bănuț.”

Abia spre dimineață izbutiră să se cațere pe platforma unui mărfa care—și încetinise viteza în dreptul unei halte.

Și odată cu primele raze de soare, zdrențuiți, istoviți peste măsură și abia mai răsuflînd, dar fericiți la culme, cei doi urcară colina. Mai aveau de făcut doar un pas și mașina timpului i—ar fi luat și i—ar fi dus îndărăt în tabăra arheologilor.

Dar Alisa înțelese deodată că—i va fi extrem de greu să facă acest ultim pas.

—Mi—e frică, îi spuse ea micului arheolog.

—Și mie, răspunse acesta. Așa că te înțeleg.

—Ce—ar fi ca, întorcîndu—ne să găsim totul așa cum am lăsat ? Să constatăm că n—am izbutit să facem nimic ?

—Vai, mușcă—ți limba ! spuse Rrrr.

Își pierduse iar cine știe pe unde coada, dar de astă dată pentru totdeauna. Statură un răstimp în tăcere.

Apoi Alisa se aplecă, îl luă pe arheolog în brațe și făcu ultimul pas.

Se auzi un plesnet. O ceață ușoară o învălui și fata avu senzația că plutește încotrova, apoi cade . . . cade . . .

Și deodată, iat—o stînd în cabina mașinii timpului.

XVIII

Dincolo de fereastră se înălța figura impunătoare a lui Gromozioika. Alături de el se afla Petrov. Richard sta aplecat asupra tabloului de comandă.

Alisa ședea în cabină, necutezînd să se clintească.

Ușa rămînea închisă.

Gromozioika își săltă o tentaculă, arătîndu—i că a uitat să apese pe buton.

—Sigur că da, butonul, rosti ea.

Apăsă butonul verde. Ușa glisa într—o parte. Alisa îi dădu drumul din mîini arheologului și acesta căzu ca un bolovan.

—Totul e—n ordine, spuse Gromozioika. Vă puteți lua startul.

—Ne luăm startul, se auzi răspunsul la difuzor. Duduiră surd motoarele, tabloul de comandă se clătină și Alisa simți cum îi sporește greutatea. Intrase în funcțiune aparatura gravitațională.

—Ei, cum e ? întrebă în sfîrșit Rrrr.

Gromozioika întinse înainte tentaculele sale lungi, o ridică pe Alisa, care observă deodată cum pe obrazul lui lătăreț și verde se preling lacrimi fumegoase.

—Fetița mea dragă, rosti el. Scumpa mea ! îți mulțumesc.

—Ei, cum e ? întrebă fata.

—T—totul e—n ordine, spuse Petrov. Totul e—n ordine. Deși asta—i neobrăzare din partea voastră.

—Pe învingători nu se cade să—i judeci, spuse Richard. Și dumneavoastră, Mihail Petrovici, știți bine asta.

—Cît despre mine, spuse Gromozioika, ținînd—o și acum pe Alisa în tentaculele sale, eu sînt de acord să primesc orice pedeapsă.

—Va să zică, am izbutit ? stăruie cu întrebarea Rrrr.

—Pe deplin.

—Dar de ce ne mișcăm '?

—Zburăm, răspunse Gromozioika. Ne—am luat zborul.

—De ce ?! se miră Alisa. Îi era atît de bine în îmbrățișarea lui Gromozioika și nu—și mai simțea defel picioarele.

—Pentru că din clipa în care voi ați plecat în trecut, eu am trezit întreaga tabără, spuse Gromozioika.

—Ca să porniți în căutarea noastră ?

—Da de unde ! Păi eu știam că tu vei încerca să pleci în cursul nopții în trecut. Și că—mi cunoști părerea în această privință. De aceea nici n—am vrut să—ți stau în cale.

—Va să zică, nu dormeai atunci ?

—Oare nu eu ți—am adus aminte să—ți iei puloverul ?

—Și eu care umblam în vîrful picioarelor ca să nu produc zgomot, spuse Alisa.

—Am făcut tot ce mi—a stat în putere. Ți—am explicat cum funcționează balonul cu vaccin, te—am îndemnat să faci toate injecțiile preventive. Și l—am rugat pe Rrrr să te însoțească în călătorie. N—am vrut să te las să pleci de una singură.

—Va să zică, și tu, motănel, ai știut dinainte că eu voi pleca, se întoarse Alisa spre însoțitorul ei.

—Am știut, spuse micul arheolog, că în afară de mine, nu putea nimeni să te însoțească. Doar sînt cel mai mic dintre toți. Iar coada mi—o pregătisem din vreme. Și ți—am fost de folos, nu—i așa ?

—Cum să nu. Vreau, nene Gromozioika, să—ți spun că el m—a salvat atunci cînd am fost prinsă și închisă în celula aceea.

—Zău ? Ei bravo ! Ai să—mi povestești de—a fir—a—păr mai pe urmă. În orice caz, să știi că am tremurat cu toții pentru tine. Gîndeam că dacă vei fi prinsă, vom fi nevoiți să trimitem în trecut o echipă de salvare.

—Și totuși nu pricep de ce ne aflăm în navă ? întrebă Alisa.

—Pentru că, de cum ați plecat în trecut, am dat ordin ca întreaga tabără și centrul temporal să fie, pentru orice eventualitate, gata de plecare, deoarece n—aveam de unde ști ce se petrece aici pe parcursul a o sută de ani. Dacă pe locul în care se aflau corturile noastre avea să se înfiripe un nou oraș ? Sau să se ivească o mare artificială ?

—Am avut de lucru, nu glumă, interveni Richard. A trebuit ca în decurs de șase ore să demontăm întreaga tabără, precum și stațiunea, și să urcăm camera timpului în ultima navă pe care o aveam la dispoziție.

—Și n—ați așteptat în zadar, nu—i așa ? întrebă Alisa. Pot să mă uit și eu nițel afară ?

Gromozioaka o apropie de hublou.

Nava se ridicase destul de mult și Coleida acoperea jumătate de cer. întreaga față a planetei era o mare de pete luminoase. Sclipeau luminile orașelor și uzinelor ei.

—Toate acestea s—au petrecut în a doua jumătate a zilei, spuse Gromozioaka. Noi stam în fața hublourilor și ne uitam. Doar știam ora la care avea să vină pe Coleida nava aceea. Stam și numărăm minutele. Nu eram pe deplin siguri că vei izbuti să te apropii de navă . . .

—Și deodată, îi luă vorba Richard, am văzut cu ochii noștri cum într—o secundă câmpiile au devenit verzi de la un capăt la altul.

—Iar pe locul vechiului oraș au răsărit o puzderie de clădiri înalte, adăugă Petrov.

—Și pe deasupra noastră trecu în zbor o pasăre, spuse Gromozioaka.

—Atunci am înțeles cu toții că Alisa i—a venit de hac ciumei cosmice.

—Dar cum se face că nu ați fost observați de coleidezi ? întrebă Rrrr.

—Nava noastră se afla îngropată în sol, iar deasupra avea o plasă de camuflaj. Am avut noroc că terenul acela era viran. Acum însă. când ne—am luat zborul, e mai mult ca sigur că ne—au observat. În clipa aceea se auzi un glas la difuzor.

—Vorbește căpitanul navei. Chiar în momentul acesta au stabilit legătura cu noi sateliții din jurul planetei Coleida. Ne întreabă ce—i cu nava noastră, încotro se îndreaptă și de ce nu l—am anunțat pe dispecer despre zborul navei noastre.

—Răspunde—le că ne îndreptăm spre satelitul lor de serviciu, spuse Gromozioaka. Să ne aștepte. Le vom povesti totul când vom ajunge.

XIX

În timp ce pășea alături de Gromozioaka pe coridoarele satelitelui de serviciu al planetei Coleida, Alisa. care era acum îmbrăcată în straie noi și spălată frumos, îi spuse arheologului—șef :

—Atunci când ai să stai de vorbă cu ei și ai să le explici totul, întreabă—i te rog. dacă nu mi—au ridicat și mie un monument pe Coleida.

—Ce—ai spus ? se miră Gromozioaka.

—Dacă nu ne—au ridicat mie și lui Rrrr un monument, repetă Alisa. Că doar noi i—am salvat.

Gromozioaka zîmbi pe sub mustață, fără a—i da însă vreun răspuns.

Dispecerul de serviciu își întâmpină oaspeții în biroul pupitrului central de comandă. Era un om micuț de statură, puțin mai răsărit decât Alisa. și semăna la chip cu inginerul Tolo. Când dădu cu ochii de Gromozioaka, avu o tresărire și se trase cu un pas înapoi, înspăimîntat, dar imediat își reveni și încercă să zîmbească.

—Noi sîntem de pe planeta Pămînt, spuse Gromozioaka, dînd binețe, și de pe alte planete ale Uniunii Galactice, unde curînd veți fi primiți, desigur și dumneavoastră. Scuzați—ne că am fost pe Coleida fără a vă solicita, în prealabil, încuviințarea, dar așa s—a întîmplat să fie.

—Nu pricep în ruptul capului cum ați reușit să coborîți în preajma unui oraș atît de mare fără să vă observe nimeni, spuse dispecerul.

- Nu numai că am coborât, dar am și petrecut pe planeta dumneavoastră aproape o jumătate de an.
- Cum vine asta ?
- Noi sîntem arheologi și am descoperit cauza care a dus Coleida la pieire, explică Gromozioaka.
- Dar planeta noastră n—a pierit niciodată, spuse dispecerul. Dumneavoastră rîdeți de mine ?
- Nici pomeneală, răspunse Gromozioaka. Spuneți—mi, o cunoașteți pe fetița asta ? arată el spre Alisa.
- Se—înțelege că nu, răspunse dispecerul.
- Ciudat, interveni Alisa.
- Ea a mai fost pe planeta dumneavoastră. Dar demult.
- Cînd ?
- Acum o sută de ani.
- Vorbiți în șarade, spuse dispecerul. Și dacă sint glume, atunci mi se par foarte bizare.
- Acum o sută de ani, urmă Gromozioaka, s—a întors din călătorie prima dumneavoastră navă cosmică, așa—i ?
- Întocmai. Am sărbătorit centenarul acestui eveniment anul trecut.
- Dar nu s—a întîmplat nimic deosebit în momentul în care nava a coborât pe Coleida ?
- Nu, spuse dispecerul. Totul a decurs normal. De—atunci, ziua întoarcerii primilor noștri astronauți a devenit la noi sărbătoare.
- Și totuși eu susțin că în ziua aceea și—n momentul acela fetița pe care—o vedeți, pe nume Alisa. se afla pe cosmodrom, ba chiar a salvat planeta dumneavoastră de la pieire.
- Iar dumnealor m—au băgat și la închisoare, adăugă Alisa.
- Dispecerul oftă din greu, ca și cînd ar fi obosit să—i tot asculte pe musafirii aceștia într—o ureche.
- Nu ne crede, Alisa, nu ne crede și pace, zise Gromozioaka. Dar ia spuneți—mi, n—aveți cumva la bord o bibliotecă ?
- De ce întrebați ?
- S—ar putea să fie acolo vreo carte de istorie.
- Bine strînse dispecerul din umeri. Așteptați puțin.
- Apăsă un buton al tabloului de comandă, lambriul se dădu într—o parte și în perete se putu vedea un șir de rafturi pline cu cărți. Dispecerul luă de acolo o carte.
- Se află aici descris momentul sosirii astronauților ? întrebă Gromozioaka.
- Stați puțin, spuse dispecerul. Și începu a răsfoi cartea.
- Citiți cu glas tare, îl rugă Gromozioaka. Savurînd dinainte clipa satisfacției, arheologul topăia cu tentaculele lui pe pardoseala netedă a satelitelui de serviciu.
- „Și iată că—n zare apăru nava”, citi dispecerul.
- Mai departe, mai departe, îl zori Gromozioaka pe omuleț, privind în carte peste umărul lui. Uite aici. Și arată cu gheara un pasaj.
- „Unul din momentele cele mai frumoase ale sărbătorii l—a constituit fapta interesantă a unei fetițe, citi dispecerul. Ea a fost cea dinții care s—a apropiat în fugă de navă și i—a stropit pe cosmonauți cu parfum. Numele ei a rămas necunoscut.”
- Atîta tot ? întrebă Alisa.
- Atîta tot.
- Eu am fost fetița aceea. Dar n—a fost vorba de nici un fel de parfum, ci de vaccin.
- Gromozioaka însă își dădu seama că dispecerul își pierduse cu desăvîrșire răbdarea și spuse :
- Să lăsăm gluma la o parte. Ne așteaptă o discuție lungă și serioasă. Eu mă adresez dumneavoastră în mod oficial : nava *Terra* cere Coleidei permisiunea de a face o escală pe unul din cosmodromurile pe care—l veți considera potrivit. N—am de gînd să vorbesc mai mult în șarade și voi explica totul, amănunțit, reprezentanților guvernului dumneavoastră.
- Așteptați o clipă, răspunse dispecerul ușurat. Voi afla imediat pe ce cosmodrom există o platformă liberă.
- Și—n timp ce Alisa se întorcea împreună cu Gromozioaka la nava lor, acesta o scutură ușurel cu gheara de umăr și spuse :
- Nu te necăji, fetița mea. S—ar putea pînă la urmă să ți se ridice totuși un monument pe această

planetă.

—N—am eu nevoie de monumentul lor, răspunse ea. Important e că oamenii au rămas vii și nevătămați. Apoi, după o tăcere, adăugă : De un singur lucru mi—e necaz — că în istoria lor scrie cum că eu i—aș fi stropit pe cosmonauți cu parfum.

—Istoria păstrează doar esențialul, spuse Gromozika. Cît despre amănunte, acestea pot să și lipsească din memoria oamenilor.